

ΑΝΩΤΑΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΡΗΤΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ και ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ @ ΔΙΑΙΤΟΛΟΓΙΑΣ

Νομολογία που διέπει τις αναγραφόμενες πληροφορίες στις ετικέτες τροφίμων σύμφωνα με τον νέο Ευρωπαϊκό Κανονισμό υπ' αριθμό 1169 / 2011

Legislation on the provision of information on food labels according to the new European Union Regulation No 1169/2011

της φοιτήτριας
Επιβλέπων Καθηγητής
Student
Supervising Professor

:
:
:
:

Νέζη Παγώνας
Λατιδάκης Νικόλαος
Nezi Pagona
Lapidakis Nikolaos

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

ΚΕΦΑΛΑΙΟ .1.

Περίληψη / Abstract / Εισαγωγή / Σκοπός Πτυχιακής	1
1. Περίληψη / Abstract	2
2. Λέξεις Κλειδιά – Keywords	3
3. Εισαγωγή Πτυχιακής	3
4. Σκοπός Πτυχιακής	4

ΚΕΦΑΛΑΙΟ .2.

Βασικές Έννοιες – Χρονοδιαγράμματα - “Φιλοσοφία” του νέου Νόμου.	6
1. Εισαγωγή σε βασικές έννοιες	7
2. Αναδρομή στην Ιστορία της Επισήμανσης Τροφίμων.....	8
3. Ισχύουσα Νομολογία	10
4. Νέος Ευρωπαϊκός Κανονισμός 1169 / 2011	12
5. Πλαίσιο Εφαρμογής του νέου Κανονισμού 1169/2011	17
6. Τι σημαίνει ο νέος Κανονισμός για τις Εταιρείες Τροφίμων	17
7. Κανόνες Μη Προσσκευασμένων Τροφίμων	18
8. Πώληση Τροφίμων εξ Αποστάσεως	19
9. Επισήμανση της Χώρας Καταγωγής ή του Τόπου Προέλευσης	19

ΚΕΦΑΛΑΙΟ .3.

Διαφορές του παλιού με τον νέο Κανονισμό 1169/2011	21
1. Κανόνες Γενικής Επισήμανσης Τροφίμων	22
2. Κύριες διαφορές που επιφέρει ο νέος Κανονισμός 1169/2011	23
3. Ύψος Γραμματοσειράς	24
4. Ονομασία Προϊόντος	25
5. Ουσίες η Προϊόντα που προκαλούν Αλλεργίες ή Δυσανεξίες	26
6. Λίστα Συστατικών	29
7. Χώρα καταγωγής ή Τόπος Προέλευσης	29
8. Διατροφική Δήλωση	31
9. Ποσότητα Αναφοράς	34

10. Κύριο Οπτικό Πεδίο	37
11. Προαιρετικές Πληροφορίες στο Κύριο Οπτικό Πεδίο	38
12. Νομικό καθεστώς μη προσυσκευασμένων τροφίμων	39
13. Πώληση εξ αποστάσεως	39
14. Ισχυρισμός επί θεμάτων Διατροφικής και Υγείας	40
15. Υποχρεωτικές Πληροφορίες Ανεξάρτητα από επιφάνεια συσκευασίας	41

ΚΕΦΑΛΑΙΟ .4.

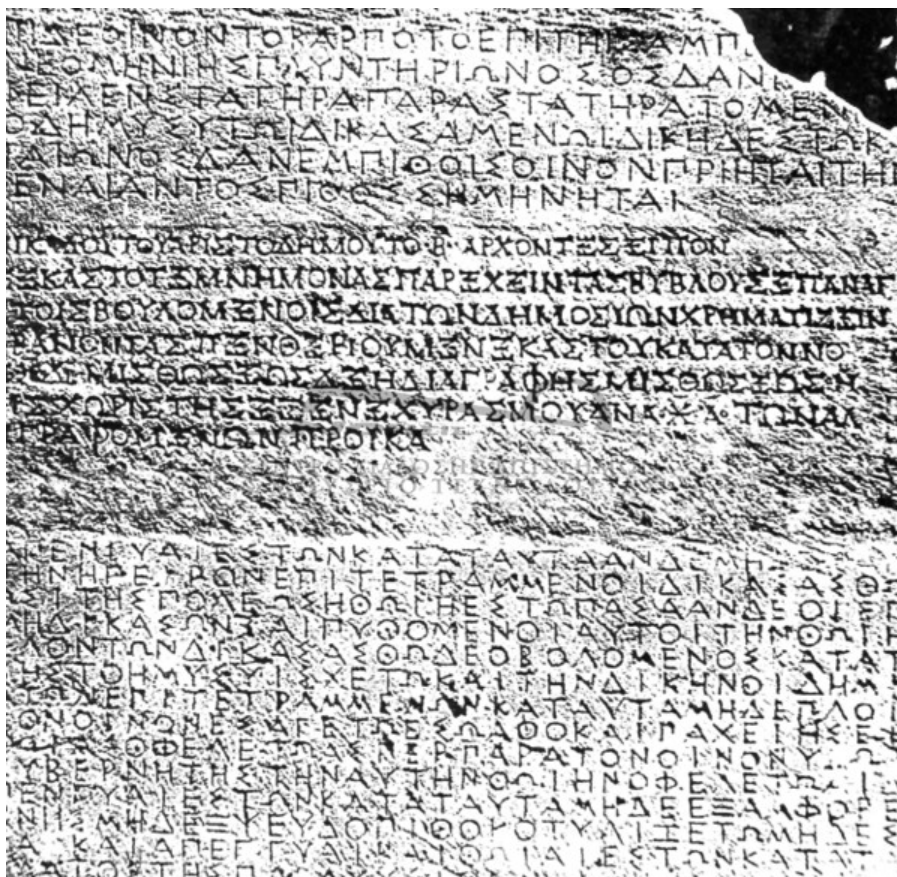
Διευκρινήσεις σχετικά με τον Κανονισμό (ΕΕ) 1169/2011

1. Αποτύπωση υποχρεωτικών πληροφοριών	43
2. Ορισμός της "μεγαλύτερης επιφάνειας"	45
3. Ένδειξη αλλεργιογόνων	46
4. Πωλήσεις εξ αποστάσεως	48
5. Κατάλογος Συστατικών	49
6. Μεταβατικά Μέτρα	50
7. Έλαια – Λίπη	50
8. Ημερομηνία Κατάψυξης	50
9. Παρουσία πρόσθετου νερού	51
10. Καθαρή Ποσότητα	52
11. Ονομασία Κατηγορίας Συστατικών ακολουθούμενη από Ειδική Ονομασία ή Αριθμό Ε	53
12. Διατροφική Δήλωση	53
13. Ποσότητα Αναφοράς	57
14. Περιεκτικότητα Θρεπτικών Ουσιών	60
15. Ενεργειακή Αξία Τροφίμου	61
16. Πληροφορίες στο Εμπρόσθιο Μέρος μιας Συσκευασίας	61
17. Δήλωση " Η προσλαμβανόμενη ποσότητα αναφοράς ενός μέσου ενήλικα (8 400 kJ/2 kcal) "	62
18. Μονάδα Κατανάλωσης	62
19. Χρήση Γραφημάτων ή και Συμβόλων	62
20. Αλάτι	63

ΚΕΦΑΛΑΙΟ .5.	
Επιπρόσθετα Στοιχεία Ενημέρωσης του Κανονισμού (ΕΕ) 1169/2011	64
1. Επιπρόσθετα Στοιχεία Ενημέρωσης του Κανονισμού 1169/2011.....	65
2. Τεχνολογικά επεξεργασμένα ναουλικά.....	65
3. Φυτική πηγή φυτικών ελαίων και λίπους.....	66
4. Στοιχεία σχετικά με την απόψυξη η όχι του τροφίμου	67
5. Ημερομηνία κατάψυξης κατεψυγμένου κρέατος και ψαριών	67
6. Προσθήκη νερού σε προϊόντα κρέατος ή αλιείας	67
7. Κρέας ή ψάρι τα οποία προέρχονται από μορφοποίηση	67
8. Υποκατάστατα συστατικών	68
9. Ονομασία του Τροφίμου	68
10. Οδηγίες Χρήσεως.....	69
11. Ισχυρισμοί που απαγορεύονται	69
12. Αμελητέες Ποσότητες	69
13 . Διάφορες Πρόσθετες Πληροφορίες	70
14 . Υπολογισμός Ποσότητας Αναφοράς	71
15. Ημερομηνία Ελάχιστης Διατηρησιμότητας και Τελική Ημερομηνία Ανάλωσης « ανάλωση έως ».....	73
ΚΕΦΑΛΑΙΟ .6.	
Επιτρεπόμενες Αποκλίσεις (Ανοχές) Τιμών Διατροφικής Δήλωσης	74
1. Εισαγωγή	75
2. Γενικά	75
3. Έλεγχοι	77
4. Πίνακες Επιτρεπομένων αποκλίσεων Διατροφικής Δήλωσης με παραδείγματα	78
ΚΕΦΑΛΑΙΟ .7.	
Διαγράμματα Ροής (Flow Charts)	86
1. Διαγράμματα Ροής (Flow Charts)	87
1.1 : Περίληψη οδηγιών Κανονισμού ΕΕ 1069/2011 σχετικά με την έκφραση της Διατροφικής Δήλωσης - Γενικά – Μέρος Α'	88

1.2 : Περίληψη οδηγιών Κανονισμού ΕΕ 1069/2011 σχετικά με την έκφραση της Διατροφικής Δήλωσης - Γενικά – Μέρος Β'.....	89
1.3 : Περίληψη οδηγιών Κανονισμού ΕΕ 1069/2011 σχετικά με την έκφραση της Διατροφικής Δήλωσης - Μη Προσκευασμένα Τρόφιμα ...	90
1.4 : Περίληψη οδηγιών Κανονισμού ΕΕ 1069/2011 σχετικά με την έκφραση της Διατροφικής Δήλωσης - Οινοπνευματώδη Ποτά.....	91
ΚΕΦΑΛΑΙΟ .8. Εύρεση σχετικών παραγράφων του Κανονισμού 1069/2011 με την χρήση λέξεων κλειδιά (keywords).....	92
ΚΕΦΑΛΑΙΟ .9. Παραδείγματα (Φωτογραφίες) Ετικετών	166
1. Παραδείγματα Ετικετών	167
2. Ετικέτες σύμφωνα με την παλαιά - αλλά εν ισχύ – Νομοθεσία	168
3. Ετικέτες σύμφωνα με τον Νέον Κανονισμό 1169/2011 - όχι πλήρως εναρμονισμένες	170
4. Ετικέτες σύμφωνα με τον Νέον Κανονισμό 1169/2011	174
ΚΕΦΑΛΑΙΟ .10. Συμπεράσματα - Προτάσεις – Επίλογος.....	177
1. Ανοχές.....	179
2. Μερίδα (Portion) , Βάρος , Συνολική Ενέργεια	182
3. Επισήμανση με την μέθοδο χρωμάτων / Φανάρια Κυκλοφορίας	185
4. Αλλεργιογόνα.....	187
5. Ημερομηνία Ελαχίστης Διατηρησιμότητας	189
6. Ενημέρωση.....	190
7. Ανακεφαλαίωση	193
8. Επίλογος.....	194

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	195
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ .Α. Ευρωπαϊκός Κανονισμός υπ' αριθμό 1169 / 2011	196
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ .Β. Γενικό Χημείο του Κράτους – ΘΕΜΑ : Κανονισμός (ΕΕ) 1169/2011	306
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ .Γ. Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1924/2006	316
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	322

Ενεπίγραφή στήλη της Θάσου.
Αρχαίο Ευρωπαϊκό Πρότυπο Ελέγχου Ποιότητας (22)

Η πρώτη επιγραφή αναφέρει ότι «για όποιον αγοράζει κρασί σε πιθάρια, η αγορά θα είναι έγκυρη μόνο εάν τα πιθάρια έχουν σημανθεί».

Η σήμανση είναι αυτή που δηλώνει την ποιότητα του κρασιού και την ημερομηνία σφράγισής του, αποκαλύπτοντας τη διαδικασία πιστοποίησης και μάλιστα υπό την εποπτεία μίας δημόσιας υπηρεσίας η οποία θα φρόντιζε για την εμπορία και την ποιότητα του κρασιού, αλλά και την προστασία του καταναλωτή.

Ο άλλος νόμος αναφέρει ότι όλα αυτά ίσχυαν όχι μόνο στη Θάσο, αλλά έως και την χερσονήσου του Άθω, μαρτυρώντας την ύπαρξη μίας ενιαίας Οικονομικής Κοινότητας. Ο ίδιος νόμος επίσης απαγορεύει τη πώληση "χυμα" κρασιού

Ο παραβάτης θα έπρεπε να πληρώσει πρόστιμο ανάλογο μ' εκείνο που θα πλήρωνε σε περίπτωση νοθείας του κρασιού με το νερό. Επίσης στην περιοχή απαγορεύονταν και η εισαγωγή ξένου κρασιού στον συγκεκριμένο γεωγραφικό χώρο, με το ίδιο επίσης πρόστιμο.

Γίνεται συνεπώς κατανοητή η ύπαρξη ενός δικτύου ελέγχου ποιότητας και εξασφάλισης του καταναλωτή και στην περίπτωση αυτή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ .1.

**Περίληψη / Abstract / Λέξεις Κλειδιά (Keywords) / Εισαγωγή / Σκοπός
Πτυχιακής**

1. Περίληψη / Abstract

Η παρούσα πτυχιακή εργασία έχει σκοπό την λεπτομερή ανάλυση του νέου Κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης υπ' αριθμό 1169 / 2011 σχετικά με την παροχή πληροφοριών για τα τρόφιμα , μέσω των ετικετών , στους καταναλωτές .

Ο συγκεκριμένος Κανονισμός έχει σκοπό την ενημέρωση των καταναλωτών σχετικά με την ποιότητα , την υγιεινή , την θρεπτική αξία και την πιθανή επικινδυνότητα από αλλεργιογόνες ουσίες.

Ο Ευρωπαϊκός Κανονισμός υπ' αριθμό 1169 / 2011 έχει καταλυτική ημερομηνία ισχύος την 13^η Δεκεμβρίου 2014 ενώ για την υποχρεωτική Διατροφική Επισήμανση η καταλυτική ημερομηνία ισχύος είναι η 13^η Δεκεμβρίου 2016 .

Καθώς επισημαίνεται στις αρχικές δηλώσεις του νέου Κανονισμού σκοπός του είναι :

- *η ελεύθερη κυκλοφορία ασφαλών και υγιεινών τροφίμων συμβάλλει σημαντικά στην υγεία και την ευημερία των πολιτών, καθώς και στη διασφάλιση των κοινωνικών και οικονομικών τους συμφερόντων.*
- *..... είναι γενική αρχή της νομοθεσίας για τα τρόφιμα να παρέχεται βάση ώστε οι καταναλωτές να μπορούν να επιλέγουν ενήμεροι τα τρόφιμα που καταναλώνουν και να εμποδίζονται οποιοσδήποτε άλλες πρακτικές που ενδέχεται να παραπλανήσουν τον καταναλωτή.*

Στά επόμενα κεφάλαια εξετάζεται και αναλύεται διεξοδικά η δομή του νέου Κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης υπ' αριθμό 1169 / 2011 , ενώ στα τελευταία κεφάλαια προρροισιάζονται και προτάσεις για την ακόμη περαιτέρω βελτίωση του .

Abstract

The present thesis aims to thoroughly analyse the new Regulation of the European Union No 1169 / 2011 which focuses on the supply of information concerning food products , via the various food labels , to the consumers .

The specific Regulation concentrates on informing consumers regarding quality , hygiene , nutritious value and the possibility dangerous health situation deriving from potential allergens .

The European Regulation No 1169 / 2011 has a catalytic effective date of implementation 13th December 2014 while the mandatory nutrition declaration has an catalytic effective date of implementation 13th December 2016 .

As it is highlighted in the opening declaration of the new Regulations its intention is the :

- *The free movement of safe and wholesome food contributes significantly to the health and well-being of citizens, and to their social and economic interests.*
-*general principle of food law to provide a basis for consumers to make informed choices in relation to food they consume and to prevent any practices that may mislead the consumer.*

In the following chapters the structure and contents of the new Regulation of the European Union No 1169 / 2011 is scrutinized and examined , while in the last Chapters proposals are also brought forward for the Regulation's even further improvement .

2. ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ - KEYWORDS

Νομολογία	πληροφορίες	ΕΤΙΚΕΤΕΣ
τροφίμων	Ευρωπαϊκό Κανονισμό	Ευρωπαϊκό
Κανονισμό	1169 / 2011	1169
Διατροφική Δήλωση	Αλάτι	Κατάλογος Συστατικών
Μονάδα Κατανάλωσης	Αλλεργίες	Δυσανεξίες
Ένδειξη αλλεργιογόνων	Legislation	provision
food labels	European Union	Regulation

3. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ

Στην σύγχρονη εποχή βλέπουμε ότι υπάρχει μία στροφή του κόσμου για όχι μόνον μία πιο υγιεινή και ισορροπημένη διατροφή, αλλά και απαίτηση για λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με το προς αγορά προϊόν . Για αυτούς τους λόγους οι καταναλωτές θα πρέπει να είναι ενήμεροι για τα τρόφιμα που πρόκειται να καταναλώσουν και συγχρόνως να εμποδίζονται ενέργειες που μπορεί να οδηγήσουν σε παραπλάνηση του καταναλωτικού κοινού .

Οι πληροφορίες που ο καταναλωτής ζητά να βρει είτε στη συσκευασία είτε στην ετικέτα ενός προϊόντος, μπορούν να περικλείουν ένα ευρύ φάσμα δεδομένων. Τα στοιχεία αυτά σχετίζονται με την θρεπτική αξία, τη σύσταση καθώς και την περιεκτικότητα διαφόρων συστατικών στο προϊόν, την διάρκεια και τον τρόπο αποθηκεύσεως ακόμη και την χώρα προελεύσεως του προϊόντος.

Η Ευρωπαϊκή νομοθεσία σχετικά με τα ανωτέρω είναι σχετικά δαιδαλώδης και απαρτίζεται από διάφορους νόμους / κανονισμούς και οδηγίες. Ο Κανονισμός υπ' αριθμό 1169/2011 έρχεται να "ομαδοποιήσει" την υφιστάμενη νομολογία και θα αρχίσει να εφαρμόζεται από το Δεκέμβριο του 2014.

Αναφέρεται χαρακτηριστικά στην αρχική σημείωση υπ' αριθμό 10 του νέου Νόμου " η παροχή στους καταναλωτές της δυνατότητας να κάνουν τις επιλογές τους ενήμεροι είναι σημαντική τόσο για την αποτελεσματικότητα του ανταγωνισμού όσο και για την ευημερία των καταναλωτών. Η γνώση των βασικών αρχών διατροφής και οι κατάλληλες διατροφικές πληροφορίες στα τρόφιμα θα συμβάλουν σημαντικά στο να μπορεί ο καταναλωτής να κάνει τις επιλογές του ενήμερος. "

Έως την εφαρμογή του Ευρωπαϊκού Κανονισμού 1169/2011 βρίσκεται σε ισχύ η Ευρωπαϊκή Οδηγία 2000/13/ΕΚ. Η νέα Νομοθεσία (1169/2011) μπορεί να εφαρμόζεται πριν την καταλυτική ημερομηνία εφαρμογής της αρκεί να μην έρχεται σε αντίθεση με την Οδηγία 2000/13/ΕΚ.

4. ΣΚΟΠΟΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ

Η παρούσα πτυχιακή εργασία έχει σαν σκοπό, μέσα από "εκλαϊκεύσεις" και "απλοποιήσεις" να κάνει κατανοητό με σαφή τρόπο τις απαιτήσεις, είτε νέες είτε ήδη υπάρχουσες και εν ισχύ, καθώς επίσης να επεξηγήσει τις διάφορες αξιώσεις του νέου Κανονισμού υπ' αριθμό 1169 / 2011.

Φιλοδοξία είναι η παρούσα Πτυχιακή Εργασία να αποτελέσει ένα εύχρηστο "οδηγό" για τον καθημερινό καταναλωτή ο οποίος επιθυμεί να γνωρίζει τι ακριβώς αγοράζει ή ποιο από τα δύο – τρία, φαινομενικά όμοια, προϊόντα καλύπτει καλύτερα τις διατροφικές απαιτήσεις του. Με αυτό τον τρόπο θα είναι ενήμερος να κάνει τις σωστές επιλογές οι οποίες ανταποκρίνονται στις ατομικές του ανάγκες.

“Ευσεβής πόθος” θα ήταν ο οδηγός αυτός να χρησιμοποιηθεί και από στελέχη Ελληνικών εταιρειών τροφίμων , είτε παρασκευής είτε διαθέσεως (εστίασης) .
προκειμένου :

- να εναρμονιστούν όλα τα μέσα παροχής πληροφοριών (ετικέτα , συνοδευτικό υλικό , κλπ) με την καινούργια Νομοθεσία και
- να υπάρχει μία “πηγή” (η παρούσα Πτυχιακή Εργασία) όπου θα είναι συγκεντρωμένες , στο μέτρο του δυνατού , όλες οι απαραίτητες πληροφορίες και απαντήσεις σε τυχόν απορίες που μπορεί να δημιουργηθούν .

ΚΕΦΑΛΑΙΟ .2.

Βασικές Έννοιες – Χρονοδιαγράμματα - “Φιλοσοφία” του νέου Νόμου

1. Εισαγωγή σε βασικές έννοιες

Η παρούσα Πτυχιακή Εργασία ναι μεν αναφέρεται στην Νομολογία που διέπει τις αναγραφόμενες πληροφορίες στις ετικέτες , αλλά όχι γενικά σε όλες τις ετικέτες . Αφορά συγκεκριμένα στις ετικέτες τροφίμων – οπότε εύλογα γεννάται το ερώτημα “ τι ορίζεται σαν τρόφιμο ; ”

1.1 : Τρόφιμο : Με τον όρο " Τρόφιμο / α " ορίζονται γενικά όλα τα στερεά ή υγρά προϊόντα, που μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως τροφή από τον άνθρωπο. Ο όρος τρόφιμα συμπεριλαμβάνει επίσης κάθε είδους ποτά και ευφραντικά, το νερό, τις μαστίχες, καθώς και κάθε ουσία ή μίγμα ουσιών που προορίζονται για προσθήκη σε τρόφιμα. Με τον όρο " βασικά συστατικά " ενός τροφίμου θεωρούνται και νοούνται τα συστατικά που η παρουσία τους, στις ποσοτικές αναλογίες και ποιότητες αρκούν για την παρασκευή του αντιστοίχου τροφίμου. (20)

1.2 : Συστατικό : Ως "συστατικό" ορίζεται κάθε ουσία, περιλαμβανομένων και των προσθέτων, που χρησιμοποιείται στην παραγωγή ή την παρασκευή ενός τροφίμου και συνεχίζει να υπάρχει στο τελικό προϊόν έστω και σε τροποποιημένη μορφή. Όταν ένα συστατικό τροφίμου έχει παρασκευαστεί από περισσότερα συστατικά αυτά θεωρούνται συστατικά του τροφίμου.

Για να κατανοήσουμε πληρέστερα την έννοια του συστατικού θα πρέπει πρώτα να εξετάσουμε τι δεν θεωρείται συστατικό.

Συγκεκριμένα, δεν θεωρούνται συστατικά οι ύλες που αποτελούν ένα συστατικό, που είχαν προσωρινά αφαιρεθεί κατά τη διαδικασία παρασκευής και έχουν επαναπροσθεθεί σε ποσότητα που δεν υπερβαίνει την αρχική και τα πρόσθετα που η παρουσία τους οφείλεται αποκλειστικά στο ότι περιέχονται σ` ένα ή περισσότερα συστατικά του τροφίμου, με την επιφύλαξη φυσικά ότι δεν θα εξυπηρετούν πλέον κανένα τεχνολογικό σκοπό στο τελικό προϊόν.

Επίσης, οι ουσίες που χρησιμοποιούνται στις αναγκαίες ποσότητες ως διαλύτες ή φορείς πρόσθετων και αρωμάτων και οι ουσίες που δεν είναι πρόσθετα τροφίμων αλλά οι οποίες χρησιμοποιούνται με τον ίδιο τρόπο και για τον ίδιο σκοπό, όπως τα τεχνολογικά βοηθήματα και εξακολουθούν να υπάρχουν στο τελικό προϊόν, έστω και σε διαφορετική μορφή . (20)

2. Αναδρομή στην Ιστορία της Επισήμανσης Τροφίμων

Μία σύντομη αναδρομή στην ιστορία της επισήμανσης τροφίμων και των σχετικών ετικετών θα είναι χρήσιμη για να κατανοηθούν οι οικονομικοί και κοινωνιολογικοί λόγοι που ώθησαν την θέσπιση σχετικών διατάξεων .

Από την αρχαιότητα έως την Βιομηχανική Επανάσταση η επισήμανση τροφίμων περιοριζόταν κυρίως στο ψωμί (με “στάμπα” τα αρχικά του αρτοποιού) για λόγους είσπραξης φόρων και επαλήθευση βάρους . Ο λόγος που δεν απαιτούσαν την ανάγκη της επισήμανσης των τροφίμων ήταν ότι η παραγωγή / καλλιέργεια , η προμήθεια και τέλος η κατανάλωση γινόταν σε τοπικό επίπεδο, άρα δεν υπήρχε ανάγκη (ούτε και δυνατότητες) για μαζική παραγωγή αλλά και ούτε μακρινή μεταφορά τροφίμων . Ο καταναλωτής σαν “εγγύηση” ποιότητας είχε εκτός από τις αισθήσεις του (μυρωδιά , αίσθηση , όψη , κλπ) την προσωπική σχέση-εγγύηση με τον ίδιο τον παραγωγό η τον προμηθευτή . Αυτή η σχέση – εμπιστοσύνης – εγγύησης ήταν που έδινε στον παραγωγό / προμηθευτή το κίνητρο για παραγωγή / πώληση όχι απαραίτητα υψηλής ποιότητας αλλά προσδιορισμένης ποιότητας προϊόντων (υψηλής / μέτριας / χαμηλής) και στον καταναλωτή την δυνατότητα επιλογής με τον αντίστοιχο οικονομικό αντίκτυπο .

Ο Αριστοτέλης στην Αθηναίων Πολιτεία αναφέρεται στα θέματα ποιότητας των προϊόντων , αλλά και στον αυστηρό έλεγχο που πραγματοποιούνταν από τους σχετικούς δημόσιους λειτουργούς. Από την Πολιτεία προκύπτει ότι στην Αθήνα υπήρχαν δέκα αγορανόμοι οι οποίοι ορίζονταν με κλήρο, οι οποίοι επέβλεπαν τα προς πώληση αγαθά, ώστε να είναι καθαρά και ακίβδηλα, να τηρούν δηλαδή τους νόμους της υγιεινής και να είναι ανόθευτα. Υπήρχαν επίσης μετρονόμοι οι οποίοι ευθύνονταν για όλα τα μέτρα και τα σταθμά που χρησιμοποιούνταν στην αγορά, ώστε να ανταποκρίνονται στα πρότυπα μέτρα και σταθμά τα οποία φυλάσσονταν στη Θόλο της Αγοράς. Οι σιτοφύλακες τέλος, κληρωτοί επίσης, ήταν αυτοί που έπρεπε να ελέγχουν την ποιότητα του σταριού και του κριθαριού πριν αυτά σταλούν για άλεσμα στο μύλο. Παράλληλα, είχαν την υποχρέωση να επιβλέπουν τους αρτοπώλες οι οποίοι όφειλαν να πωλούν το ψωμί σε τιμή ανάλογη του βάρους του, όπως αυτό καθορίζονταν απ' το νόμο, καθώς ο ελλιποβαρής άρτος θεωρούνταν νοθεία. Στην αρχαία Αθήνα στην περιοχή της εμπορικής αγοράς υπήρχε ένα μαρτυρημένο δημόσιο κτίριο που χρησίμευε ως έδρα της συναρχίας των αγορανόμων. Στο χώρο αυτό πιθανόν συστεγάζονταν και οι μετρονόμοι με τους σιτοφύλακες . (22)

Στην Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία η νομολογία ήταν κυρίως για αποφυγή απάτης από τον προμηθευτή και βασιζόταν πρωτίστως στο λατινικό “*caveat emptor*” (ο καταναλωτής να είναι ενήμερος) . Μάλιστα είναι χαρακτηριστικό ότι το ψωμί

πουλιόταν στα σκαλιά της πόλεως και αναλόγως σε πιο σκαλί βρισκόταν ήταν χαρακτηριστικό και της ποιότητας (και τιμής) του – όσο πιο ψηλό το σκαλί τόσο καλύτερη ποιότητα ψωμιού . Μάλιστα αυτός ο τρόπος πώλησης ψωμιού επισημοποιήθηκε με τον Θεοδοσιανό Κώδικα (438 μ.Χ.) ο οποίος απαιτούσε την πώληση ψωμιού στα σκαλιά της πόλεως από την πώληση σε ιδιωτικά καταστήματα . Ένα άλλο αγαθό το οποίο από την αρχαιότητα απαιτούσε “ονομασία προστατευόμενης προελεύσεως” ήταν το κρασί το οποίο είχε την δυνατότητα να μεταφέρεται σε μακρινές αποστάσεις και για αυτόν τον λόγο και είχε χαραγμένα αυτά τα στοιχεία στο δοχείο με τα οποία μεταφερόταν .

Εδώ θα πρέπει να τονιστεί, ότι ενώ οι σύγχρονες αντιλήψεις περί διατροφικών πληροφοριών και ποιότητας τροφίμων υπήρχαν από την αρχαιότητα σαν έννοιες και μάλιστα θεσμοθετημένες (πχ : ποιότητα ψωμιού ανάλογα με το σκαλί στο οποίο ήταν τοποθετημένο προς πώληση) δεν ήταν ανιχνεύσιμες και φυσικά δεν υπήρχε νομική υπόσταση , άρα και νομική συνέπεια , στην έννοια τις νοθείας . Αντίθετα αναγνωρισμένα και κοινώς αποδεκτά (άρα και μετρήσιμα) ήταν μόνο το βάρος και το μέτρο . Σαν παράδειγμα σαφούς προσδιορισμού μετρήσιμων μεγεθών σύμφωνα με την Μάγκνα Κάρτα (Magna Carta, στα λατινικά «Μεγάλο Χαρτί» , ένας αγγλικός καταστατικός χάρτης ο οποίος αρχικά εκδόθηκε το 1215) αναφέρεται :

“Θα υπάρχουν κοινά μέτρα για το κρασί, την μπίρα και τα σιτηρά (το κουόρτερ του Λονδίνου) σε όλο το βασίλειο. Θα υπάρχει επίσης κοινό πλάτος για τα βαμμένα υφάσματα, τα υφάσματα και τους σιδερόπλεκτους θώρακες, συγκεκριμένα δύο πήχεις με τις ούγιες. Τα βάρη θα τυποποιηθούν παρόμοια” .

Για αυτό τον λόγο οι μόνες περιπτώσεις “παραπλάνησης καταναλωτή” που έφταναν στα δικαστήρια ήταν περιπτώσεις παραπλάνησης είτε σχετικά με το βάρος, είτε σχετικά με το μέτρο του προς πώληση προϊόντος . (13)

Όλα τα ανωτέρω αλλάξαν με την βιομηχανική επανάσταση. Ο αγρότης από αυτάρκης στα πάντα περιορίστηκε στην παραγωγή ενός μόνο προϊόντος γιατί όλα τα άλλα μπορούσε να τα αγοράσει - και μάλιστα φτηνότερα από ότι εάν τα παρήγαγε ο ίδιος . Η εξάπλωση του σιδηροδρόμου , των θαλασσίων μεταφορών συνδυασμένα με την δυνατότητα ψύξεως αλλά και κονσερβοποιήσεως σήμαιναν μόνο ένα πράγμα . Την εξαφάνιση της προσωπικής σχέσεως εμπιστοσύνης πωλητή / καταναλωτή και την πώληση μαζικά παραγομένων αγαθών σε απομακρυσμένους καταναλωτές. Αυτό είχε σαν αποτέλεσμα ο καταναλωτής να έχει τις μοναδικές πληροφορίες από το προϊόν που αγόραζε αποκλειστικά και μόνο από την ετικέτα.

Σε ένα κόσμο όπου κάποιος μπορεί στο τοπικό του σούπερ μάρκετ να αγοράσει ένα προϊόν το οποίο έχει παραχθεί σε οποιοδήποτε μέρος του πλανήτη, η γνώση που έχει ένας καταναλωτής για κάποιο προϊόν είναι από την σαφή, ορθή, εμπειριστατωμένη, περιεκτική και τεκμηριωμένη διατροφική επισήμανση του τροφίμου .

Ο καταναλωτής έχει την δύναμη να εγκρίνει ή να απορρίψει οποιοδήποτε τρόφιμο, *δυστυχώς* όχι βασιζόμενος στις διατροφικές του ανάγκες ή την διατροφική υπεροχή του τροφίμου “Α” έναντι του τροφίμου “Β” , αλλά βάσει άλλων προτεραιοτήτων, όπως η τιμή, η εμπορική αναγνωρισιμότητα , κτλ . Η Νορβηγία είναι η *μόνη* χώρα στο κόσμο που εφαρμόζει την αγροτική της πολιτική και σχεδιάζει τα επίπεδα παραγωγής βασιζόμενη στις διατροφικές ανάγκες του πληθυσμού της . Σε όλο τον υπόλοιπο κόσμο οι απαιτήσεις των καταναλωτών καθορίζουν και τα επίπεδα αλλά και την ποιότητα παραγωγής των τροφίμων .

Παίρνοντας σαν βάση τα ανωτέρω μόνο η επιμόρφωση του καταναλωτή είναι το κλειδί προκειμένου αυτός να διατρέφεται σωστά . Σε αυτήν την κατεύθυνση καταλαβαίνει κανείς την σημασία και σπουδαιότητα της επισήμανσης των τροφίμων γιατί είναι ο κύριος τρόπος ωφέλιμης και ευρείας κοινωνικής πληροφόρησης .

3. Ισχύουσα Νομολογία

Η τωρινή νομολογία που διέπει την μορφή , το περιεχόμενο και τις προδιαγραφές στις ετικέτες τροφίμων είναι η Οδηγία 90/496/ΕΟΚ και η Οδηγία 2000/13/ΕΚ .

Οι διατάξεις της πρώτης Οδηγίας χρονολογούνται από το 1990 ενώ της δεύτερας Οδηγίας από το 1978 , ως εκ τούτου , ήταν πλέον επιτακτική η ανάγκη επικαιροποίησης των .

Όμως ο νέος Κανονισμός εκτός των ανωτέρων δύο Οδηγιών , ακυρώνει ή τροποποιεί και διάφορες άλλες Οδηγίες / Κανονισμούς . Πιο συγκεκριμένα ο Νέος Κανονισμός 1169 / 2011 :

3.1 : Κανονισμοί που τροποποιούνται ή αντικαθιστώνται λόγω του Κανονισμού 1169 / 2011 (9)

Οι κάτωθι Κανονισμοί τροποποιούνται από τον νέο Κανονισμό 1169 / 2011

- ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΚ) ΑΡΙΘ. 1925/2006 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 20ής Δεκεμβρίου 2006 σχετικά με την προσθήκη βιταμινών και ανόργανων συστατικών και ορισμένων άλλων ουσιών στα τρόφιμα
- ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΚ) ΑΡΙΘ. 1924/2006 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 20ής Δεκεμβρίου 2006 σχετικά με τους ισχυρισμούς επί θεμάτων διατροφής και υγείας που διατυπώνονται για τα τρόφιμα

3.2 : Κανονισμοί / Οδηγίες που αντικαθιστώνται λόγω του Κανονισμού 1169 / 2011 (9)

Οι κάτωθι Κανονισμοί / Οδηγίες αντικαθιστώνται από τον νέο Κανονισμό 1169 / 2011

- ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΚ) αριθ. 608/2004 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ της 31ης Μαρτίου 2004 για τη σήμανση των τροφίμων και των συστατικών τροφίμων με προσθήκη φυτοστερόλων, φυτοστερολεστέρων, φυτοστανόλων ή φυτοστανολεστέρων
- ΟΔΗΓΙΑ 2008/5/ΕΚ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ της 30ής Ιανουαρίου 2008 σχετικά με την αναγραφή, στην επισήμανση ορισμένων τροφίμων, υποχρεωτικών ενδείξεων πέραν των προβλεπόμενων από την οδηγία 2000/13/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου
- ΟΔΗΓΙΑ 1999/10/ΕΚ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ της 8ης Μαρτίου 1999 η οποία διέπει τις παρεκκλίσεις από τις διατάξεις του άρθρου 7 της οδηγίας 79/11/ΕΟΚ του Συμβουλίου όσον αφορά την επισήμανση των ειδών διατροφής
- ΟΔΗΓΙΑ 2002/67/ΕΚ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ της 18ης Ιουλίου 2002 σχετικά με την επισήμανση των τροφίμων που περιέχουν κινίνη και των τροφίμων που περιέχουν καφεΐνη

- ΟΔΗΓΙΑ 2000/13/ΕΚ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 20ής Μαρτίου 2000 για προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με την επισήμανση, την παρουσίαση και τη διαφήμιση των τροφίμων
- ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ 90/496/ΕΟΚ της 24ης Σεπτεμβρίου 1990 σχετικά με τους κανόνες επισήμανσης των τροφίμων όσον αφορά τις τροφικές τους ιδιότητες
- ΟΔΗΓΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ 87/250/ΕΟΚ της 15ης Απριλίου 1987 σχετικά με την αναγραφή του ογκομετρικού αλκοολικού τίτλου κατά την επισήμανση των αλκοολούχων ποτών που προορίζονται για τον τελικό καταναλωτή

4. Νέος Ευρωπαϊκός Κανονισμός 1169 / 2011

4.1 : Ισχύς Ευρωπαϊκής Νομοθεσίας

Υπολογίζεται ότι περίπου 95% της νομοθεσίας σχετικά με τα τρόφιμα στην Ευρωπαϊκή Ένωση προέρχεται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο , αφήνοντας μόνο 5 % στα Κράτη Μέλη . Τώρα από όλη την Ευρωπαϊκή Τροφική Νομοθεσία η Νομοθεσία σχετικά με τις ετικέτες θεωρείται το πιο σημαντικό νομικό καθεστώς σχετιζόμενο με τα τρόφιμα . (10)

4.2 : Διαφορά Οδηγίας και Κανονισμού

Όπως ήδη αναφέρθηκε ο νέος νόμος είναι Κανονισμός ενώ τα προγενέστερα ήταν Οδηγίες . Η διαφορά ανάμεσα σε Κανονισμό και Οδηγία είναι (2) :

- Οδηγία : Κατευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης που πρέπει τα Κράτη Μέλη να ενσωματώσουν στην Νομολογία τους ή να ψηφίσουν νέο νόμο με αυτές τις κατευθύνσεις
- Κανονισμός : Νόμος ο οποίος ισχύει αυτόματα με το μόλις ψηφιστεί από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σε όλα τα Κράτη μέλη

4.3 : Φάσεις υλοποίησης του Νέου Ευρωπαϊκού Κανονισμού 1169 / 2011

Όπως ήδη αναφέρθηκε η ανάγκη επικαιροποίησης των υφιστάμενων Νόμων και η ενσωμάτωση στον νέο Κανονισμό, οι απαιτήσεις που προέρχονται από τους ίδιους τους καταναλωτές αλλά και η ανάγκη “εκσυγχρονισμού” σύμφωνα με τα δεδομένα της Διαιτολογίας, απαιτούσαν μία αρκετά μακροχρόνια διαδικασία. Οι κυριότερες φάσεις (21) αυτής της διαδικασίας ήταν :

- Διαβούλευση και αναθεώρηση των υφιστάμενων κανόνων για τη γενική επισήμανση και τη διατροφή (2003 έως 2006)
- Καλύτερη νομική ρύθμιση της επισήμανσης των τροφίμων, διαβούλευση σχετικά με όλες τις πτυχές της επισήμανσης των τροφίμων (2006)
- Εκτίμηση των επιπτώσεων που συνδέονται με την πρόταση της Επιτροπής
- Η πρόταση της Επιτροπής COM (2008) 40 (Έκδοση 30 Ιανουαρίου 2008)
- Πρώτη ανάγνωση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (Εγκρίθηκε στις 16 Ιουνίου 2010)
- Πρώτη ανάγνωση του Συμβουλίου (7η Δεκεμβρίου, 2010)
- Δεύτερη ανάγνωση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (6 Ιουλίου 2011)
- Δεύτερη ανάγνωση του Συμβουλίου (29 Σεπτεμβρίου 2011)
- Δημοσιεύθηκε στις 22 Νοεμβρίου 2011

4.4 : Χρονοδιάγραμμα Εφαρμογής του Κανονισμού 1169 / 2011

Ο Νέος Κανονισμός έχει καταλυτική ημερομηνία εφαρμογής την 13^η Δεκέμβρη 2014 , με την εξαίρεση πληροφοριών σχετικά με την υποχρεωτική διατροφική επισήμανση οι οποίες ισχύουν από τις 13 Δεκέμβρη 2016 .

Βέβαια οι εταιρείες τροφίμων μπορούν να εφαρμόσουν τις διατάξεις για την διατροφική επισήμανση σε εθελοντική βάση , και πριν την 13 Δεκεμβρίου 2016 . Τονίζεται όμως ότι εάν μία εταιρεία τροφίμων προχωρήσει στην διατροφική επισήμανση (πριν την 13 Δεκεμβρίου 2016) αυτή η εθελοντική ενέργεια θα πρέπει να πληροί όλες τις διατάξεις της νέας Νομοθεσίας.

Τέλος δίδεται το δικαίωμα κυκλοφορίας τροφίμων με την “παλαιά” Νομοθεσία πέραν της 13^η Δεκεμβρίου 2014 αλλά *μέχρις εξαντλήσεως* των υφιστάμενων αποθεμάτων.

4.5 : “Φιλοσοφία” του Νέου Κανονισμού 1169 / 2011

Τα κάτωθι είναι όλα αποσπάσματα από τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1169/2011 (27) και δείχνουν την “φιλοσοφία” πάνω στην οποία βασίστηκε ο εν λόγω κανονισμός .

- η ελεύθερη κυκλοφορία ασφαλών και υγιεινών τροφίμων συμβάλλει σημαντικά στην υγεία και την ευημερία των πολιτών, καθώς και στη διασφάλιση των κοινωνικών και οικονομικών τους συμφερόντων.
- προκειμένου να επιτευχθεί υψηλό επίπεδο προστασίας της υγείας των καταναλωτών και να εξασφαλισθεί το δικαίωμά τους για πληροφόρηση, θα πρέπει να διασφαλισθεί ότι οι καταναλωτές είναι κατάλληλα ενημερωμένοι όσον αφορά τα τρόφιμα που καταναλώνουν. Οι επιλογές των καταναλωτών είναι δυνατόν να επηρεασθούν, μεταξύ άλλων, από υγειονομικούς, οικονομικούς, περιβαλλοντικούς, κοινωνικούς και δεοντολογικούς προβληματισμούς.
- είναι γενική αρχή της νομοθεσίας για τα τρόφιμα να παρέχεται βάση ώστε οι καταναλωτές να μπορούν να επιλέγουν ενήμεροι τα τρόφιμα που καταναλώνουν και να εμποδίζονται οποιεσδήποτε άλλες πρακτικές που ενδέχεται να παραπλανήσουν τον καταναλωτή.
- καλύπτει ορισμένες πτυχές της παροχής πληροφοριών στους καταναλωτές, ειδικότερα με σκοπό την πρόληψη παραπλανητικών ενεργειών και παραλείψεων πληροφόρησης. Οι γενικές αρχές όσον αφορά τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές θα πρέπει να συμπληρωθούν με ειδικούς κανόνες σχετικά με την παροχή πληροφοριών για τα τρόφιμα στους καταναλωτές.
- αυτή πρέπει να εξορθολογισθεί, προκειμένου να διασφαλισθούν ευκολότερη συμμόρφωση και μεγαλύτερη σαφήνεια για τους συμφεροντούχους, και να εκσυγχρονισθεί, προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι νέες εξελίξεις στον τομέα των πληροφοριών για τα τρόφιμα ωφελεί τον πολίτη επιβάλλοντας μια σαφή, κατανοητή και ευανάγνωστη επισήμανση των τροφίμων.

- υπογραμμίσθηκε ότι η παροχή στους καταναλωτές της δυνατότητας να κάνουν τις επιλογές τους ενήμεροι είναι σημαντική τόσο για την αποτελεσματικότητα του ανταγωνισμού όσο και για την ευημερία των καταναλωτών. Η γνώση των βασικών αρχών διατροφής και οι κατάλληλες διατροφικές πληροφορίες στα τρόφιμα θα συμβάλουν σημαντικά στο να μπορεί ο καταναλωτής να κάνει τις επιλογές του ενήμερος.
- νομοθεσία σχετικά με τις πληροφορίες για τα τρόφιμα θα πρέπει να παρέχει επαρκή ευελιξία, ώστε να μπορεί να ενημερώνεται σύμφωνα με τις νέες απαιτήσεις των καταναλωτών σε πληροφορίες και να εξασφαλίζει ισορροπία μεταξύ της προστασίας της εσωτερικής αγοράς και των διαφορών στην αντίληψη των καταναλωτών στα κράτη μέλη.
- ο κύριος λόγος για τον οποίο απαιτείται η αναγραφή υποχρεωτικών πληροφοριών για τα τρόφιμα θα πρέπει να είναι η παροχή στους καταναλωτές της δυνατότητας να αναγνωρίζουν ένα τρόφιμο και να κάνουν κατάλληλη χρήση του, καθώς και να κάνουν επιλογές οι οποίες ανταποκρίνονται στις ατομικές διαιτητικές τους ανάγκες.
- η νομοθεσία σχετικά με την παροχή πληροφοριών για τα τρόφιμα θα πρέπει να απαγορεύει τη χρήση πληροφοριών που παραπλανούν τον καταναλωτή, ιδίως όσον αφορά τα χαρακτηριστικά, τα αποτελέσματα ή τις ιδιότητες του τροφίμου ή την απόδοση στα τρόφιμα θεραπευτικών ιδιοτήτων. Για να είναι αποτελεσματική, η εν λόγω απαγόρευση θα πρέπει επίσης να επεκταθεί στη διαφήμιση και την παρουσίαση των τροφίμων.
- είναι σημαντικό να δίνονται πληροφορίες σχετικά με την παρουσία προσθέτων στα τρόφιμα, τεχνολογικών βοηθημάτων και άλλων ουσιών ή προϊόντων με επιστημονικά τεκμηριωμένη αλλεργιογόνο δράση ή πρόκληση δυσανεξίας, έτσι ώστε οι καταναλωτές, ιδιαίτερα εκείνοι που πάσχουν από τροφική αλλεργία ή δυσανεξία να μπορούν να κάνουν ενήμεροι επιλογές που είναι ασφαλείς για τους ίδιους.
- οι μελέτες δείχνουν ότι οι ευανάγνωστες ετικέτες αποτελούν σημαντικό στοιχείο στη μεγιστοποίηση της δυνατότητας να επηρεάσουν οι πληροφορίες της ετικέτας τα άτομα που τις διαβάζουν και ότι οι

δυσανάγνωστες πληροφορίες για το προϊόν είναι μια από τις αιτίες που οι καταναλωτές δεν είναι ικανοποιημένοι με τις ετικέτες των τροφίμων.

- η αναγραφή της χώρας καταγωγής ή του τόπου προέλευσης ενός τροφίμου θα πρέπει να προβλέπεται σε κάθε περίπτωση που η απουσία της είναι πιθανόν να παραπλανήσει τους καταναλωτές όσον αφορά την πραγματική χώρα καταγωγής ή τον πραγματικό τόπο προέλευσης του συγκεκριμένου προϊόντος.
- για να διευκολυνθεί η σύγκριση προϊόντων σε διαφορετικά μεγέθη συσκευασιών, είναι σκόπιμο να διατηρηθεί η απαίτηση σύμφωνα με την οποία η υποχρεωτική διατροφική δήλωση θα πρέπει να αναφέρεται σε ποσότητες 100 g ή 100 ml και, αν χρειάζεται, να επιτρέπονται πρόσθετες δηλώσεις ανά μερίδα.
- οι παρεχόμενες διατροφικές πληροφορίες θα πρέπει να είναι απλές και εύκολα κατανοητές. Η αναγραφή των πληροφοριών για τα τρόφιμα εν μέρει στο κύριο οπτικό πεδίο, κοινώς γνωστό ως "εμπρόσθιο μέρος της συσκευασίας", και εν μέρει σε άλλη όψη της συσκευασίας, παραδείγματος χάριν στο "οπίσθιο μέρος της συσκευασίας", θα μπορούσε να δημιουργήσει σύγχυση στους καταναλωτές. Συνεπώς, η διατροφική δήλωση θα πρέπει να αναγράφεται στο ίδιο οπτικό πεδίο.
- τα στοιχεία καταδεικνύουν ότι τα περισσότερα περιστατικά εκδήλωσης τροφικών αλλεργιών οφείλονται σε μη προσυσκευασμένα τρόφιμα. Συνεπώς, οι πληροφορίες σχετικά με δυνητικά αλλεργιογόνα θα πρέπει να παρέχονται πάντα στον καταναλωτή.
- οι κανόνες σχετικά με τις πληροφορίες για τα τρόφιμα θα πρέπει να μπορούν να προσαρμόζονται σε ένα ταχέως μεταβαλλόμενο κοινωνικό, οικονομικό και τεχνολογικό περιβάλλον.

5. Πλαίσιο Εφαρμογής του νέου Κανονισμού 1169/2011

5.1 : Το πλαίσιο εφαρμογής του νέου Κανονισμού 1169 / 2011 περιλαμβάνει γενικά τα τρόφιμα τα οποία καταναλωτής προτίθεται να αγοράσει . Το σημαντικό εδώ είναι το γεγονός ότι στα τρόφιμα αυτά συμπεριλαμβάνονται και τα τρόφιμα που :

- μαγειρεύονται , ετοιμάζονται , σερβίρονται σε οποιαδήποτε επιχείρηση εστίασης – εστιατόρια , ταχυφαγεία , κλπ .
- πωλούνται εξ' αποστάσεως , μέσω internet , κλπ

5.2 : Όταν ο Κανονισμός 1169 / 2011 αναφέρεται σε παροχή πληροφοριών , συμπεριλαμβάνονται :

- η ετικέτα, οποιοδήποτε συνοδευτικό υλικό, σύγχρονα τεχνολογικά εργαλεία (φωτεινή επιγραφή) , λεκτική επικοινωνία , κλπ (6)

6. Τι σημαίνει ο νέος Κανονισμός για τις Εταιρείες Τροφίμων

6.1. Επιπτώσεις αλλαγών

Ο νέος Κανονισμός 1169 / 2011 θα υποχρεώσει όλες τις εταιρείες τροφίμων αλλά και καταστήματα μαζικής εστίασης σε αλλαγές , σε επίπεδο συσκευασίας και εκτύπωσης συσκευασιών , που δεν έχουν υπάρξει εδώ και δεκαετίες .

Φυσικά αυτές οι αλλαγές θα έχουν και οικονομικές επιπτώσεις στους κατασκευαστές , γιατί πλέον θα πρέπει να προχωρήσουν σε πλήρη αναθεώρηση / σχεδιασμό / εκτύπωση και ίσως μερική και αλλαγή συσκευασίας . Τώρα αυτές οι οικονομικές επιπτώσεις εάν θα περάσουν στον τελικό καταναλωτή είναι κάτι που μόνο το μέλλον θα δείξει .

Γεγονός είναι πάντως ότι σημαντικές αλλαγές θα υπάρξουν σε διατροφικές πληροφορίες / αλλεργιογόνα / χώρα προέλευσης / σχεδιασμό ετικετών / κλπ (18).

6.2 : Γραμματοσειρά

Ο Νέος Κανονισμός αναφέρει *“Οι ετικέτες των τροφίμων θα πρέπει να είναι σαφείς και κατανοητές, ώστε να βοηθούν τους καταναλωτές που επιθυμούν να κάνουν περισσότερο ενήμεροι τις διατροφικές και διαιτητικές επιλογές τους”* (27)

Μελέτες έχουν δείξει ότι η εύκολη αναγνωρισιμότητα των ετικετών τροφίμων είναι από τους κύριους παράγοντες που επηρεάζουν το καταναλωτικό κοινό και η μη καλή αναγνωρισιμότητα ετικετών είναι αντίθετα από τους κύριους παράγοντες δυσανασχετήσεως . Βέβαια η αναγνωρισιμότητα είναι συσχετισμός πολλών παραγόντων όπως : μέγεθος γραμματοσειράς , απόσταση γραμμών , πάχος γραμμάτων , χρώμα , λόγος πλάτους / ύψους γραμμάτων , είδος επιφανείας προς εκτύπωση και αντίθεση ανάμεσα στα γράμματα και στο φόντο . Από αυτά ο νέος Κανονισμός εστιάζει μόνο στο ύψος των γραμμάτων . (16)

6.3 : Φιλοσοφία εκτυπώσεως ετικετών

Η μέχρι τώρα “φιλοσοφία” που είχαν (ή έχουν) οι εταιρείες παραγωγής συσκευασίας ετικετών ήταν να δεσπόζει το εμπορικό όνομα , να κυριαρχούν διάφορες σχεδιαστικές ή δευτερεύουσες πληροφορίες και ο χώρος που απομένει να διατίθεται για τις πληροφορίες που είναι υποχρεωμένοι να έχουν . Τώρα με την θέσπιση ελαχίστου ύψους γραμμάτων για τις υποχρεωτικές πληροφορίες ο χωροταξικός σχεδιασμός της ετικέτας θα πρέπει πρώτα να λάβει υπ’ όψιν του τις υποχρεωτικές πληροφορίες με το ανάλογο ύψος γραμμάτων και μετά τα υπόλοιπα . Τα ανωτέρω μπορεί να σημαίνουν ριζικό ανασχεδιασμό ετικετών ή και μεγαλύτερες συσκευασίες (προκειμένου να χωρέσουν οι πληροφορίες) και τελικά κόστος . (16)

7. Κανόνες Μη Προσσκευασμένων Τροφίμων

7.1 : Είναι υποχρεωτική η επισήμανση αλλεργιογόνων ουσιών και στα μη προσσκευασμένα τρόφιμα .

7.2 : Υπάρχει η δυνατότητα λήψης Εθνικών μέτρων τα οποία μπορεί να απαιτούν την παροχή επιπλέον ενδείξεων ή και να ορίζουν τον τρόπο διάθεσης των ενδείξεων αυτών

8. Πώληση Τροφίμων εξ Αποστάσεως (πχ μέσω Internet)

8.1 : Γενικές αρχές που ισχύουν για όλα τα είδη τροφίμων , τόσο στα προσυσκευασμένα όσο και για μη προσυσκευασμένα τρόφιμα , είναι :

8.1.1 : Πριν την αγορά του προϊόντος από τον καταναλωτή , ο υπεύθυνος της επιχείρησης τροφίμων πρέπει να διαθέσει όλες τις απαιτούμενες από τον Κανονισμό πληροφορίες . Ο τρόπος διάθεσης μπορεί να είναι όπως έχει ήδη αναφερθεί (η ετικέτα, οποιοδήποτε συνοδευτικό υλικό, σύγχρονα τεχνολογικά εργαλεία , λεκτική επικοινωνία , κλπ) . Αυτή η πληροφόρηση πρέπει να γίνεται χωρίς κόστος για τον τελικό καταναλωτή

8.1.2 : Επιπροσθέτως , κατά τη στιγμή της παράδοσης, ο υπεύθυνος της επιχείρησης τροφίμων οφείλει να καθιστά διαθέσιμες όλες τις υποχρεωτικές ενδείξεις που απαιτούνται από τον Κανονισμό .

8.2 : Πρέπει εδώ να σημειωθεί ότι τα μηχανήματα αυτόματης πώλησης εξαιρούνται από τους κανόνες που διέπουν την πώληση εξ' αποστάσεως

9. Επισήμανση της Χώρας Καταγωγής ή του Τόπου Προέλευσης

9.1 : Βασική αρχή σχετικά με την χώρα καταγωγής ή του τόπου προέλευσης είναι ότι η επισήμανση της καταγωγής παραμένει προαιρετική, εκτός εάν η παράλειψή της θα μπορούσε να παραπλανήσει τον τελικό καταναλωτή .

9.2 : Σήμανση Προέλευσης - Σε περίπτωση που η δηλωθείσα χώρα καταγωγής ή ο τόπος προέλευσης τροφίμου δεν είναι ίδια με τη χώρα καταγωγής ή τον τόπο προέλευσης του πρωταρχικού συστατικού τότε ο υπεύθυνος της επιχείρησης τροφίμων μπορεί να το επισημάνει με ένα από τους κάτωθι δύο τρόπους :

- αναφορά της χώρας καταγωγής ή του τόπου προέλευσης του εν λόγω πρωταρχικού συστατικού
- αναφορά ότι η χώρα καταγωγής ή ο τόπος προέλευσης τού πρωταρχικού συστατικού είναι διαφορετικός από αυτόν του τροφίμου

9.3 : Ειδικά για το κρέας είναι υποχρεωτική η επισήμανση καταγωγής .

9.4 : Σε μελλοντικές αναθεωρήσεις του Κανονισμού 1169 / 2011 θα αποφασιστεί εάν θα γίνει υποχρεωτική η επισήμανση της προελεύσεως και για μια άλλη σειρά τροφίμων , όπως :

- άλλα είδη κρέατος ή κρέας που χρησιμοποιείται ως συστατικό
- γάλα και γάλα που χρησιμοποιείται ως συστατικό σε γαλακτοκομικά προϊόντα
- μη επεξεργασμένα τρόφιμα
- προϊόντα ενός μόνο συστατικού
- συστατικά που είναι περισσότερο από 50% ενός τροφίμου

ΚΕΦΑΛΑΙΟ .3. Διαφορές του παλιού με τον νέο Κανονισμό 1169/2011

1. Κανόνες Γενικής Επισήμανσης Τροφίμων

1.1 : Πεδίο Εφαρμογής

Το πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού 1169/2011 περιλαμβάνει όλα τα τρόφιμα που παραδίδονται στον τελικό καταναλωτή, συμπεριλαμβανομένων των τροφίμων που παρασκευάζονται και σερβίρονται στις επιχειρήσεις εστίασης καθώς επίσης και αυτά τα οποία πωλούνται εξ' αποστάσεως.

Επίσης πεδίο εφαρμογής είναι και όλα τα μέσα παροχής πληροφοριών όπως πχ : η ετικέτα , το συνοδευτικό υλικό , τα σύγχρονα τεχνολογικά εργαλεία / μέσα και η λεκτική επικοινωνία .

1.2 : Κανόνες Γενικής Επισήμανσης Τροφίμων

1.2.1 : Ευθύνη των υπεύθυνων επιχειρήσεων σχετικά με την παροχή πληροφοριών

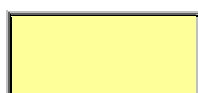
- Η επιχείρηση στο όνομα της οποίας διατίθεται το τρόφιμο ή ο εισαγωγέας είναι οι καταρχήν υπεύθυνοι για την παρουσία και ακρίβεια των πληροφοριών.
- Επιχειρήσεις που δεν επηρεάζουν τη σήμανση φέρουν περιορισμένη ευθύνη
- Απαγορεύεται ρητά η τροποποίηση της ετικέτας εάν αυτό θα παραπλανούσε τον καταναλωτή

2. Κύριες διαφορές που επιφέρει ο νέος Κανονισμός 1169/2011

Πίνακας 2.1 : Υποχρεωτικές Πληροφορίες (24)

Τωρινή Νομοθεσία	Νέος Κανονισμός 1169/2011
Όνομασία του Τροφίμου *	Όνομασία του Τροφίμου *
Κατάλογος Συστατικών	Κατάλογος Συστατικών
Αλλεργιογόνα	Αλλεργιογόνα
Ποσότητα ορισμένων Συστατικών	Ποσότητα ορισμένων Συστατικών
Καθαρό Βάρος *	Καθαρό Βάρος *
Ημερομηνία Ελάχιστης Διάρκειας *	Ημερομηνία Ελάχιστης Διάρκειας
Οδηγίες αποθήκευσης η/και συνθήκες χρήσεως	Οδηγίες αποθήκευσης η/και συνθήκες χρήσεως
Οδηγίες αποθήκευσης η/και συνθήκες χρήσεως	Οδηγίες αποθήκευσης η/και συνθήκες χρήσεως
Όνομα και διεύθυνση του πωλητού στην Ευρωπαϊκή Ένωση	Όνομα και διεύθυνση του πωλητού στην Ευρωπαϊκή Ένωση
Τόπος καταγωγής εάν η απουσία της πληροφορίας μπορεί να παραπλανήσει	Χώρα καταγωγής ή ο τόπος προέλευσης όπως προβλέπεται στο άρθρο 26
Οδηγίες χρήσεως όπου απαιτείται	Οδηγίες χρήσεως όπου απαιτείται
-	Διατροφική Δήλωση

* : αυτές οι πληροφορίες πρέπει να είναι στο ίδιο οπτικό πεδίο

κυριότερες αλλαγές

3. Ύψος Γραμματοσειράς

Σχέδιο 3.1.α – Ύψος Γραμματοσειράς

3.1.1 : το ελάχιστο ύψος της γραμματοσειράς που μπορεί να χρησιμοποιηθεί είναι 1.2 χιλ – βλέπε ανωτέρω ύψος “6”

3.1.2 : όταν η επιφάνεια της συσκευασίας είναι μικρότερη από 80 τετραγωνικά εκατοστά (80 cm²) τότε μπορεί να χρησιμοποιηθεί ύψος γραμματοσειράς 0.9 χιλ

3.1.3 : εάν η επιφάνεια της συσκευασίας είναι μικρότερη από 10 τετραγωνικά εκατοστά (10 cm²) τότε τα συστατικά θα πρέπει να είναι διαθέσιμα όποτε τα ζητήσει ο καταναλωτής με άλλα μέσα

3.1.4 : τα ανωτέρω αναφέρονται στο Παράρτημα IV του Κανονισμού 1169/2011

4. Ονομασία Προϊόντος

4.1.1 : Η ονομασία του τροφίμου περιλαμβάνει ή συνοδεύεται από ενδείξεις της φυσικής κατάστασης του τροφίμου ή της ειδικής επεξεργασίας που έχει υποστεί (π.χ. σε σκόνη, κατεψυγμένο εκ νέου, λυοφιλιωμένο, βαθείας/ταχείας κατάψυξης, συμπυκνωμένο, καπνιστό, κλπ). Η ένδειξη της φυσικής κατάστασης του προϊόντος θα πρέπει να αναγράφεται σε κάθε περίπτωση που η παράλειψη αυτής της πληροφορίας θα μπορούσε να παραπλανήσει τον αγοραστή.

4.1.2 : Στην περίπτωση τροφίμων που έχουν καταψυχθεί πριν από την πώληση και τα οποία πωλούνται αποψυγμένα, η ονομασία του τροφίμου συνοδεύεται από την ένδειξη «αποψυγμένο»

4.1.3 : Τρόφιμα που έχουν υποβληθεί σε επεξεργασία με ιονίζουσα ακτινοβολία φέρουν μια από τις ακόλουθες αναγραφές : «ακτινοβολημένο» ή «επεξεργασμένο με ιονίζουσα ακτινοβολία»

4.1.4 : Στην περίπτωση προϊόντων με βάση το κρέας, παρασκευασμάτων κρέατος και προϊόντων αλιείας που περιέχουν πρόσθετες πρωτεΐνες, συμπεριλαμβανομένων των υδρολυμένων πρωτεϊνών, διαφορετικής ζωικής προέλευσης, η ονομασία του τροφίμου φέρει ένδειξη της παρουσίας των εν λόγω πρωτεϊνών και της προέλευσής τους.

4.1.5 : Στην περίπτωση προϊόντων με βάση το κρέας και παρασκευασμάτων κρέατος που έχουν τη μορφή τεμαχίου, τεμαχίου με κόκαλο, φέτας, μερίδας ή σφαγίου, η ονομασία του τροφίμου περιλαμβάνει ένδειξη της παρουσίας πρόσθετου νερού εάν το πρόσθετο νερό υπερβαίνει το 5 % του βάρους του τελικού προϊόντος. Οι ίδιοι κανόνες ισχύουν στην περίπτωση προϊόντων αλιείας και παρασκευασμένων προϊόντων αλιείας που έχουν τη μορφή τεμαχίου, τεμαχίου με κόκαλο, φέτας, μερίδας, φιλέτου ή ολόκληρου προϊόντος αλιείας.

4.1.6 : Τα προϊόντα με βάση το κρέας, τα παρασκευάσματα κρέατος και τα προϊόντα αλιείας τα οποία μπορούν να δώσουν την εντύπωση ότι είναι παρασκευασμένα από ολόκληρο κομμάτι κρέατος ή ψαριού, αλλά στην πραγματικότητα αποτελούνται από διαφορετικά κομμάτια συνδυασμένα με άλλα συστατικά, συμπεριλαμβανομένων των προσθέτων τροφίμων και των ενζύμων

τροφίμων ή με άλλα μέσα, φέρουν την ακόλουθη ένδειξη «μορφοποιημένο κρέας» η «μορφοποιημένο ψάρι» .

4.1.7 : Ειδικός προσδιορισμός σχετικά με τον κιμά (π.χ : % λίπος) , Για εξειδικευμένες πληροφορίες βλέπε Κανονισμό 1169/2011 , Παράρτημα VI , Μέρος Β – Ειδικές απαιτήσεις σχετικά με τον χαρακτηρισμό «κιμάς».

5. Ουσίες η Προϊόντα που προκαλούν Αλλεργίες ή Δυσανεξίες

5.1 : Το όνομα ουσίας που περιλαμβάνεται στο Παράρτημα II του Κανονισμού 1169/2011 και η οποία μπορεί να προκαλέσει αλλεργίες ή δυσανεξία θα πρέπει να είναι τονισμένη στο κατάλογο των συστατικών . Τονισμός όπως αναφέρεται στο Κανονισμό 1169/2011, σημαίνει “ παραδείγματος χάριν μέσω της γραμματοσειράς, της μορφής ή του χρώματος του φόντου ” (27)

5.2 : Οποιοδήποτε “ τεχνολογικό βοήθημα ” το οποίο χρησιμοποιήθηκε στην διαδικασία παραγωγής του τροφίμου και συνεχίζει να υπάρχει στο τελικό προϊόν θα πρέπει να επισημαίνεται .

5.3 : Στην περίπτωση προϊόντων που εξαιρούνται από την υποχρέωση αναγραφής λίστας συστατικών (π.χ : αλκοολούχα ποτά) πρέπει να αναφέρεται η λέξη “ περιέχει ” και το αλλεργικό συστατικό .

5.4 : Η επισήμανση αλλεργιογόνου ουσίας είναι πλέον υποχρεωτική στα συσκευασμένα τρόφιμα όπως επίσης και στα εστιατόρια . (1)

5.5 : Επίσης επισήμανση αλλεργιογόνου ουσίας είναι υποχρεωτική και κατά την πώληση τροφίμων “εξ αποστάσεως” (1)

5.6 : Το Παράρτημα II του Κανονισμού 1169/2011, περιέχει τις αλλεργιογόνες ουσίες (οι οποίες είναι ίδιες με τον υφιστάμενο , έως 13 Δεκεμβρίου 2014 , Κανονισμό 2000/13/EC). Υπάρχει πρόβλεψη να μπορεί να αναθεωρηθεί και ήδη αναθεωρείται. Η πλήρης αναθεωρημένη κατάσταση των αλλεργιογόνων ουσιών αναμένεται έως τέλος του 2014 . (1)

5.7 : Τα Κράτη Μέλη μπορούν να υιοθετήσουν εθνικά μέτρα σχετικά με τους τρόπους με τους οποίους οι ενδείξεις (αλλεργιογόνα και πιθανώς άλλες ενδείξεις) μπορούν να είναι διαθέσιμες στο καταναλωτή και όπου χρειάζεται να καθορίσουν και την μορφή εμφάνισης και παρουσίασης αυτών . (23)

Παράδειγμα τέτοιων Εθνικών Μέτρων είναι η σύσταση του BRC (British Retail Consortium). Το BRC συνιστά στους υπευθύνους εταιρειών τροφίμων, οι οποίοι μέχρι τώρα τα αλλεργιογόνα τα επισήμαιναν σε ειδικά πλαίσια, να συνεχίσουν να χρησιμοποιούν αυτά τα ειδικά πλαίσια αλλά το κείμενο των πλαισίων να αναφέρει :

Επισήμανση Αλλεργιογόνων Ουσιών
Για αλλεργιογόνες ουσίες βλέπε στον Κατάλογο
των Συστατικών τις επισημάνσεις με
έντονος χαρακτήρες

και αυτό γιατί οι Βρετανοί καταναλωτές έχουν συνηθίσει όταν υπάρχει αλλεργιογόνος ουσία αυτή να επισημαίνεται σε ειδικό πλαίσιο. Η πλήρης κατάργηση αυτού του πλαισίου ίσως οδηγούσε πολλούς καταναλωτές να έβγαζαν το συμπέρασμα , εσφαλμένα βεβαίως , ότι το συγκεκριμένο τρόφιμο είναι “ελεύθερο” από αλλεργιογόνες ουσίες (3).

5.8 : Ενδεικτικά αναφέρονται στον κατωτέρω πίνακα οι διαφορές ανάμεσα στον εν ισχύ Ευρωπαϊκό Κανονισμό 2000/13/EC και στον νέο Κανονισμό 1169 / 2011 (4)

ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	2000/13/EC	1169/2011/EC
Ξεκάθαρη αναφορά σε Αλλεργιογόνες Ουσίες	✓	✓
Ονομασία της Αλλεργιογόνου Ουσίας δίπλα στην ονομασία του συστατικού (στον κατάλογο συστατικών)	X	✓
Τονισμός της Αλλεργιογόνου Ουσίας στο κατάλογο των συστατικών	X	✓
Αναφορά της Αλλεργιογόνου Ουσίας στις περιπτώσεις που δεν απαιτείται κατάλογος συστατικών	✓	✓
Χρήση " Αλλεργιογόνων Πινακίδων "	✓	X
Ύψος γραμματοσειράς 1.2 χιλιοστά	X	✓
Αναφορά της Αλλεργιογόνου Ουσίας σε τρόφιμα τα οποία πωλούνται σε χύμα ποσότητες	X	✓

6. Λίστα Συστατικών

6.1 : Ο γενικός όρος «φυτικό έλαιο ή φυτικό λίπος» δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιείται .

6.2 : Θα πρέπει να αναφέρεται ακριβώς η προέλευση του φυτικού ελαίου ή λίπους (π.χ : ηλιέλαιο , φοινικοέλαιο , κλπ)

6.3 : Στα ποτά που περιέχουν καφεΐνη σε ποσότητα μεγαλύτερη από 150 mg/L, θα πρέπει να επισημαίνεται αυτό το γεγονός

6.4 : Τρόφιμα τα οποία περιέχουν συστατικά υπό τη μορφή τεχνολογικά επεξεργασμένων νανοϋλικών, αυτά πρέπει να αναγράφονται σαφώς στον κατάλογο των συστατικών. Τα ονόματα αυτών των συστατικών ακολουθούνται από τη λέξη «νανο» σε παρένθεση.

7. Χώρα καταγωγής ή Τόπος Προέλευσης

Η χώρα καταγωγής ή ο τόπος προέλευσης αναγράφονται υποχρεωτικά : (27)

7.1 : όταν η μη αναγραφή τους ενδέχεται να παραπλανήσει τον καταναλωτή ως προς την πραγματική χώρα καταγωγής ή τον πραγματικό τόπο προέλευσης του τροφίμου, ιδίως αν οι πληροφορίες που συνοδεύουν το τρόφιμο ή την ετικέτα στο σύνολό της υπονοούν ότι το τρόφιμο έχει διαφορετική χώρα καταγωγής ή τόπο προέλευσης

7.2 : Σε περίπτωση που αναφέρεται η χώρα καταγωγής ή ο τόπος προέλευσης τροφίμου και δεν είναι ίδια με τη χώρα καταγωγής ή τον τόπο προέλευσης του πρωταρχικού συστατικού του:

7.2.1 : αναφέρεται επίσης η χώρα καταγωγής ή ο τόπος προέλευσης του εν λόγω πρωταρχικού συστατικού· ή

7.2.2 : αναφέρεται ότι η χώρα καταγωγής ή ο τόπος προέλευσης του πρωταρχικού συστατικού είναι διαφορετικός από αυτόν του τροφίμου.

7.3 : Έως τις 13 Δεκεμβρίου 2014, η Επιτροπή υποβάλλει εκθέσεις στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο σχετικά με την υποχρεωτική αναγραφή της χώρας καταγωγής ή του τόπου προέλευσης για τα ακόλουθα τρόφιμα :

7.3.1 : τα είδη κρέατος εκτός των βοείων και εκείνων που αναφέρονται στην παράγραφο 2 στοιχείο β) , δηλαδή το κρέας των κωδικών συνδυασμένης ονοματολογίας («ΣΟ»), πχ :

- Κρέατα χοιροειδών, νωπά, διατηρημένα με απλή ψύξη ή κατεψυγμένα
- Κρέατα προβατοειδών ή αιγοειδών, νωπά, διατηρημένα με απλή ψύξη ή κατεψυγμένα
- Κρέατα πουλερικών της κλάσης 0105, νωπά, διατηρημένα με απλή ψύξη ή κατεψυγμένα

8. Διατροφική Δήλωση

8.1 : Ο τρόπος παρουσιάσεως αλλά και περιεχομένου της “Διατροφικής Δήλωσης” αλλάζει ως φαίνεται στο κατωτέρω πίνακα

Πίνακας 8.1.1 : Διατροφική Δήλωση σύμφωνα με τωρινούς Κανονισμούς και με τον Κανονισμό 1169/2011

Τωρινός Κανονισμός	Νέος Κανονισμός
Ενέργεια	Ενέργεια / kJ kcal
Πρωτεΐνες	Λιπαρά (εκ των οποίων κορεσμένα)
Υδατάνθρακες (εκ των οποίων σάκχαρα)	Υδατάνθρακες (εκ των οποίων σάκχαρα)
Λιπαρά (εκ των οποίων κορεσμένα)	Πρωτεΐνες
Εδώδιμες Ίνες	Αλάτι
Νάτριο	
Ισοδύναμο περιεκτικότητας σε Αλάτι	

8.2 : Η Διατροφική Δήλωση είναι υποχρεωτική για την πλειοψηφία των τροφίμων – τα τρόφιμα που εξαιρούνται από την Διατροφική Δήλωση σημειώνονται στο Παράρτημα V του Κανονισμού π.χ : τρόφιμα που η επιφάνεια συσκευασίας τους είναι μικρότερη από 25 κ.εκ .

8.3 : Καθώς φαίνεται και στον Πίνακα 7.1.1. η σειρά παρουσίασης αλλάζει προκειμένου να τονίζονται τα “Λιπαρά” (ουσιαστικά αλλάζουν θέση τα “Λιπαρά” με τις “Πρωτεΐνες”)

8.4 : Οι “Εδώδιμες Ίνες” πλέον δεν αναγράφονται

8.5 : Το Νάτριο έχει αντικατασταθεί από το “Αλάτι” (όπου Αλάτι = Νάτριο X 2.5) καθώς επίσης υπάρχει πρόβλεψη του Κανονισμού (Άρθρο 30 , παράγραφος 1) , ότι : (27)

Εφόσον συντρέχει περίπτωση, πολύ κοντά στη διατροφική δήλωση μπορεί να υπάρχει δήλωση που να αναφέρει ότι η περιεκτικότητα σε αλάτι οφείλεται αποκλειστικά στην παρουσία φυσικώς ενεχόμενου νατρίου.

8.6 : Οι πληροφορίες πρέπει να είναι ανά 100gr / ml , επιπροσθέτως μπορεί να είναι και ανά “μερίδα”

8.7 : Το περιεχόμενο της υποχρεωτικής Διατροφικής Δήλωσης μπορεί να συμπληρωθεί με αναγραφή των ποσοτήτων ενός ή περισσότερων από τα εξής:

- μονοακόρεστα
- πολυακόρεστα
- πολυόλες
- άμυλο
- εδώδιμες ίνες
- οποιεσδήποτε από τις βιταμίνες ή τα ανόργανα συστατικά που απαριθμούνται στο Παράρτημα XIII .

8.8 : Εξαιρέσεις από την υποχρεωτική Διατροφική Δήλωση ισχύει στις κάτωθι περιπτώσεις (21)

- μεταποιημένα προϊόντα που περιέχουν ένα μόνον συστατικό ή μία κατηγορία συστατικών
- μεταποιημένα προϊόντα που η μόνη επεξεργασία στην οποία υποβλήθηκαν είναι η ωρίμανση και τα οποία περιέχουν ένα μόνον συστατικό ή κατηγορία συστατικών

- νερά που προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση, συμπεριλαμβανομένων αυτών των οποίων τα μόνα πρόσθετα συστατικά τους είναι το διοξείδιο του άνθρακα και / ή αρωματικές ύλες·
- βότανα, μπαχαρικά ή μείγματα αυτών·
- αλάτι και υποκατάστατα αυτού
- επιτραπέζια γλυκαντικά·
- τα εκχυλίσματα καφέ και τα εκχυλίσματα κιχωρίου, ολόκληροι ή αλεσμένοι κόκκοι καφέ και ολόκληροι ή αλεσμένοι κόκκοι αποκαφεϊνωμένου καφέ·
- φυτικά αφεψήματα και αφεψήματα φρούτων, τσάι, αποτεϊνωμένο τσάι, στιγμιαίο ή διαλυτό τσάι ή εκχύλισμα τσαγιού, τσάι χωρίς καφεΐνη στιγμιαίο ή διαλυτό ή εκχύλισμα τσαγιού, που δεν περιέχουν άλλα πρόσθετα συστατικά εκτός από αρωματικές ύλες που δεν τροποποιούν τη θρεπτική αξία του τσαγιού·
- ξίδι που έχει υποστεί ζύμωση, υποκατάστατα ξιδιού, συμπεριλαμβανομένων αυτών που έχουν ως μόνο πρόσθετο συστατικό αρωματικές ύλες·
- αρωματικές ύλες·
- πρόσθετα τροφίμων·
- τεχνολογικά βοηθήματα·
- ένζυμα τροφίμων·
- ζελατίνη·
- ουσίες ζελατινοποίησης·
- ζυμομύκητες·
- τσίχλες·
- τρόφιμα σε συσκευασίες ή δοχεία, των οποίων η μεγαλύτερη επιφάνεια έχει εμβαδόν μικρότερο από 25 cm²·
- τρόφιμα, συμπεριλαμβανομένων των χειροποίητων τροφίμων, που παραδίδονται απευθείας από τον παραγωγό μικρών ποσοτήτων προϊόντων στον τελικό καταναλωτή ή σε τοπικά καταστήματα λιανικής πώλησης που προμηθεύουν άμεσα τον τελικό καταναλωτή·
- αλκοολούχα ποτά (που περιέχουν οινόπνευμα περισσότερο από 1,2 %)
• μη προσσκευασμένα τρόφιμα (εκτός εάν τα εθνικά μέτρα το απαιτούν)

8.8.1 : Γενικά η Διατροφική Δήλωση δεν ισχύει για : (24)

- Συμπληρώματα Διατροφής (για τα οποία ισχύει ο Κανονισμός 2002/46/EC)
- Φυσικά μεταλλικά Νερά (για τα οποία ισχύει ο Κανονισμός 2009/54/EC)

9. Ποσότητα Αναφοράς

9.1 : Η Ποσότητα Αναφοράς (R.I = Reference Intake) για Ενέργεια και επιλεγμένες θρεπτικές ουσίες , φαίνεται στο κάτωθι Πίνακα 8.1.1. (27)

Πίνακας 9.1.1 : Ποσότητες Αναφοράς για Ενέργεια και επιλεγμένες Θρεπτικές Ουσίες

Ενέργεια ή θρεπτική ουσία	Προσλαμβανόμενη Ποσότητα Αναφοράς
Ενέργεια	8 400 kJ / 2 000 kcal
Συνολικά λιπαρά	70 gr
Κορεσμένα	20 gr
Υδατάνθρακες	260 gr
Σάκχαρα	90 gr
Πρωτεΐνη	50 gr
Αλάτι	6 gr

9.2. : Οι Ημερήσιες προσλαμβανόμενες Ποσότητες Αναφοράς (RI) για Βιταμίνες και Ανόργανα Συστατικά έχουν διαφοροποιηθεί στον νέο Κανονισμό 1169/2011 σε σχέση με αυτό που ίσχυε έως τώρα και το οποίο ήταν η Ευρωπαϊκή Οδηγία 90 / 496 / EEC . Η διαφορές φαίνονται στο κάτωθι Πίνακα .

Πίνακα 9.2.1 : Ημερήσιες προσλαμβανόμενες Ποσότητες Αναφοράς (RI) για Βιταμίνες και Ανόργανα Συστατικά (11)

Βιταμίνες και ανόργανα συστατικά	Σύμφωνα με Κανονισμό 1169/2011 , Παράρτημα XIII	Σύμφωνα με Κοινοτική 90 / 496 / EEC
Βιταμίνη A (mg)	800	800
Βιταμίνη D (mg)	5	5
Βιταμίνη E (mg)	12	10
Βιταμίνη K (mg)	75	
Βιταμίνη C (mg)	80	60
Θειαμίνη (mg)	1,1	1,4
Ριβοφλαβίνη (mg)	1,4	1,6
Νιασίνη (mg)	16	18
Βιταμίνη B6 (mg)	1,4	2
Φολικό οξύ (mg)	200	200
Βιταμίνη B12 (mg)	2,5	1
Βιοτίνη (mg)	50	150
Παντοθενικό οξύ (mg)	6	6
Κάλιο (mg)	2000	-
Χλώριο (mg)	800	-
Ασβέστιο (mg)	800	800
Φωσφόρος (mg)	700	800
Μαγνήσιο (mg)	375	300
Σίδηρος (mg)	14	14
Ψευδάργυρος (mg)	10	15
Χαλκός (mg)	1	-
Μαγγάνιο (mg)	2	-
Φθόριο (mg)	3,5	-
Σελήνιο (mg)	55	-
Χρώμιο (mg)	40	-
Μολυβδαίνιο (mg)	50	-
Ιώδιο (mg)	150	150

9.3 : Εδώ θα πρέπει να γίνει ο διαχωρισμός ανάμεσα σε

RI = Reference Intake = Ποσότητα Αναφοράς

GDA = Guideline Daily Amount = Συνιστώμενη Ημερήσια Ποσότητα

9.3.1 : Οι τιμές που αναφέρονται στον προηγούμενο πίνακα δεν έχουν διαφορές, είτε αναφερθούν ως Reference Intake (Ποσότητες Αναφοράς) είτε ως Guideline Daily Amounts (Συνιστώμενες Ημερήσιες Ποσότητες), **όμως**

9.3.2 : Σύμφωνα με το Άρθρο 3.19 του “ Ερωτήσεις και απαντήσεις όσον αφορά την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1169/2011 σχετικά με την παροχή πληροφοριών για τα τρόφιμα στους καταναλωτές” (26) διαβάζουμε χαρακτηριστικά :

Η πρόθεση του κανονισμού σχετικά με τις πληροφορίες για τα τρόφιμα στους καταναλωτές είναι να εναρμονίσει την περιεκτικότητα, την έκφραση και την παρουσίαση των διατροφικών πληροφοριών που παρέχονται στους καταναλωτές, συμπεριλαμβανομένων των προαιρετικών πληροφοριών. Με βάση αυτή την πρόθεση, δεν είναι δυνατόν να χρησιμοποιηθεί ο όρος συνιστώμενη ημερήσια ποσότητα ή το ακρωνύμιό του, GDA, στο πλαίσιο της εφαρμογής των άρθρων 32 και 33 του κανονισμού (βλέπε επίσης σημείο 3.18). Θα πρέπει, επίσης, να σημειωθεί ότι η έννοια των προσλαμβανόμενων ποσοτήτων αναφοράς είναι διαφορετική από την έννοια της συνιστώμενης ημερήσιας ποσότητας, καθώς ο όρος «προσλαμβανόμενες ποσότητες αναφοράς» δεν συνεπάγεται διατροφικές συμβουλές σε αντίθεση με τον όρο «συνιστώμενη». Δεν υπάρχουν διατροφικές συμβουλές για κατανάλωση, για παράδειγμα, 20 g κορεσμένων λιπαρών ανά ημέρα και οι καταναλωτές δεν θα πρέπει να θεωρούν ότι είναι μια ελάχιστη ποσότητα που είναι αναγκαία για τη διατήρηση της υγείας.

από το ανωτέρω Άρθρο τρία συμπεράσματα εξάγονται :

9.3.2.1 : ΔΕΝ επιτρέπεται να χρησιμοποιηθεί ο όρος συνιστώμενη ημερήσια ποσότητα ή το ακρωνύμιό του, GDA

9.3.2.2 : Το RI (Reference Intake) ή Ποσότητες Αναφοράς , ΔΕΝ
“ δεν συνεπάγεται διατροφικές συμβουλές ”

9.3.2.3 : Το GDA (Guideline Daily Amount) ή Συνιστώμενη
Ημερήσια Ποσότητα ΣΥΝΙΣΤΑ διατροφικές συμβουλές

9.3.3 : Από τα ανωτέρω συμπεραίνουμε ότι δεν θα έπρεπε να βλέπουμε το ακρώνυμο GDA στις ετικέτες των τροφίμων αλλά θα έπρεπε να έχει / είχε αντικατασταθεί με το ακρώνυμο RI , γεγονός που δεν συμβαίνει έως τώρα (Νοέμβριος 2014) .

10. Κύριο Οπτικό Πεδίο

10.1 : Οπτικό Πεδίο είναι η επιφάνεια που μπορεί να διαβαστεί από μία οπτική γωνία

10.2 : Κύριο Οπτικό Πεδίο είναι η πιο πιθανή επιφάνεια που θα δει ο καταναλωτής κατά την αγορά ενός προϊόντος και η οποία επιτρέπει στον καταναλωτή να αναγνωρίσει το προϊόν ως αναφορά το περιεχόμενο του και την εμπορική του ονομασία .

10.3 : Οι διαφορές ανάμεσα στον τωρινό και νέο Κανονισμό σχετικά με το κύριο οπτικό πεδίο είναι :

10.1 : **Τωρινός Κανονισμός** : Η Ονομασία του προϊόντος , η ημερομηνία ελαχίστης διατηρησιμότητας και το καθαρό βάρος θα πρέπει να υπάρχουν στο ίδιο οπτικό πεδίο . Εάν είναι ποτό με περιεκτικότητα σε αιθυλική αλκοόλη μεγαλύτερη από 1,2 % κατ' όγκο , τότε θα πρέπει να αναγράφεται και η περιεκτικότητα σε αιθυλική αλκοόλη .

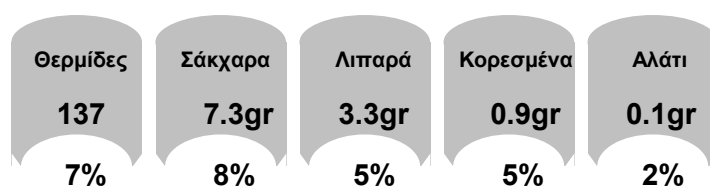
10.2 : **Νέος Κανονισμός** : Η Ονομασία του προϊόντος και καθαρό βάρος θα πρέπει να υπάρχουν στο ίδιο οπτικό πεδίο . Εάν είναι ποτό με περιεκτικότητα σε αιθυλική αλκοόλη μεγαλύτερη από 1,2 % κατ' όγκο , τότε θα πρέπει να αναγράφεται και η περιεκτικότητα σε αιθυλική αλκοόλη .

11. Προαιρετικές Πληροφορίες στο Κύριο Οπτικό Πεδίο

11.1 : Σε προαιρετική βάση, διατροφικές πληροφορίες μπορεί να παρουσιάζονται και στην μπροστινή “Κύρια Οπτική Επιφάνεια” ενός προϊόντος . Παραδείγματος χάριν στις κάτωθι παραστάσεις φαίνονται πως παρουσιάζονται οι διατροφικές πληροφορίες σύμφωνα με τον τωρινό , εν ισχύ Κανονισμό , και δύο τρόποι που επιτρέπεται να παρουσιάζονται σύμφωνα με τον 1169/2011

11.2 : Διατροφικές Πληροφορίες σύμφωνα με τον Τωρινό Κανονισμό

(Πίνακας 11.2.1.)
Κάθε 39γ μπάρα περιέχει

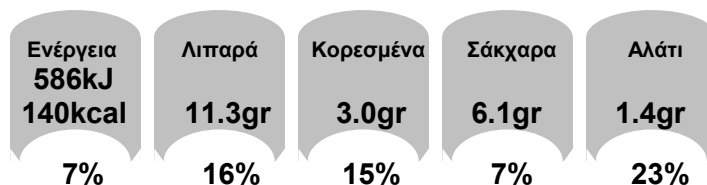

«Συνιστώμενη Ημερήσια Ποσότητα G.D.A Ενήλικα»

11.3 : Διατροφικές Πληροφορίες σύμφωνα με τον Νέο Κανονισμό

10.3.1 : α' τρόπος

(Πίνακας 10.3.1.1)
Ανά 25γ μπάρα

Ανά 100gr : 2343 kJ / 560 kcal

«Προσλαμβανόμενη ποσότητα αναφοράς ενός μέσου ενήλικα (8 400 kJ/2 000 kcal)».

10.3.2 : β' τρόπος

(Πίνακας 10.3.2.1)
Ανά 25gr μπάρα

Ανά 100gr :

2343 kJ / 560 kcal

«Προσλαμβανόμενη ποσότητα αναφοράς ενός μέσου ενήλικα (8 400 kJ/2 000 kcal)».

12. Νομικό καθεστώς μη προσυσκευασμένων τροφίμων

Σχετικά με τα μη προσυσκευασμένα τρόφιμα είναι υποχρεωτική η επισήμανση των αλλεργιογόνων , ενώ αφήνεται στην διακριτική ευχέρεια των Κρατών Μελών η λήψη επιπλέον Εθνικών Μέτρων τα οποία μπορεί να απαιτούν την παροχή επιπλέον ενδείξεων ή να ορίζουν τον τρόπο διάθεσης των ενδείξεων .

13. Πώληση εξ αποστάσεως

Αρχές που ισχύουν τόσο για προσυσκευασμένα όσο και για μη προσυσκευασμένα τρόφιμα για πώληση εξ αποστάσεως είναι οι ακόλουθες :

13.1 : Πριν από τη σύναψη της σύμβασης αγοράς, ο υπεύθυνος της επιχείρησης τροφίμων πρέπει να διαθέσει τις απαιτούμενες από τον Κανονισμό πληροφορίες στο υλικό που υποστηρίζει την εξ αποστάσεως πώληση είτε να τις παρέχει με άλλα κατάλληλα μέσα χωρίς συμπληρωματικό κόστος για τον τελικό καταναλωτή

13.2 : Επιπλέον, κατά τη στιγμή της παράδοσης, ο υπεύθυνος της επιχείρησης τροφίμων οφείλει να καθιστά διαθέσιμες όλες τις υποχρεωτικές ενδείξεις

13.3 : Προσυσκευασμένα : Υποχρέωση διάθεσης όλων των υποχρεωτικών πληροφοριών για τα τρόφιμα, με εξαίρεση την ημερομηνία ελάχιστης διατηρησιμότητας ή την τελική ημερομηνία ανάλωσης

13.4 : Μη Προσυσκευασμένα : Υποχρέωση διάθεσης πληροφοριών μόνο για τα αλλεργιογόνα, εκτός εάν τα εθνικά μέτρα απαιτούν την παροχή του συνόλου ή ορισμένων ενδείξεων

13.5 : Μηχανήματα Αυτόματης πώλησης : Εξαιρούνται από τους κανόνες που διέπουν την πώληση εξ' αποστάσεως .

14. Ισχυρισμός επί θεμάτων Διατροφικής και Υγείας

Όπως ρητά αναφέρεται στο άρθρο 49 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1169/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου όταν αναφέρεται Ισχυρισμός επί θεμάτων Διατροφής και Υγείας θα πρέπει να συνοδεύεται ΚΑΙ από την ποσότητα του θρεπτικού συστατικού το οποίο αφορά ο ισχυρισμός . (27)

Τονίζεται ότι επιτρεπτοί Ισχυρισμοί επί θεμάτων Διατροφής και Υγείας είναι μόνο αυτοί που αναφέρονται στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1924/2006 (βλέπε Παράρτημα “Γ”)

Σύμφωνα λοιπόν με τον Κανονισμό 1924/2006 τέτοιοι Ισχυρισμοί είναι οι εξής :

- χαμηλή ενεργειακή αξία
- μειωμένη ενεργειακή αξία
- χωρίς ενεργειακή αξία
- χαμηλά λιπαρά
- χωρίς λιπαρά
- χαμηλά κορεσμένα λιπαρά
- χωρίς κορεσμένα λιπαρά
- χαμηλή περιεκτικότητα σε σάκχαρα
- χωρίς σάκχαρα
- χωρίς πρόσθετα σάκχαρα
- χαμηλή περιεκτικότητα σε αλάτι
- πολύ χαμηλή περιεκτικότητα σε αλάτι
- χωρίς αλάτι
- πηγή εδώδιμων ινών
- υψηλή περιεκτικότητα σε εδώδιμες ίνες
- πηγή πρωτεϊνών
- υψηλή περιεκτικότητα σε πρωτεΐνες
- πηγή (όνομα βιταμίνης/ών) ή/και (όνομα ανόργανου άλατος/ων)
- υψηλή περιεκτικότητα σε (όνομα βιταμίνης/ών) ή/και (όνομα ανόργανου άλατος/ων)

- περιέχει (ονομασία της θρεπτικής ή άλλης ουσίας)
- αυξημένη περιεκτικότητα (ονομασία της θρεπτικής ουσίας)
- μειωμένη περιεκτικότητα (ονομασία της θρεπτικής ουσίας)
- μειωμένων θερμίδων (LIGHT/LITE)
- εκ φύσεως/φυσικό

παραδείγματος χάρη εάν ένα τρόφιμο έχει την επισήμανση

“ΑΥΞΗΜΕΝΗ ΠΕΡΙΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΕ ΩΜΕΓΑ 3”

τότε θα πρέπει να επισημαίνεται ΚΑΙ η ποσότητα σε Ωμέγα 3 ανά 100 γραμμάρια τροφίμου (5)

15. Υποχρεωτικές Πληροφορίες Ανεξάρτητα από επιφάνεια συσκευασίας (15)

Ανεξάρτητα από την επιφάνεια συσκευασίας (π.χ : εξαιρείται από την υποχρεωτική Διατροφική Δήλωση όταν η επιφάνεια συσκευασίας του τροφίμου είναι μικρότερη από 25 κ.εκ) είναι υποχρεωτική η αναγραφή των κάτωθι στοιχείων :

- Ονομασία τροφίμου
- Ουσίες που προκαλούν Αλλεργίες ή Δυσανεξίες
- Καθαρό βάρος τροφίμου
- Ημερομηνία Ελάχιστης Διατηρησιμότητας ή Τελική Ημερομηνία Ανάλωσης

ΚΕΦΑΛΑΙΟ .4.

Διευκρινήσεις σχετικά με τον Κανονισμό (ΕΕ) 1169/2011

Στο παρόν κεφάλαιο θα ασχοληθούμε με διευκρινήσεις αποριών που μπορεί να δημιουργηθούν σε κάποιον , είτε αυτός είναι καταναλωτής, είτε υπεύθυνος επιχείρησης τροφίμων , σχετικά με την εφαρμογή του Κανονισμού 1169/2011 .

1. Αποτύπωση υποχρεωτικών πληροφοριών

Ο τρόπος των υποχρεωτικών πληροφοριών για τα τρόφιμα υπαγορεύεται από τα άρθρα 6 , 8 , 12 , 13 και 37 του κανονισμού . Υπάρχουν όμως μερικές διαφορές ανάμεσα στα κάτωθι είδη τροφίμων :

1.1 Προσυσκευασμένα

Στα προσυσκευασμένα τρόφιμα οι υποχρεωτικές πληροφορίες πρέπει να αναγράφονται είτε στη συσκευασία είτε στην ετικέτα .

Δεν υπάρχει σαφής ορισμός στο “τι εστί ετικέτα” , Σαν ετικέτα ορίζεται οποιαδήποτε σήμανση προσαρτημένη στην συσκευασία , ανεξίτηλη , ενώ οι πληροφορίες που αναγράφονται μπορεί να είναι είτε τυπωμένες είτε ανάγλυφες είτε διάτρητες , κλπ .

Επίσης οι ετικέτες πρέπει να είναι εύκολα ορατές και ευανάγνωστες και προσαρμοσμένες στην συσκευασία με τέτοιο τρόπο ώστε να μην είναι εύκολη η αποκόλληση τους ούτε η σειρά των υποχρεωτικών πληροφοριών να διακόπτεται από οποιαδήποτε άλλη πληροφορία / σήμα ./ κλπ, Τα ανωτέρω ορίζονται ώστε να μην τίθεται σε κίνδυνο η προσβασιμότητα των πληροφοριών στους καταναλωτές . Εξ άλλου έχει προβλεφθεί από τον κανονισμό ότι οι προαιρετικές πληροφορίες θα πρέπει να απεικονίζονται με ισορροπημένο τρόπο σε σχέση με τις υποχρεωτικές πληροφορίες και σε καμία περίπτωση δεν θα πρέπει οι προαιρετικές πληροφορίες να απεικονίζονται σε βάρος των υποχρεωτικών .

1.2 Πολυσυσκευασία

Σχετικά με τις πολυσυσκευασίες (συσκευασία που αποτελείται από πολλές αυτοτελείς συσκευασίες) , βάσει των άρθρων 9 και 10 του κανονισμού , οι υποχρεωτικές πληροφορίες θα πρέπει να αναγράφονται σε κάθε αυτοτελή συσκευασία .

Τώρα υπάρχουν τρεις περιπτώσεις :

1.2.1 : Πολυσυσκευασίες , που αποτελούνται από αυτοτελείς συσκευασίες και πωλούνται σε εταιρείες χονδρικής . Σε αυτήν την περίπτωση οι υποχρεωτικές ενδείξεις θα πρέπει να αναγράφονται σε κάθε αυτοτελή συσκευασία βάσει των άρθρων 9 και 10 . Αυτή η περίπτωση δεν αφορά πώληση στον τελικό καταναλωτή.

1.2.2 : Πολυσυσκευασίες , αποτελούμενες από αυτοτελείς συσκευασίες , που πωλούνται σε εταιρείες ομαδικής εστίασης . Σε αυτήν την περίπτωση οι υποχρεωτικές ενδείξεις που απαιτούνται βάσει των άρθρων 9 και 10 θα πρέπει να εμφανίζονται είτε στην πολυσυσκευασία είτε σε ετικέτα συνδεδεμένη με αυτήν είτε στα έγγραφα που συνοδεύουν την συσκευασία . Πάλι στην συγκεκριμένη περίπτωση θα πρέπει να αναγράφεται επιπλέον στην πολυσυσκευασία – η ονομασία του τροφίμου , η ημερομηνία ελάχιστης διατηρησιμότητας ή η τελική ημερομηνία ανάλωσης και τέλος τυχόν ιδιαίτερες συνθήκες αποθήκευσης και/ή συνθήκες χρήσης·

Βέβαια εννοείται ότι εάν ο έμπορος χονδρικής ή ο τελικός καταναλωτής μπορεί να προμηθευτεί μια αυτοτελή συσκευασία (από την πολυσυσκευασία) τότε όλες οι υποχρεωτικές πληροφορίες θα πρέπει να αναγράφονται είτε απευθείας στην αυτοτελή συσκευασία είτε σε ετικέτα συνδεδεμένη με αυτήν .

Ωστόσο, εάν οι αυτοτελείς συσκευασίες (μέσα στην πολυσυσκευασία) είναι μονάδες πώλησης που προορίζονται για τον τελικό καταναλωτή, οι υποχρεωτικές πληροφορίες πρέπει, επίσης, να αναγράφονται σε κάθε μεμονωμένη συσκευασία.

1.2.3 : Τώρα υπάρχει η περίπτωση, η αυτοτελής συσκευασία να έχει επιφάνεια μικρότερη από 10 cm² . Σε αυτήν την περίπτωση οι υποχρεωτικές πληροφορίες που θα πρέπει να αναγράφονται περιορίζονται στα ακόλουθα : ονομασία του τροφίμου , οποιοδήποτε συστατικό ή βοηθητικό μέσο επεξεργασίας που μπορεί να προκαλέσει αλλεργίες ή δυσανεξίες και εξακολουθεί να υπάρχει στο τελικό προϊόν (παράρτημα II) , καθαρή ποσότητα τροφίμου, ημερομηνία ελάχιστης διατηρησιμότητας ή η τελική ημερομηνία ανάλωσης.

1.3 Χρήση Συμβόλων – Εικονογραμμάτων αντί λέξεων

Η χρήση συμβόλων αντί λέξεων δεν επιτρέπεται, θα πρέπει να χρησιμοποιούνται μόνο λέξεις ή αριθμοί. Η χρήση συμβόλων / εικονογραμμάτων από έναν υπεύθυνο επιχείρησης τροφίμων είναι δυνατόν αλλά μόνο σαν συμπληρωματικό μέσο. Βέβαια είναι στην διακριτική ευχέρεια της επιτροπής του κανονισμού – στο μέλλον – να επιτρέψει την χρήση συγκεκριμένων συμβόλων / εικονογραμμάτων.

1.4 : Αμελητέες Ποσότητες

Σε περίπτωση που ένα τρόφιμο έχει κάποια θρεπτική ουσία για την οποία ισχύει η υποχρεωτική σήμανση τότε ο υπεύθυνος της επιχείρησης τροφίμων δεν είναι υποχρεωμένος να το αναφέρει στην Διατροφική Δήλωση (Άρθρο 34 παράγραφος 5) αρκεί να σημειώνεται " Περιέχει αμελητέα ποσότητα του "

Το κεφάλαιο της παρούσας Πτυχιακής με τίτλο " Επιτρεπόμενες Αποκλίσεις (Ανοχές) Τιμών Διατροφικής Δήλωσης " μπορεί να βοηθήσει να προσδιοριστεί τι συνιστά αμελητέα ποσότητα .

2. Ορισμός της "μεγαλύτερης επιφάνειας"

2.1 : Ορισμός της "μεγαλύτερης επιφάνειας" όσον αφορά κονσέρβες ή φιάλες

Όσον αφορά το ελάχιστο μέγεθος της γραμματοσειράς για την παρουσίαση των υποχρεωτικών ενδείξεων (Άρθρο 13 παράγραφος 3), την παράλειψη ορισμένων υποχρεωτικών ενδείξεων (Άρθρο 16 παράγραφος 2) και την εξαίρεση της διατροφικής δήλωσης (Παράρτημα V σημείο 18) έχουμε τις εξής περιπτώσεις :

2.1.1 : Συσσκευασία σχήματος ορθογωνίου ή κιβωτίου – ο καθορισμός της μεγαλύτερης επιφάνειας είναι σαφής – μία από τις πλευρές με την μεγαλύτερη επιφάνεια (ύψος x πλάτος).

2.1.2 : Συσσκευασίες με κυλινδρικό σχήμα (π.χ. κονσέρβες) ή συσκευασία σε μορφή φιάλης, συσκευασίες δηλαδή με άνισες μορφές. Ο καθορισμός της μεγαλύτερης επιφάνειας σε αυτές τις περιπτώσεις θεωρείται η επιφάνεια εκτός των κορυφών, πυθμένων, φλαντζών στην κορυφή και τη βάση των

κονσερβών, των άνω μερών των φιαλών, καθώς και των λαιμών των φιαλών και των δοχείων.

3. Ένδειξη αλλεργιογόνων

3.1 : Σχετικά με προσυσκευασμένα τρόφιμα και τον τρόπο που θα πρέπει να αναγράφονται τα διάφορα αλλεργιογόνα βάσει του Άρθρου 21 παράγραφος 1 στοιχείο β) και παράρτημα II , σημειώνονται τα εξής :

3.1.1. : Εάν το όνομα κάποιου συστατικού περιλαμβάνει μέρος του ονόματος μιας ουσίας που προκαλεί αλλεργίες θα πρέπει ο υπεύθυνος της επιχείρησης τροφίμων να τονίσει την ουσία ή το προϊόν που αναφέρεται στο παράρτημα II . Τώρα είναι στην διακριτική ευχέρεια του υπευθύνου είτε να τονίσει την αλλεργιογόνο ουσία ή προϊόν (το οποίο αποτελεί συνθετικό του αρχικού συστατικού) είτε να τονίσει ολόκληρο το συστατικό .

3.1.2 : Στην περίπτωση που όλα τα συστατικά είναι ουσίες ή προϊόντα που προκαλούν αλλεργίες ή δυσανεξίες (αναφέρονται δηλαδή στο παράρτημα II) τότε όλα τα συστατικά θα πρέπει να τονιστούν . Ο τονισμός μπορεί να γίνει με την χρήση διαφορετικής γραμματοσειράς , του χρώματος του φόντου , κλπ .

3.1.3 : Αυτή η έμφαση / τονισμός που πρέπει να δίνεται σε ουσίες ή προϊόντα που προκαλούν αλλεργίες ή δυσανεξίες εξασφαλίζει ότι ο τελικός καταναλωτής μπορεί να κάνει την ασφαλή και σωστή επιλογή του τροφίμου του γνωρίζοντας εκ των προτέρων τυχόν παρενέργειες που θα μπορούσε να έχει ένα συγκεκριμένο τρόφιμο . (12)

3.2 : Ένδειξη αλλεργιογόνων σε συσκευασίες με επιφάνεια μικρότερη από 10 cm²

3.2.1 : Σε αυτήν την περίπτωση ο κατάλογος των συστατικών είναι δυνατόν να παραλειφθεί . Όμως οποιαδήποτε ουσία ή προϊόν που μπορεί να προκαλέσει αλλεργία ή δυσανεξία είναι υποχρεωτικό να αναφέρεται . Τώρα εάν δεν υπάρχει κατάλογος συστατικών, δεν χρειάζεται να τονίζονται τα αλλεργιογόνα , όπως ομοίως εάν η αλλεργιογόνος ουσία ή προϊόν δηλώνεται καθαρά από την ονομασία του προϊόντος πάλι δεν απαιτείται η αναγραφή της ουσίας .

3.3 : Σχετικά με μη προσυσκευασμένα τρόφιμα και τον τρόπο που θα πρέπει να αναγράφονται τα διάφορα αλλεργιογόνα βάσει του Άρθρου 44 , σημειώνονται τα εξής :

3.3.1 : Είναι υποχρεωτική η παροχή πληροφοριών στους τελικούς καταναλωτές όταν χρησιμοποιούνται ουσίες ή προϊόντα που αναφέρονται στο παράρτημα II . Η παροχή αυτών των πληροφοριών πρέπει να γίνει με τους τρόπους που ήδη έχουν αναφερθεί ανωτέρω .

3.4 : Επιτρέπεται στους υπευθύνους επιχειρήσεων τροφίμων να παρέχουν πληροφορίες για ουσίες ή προϊόντα που προκαλούν αλλεργίες ή δυσανεξίες με άλλα μέσα εκτός της ετικέτας ή της αναγραφής στην συσκευασία;

3.4.1 : Η απάντηση είναι , ναι μπορούν , αλλά μόνο εφόσον τα κράτη μέλη έχουν θεσπίσει εθνικά μέτρα σχετικά με τα μέσα με τα οποία καθίστανται διαθέσιμες οι αναγκαίες πληροφορίες . Αυτά τα εθνικά μέτρα μπορούν να συμπεριλάβουν όλα τα μέσα επικοινωνίας ακόμη και προφορικές ανακοινώσεις . Απουσία εθνικών μέτρων, οι διατάξεις του κανονισμού 1169/2011 ισχύουν στο ακέραιο .

3.5. : Με την θέσπιση εθνικών μέτρων μπορούν οι πληροφορίες για τις ουσίες ή τα προϊόντα που προκαλούν αλλεργίες ή δυσανεξίες τα οποία χρησιμοποιούνται στην παρασκευή ή την προετοιμασία ενός μη προσυσκευασμένου τροφίμου, να παρέχονται απλώς και μόνο έπειτα από αίτημα του καταναλωτή ;

3.5.1 : Η απάντηση είναι , ναι μπορούν , αλλά μόνο εφόσον τα κράτη μέλη έχουν θεσπίσει εθνικά μέτρα σχετικά με τα μέσα με τα οποία καθίστανται διαθέσιμες οι αναγκαίες πληροφορίες . Άσχετα πάντως με την θέσπιση εθνικών μέτρων η συσκευασία πρέπει να παρέχει την πληροφορία ότι υπάρχουν ουσίες ή προϊόντα που προκαλούν αλλεργίες ή δυσανεξίες έτσι ώστε να είναι ενήμερος ο τελικός καταναλωτής και αναλόγως να ζητήσει ή όχι περισσότερες πληροφορίες .

4. Πωλήσεις εξ αποστάσεως (Άρθρα 8 και 14)

4.1 : Δεν αλλάζει σημαντικά η υπευθυνότητα για την πληροφόρηση του τελικού καταναλωτή, είτε η αγορά ενός τροφίμου γίνεται με τον συμβατικό τρόπο (από κάποιο super market), είτε με εξ αποστάσεως πώληση (μέσω internet) . Πιο συγκεκριμένα ο υπεύθυνος της επιχείρησης τροφίμων είναι ο αρμόδιος και υπεύθυνος για να εξασφαλίζει και την παρουσία και την ακρίβεια των απαιτούμενων πληροφοριών για το τρόφιμο .

Τώρα συγκεκριμένα για την εξ αποστάσεως πώληση, η ευθύνη για την παροχή των υποχρεωτικών πληροφοριών είναι του ιδιοκτήτη του δικτυακού τόπου από τον οποίο γίνεται η πώληση του τροφίμου – προσοχή μιλάμε για την παροχή και όχι για την ακρίβεια και παρουσία στην συσκευασία η οποία είναι του υπευθύνου της επιχείρησης τροφίμων .

4.2 : Για το είδος των πληροφοριών και την χρονική στιγμή που θα πρέπει να παρέχονται στον τελικό καταναλωτή από τον υπεύθυνο της επιχείρησης τροφίμων , διακρίνουμε δύο βασικές κατηγορίες :

4.2.1 : Σχετικά με τα προσυσκευασμένα τρόφιμα , οι πληροφορίες που απαιτούνται ορίζονται στο άρθρο 2 παράγραφος 2 υποπαράγραφος ε του Κανονισμού . Πιο συγκεκριμένα : ο υπεύθυνος της επιχείρησης τροφίμων θα πρέπει να παρέχει στον υποψήφιο αγοραστή (άρα πριν την σύναψη της συμφωνίας αγοράς) όλες τις υποχρεωτικές πληροφορίες που απορρέουν από τον Κανονισμό εκτός από την ημερομηνία ελάχιστης διατηρησιμότητας ή την τελική ημερομηνία ανάλωσης .

Ο τρόπος παρουσίασης αυτών των πληροφοριών είναι στην ευχέρεια του υπευθύνου της επιχείρησης αλλά θα πρέπει να είναι εύκολα προσβάσιμα και χωρίς επιπλέον κόστος για τον τελικό καταναλωτή .

Τέλος , κατά τη στιγμή της παράδοσης , ο υπεύθυνος της επιχείρησης τροφίμων οφείλει να καθιστά διαθέσιμες όλες τις υποχρεωτικές ενδείξεις ΚΑΙ την ημερομηνία ελαχίστης διατηρησιμότητας ή την τελική ημερομηνία ανάλωσης.

4.2.2. : Στα μη προσυσκευασμένα τρόφιμα ο υπεύθυνος της επιχείρησης τροφίμων πρέπει να παρέχει μόνο πληροφορίες σχετικά με ουσίες ή προϊόντα που προκαλούν αλλεργίες ή δυσανεξίες, εκτός εάν η Εθνική Νομοθεσία επιβάλλει και την παροχή των ενδείξεων που αναφέρονται στα άρθρα 9 και 10 του Κανονισμού .

Τώρα όπως και στα προσυσκευασμένα τρόφιμα οι πληροφορίες πρέπει να παρέχονται πριν την σύμβαση αγοράς με κατάλληλα μέσα και χωρίς επιπλέον κόστος .

5. Κατάλογος Συστατικών (Άρθρα 18 και 20)

5.1 : Νανοϋλικά – Γενικά όλα τα συστατικά που περιέχονται σε ένα τρόφιμο πρέπει να αναγράφονται στον κατάλογο των συστατικών .

Το αυτό ισχύει και για συστατικά που περιέχονται υπό μορφή τεχνολογικά επεξεργασμένων νανοϋλικών και μάλιστα τα ονόματα αυτών των υλικών πρέπει να ακολουθούνται από την λέξη (νάνο) – σε παρένθεση .

Εξαίρεση , δεν απαιτείται η αναγραφή τους στον κατάλογο των συστατικών , για τα τεχνολογικά επεξεργασμένα νανοϋλικά όταν :

5.1.1. : πρόσθετα τροφίμων και ένζυμα τροφίμων :

5.1.1.1 : όταν η παρουσία σε ένα τρόφιμο , στο οποίο μπορεί να περιέχεται σε ένα ή περισσότερα συστατικά και δεν έχει κανένα τεχνολογικό αποτέλεσμα στο τελικό προϊόν .

5.1.1.2 : όταν χρησιμοποιούνται ως βοηθητικά μέσα επεξεργασίας·

5.1.2 : φορείς και ουσίες που δεν είναι πρόσθετα τροφίμων, αλλά χρησιμοποιούνται με τον ίδιο τρόπο και με τον ίδιο σκοπό όπως :

5.1.2.1 : φορείς που χρησιμοποιούνται σε αυστηρά αναγκαίες ποσότητες

5.1.2.2 : βοηθητικά μέσα επεξεργασίας που εξακολουθούν να υπάρχουν στο τελικό προϊόν .

6. Μεταβατικά Μέτρα (Άρθρα 54)

6.1 : Η εφαρμογή του Κανονισμού 1169/2011 μπορεί να ξεκινήσει πριν την “επίσημη” έναρξή του (13 Δεκεμβρίου 2014) αρκεί να μην αντιβαίνει τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό 2000/13/EK ο οποίος είναι σε ισχύ έως τις 12 Δεκεμβρίου 2014 .

Παράδειγμα στο οποίο οι δύο Κανονισμοί δεν ευθυγραμμίζονται : ο 2000/13/EK θέλει την “ημερομηνία ανάλωση κατά προτίμηση πριν” στο ίδιο οπτικό πεδίο με την ονομασία του προϊόντος , ενώ ο 1169/2011 δεν έχει τέτοια απαίτηση .

7. Έλαια – Λίπη (Παράρτημα VII)

7.1 : Δεν μπορεί να αναγράφεται “ μερικώς υδρογονωμένοέλαιο ή έλαιο “ επειδή ο παραγωγός αλλάζει την πηγή του φυτικού ελαίου . Ο τελικός καταναλωτής πρέπει να γνωρίζει επακριβώς την σύνθεση / συστατικά του προϊόντος που είναι προς πώληση σε αντίθετη περίπτωση υπάρχει η περίπτωση να παραπλανηθεί ή σύμφωνα με το συγκεκριμένο παράδειγμα να μην γνωρίζει ακριβώς το φυτικό έλαιο που χρησιμοποιήθηκε . (6)

7.2 : Επίσης η ένδειξη της φυτικής προελεύσεως είναι υποχρεωτική ανεξάρτητα από την ποσότητα της λιπαρής ουσίας που διαθέτει το τελικό προϊόν .

8. Ημερομηνία Κατάψυξης (Παράρτημα III)

8.1 : Η ημερομηνία κατάψυξης ή η ημερομηνία πρώτης κατάψυξης δεν είναι υποχρεωτικό να αναγράφεται σε μη προσυσκευασμένα κατεψυγμένα κρέατα, κατεψυγμένα παρασκευάσματα κρέατος και κατεψυγμένα μη μεταποιημένα αλιευτικά προϊόντα.

Αντιθέτως είναι υποχρεωτική μόνο στην επισήμανση των προσυσκευασμένων κατεψυγμένων κρεάτων, κατεψυγμένων παρασκευασμάτων κρέατος και κατεψυγμένων μη μεταποιημένων αλιευτικών προϊόντων.

Τα κράτη μέλη με Εθνικές διατάξεις μπορούν να αποφασίσουν να επεκτείνουν την υποχρέωση αυτή και στα μη προσυσκευασμένα προϊόντα.

8.2 : “μη μεταποιημένο αλιευτικό προϊόν”, σημαίνει αλιευτικά προϊόντα τα οποία δεν έχουν υποστεί μεταποίηση και τα οποία περιλαμβάνουν προϊόντα που έχουν υποστεί διαίρεση, χωρισμό, αποκοπή, κοπή, αφαίρεση οστών, πολτοποίηση, αποφλοίωση, εκδορά, κονιορτοποίηση, τεμαχισμό , καθαρισμό, καλλωπισμό, ψύξη, κατάψυξη, βαθιά κατάψυξη ή απόψυξη.

8.3 : “Αλιευτικό προϊόν”, θεωρείται οποιοδήποτε ζώο αλμυρών ή γλυκών υδάτων (πλην των ζώντων δίθυρων μαλακίων, των ζώντων εχινοδέρμων, των ζώντων χιτωνοζώων και των ζώντων θαλάσσιων γαστροπόδων και όλων των θηλαστικών, των ερπετών και των βατράχων) , είτε άγρια είτε εκτρεφόμενα , συμπεριλαμβανομένων όλων των εδωδιμων μορφών , μερών και προϊόντων των ζώων αυτών.

8.4 : Ο τρόπος αναγραφής της ημερομηνίας κατάψυξης είναι :

8.4.1 : προηγούνται οι λέξεις “ Καταψύχθηκε στις ”

8.4.1.1 : συνοδεύεται από είτε την ίδια την ημερομηνία είτε το σημείο στο οποίο αναγράφεται η ημερομηνία

8.4.1.2 : η ημερομηνία αποτελείται από την ημέρα , μήνα , έτος με αυτήν την φορά π.χ “ Καταψύχθηκε στις ΗΗ/ΜΜ/ΕΕΕΕ”

9. Παρουσία πρόσθετου νερού (Παράρτημα VI σημείο 6)

9.1 : Ο σκοπός αυτής της ένδειξης είναι η προστασία του καταναλωτή από “παλαιές” “αγαπημένες” συνήθειες και παραπλανητικές πρακτικές όσον αφορά το κρέας και τα προϊόντα αλιείας με τη μορφή τεμαχίου, τεμαχίου με κόκαλο, φέτας, μερίδας ή σφαγίου κρέατος ή τεμαχίου, τεμαχίου με κόκαλο, φέτας, φιλέτου ή ολόκληρου προϊόντος αλιείας . Πιο συγκεκριμένα η πρόσθεση νερού που δεν δικαιολογείται έχει σαν μοναδικό σκοπό την αύξηση του βάρους και κατά συνέπεια του κόστους . Οπότε η ένδειξη αυτή επιτρέπει στους καταναλωτές να διακρίνουν τα προϊόντα αυτά και αναλόγως να αποφασίζουν την αγορά τους ή όχι .

9.2 : Στις περιπτώσεις που ένα προϊόν αποτελείται με βάση :

9.2.1 : το κρέας και παρασκευάσματα κρέατος, τα οποία έχουν τη μορφή τεμαχίου, τεμαχίου με κόκαλο, φέτας, μερίδας ή σφαγίου κρέατος

9.2.2. : αλιευτικά προϊόντα και παρασκευασμένα αλιευτικά προϊόντα τα οποία έχουν τη μορφή τεμαχίου, τεμαχίου με κόκαλο, φέτας, μερίδας, φιλέτου ή του συνόλου του αλιευτικού προϊόντος τότε σε αυτές τις περιπτώσεις πρέπει το όνομα τού τροφίμου να περιλαμβάνει ένδειξη της παρουσίας πρόσθετου νερού που υπερβαίνει το 5 % του βάρους του έτοιμου προϊόντος

10. Καθαρή Ποσότητα (Παράρτημα ΙΧ σημείο 4 και 5)

10.1 : Όταν ένα προσσκευασμένο τρόφιμο αποτελείται από πολλές αυτοτελείς συσκευασίες οι οποίες δεν πωλούνται ξεχωριστά και δεν περιέχουν την ίδια ποσότητα πρέπει να αναγράφεται είτε ο συνολικός αριθμός των αυτοτελών συσκευασιών είτε ο μέσος όρος του αριθμού των συσκευασιών όταν ο ακριβής συνολικός αριθμός δεν είναι δυνατόν να προσδιοριστεί λόγω τεχνικών ή άλλων περιορισμών παραγωγής .

10.2 : Όταν ένα τρόφιμο έχει γλασαριστεί είτε ευρίσκεται μέσα σε υγρό κάλυψης (πχ. φέτα) θα πρέπει στην ετικέτα να αναφέρεται και το “ καθαρό βάρος ” και το “ καθαρό στραγγισμένο βάρος ” . Τώρα σαν υγρό κάλυψης θεωρείται και το νερό σε ένα κατεψυγμένο ή βαθιά κατεψυγμένο τρόφιμο . Τα ανωτέρω ισχύουν με σκοπό να γνωρίζει ο καταναλωτής ακριβώς το βάρος του προϊόντος που προτίθεται να αγοράσει .

Με βάση τα ανωτέρω ο υπεύθυνος της επιχείρησης τροφίμων θα πρέπει να μεριμνήσει η αναγραφή του “βάρους ” να γίνεται , είτε :

10.2.1. : - Καθαρό βάρος : 500 γρ

 - Στραγγισμένο βάρος : 450 γρ

 είτε

10.2.2. : - Καθαρό βάρος = στραγγισμένο βάρος = 500 γρ

11. Ονομασία Κατηγορίας Συστατικών ακολουθούμενη από Ειδική Ονομασία ή Αριθμό Ε (Παράρτημα VII , Άρθρο 29) (12)

11.1 : Στον Κανονισμό 1169/2011 υπάρχουν δύο νέα πρόσθετα τροφίμων / ένζυμα τροφίμων που πρώτη φορά συναντάμε , αυτά είναι :

- Συμπλοκοποιητές (ουσίες που σχηματίζουν χημικά σύμπλοκα με μεταλλικά ιόντα)
- Αφριστικοί παράγοντες (ουσίες που προλαμβάνουν ή περιορίζουν το σχηματισμό αφρού)

12. Διατροφική Δήλωση (Άρθρο 29)

12.1 : Κατά αρχή η διατροφική δήλωση είναι υποχρεωτική από 13 Δεκεμβρίου 2016 (και προαιρετική από 13 Δεκεμβρίου 2014 έως 2016) . Η υποχρέωση διατύπωσης "διατροφικής δήλωσης" δεν ισχύει για τα κάτωθι τρόφιμα :

- συμπληρώματα διατροφής
- φυσικά μεταλλικά νερά
- τρόφιμα που προορίζονται για ειδικές διατροφικές χρήσεις

Μάλιστα συγκεκριμένα για τα τρόφιμα που προορίζονται για ειδικές διατροφικές χρήσεις ο Κανονισμός 1169/2011 , Άρθρο 29 , παράγραφος 2 αναφέρει επί λέξει :

Το παρόν τμήμα εφαρμόζεται με την επιφύλαξη της οδηγίας 2009/39/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Μαΐου 2009, για τα τρόφιμα που προορίζονται για ειδική διατροφή και των ειδικών οδηγιών που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 της εν λόγω οδηγίας (26) .

12.2 : Η Διατροφική Δήλωση πρέπει να αποτελείται από τις ακόλουθες ενδείξεις (Άρθρα 13, 30, 32, 34 και 44 και παραρτήματα IV και XV) , ενεργειακή αξία και ποσότητες λιπαρών , κορεσμένων , υδατανθράκων , σακχάρων , πρωτεϊνών και αλατιού .

Η ενεργειακή αξία πρέπει να δίνεται πρώτα σε kJ (kilojoules) και μετά σε kcal (kilocalories) , η δε σειρά με την οποία θα πρέπει να παρουσιάζονται οι διάφορες πληροφορίες είναι :

- Ενέργεια
- Λιπαρά , εκ των οποίων X κορεσμένα
- Υδατάνθρακες , εκ των οποίων X σάκχαρα
- Πρωτεΐνες
- Αλάτι

Η μορφή της διατροφικής δήλωσης μπορεί να είναι σε μορφή πίνακα, ή εάν δεν το επιτρέπει ο χώρος της συσκευασίας μπορεί να είναι σε γραμμική μορφή .

12.2.1 : Σε περίπτωση που η ενεργειακή αξία ή η ποσότητα των θρεπτικών ουσιών σε ένα προϊόν είναι αμελητέα, οι πληροφορίες για τα στοιχεία αυτά μπορούν να αντικαθίστανται από δήλωση “Περιέχει αμελητέες ποσότητες των...”, που πρέπει αναγράφεται κοντά στη διατροφική δήλωση .

12.3 : Το ύψος της γραμματοσειράς με την οποία είναι τυπωμένη η διατροφική δήλωση θα πρέπει να είναι (παράρτημα IV του κανονισμού) :

12.3.1 : 1.2 χιλ ύψος γραμμάτων

12.3.2 : 0.9 χιλ ύψος γραμμάτων για συσκευασίες των οποίων η επιφάνεια είναι μικρότερη από 80 cm²

12.3.2 : απαλλάσσονται από την υποχρέωση αναγραφής διατροφικής δήλωσης συσκευασίες των οποίων η επιφάνεια είναι μικρότερη από 25 cm².

12.4 : Η διατροφική δήλωση για μη προσσκευασμένα τρόφιμα περιορίζεται είτε στην ενεργειακή αξία είτε στην ενεργειακή αξία μαζί με τις ποσότητες λιπαρών , κορεσμένων , σακχάρων και αλατιού .

12.3 : Από την υποχρέωση αναγραφής της διατροφικής δήλωσης εξαιρούνται τα εξής προϊόντα , σύμφωνα με (άρθρο 16 παράγραφος 4 , άρθρο 44 παράγραφος 1 στοιχείο β και παράρτημα V) :

- μη μεταποιημένα προϊόντα που περιέχουν ένα μόνον συστατικό
- μη μεταποιημένα προϊόντα που περιέχουν μόνον μία κατηγορία συστατικών
- μεταποιημένα προϊόντα με μοναδική επεξεργασία την ωρίμανση και τα οποία περιέχουν ένα μόνο συστατικό
- μεταποιημένα προϊόντα με μοναδική επεξεργασία την ωρίμανση και τα οποία περιέχουν μόνον μία κατηγορία συστατικών
- νερά φυσικά η αυτά τα οποία μόνα πρόσθετα συστατικά τους είναι το διοξείδιο του άνθρακα και / ή αρωματικές ύλες
- βότανα, μπαχαρικά ή μείγματα αυτών
- αλάτι και υποκατάστατα αυτού
- επιτραπέζια γλυκαντικά
- εκχυλίσματα καφέ
- εκχυλίσματα κιχωρίου
- ολόκληροι ή αλεσμένοι κόκκοι καφέ
- ολόκληροι ή αλεσμένοι κόκκοι καφέ χωρίς καφεΐνη
- φυτικά αφεψήματα και αφεψήματα φρούτων
- τσάι, αποτείνωμένο τσάι , στιγμιαίο ή διαλυτό τσάι ή εκχύλισμα τσαγιού, τσάι χωρίς καφεΐνη στιγμιαίο ή διαλυτό ή εκχύλισμα τσαγιού , που δεν περιέχουν άλλα πρόσθετα συστατικά εκτός από αρωματικές ύλες που δεν τροποποιούν τη θρεπτική αξία του τσαγιού
- ξίδι που έχει υποστεί ζύμωση
- υποκατάστατα ξιδιού , συμπεριλαμβανομένων αυτών που έχουν ως μόνο πρόσθετο συστατικό αρωματικές ύλες
- αρωματικές ύλες.
- πρόσθετα τροφίμων.
- τεχνολογικά βοηθήματα.
- ένζυμα τροφίμων.
- ζελατίνη.
- ουσίες ζελατινοποίησης.

- ζυμομύκητες.
- τσίχλες.
- τρόφιμα σε συσκευασίες ή δοχεία, των οποίων η μεγαλύτερη επιφάνεια έχει εμβαδόν μικρότερο από 25 cm²
- τρόφιμα ή χειροποίητα τρόφιμα που παραδίδονται απευθείας από τον παραγωγό μικρών ποσοτήτων προϊόντων στον τελικό καταναλωτή ή σε τοπικά καταστήματα λιανικής πώλησης που προμηθεύουν άμεσα τον τελικό καταναλωτή
- αλκοολούχα ποτά (που περιέχουν αιθυλική αλκοόλη περισσότερο από 1,2 %)
- μη προσυσκευασμένα τρόφιμα

12.3.1 : Βέβαια πρέπει να τονιστεί ότι στα ανωτέρω προϊόντα η αναγραφή ή όχι είναι στην διακριτική ευχέρεια του παραγωγού του τροφίμου . Εάν θέλει μπορεί να παρέχει προαιρετικά την διατροφική δήλωση. Σε αυτήν την περίπτωση πρέπει να ακολουθούνται όλοι οι κανόνες για την υποχρεωτική δήλωση εκτός από την περίπτωση των αλκοολούχων ποτών που μπορεί να περιορίζεται στην ενεργειακή αξία .

Όταν οι διατροφικές πληροφορίες παρέχονται προαιρετικά, πρέπει να ακολουθούν τους κανόνες για την υποχρεωτική διατροφική επισήμανση. Ωστόσο,

12.3.2 : Στα μη προσυσκευασμένα τρόφιμα , η διατροφική δήλωση μπορεί να περιορίζεται στην :

- ενεργειακή αξία
- ενεργειακή αξία και την ποσότητα λιπαρών , κορεσμένων , σακχάρων και αλατιού και να δίνεται ανά μερίδα ή μονάδα κατανάλωσης, υπό την προϋπόθεση ότι η μερίδα / μονάδα ορίζεται ποσοτικά και δίνεται ο αριθμός μερίδας / μονάδας.

12.4 : Η διατροφική δήλωση μπορεί να αναφέρεται και στα ακόλουθα στοιχεία :

- μονοακόρεστα
- πολυακόρεστα
- πολυόλες

- άμυλο
- εδώδιμες ίνες
- βιταμίνες και ανόργανα συστατικά

και μπορεί είτε να χρησιμοποιηθεί πίνακας (εάν το επιτρέπει ο χώρος τις συσκευασίας) ή σε αντίθετη περίπτωση μπορούν οι πληροφορίες να είναι σε γραμμική μορφή .

13. : Ποσότητα Αναφοράς (Άρθρα 32, 33, παράρτημα XV)

13.1 : Γενικά

Η θρεπτική ουσία πρέπει να εκφράζεται είτε σε γραμμάρια (gr) ανά 100 gr ή ανά 100 ml .

Η ενεργειακή αξία πρέπει να εκφράζεται σε kilojoules (kJ) και kilocalories (kcal) ανά 100 gr ή ανά 100 ml .

Επίσης , προαιρετικά αλλά επιπρόσθετα των ανωτέρω , να δηλώνεται ανά μερίδα ή μονάδα κατανάλωσης . Σε αυτήν την περίπτωση η μερίδα ή η μονάδα κατανάλωσης πρέπει και να ορίζεται ποσοτικά και να είναι εύκολα αντιληπτή από τον καταναλωτή αλλά και τέλος ο αριθμός των μερίδων / μονάδων κατανάλωσης πρέπει να αναγράφεται .

Τέλος οι ποσότητες λιπαρών , κορεσμένων, υδατανθράκων , σακχάρων , πρωτεϊνών και αλατιού πρέπει να εκφράζονται ως ποσοστό των προσλαμβανόμενων ποσοτήτων αναφοράς που καθορίζονται στον ακόλουθο πίνακα ανά 100 gr ή ανά 100 ml αλλά μπορούν να εκφράζονται ανά μερίδα ή μονάδα κατανάλωσης .

Ενέργεια ή Θρεπτική Ουσία	Ποσότητα Αναφοράς
Ενέργεια	8 400 kJ/2 000 kcal
Συνολικά λιπαρά	70 gr
Κορεσμένα	20 gr
Υδατάνθρακες	260 gr
Σάκχαρα	90 gr
Πρωτεΐνες	50 gr
Αλάτι	6 gr

Όταν η ποσότητα αναφοράς εκφράζεται ανά 100 gr ή ανά 100 ml , η διατροφική δήλωση πρέπει να περιλαμβάνει την ακόλουθη δήλωση:

“Προσλαμβανόμενη ποσότητα αναφοράς ενός μέσου ενήλικα (8 400kJ/2000kcal)”

13.2 : Μη Προσκευασμένα Τρόφιμα

Για μη προσκευασμένα τρόφιμα , η διατροφική δήλωση μπορεί να εκφράζεται μόνο με βάση τη μερίδα ή τη μονάδα κατανάλωσης.

13.3 : Βιταμίνες και ανόργανα στοιχεία

Οι βιταμίνες και τα ανόργανα στοιχεία του κάτωθι πίνακα πρέπει να σημειώνονται εάν η ποσότητα τους εμπίπτει σε μία από τις κάτωθι περιπτώσεις :

- 15 % των διατροφικών τιμών αναφοράς που ορίζονται στον ακόλουθο πίνακα και παρέχεται από 100 gr ή 100 ml στην περίπτωση προϊόντων εκτός από ποτά ή ανά μερίδα, εάν η συσκευασία περιέχει μία μόνο μερίδα
- 7,5 % των διατροφικών τιμών αναφοράς που αναφέρονται στον παρακάτω πίνακα και παρέχονται από 100 ml, στην περίπτωση ποτών

Βιταμίνες και Ανόργανα Στοιχεία που μπορούν να δηλώνονται	Διατροφικές Τιμές Αναφοράς
Βιταμίνη Α (mg)	800
Βιταμίνη D (mg)	5
Βιταμίνη Ε (mg)	12
Βιταμίνη Κ (mg)	75
Βιταμίνη C (mg)	80
Θειαμίνη (mg)	1,1
Ριβοφλαβίνη (mg)	1,4
Νιασίνη (mg)	16
Βιταμίνη Β6 (mg)	1,4
Φολικό οξύ (mg)	200
Βιταμίνη Β12 (mg)	2,5
Βιοτίνη (mg)	50
Παντοθενικό οξύ (mg)	6
Κάλιο (mg)	2000
Χλώριο (mg)	800
Ασβέστιο (mg)	800
Φωσφόρος (mg)	700
Μαγνήσιο (mg)	375
Σίδηρος (mg)	14
Ψευδάργυρος (mg)	10
Χαλκός (mg)	1

Βιταμίνες και Ανόργανα Στοιχεία που μπορούν να δηλώνονται	Διατροφικές Τιμές Αναφοράς
Μαγγάνιο (mg)	2
Φθόριο (mg)	3,5
Σελήνιο (mg)	55
Χρώμιο (mg)	40
Μολυβδαίνιο (mg)	50
Ιώδιο (mg)	150

14. Περιεκτικότητα Θρεπτικών Ουσιών (Άρθρο 31 παράγραφος 4)

Η περιεκτικότητα ενός τροφίμου σε θρεπτικές ουσίες βασίζεται :

- σε αναλύσεις του τροφίμου
- σε υπολογισμούς με βάση γνωστές τιμές των συστατικών του τροφίμου και αναγράφονται οι μέσες τιμές

15. Ενεργειακή Αξία Τροφίμου (Άρθρο 31 παράγραφος 1, παράρτημα XIV)

Η ενεργειακή αξία ενός τροφίμου υπολογίζεται με τους κάτωθι συντελεστές μετατροπής .

Θρεπτική ουσία	Συντελεστής μετατροπής
Υδατάνθρακες (εκτός των πολυολών)	17 kJ/gr — 4 kcal/gr
Πολυόλες	10 kJ/gr — 2,4 kcal/gr
Πρωτεΐνες	17 kJ/gr — 4 kcal/gr
Λιπαρά	37 kJ/gr — 9 kcal/gr
Salatrim	25 kJ/gr — 6 kcal/gr
Αλκοόλη (αιθανόλη)	29 kJ/gr — 7 kcal/gr
Οργανικά Οξέα	13 kJ/g — 3 kcal/gr
Εδώδιμες Ίνες	8 kJ/gr — 2 kcal/gr
Ερυθριτόλη	0 kJ/gr — 0 kcal/gr

16. Πληροφορίες στο Εμπρόσθιο Μέρος μιας Συσκευασίας (Άρθρο 31 παράγραφος 1, παράρτημα XIV)

Προαιρετικά μπορούν να επαναληφθούν στο εμπρόσθιο μέρος μιας συσκευασίας , είτε η ενεργειακή αξία είτε η ενεργειακή αξία και η ποσότητα των λιπαρών , κορεσμένων , σακχάρων και αλατιού .

Εννοείται ότι όλοι οι κανόνες που αφορούν το μέγεθος της γραμματοσειράς συνεχίζουν και ισχύουν , ενώ η επανάληψη αυτών των πληροφοριών δεν επιφέρει καμία μεταβολή στις υποχρεώσεις και κανόνες που ισχύουν για την διατροφική δήλωση .

Αυτές οι πληροφορίες στο εμπρόσθιο μέρος της συσκευασίας πρέπει να δίνονται ανά μερίδα ή μονάδα κατανάλωσης (εννοείται ότι αυτή η μερίδα ή η μονάδα

κατανάλωσης ορίζεται ποσοτικά στην διατροφική δήλωση) ενώ η ενεργειακή αξία πρέπει επίσης να δίνεται ανά 100 gr ή ανά 100 ml .

Τέλος μπορεί αυτές οι πληροφορίες στο εμπρόσθιο μέρος της συσκευασίας να δίνονται (επιπλέον από τα ανωτέρω) ως ποσοστό των προσλαμβανόμενων ποσοτήτων αναφοράς .

17. Δήλωση “ Η προσλαμβανόμενη ποσότητα αναφοράς ενός μέσου ενήλικα (8 400 kJ/2 kcal) “ (Άρθρα 32 και 33)

Η ανωτέρω δήλωση (“ Η προσλαμβανόμενη ποσότητα αναφοράς ενός μέσου ενήλικα (8 400 kJ/2 kcal) “) θα πρέπει να αναφέρεται πολύ κοντά στην Διατροφική Δήλωση όταν οι πληροφορίες της Δηλώσεως εκφράζονται ως ποσοστό των προσλαμβανόμενων ποσοτήτων αναφοράς στη βάση των 100 gr η 100 ml .

Δεν χρειάζεται η ανωτέρω δήλωση όταν εκφράζεται σε βάση “ ανά μερίδα “

18. Μονάδα Κατανάλωσης

Η Μονάδα Κατανάλωσης θα πρέπει να είναι εύκολα αναγνωρίσιμη από τον καταναλωτή και είναι μία ποσότητα που μπορεί να καταναλωθεί αυτοτελώς . Προσοχή : Μονάδα Κατανάλωσης δεν σημαίνει υποχρεωτικά και Μερίδα , πχ ένα τετραγωνάκι από μία μπάρα σοκολάτας μπορεί να είναι η “Μονάδα Κατανάλωσης” αλλά η μερίδα θα είναι σίγουρα περισσότερα “τετραγωνάκια” σοκολάτας .

19. Χρήση Γραφημάτων ή και Συμβόλων (28)

19.1 : Χρήση Γραφημάτων ή και Συμβόλων

Σύμφωνα με τον άρθρο 35 η χρήση γραφημάτων ή και συμβόλων επιτρέπεται αρκεί να εκπληρώνονται η κάτωθι προϋποθέσεις :

- a) βασίζονται σε ορθή και επιστημονικά έγκυρη έρευνα μεταξύ των καταναλωτών και δεν παραπλανούν τον καταναλωτή, όπως αναφέρεται στο άρθρο 7.

β) εξελίσσονται κατόπιν διαβουλεύσεων με ευρύ φάσμα των ομάδων συμφεροντούχων·

γ) σκοπό έχουν να διευκολύνουν τους καταναλωτές να κατανοήσουν τη συμβολή ή τη σημασία του τροφίμου για το ενεργειακό και διατροφικό περιεχόμενο μιας διατροφής·

δ) παρέχουν τη διαβεβαίωση, βάσει επιστημονικά έγκυρων στοιχείων, ότι αυτές οι μορφές έκφρασης ή παρουσίασης γίνονται κατανοητές από τον μέσο καταναλωτή·

ε) στην περίπτωση άλλων μορφών έκφρασης, βασίζονται είτε στις εναρμονισμένες προσλαμβανόμενες ποσότητες αναφοράς που καθορίζονται στο παράρτημα XIII, είτε, όταν αυτές δεν υπάρχουν, σε γενικώς αποδεκτές επιστημονικές συμβουλές σχετικά με τις ποσότητες πρόσληψης όσον αφορά την ενέργεια ή τις θρεπτικές ουσίες·

στ) είναι αντικειμενικές και δεν επιφέρουν διακρίσεις· και

ζ) η εφαρμογή τους δεν δημιουργεί εμπόδια στην ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων.

19.2 : Χρήση Γραφημάτων ή και Συμβόλων αντί λέξεων .

Δεν επιτρέπεται σύμβολα να αντικαταστήσουν λέξεις . Οι υποχρεωτικές και προαιρετικές διατροφικές πληροφορίες πρέπει να ακολουθούν μια συγκεκριμένη μορφή, η οποία απαιτεί η ενέργεια και οι θρεπτικές ουσίες να αναγράφονται στην ετικέτα με την ονομασία τους . Τα γραφήματα χρησιμοποιούνται μόνο για περισσότερες επεξηγήσεις.

20. Αλάτι

Η ποσότητα του " αλατιού " αναγράφεται υποχρεωτικά στην διατροφική δήλωση. Υπολογίζεται με τον τύπο

$$\text{αλάτι} = \text{νάτριο} \times 2,5$$

και πρέπει να αθροίζεται η συνολική ποσότητα νατρίου που προέρχεται από όλα τα συστατικά του τροφίμου , πχ : σακχαρινικό νάτριο , ασκορβικό νάτριο , κ.λ.π.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ .5.

Επιπρόσθετα Στοιχεία Ενημέρωσης του Κανονισμού (ΕΕ) 1169/2011

1. Επιπρόσθετα Στοιχεία Ενημέρωσης του Κανονισμού 1169/2011

Ο νέος Κανονισμός εισάγει και τα κάτωθι στοιχεία ενημέρωσης που θα πρέπει να έχει υπ όψη του ο καταναλωτής προκειμένου να μπορεί να κάνει την σωστή διατροφική του επιλογή σύμφωνα με τις διατροφικές ή και οικονομικές του ανάγκες :

- Τεχνολογικά επεξεργασμένα νανοϋλικά
- Φυτική πηγή φυτικών ελαίων και λίπους
- Στοιχεία σχετικά με την απόψυξη η όχι του τροφίμου
- Ημερομηνία κατάψυξης κατεψυγμένου κρέατος και ψαριών.
- Προσθήκη νερού σε προϊόντα κρέατος ή αλιείας
- Κρέας ή ψάρι τα οποία προέρχονται από μορφοποίηση
- Υποκατάστατα συστατικών
- Ονομασία του Τροφίμου
- Οδηγίες Χρήσεως
- Ισχυρισμοί που απαγορεύονται
- Αμελητέες Ποσότητες
- Διάφορες Πρόσθετες Πληροφορίες
- Υπολογισμός Ποσότητας Αναφοράς
- Ημερομηνία Ελάχιστης Διατηρησιμότητας και η Τελική Ημερομηνία Ανάλωσης

Ας τα δούμε ένα ένα

2. Τεχνολογικά επεξεργασμένα νανοϋλικά

2.1 : Κατ' αρχήν θα πρέπει να δοθεί ένας ορισμός του τι ακριβώς είναι τα "νανοϋλικά". Σύμφωνα με το Κανονισμό (ΕΕ) 1169/2011 (Κεφάλαιο 1 , Άρθρο 2 , παράγραφος 2κ) (27) ο ορισμός είναι ο εξής :

«τεχνολογικά επεξεργασμένα νανοϋλικά»: τα σκοπίμως παραγόμενα υλικά που διαθέτουν μία ή περισσότερες διαστάσεις της τάξεως των 100 nm ή λιγότερο ή αποτελούνται από διακριτά λειτουργικά μέρη, είτε εσωτερικά είτε στην επιφάνεια,

πολλά εκ των οποίων διαθέτουν μία ή περισσότερες διαστάσεις της τάξεως των 100 nm ή λιγότερο, συμπεριλαμβανομένων των δομών, των συσσωματωμάτων ή των συνόλων, που μπορεί να έχουν μέγεθος ανώτερο της τάξεως των 100 nm αλλά διατηρούν ιδιότητες που είναι χαρακτηριστικές της νανοκλίμακας.

Οι χαρακτηριστικές ιδιότητες της νανοκλίμακας περιλαμβάνουν:

- i) τις ιδιότητες που συνδέονται με τη μεγάλη ειδική επιφάνεια των υπόψη υλικών και/ή
- ii) συγκεκριμένες φυσικοχημικές ιδιότητες που διαφέρουν από τις ιδιότητες της μη νανομορφής του ίδιου υλικού.

2.2 : Το όνομα των συστατικών που βρίσκονται σε μορφή τεχνικά επεξεργασμένων νανοϋλικών θα ακολουθείται από τη λέξη 'νάνο' σε παρένθεση π.χ. Silicon Dioxide (nano) – χρησιμοποιείται στο κέτσαπ και στο επιτραπέζιο αλάτι προκειμένου να διευκολύνει την "ρευστότητα".

3. Φυτική πηγή φυτικών ελαίων και λίπους

3.1 : Σύμφωνα με το Κανονισμού (ΕΕ) 1169/2011 (27) :

Μπορούν να ομαδοποιούνται στον κατάλογο συστατικών, υπό τον χαρακτηρισμό «φυτικά έλαια», ακολουθούμενο αμέσως μετά από απαρίθμηση ενδείξεων της ειδικής φυτικής προέλευσης, και μπορούν να ακολουθούνται από τη φράση «σε μεταβαλλόμενες αναλογίες». Εάν συγκεντρώνονται σε ομάδα, τα φυτικά έλαια περιλαμβάνονται στον κατάλογο συστατικών σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 1, με βάση το συνολικό βάρος φυτικών ελαίων που περιέχονται. Η έκφραση «πλήρως υδρογονωμένο» ή «μερικώς υδρογονωμένο», κατά περίπτωση, πρέπει να συνοδεύει την ένδειξη υδρογονωμένου ελαίου.

Το αυτό ακριβώς ισχύει και με τα λίπη. Με απλά λόγια δεν επαρκεί πια ο όρος «φυτικά έλαια» αλλά αμέσως μετά θα πρέπει να πληροφορείται ο καταναλωτής περί τίνος ακριβώς φυτικού ελαίου πρόκειται (πχ : σπορέλαιο / ηλιέλαιο / κλπ) .

4. Στοιχεία σχετικά με την απόψυξη ή όχι του τροφίμου

Σχετικά με τρόφιμα τα οποία έχουν καταψυχθεί κατά την φάση παραγωγής ή συσκευασίας, και πριν την πώληση αποψύχονται – ισχύουν τα εξής :

4.1 : Η ονομασία του τροφίμου συνοδεύεται από την ένδειξη "αποψυγμένο"

4.2 : Υπάρχουν οι εξής εξαιρέσεις και ισχύουν για συστατικά που περιέχονται στο τελικό προϊόν, για τρόφιμα για τα οποία η κατάψυξη είναι τεχνολογικά απαραίτητο στάδιο της διεργασίας παραγωγής και για τρόφιμα για τα οποία η απόψυξη δεν έχει αρνητική επίπτωση στην ασφάλεια ή στην ποιότητα του τροφίμου .

5. Ημερομηνία κατάψυξης κατεψυγμένου κρέατος και ψαριών.

5.1 : Είναι υποχρεωτικό η επισήμανση της ημερομηνίας κατάψυξης ή της ημερομηνίας πρώτης κατάψυξης σε περιπτώσεις όπου το προϊόν έχει καταψυχθεί περισσότερες από μία φορές .

6. Προσθήκη νερού σε προϊόντα κρέατος ή αλιείας

6.1 : Ένδειξη της παρουσίας πρόσθετου νερού που υπερβαίνει το 5 % του βάρους του έτοιμου προϊόντος πρέπει να περιλαμβάνεται στην ονομασία του τροφίμου, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- προϊόντα με βάση το κρέας και παρασκευάσματα κρέατος, τα οποία έχουν τη μορφή τεμαχίου, τεμαχίου με κόκαλο, φέτας, μερίδας ή σφαγίου κρέατος
- αλιευτικά προϊόντα και παρασκευασμένα αλιευτικά προϊόντα τα οποία έχουν τη μορφή τεμαχίου, τεμαχίου με κόκαλο, φέτας, μερίδας, φιλέτου ή του συνόλου του αλιευτικού προϊόντος

7. Κρέας ή ψάρι τα οποία προέρχονται από μορφοποίηση

Τα προϊόντα με βάση το κρέας, τα παρασκευάσματα κρέατος και τα προϊόντα αλιείας τα οποία μπορούν να δώσουν την εντύπωση ότι είναι παρασκευασμένα από ολόκληρο κομμάτι κρέατος ή ψαριού, αλλά στην πραγματικότητα

αποτελούνται από διαφορετικά κομμάτια συνδυασμένα με άλλα συστατικά, συμπεριλαμβανομένων των προσθέτων τροφίμων και των ενζύμων τροφίμων ή με άλλα μέσα, φέρουν την ένδειξη 'μορφοποιημένο κρέας' και 'μορφοποιημένο ψάρι'

8. Υποκατάστατα συστατικών

Όπως αναφέρεται και στο Παράρτημα VI , Άρθρο 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 1169/2011 (27) :

Σε περίπτωση τροφίμου όπου ένα στοιχείο ή συστατικό που οι καταναλωτές αναμένουν ότι έχει χρησιμοποιηθεί κατά το σύννηθες ή είναι φύσει παρόν στο συγκεκριμένο τρόφιμο έχει αντικατασταθεί από διαφορετικό στοιχείο ή συστατικό, η επισήμανση φέρει —πέραν του καταλόγου συστατικών— σαφή αναγραφή του στοιχείου ή του συστατικού που έχει χρησιμοποιηθεί για τη μερική ή ολική αντικατάσταση του συνήθως χρησιμοποιούμενου ή φύσει παρόντος στοιχείου ή συστατικού:

α) πλησίον της ονομασίας του προϊόντος και

β) χρησιμοποιώντας χαρακτήρες μεγέθους γραμματοσειράς με ύψος x τουλάχιστον 75 % του ύψους x της ονομασίας του προϊόντος και το οποίο δεν είναι μικρότερο από το ελάχιστο μέγεθος γραμματοσειράς που απαιτείται στο άρθρο 13 παράγραφος 2 του παρόντος κανονισμού

9. Ονομασία του Τροφίμου

Όπως αναφέρεται και στο Παράρτημα VI , Άρθρο 1 του Κανονισμού (ΕΕ) 1169/2011 (27) :

Η ονομασία του τροφίμου περιλαμβάνει ή συνοδεύεται από ενδείξεις της φυσικής κατάστασης του τροφίμου ή της ειδικής επεξεργασίας που έχει υποστεί (π.χ. σε σκόνη, κατεψυγμένο εκ νέου, λυοφιλιωμένο, βαθείας/ταχείας κατάψυξης, συμπυκνωμένο, καπνιστό) σε κάθε περίπτωση που η παράλειψη αυτής της πληροφορίας θα μπορούσε να παραπλανήσει τον αγοραστή.

10. Οδηγίες Χρήσεως (23)

Απαιτούνται από τον νέο Κανονισμό Οδηγίες χρήσης εφόσον η παράλειψή τους θα δυσχέραινε τη σωστή χρήση του τροφίμου

11. Ισχυρισμοί που απαγορεύονται

Γενικά σύμφωνα με τον Κανονισμό , απαγορεύονται ισχυρισμοί που εμπίπτουν στις εξής κατηγορίες :

- Ψευδείς, διφορούμενοι, παραπλανητικοί
- Που δημιουργούν αμφιβολίες σχετικά με την ασφάλεια ή/και θρεπτική επάρκεια του τροφίμου
- Που αναφέρονται σε αλλαγές των λειτουργιών του οργανισμού οι οποίες θα μπορούσαν να προκαλέσουν ή δημιουργούν αισθήματα φόβου στον καταναλωτή
- Που ενισχύουν την υπερβολική κατανάλωση ενός τροφίμου
- Που δηλώνουν ή υπονοούν ότι μια ισορροπημένη διατροφή δεν μπορεί να παρέχει επαρκείς ποσότητες των θρεπτικών ουσιών γενικά

12. Αμελητέες Ποσότητες

12.1 : Ο Κανονισμός 1169/2011 σχετικά με το τι θεωρείται “αμελητέες ποσότητες” στο Άρθρο 34 , παράγραφο 5 , αναφέρει (27) :

Εφόσον η ενεργειακή αξία ή η ποσότητα των θρεπτικών ουσιών είναι αμελητέα, οι πληροφορίες για τα στοιχεία αυτά μπορούν να αντικαθίστανται από δήλωση όπως «Περιέχει αμελητέες ποσότητες των ...», πρέπει δε να επισημαίνεται σε σημείο πολύ κοντά στη διατροφική δήλωση, όταν υφίσταται.

Για τη διασφάλιση της ενιαίας εφαρμογής της παρούσας παραγράφου, η Επιτροπή μπορεί να θεσπίζει εκτελεστικές πράξεις σχετικά με την ενεργειακή αξία και τις ποσότητες θρεπτικών ουσιών αναφερόμενων στο άρθρο 30 παράγραφοι 1 έως 5 οι οποίες μπορούν να θεωρηθούν αμελητέες. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις

εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 48 παράγραφος 2.

12.2 : Καθώς βλέπουμε δέν ορίζεται ακριβώς το τι θεωρείται “αμελητέες ποσότητες” . Στην Διεθνή Νομοθεσία ο κάτωθι Πίνακας ορίζει αυτές τις ποσότητες :

Πίνακας 12.2.1 : Αμελητέες Ποσότητες (24)

Συστατικό	Ορισμός Αμελητέας Ποσότητας	Διατροφική Δήλωση
Πρωτεΐνη . Σάκχαρα , Λίπη , Υδατάνθρακες	Μη ανιχνεύσιμη ποσότητα παρούσα ή συγκέντρωση είναι μικρότερη από 0.5 γραμμάρια ανά 100 γραμμάρια η ανά 100 ml	0 gr ή <0.5 gr
Κεκορεσμένα	Μη ανιχνεύσιμη ποσότητα παρούσα ή συγκέντρωση είναι μικρότερη από 0.1 γραμμάρια ανά 100 γραμμάρια η ανά 100 ml	0 gr ή <0.1 gr
Αλάτι	Μη ανιχνεύσιμη ποσότητα παρούσα ή συγκέντρωση είναι μικρότερη από 0.0125 γραμμάρια ανά 100 γραμμάρια η ανά 100 ml	0 gr ή <0.01 gr

13 . Διάφορες Πρόσθετες Πληροφορίες (23)

- Τυχόν ιδιαίτερες συνθήκες αποθήκευσης και/ή συνθήκες χρήσης
- Στοιχεία παραγωγού, συσκευαστή ή διακινητή εντός ΕΕ
- Αριθμός παρτίδας

14 . Υπολογισμός Ποσότητας Αναφοράς (8)

Ο τρόπος υπολογισμού της Ποσότητας Αναφοράς είναι ο εξής :

14.1 : Σαν παράδειγμα παίρνουμε ένα τρόφιμο με τα κάτωθι διατροφικά στοιχεία :

Πίνακας 14.1.1 : Διατροφικά Στοιχεία Τροφίμου

Διατροφική Δήλωση	Ανά 100 gr	Ανά Μερίδα (400 gr)
Ενέργεια	353 kJ / 84 kcal	1,411 kJ / 336 kcal
Λιπαρά	2.2 gr	8.8 gr
Κορεσμένα	0.4 gr	1.6 gr
Σάκχαρα	1.5 gr	6.0 gr
Αλάτι	0.35 gr	1.4 gr

14.2 : Παίρνουμε της Ποσότητες Αναφοράς σύμφωνα με Κανονισμό 1169 / 2011 , Παράρτημα Χ111 , Μέρος Β που παρουσιάζονται στο κάτωθι Πίνακα (27)

Πίνακας 14.2.1 : Ποσότητες Αναφοράς για Ενέργεια και επιλεγμένες Θρεπτικές Ουσίες

Ενέργεια ή θρεπτική ουσία	Προσλαμβανόμενη Ποσότητα Αναφοράς
Ενέργεια	8 400 kJ / 2 000 kcal
Συνολικά λιπαρά	70 gr
Κορεσμένα	20 gr
Υδατάνθρακες	260 gr
Σάκχαρα	90 gr
Πρωτεΐνη	50 gr
Αλάτι	6 gr

14.3 : Υπολογίζουμε την Ποσότητα Αναφοράς σύμφωνα με τον τύπο :

$$\frac{\text{Ποσότητα συστατικού ή Ενέργειας ανά μερίδα}}{\text{Ποσότητα Αναφοράς}} = \% \text{ Ποσότητα Αναφοράς}$$

14.3.1 : Ενέργεια (kJ)

- $1,411 / 8,400 \times 100 = 16.8 \% \quad (17\% \text{ με στρογγυλοποίηση })$

14.3.2 : Ενέργεια (kcal)

- $336 / 2,000 \times 100 = 16.8 \% \quad (17\% \text{ με στρογγυλοποίηση })$

14.3.3 : Λιπαρά

- $8.8 / 70 \times 100 = 12,57 \% \quad (13\% \text{ με στρογγυλοποίηση })$

14.3.4 : Κορεσμένα

- $1.6 / 20 \times 100 = 8 \%$

14.3.5 : Σάκχαρα

- $6.0 / 90 \times 100 = 6.7 \% \quad (7 \% \text{ με στρογγυλοποίηση })$

14.3.6 : Αλάτι

- $1.4 / 6 \times 100 = 23.3 \% \quad (23 \% \text{ με στρογγυλοποίηση })$

15. Ημερομηνία Ελάχιστης Διατηρησιμότητας και Τελική Ημερομηνία Ανάλωσης « ανάλωση έως »

Η “ημερομηνία ελαχίστης διατηρησιμότητας” σημαίνει “την ημερομηνία μέχρι την οποία το τρόφιμο διατηρεί τις συγκεκριμένες ιδιότητες του όταν βεβαίως αποθηκεύεται σωστά ”

Τώρα στην περίπτωση τροφίμων τα οποία από μικροβιολογικής σκοπιάς είναι ευαίσθητα και για αυτό τον λόγο είναι πολύ πιθανόν μετά από σύντομο χρονικό διάστημα να αποτελέσουν κίνδυνο για την υγεία των καταναλωτών , η “ημερομηνία ελαχίστης διατηρησιμότητας” πρέπει να αντικαθίσταται με την “τελική ημερομηνία ανάλωσης”. Όταν το τρόφιμο υπερβεί αυτήν την “τελική ημερομηνία ανάλωσης” τότε το τρόφιμο θεωρείται επικίνδυνο σύμφωνα με άρθρο 14(2) έως (5) του Κανονισμού 178 / 2002 (14)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ .6. Επιτρεπόμενες Αποκλίσεις (Ανοχές) Τιμών Διατροφικής Δήλωσης

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Λαμβάνοντας υπ'όψιν τον πρωταρχικό παράγοντα / σκοπό, που είναι η μη παραπλάνηση του τελικού καταναλωτή από μη ακριβείς ή λανθασμένες διατροφικές πληροφορίες / επισημάνσεις, σημειώνονται τα εξής :

Οι πληροφορίες και ιδιαίτερα τα αριθμητικά δεδομένα των συστατικών που επισημαίνονται στην διατροφική δήλωση, είναι επιρρεπείς σε διακυμάνσεις, που μπορεί να οφείλονται σε:

- συνθήκες παραγωγής των πρώτων υλών
- διακύμανση των πρώτων υλών
- καιρικές συνθήκες
- συνθήκες αποθήκευσης
- διάρκεια αποθήκευσης
- διακυμάνσεις κατά την παραγωγική διαδικασία
- επίδραση της επεξεργασίας
- ακρίβεια της ανάλυσης
- σταθερότητα των θρεπτικών ουσιών

Ωστόσο, ο τελικός καταναλωτής ούτε μπορεί ούτε πρέπει να λάβει υπ'όψιν τους διάφορους εξωγενείς για αυτόν παράγοντες κατά την αγορά οποιουδήποτε τροφίμου. Ο τελικός καταναλωτής θέλει να ξέρει τι ακριβώς αγοράζει και σε τι ποσότητα και αυτό επισημαίνεται στην διατροφική δήλωση.

2. ΓΕΝΙΚΑ

Το μέγεθος όμως της ποσότητας που αναφέρεται, για τους λόγους που επισημάνθηκαν ανωτέρω, μπορεί να αποκλίνει από παρτίδα σε παρτίδα, από την εποχή τους έτους, από την ποιότητα των πρώτων υλών, κλπ. Η απόκλιση αυτή πρέπει να βρίσκεται μέσα σε συγκεκριμένα όρια, τα οποία φαίνονται στους επόμενους Πίνακες.

Σύμφωνα με τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό αριθ. 1169/2011, η ενεργειακή αξία και οι περιεχόμενες θρεπτικές ουσίες θα πρέπει να επισημαίνονται ως «μέση τιμή», που

σημαίνει την τιμή που αντιπροσωπεύει καλύτερα την ποσότητα μιας θρεπτικής ουσίας που περιέχεται σε ένα συγκεκριμένο τρόφιμο .

Σαν “ μέσες τιμές ” εννοούμε τιμές που βασίζονται :

α) στην ανάλυση του τροφίμου από τον παρασκευαστή

β) σε υπολογισμό με βάση τις γνωστές ή τις πραγματικές μέσες τιμές των συστατικών που χρησιμοποιήθηκαν

γ) σε υπολογισμό με βάση γενικώς καθορισμένα και αποδεκτά δεδομένα

Οι υπεύθυνοι των επιχειρήσεων τροφίμων οφείλουν να εξασφαλίζουν υψηλή ακρίβεια των διατροφικών δηλώσεων των προϊόντων τους ενώ οι τιμές θα πρέπει να προσεγγίζουν τις μέσες τιμές και να μην βρίσκονται σε κανένα άκρο από το προκαθορισμένο εύρος τιμών .

Το αντίστοιχο θα πρέπει να φροντίσουν σχετικά με συστατικά για τα οποία οι καταναλωτές δείχνουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον, είτε αρνητικό (θέλουν οι τιμές αυτών των συστατικών να είναι χαμηλές), είτε θετικό (θέλουν οι τιμές αυτών των συστατικών να είναι υψηλές) , πχ :

- για λιπαρά , σάκχαρα και αλάτι . Σε αυτές τις περιπτώσεις οι υπεύθυνοι των επιχειρήσεων τροφίμων θα πρέπει να φροντίσουν οι τιμές και πάλι να βρίσκονται στις μέσες τιμές και όχι στο κατώτατο όριο προκειμένου να “προσελκύσουν” καταναλωτές .
- για θρεπτικές ουσίες για τις οποίες οι καταναλωτές ενδιαφέρονται να λαμβάνουν σε υψηλότερα επίπεδα , οι δηλούμενες τιμές δεν θα πρέπει να ορίζονται στα υψηλότερα όρια .

Η δε μετρηθείσα τιμή θα πρέπει να ευρίσκεται εντός του επιτρεπτού εύρους τιμών καθ’όλη την χρονική διάρκεια που επισημαίνεται στο τρόφιμο “ κατανάλωση έως

3. ΕΛΕΓΧΟΙ

Δυστυχώς τα πράγματα δεν είναι “άσπρα” ή “μαύρα” , το οποίο σημαίνει ότι σε έλεγχο από αρμόδια αρχή των τιμών κάποιου συστατικού, εάν αυτό το συστατικό είναι εντός του νομίμου εύρους τιμών τότε είναι “αποδεκτό” . Αντίθετα εάν είναι εκτός, δεν είναι οπωσδήποτε “μη αποδεκτό”, αλλά θα πρέπει να εξεταστούν διάφοροι παράγοντες όπως οι κατωτέρω. Η έκβαση των αποτελεσμάτων μπορεί κάλλιστα να κατατάξει το προϊόν σαν αποδεκτό.

3.1 : Εάν το μετρούμενο συστατικό είναι εκτός εύρους ανοχής , το οποίο συνάγεται από την δηλωμένη τιμή στην συσκευασία , τότε η αρμόδια αρχή θα πρέπει να εξετάσει διάφορους παράγοντες ανάμεσα στους οποίους θα πρέπει να είναι :

- ποια είναι η μετρηθείσα θρεπτική ουσία
- ποιο είναι το εύρος της απόκλισης
- εάν η απόκλιση είναι πάνω από το ανώτατο όριο ή κάτω από το κατώτατο
- μήπως η συγκεκριμένη ουσία , εκ φύσεως , έχει μεγάλη διακύμανση της τιμής ακόμη και λόγω εποχικότητας
- η χαμηλή ομοιογένεια της ουσίας που σημαίνει μεγάλο εύρος τιμών (και μέσα αλλά και έξω από το εύρος ανοχής) ακόμη και από μία συγκεκριμένη συσκευασία .
- το πλήθος το δειγμάτων που ήταν εντός των ανοχών σε σχέση με αυτών που ήταν εκτός ανοχών
- η μέθοδος / συστηματικότητα / εγκυρότητα της διαδικασίας του κατασκευαστή για τον καθορισμό της δηλούμενης τιμής των θρεπτικών ουσιών
- οι διαδικασίες που έχει (η δεν έχει) η εταιρεία και πως λειτουργούν αυτές .
- η προϋστορία της συγκεκριμένης εταιρείας σε συμμόρφωση ως προς τις μετρηθείσες τιμές .

4. ΠΙΝΑΚΕΣ ΕΠΙΤΡΕΠΟΜΕΝΩΝ ΑΠΟΚΛΙΣΕΩΝ ΔΙΑΤΡΟΦΙΚΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ με ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

Πίνακας 4.1 : (25)

Ανοχές για Τρόφιμα εκτός των συμπληρωμάτων διατροφής συμπεριλαμβανομένης της αβεβαιότητας μέτρησης

Συστατικά	Ποσότητα	Άνω Τιμή Ανοχής	Κάτω Τιμή Ανοχής
Βιταμίνες		+ 50 % **	- 35 %
Ανόργανα Συστατικά		+ 45 %	- 35 %
Υδατάνθρακες Σάκχαρα Πρωτεΐνες Εδώδιμες Ίνες	<10 gr ανά 100 gr 10-40 gr ανά 100 gr <40 gr ανά 100 gr		± 2 gr ± 20 % ± 8 gr
Λιπαρά	<10 gr ανά 100 gr 10-40 gr ανά 100 gr <40 gr ανά 100 gr		± 1,5 gr ± 20 % ± 8 gr
Κορεσμένα Μονοακόρεστα Πολυακόρεστα	<4 gr ανά 100 gr ≥4 gr ανά 100 gr		± 0,8 gr ± 20 %
Νάτριο	<0,5 gr ανά 100 gr ≥0,5 gr ανά 100 gr		± 0,15 gr ± 20 %
Αλάτι	<1,25 gr ανά 100 gr ≥1,25 gr ανά 100 gr		± 0,375 gr ± 20 %
* * για βιταμίνη C σε υγρά, θα μπορούσαν να γίνουν δεκτές υψηλότερες ανώτερες τιμές ανοχής			

Παράδειγμα :

Τρόφιμο με διατροφική δήλωση πρωτεϊνών 8,5 gr πρωτεϊνών / 100 gr .

- Ας υποθέσουμε ότι ο υπεύθυνος της επιχείρησης τροφίμων πήρε μετρήσεις ανάμεσα σε 8,45 έως 8,54 g πρωτεϊνών / 100 gr , τότε σύμφωνα με τον Πίνακα Πίνακας 4.4 “Κατευθυντήριες Γραμμές Στρογγυλοποίησης” , αυτό ισούται με 8,5 gr πρωτεϊνών / 100 gr .

- Κατώτερη ανοχή : κατώτερη τιμή (8,45) μείον την κατώτερη ανοχή για σάκχαρα από τον Πίνακα 4.1 “ Ανοχές για Τρόφιμα εκτός των συμπληρωμάτων διατροφής συμπεριλαμβανομένης της αβεβαιότητας μέτρησης ” , η οποία είναι 2 gr . Άρα $8,45 - 2 = 6,45$ gr / 100 gr και σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές στρογγυλοποίησης του Πίνακας 4.4 η κατώτερη ανοχή θα είναι 6,5 gr / 100 gr.

- Ανώτερη ανοχή : ανώτερη τιμή (8,54), συν την ανώτερη ανοχή για τα σάκχαρα από τον Πίνακα 4.1 “ Ανοχές για Τρόφιμα εκτός των συμπληρωμάτων διατροφής συμπεριλαμβανομένης της αβεβαιότητας μέτρησης ” οποία είναι 2 gr . Άρα $8,54 + 2 = 10,54$ gr / 100 gr και σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές στρογγυλοποίησης του Πίνακα 4.4 η ανώτερη ανοχή θα είναι 11 gr / 100 gr.

Άρα η επιτρεπτή διακύμανση είναι ανάμεσα σε 6.5 gr και 11gr / 100 gr

Πίνακας 4.2 : (25)

Ανοχές για συμπληρώματα διατροφής, συμπεριλαμβανομένης της αβεβαιότητας μέτρησης

	Άνω Τιμή Ανοχής	Κάτω Τιμή Ανοχής
Βιταμίνες	+ 50 % **	- 20 %
Ανόργανα Συστατικά	+ 45 %	- 20 %
* * για βιταμίνη C σε υγρά, θα μπορούσαν να γίνουν δεκτές υψηλότερες ανώτερες τιμές ανοχής		

Παράδειγμα :

- Ας υποθέσουμε ότι ο υπεύθυνος της επιχείρησης τροφίμων πήρε μετρήσεις ανάμεσα σε 124,5 έως 125,4 mg φολικού οξέος ανά μονάδα , τότε σύμφωνα με τον Πίνακα Χ.4 “Κατευθυντήριες Γραμμές Στρογγυλοποίησης” , αυτό ισούται με 125,4 mg φολικού οξέος ανά μονάδα .

- Κατώτερη ανοχή : κατώτερη τιμή (124,5 mg) μείον την κατώτερη ανοχή για βιταμίνες από τον Πίνακα 4.2 “ Ανοχές για συμπληρώματα διατροφής, συμπεριλαμβανομένης της αβεβαιότητας μέτρησης ” , η οποία είναι - 20 % .

Άρα $124,5 \times 20 \% = 24,9$ και $124,5 - 24,9 = 99,6$ mg ανά μονάδα και σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές στρογγυλοποίησης του Πίνακα 4.4 η κατώτερη ανοχή θα είναι 99,6 mg ανά μονάδα .

- Ανώτερη ανοχή : ανώτερη τιμή (125,4) συν την ανώτερη ανοχή για τις βιταμίνες από το Πίνακα 4.2 η οποία είναι 50 %

Άρα $125,4 \times 50 \% = 62,7$ και $125,4 + 62,7 = 188,1$ mg ανά μονάδα και σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές στρογγυλοποίησης του Πίνακα Χ.4 η ανώτερη ανοχή θα είναι 188 mg ανά μονάδα .

Άρα η επιτρεπτή διακύμανση είναι ανάμεσα σε 99,6 mg και 188 mg ανά μονάδα

Πίνακας 4.3 : (25)

Ανοχές για τρόφιμα και συμπληρώματα διατροφής για τον έλεγχο της συμμόρφωσης των επιπέδων των θρεπτικών και άλλων ουσιών

	Πλευρά 1 της ανοχής (περιλαμβάνει την αβεβαιότητα της μέτρησης προς την πλευρά που προσδιορίζεται, + ή -)	Πλευρά 2 της ανοχής
Βιταμίνες	+ 50 %**	- αβεβαιότητα μέτρησης
Ανόργανα Συστατικά	+ 45 %	- αβεβαιότητα μέτρησης
Υδατάνθρακες* Πρωτεΐνες* Εδώδιμες ίνες*	<10 gr ανά 100 gr: + 4 g	- αβεβαιότητα μέτρησης
	10-40 gr ανά 100 gr: + 40 %	- αβεβαιότητα μέτρησης
	<40 gr ανά 100 gr: + 16 gr	- αβεβαιότητα μέτρησης
Σάκχαρα*	<10 gr ανά 100 gr: - 4 gr	+ αβεβαιότητα μέτρησης
	10-40 gr ανά 100 gr: - 40 %	+ αβεβαιότητα μέτρησης
	<40 gr ανά 100 gr: - 16 gr	+ αβεβαιότητα μέτρησης
Λιπαρά*	<10 gr ανά 100 gr: - 3 gr	+ αβεβαιότητα μέτρησης
	10-40 gr ανά 100 gr: - 40 %	+ αβεβαιότητα μέτρησης
	<40 gr ανά 100 gr: - 16 gr	+ αβεβαιότητα μέτρησης
Κορεσμένα*	<4 gr ανά 100 gr: - 1,6 gr	+ αβεβαιότητα μέτρησης
	≥4 gr ανά 100 gr: - 40 %	+ αβεβαιότητα μέτρησης
Μονοακόρεστα* Πολυακόρεστα*	<4 gr ανά 100 gr: + 1,6 gr	+ αβεβαιότητα μέτρησης
	≥4 gr ανά 100 gr: + 40 %	+ αβεβαιότητα μέτρησης
Νάτριο	<0,5 gr ανά 100 gr: - 0,3 gr	+ αβεβαιότητα μέτρησης
	≥0,5 gr ανά 100 gr: - 40 %	+ αβεβαιότητα μέτρησης
Αλάτι	<1,25 gr ανά 100 gr: - 0,75 gr	+ αβεβαιότητα μέτρησης
	≥1,25 gr ανά 100 gr: - 40 %	+ αβεβαιότητα μέτρησης
* Δεν ισχύει στις υποκατηγορίες		
** για βιταμίνη C σε υγρά, μπορούν να γίνουν δεκτές υψηλότερες ανώτερες τιμές ανοχής		

Παράδειγμα :

Ένα προϊόν διατροφής με πρόσθετη βιταμίνη C .

- Ας υποθέσουμε ότι ο υπεύθυνος της επιχείρησης τροφίμων πήρε μετρήσεις ανάμεσα σε 11,5 έως 12,4 mg βιταμίνης C / 100 gr, τότε σύμφωνα με τον Πίνακα Πίνακας Χ.4 “Κατευθυντήριες Γραμμές Στρογγυλοποίησης” , αυτό ισούται με 12 mg βιταμίνης C / 100 gr . Οπότε η Διατροφική Δήλωση του προϊόντος αναφέρει : βιταμίνη C: 12 mg / 100 gr.

Περίπτωση 1 :

Από τον επίσημο έλεγχο διαπιστώνεται περιεκτικότητα σε βιταμίνη C 9,6 mg / 100 gr. Τώρα η σχετική αβεβαιότητα μέτρησης λαμβάνεται ως 20% . Αυτό το προϊόν είναι εντός του εύρους ανοχής σύμφωνα με τα κριτήρια που καθορίζονται στο Πίνακα 4.3 γιατί :

- ανώτατη τιμή : $12,4 \text{ mg} / 100 \text{ gr} \times 50 \% = 18,6 \text{ mg} / 100 \text{ gr}$
- κατώτατη τιμή : $12 \text{ mg} / 100 \text{ gr} \times (- 20 \%) = 2,4 \text{ mg} / 100 \text{ g}$, άρα κατώτατη τιμή = 9.6 mg / 100 gr

Περίπτωση 2 :

Από τον επίσημο έλεγχο διαπιστώνεται περιεκτικότητα σε βιταμίνη C 17 mg / 100 gr. Τώρα η σχετική αβεβαιότητα μέτρησης λαμβάνεται ως 20% . Αυτό το προϊόν είναι εκτός του εύρους ανοχής σύμφωνα με τα κριτήρια που καθορίζονται στο Πίνακα 4.3 γιατί :

- ανώτατη τιμή : $12,4 \text{ mg} / 100 \text{ gr} \times 50 \% = 18,6 \text{ mg} / 100 \text{ gr}$
- κατώτατη τιμή : $12 \text{ mg} / 100 \text{ gr} \times (- 20 \%) = 2,4 \text{ mg} / 100 \text{ gr}$, άρα κατώτατη τιμή = 9.6 mg / 100 gr

Οι αρμόδιες υπηρεσίες ελέγχου θα πρέπει να εξετάσουν τους λόγους αυτής της απόκλισης σύμφωνα με την παράγραφο 2.1

Περίπτωση 3 :

Από τον επίσημο έλεγχο διαπιστώνεται περιεκτικότητα σε βιταμίνη C 17 mg / 100 gr. Τώρα η σχετική αβεβαιότητα μέτρησης λαμβάνεται ως 20% . Αυτό το προϊόν είναι εντός του εύρους ανοχής σύμφωνα με τα κριτήρια που καθορίζονται στο Πίνακα 4.3 γιατί :

- ανώτατη τιμή : $12,4 \text{ mg} / 100 \text{ gr} \times 50 \% = 18,6 \text{ mg} / 100 \text{ gr}$
- κατώτατη τιμή : $12 \text{ mg} / 100 \text{ gr} \times (- 20 \%) = 2.4 \text{ mg} / 100 \text{ g}$, άρα κατώτατη τιμή = $9.6 \text{ mg} / 100 \text{ gr}$

Περίπτωση 4 :

Από τον επίσημο έλεγχο διαπιστώνεται περιεκτικότητα σε βιταμίνη C 23 mg / 100 gr. Τώρα η σχετική αβεβαιότητα μέτρησης λαμβάνεται ως 20% . Αυτό το προϊόν είναι εκτός του εύρους ανοχής σύμφωνα με τα κριτήρια που καθορίζονται στο Πίνακα 4.3 γιατί :

- ανώτατη τιμή : $12,4 \text{ mg} / 100 \text{ gr} \times 50 \% = 18,6 \text{ mg} / 100 \text{ gr}$
- κατώτατη τιμή : $12 \text{ mg} / 100 \text{ gr} \times (- 20 \%) = 2.4 \text{ mg} / 100 \text{ gr}$, άρα κατώτατη τιμή = $9.6 \text{ mg} / 100 \text{ gr}$

Η αρμόδιες υπηρεσίες ελέγχου θα πρέπει να εξετάσουν τους λόγους αυτής της απόκλισης σύμφωνα με την παράγραφο 2.1

Πίνακας 4.4 : (25)

Κατευθυντήριες γραμμές στρογγυλοποίησης για τη διατροφική δήλωση στη διατροφική επισήμανση των τροφίμων

Διατροφικό Στοιχείο	Ποσότητα	Στρογγυλοποίηση
Ενέργεια		προς το πλησιέστερο 1 kJ/kcal (χωρίς δεκαδικά ψηφία)
Λιπαρά*	≥ 10 gr ανά 100 gr ή ml	προς το πλησιέστερο 1 gr (χωρίς δεκαδικά ψηφία)
Υδατάνθρακες*	<10 gr και > 0.5 gr ανά 100 gr ή ml	προς το πλησιέστερο 0,1 gr
Σάκχαρα*	μη ανιχνεύσιμη ποσότητα ή η συγκέντρωση είναι ≤ 0,5 gr ανά 100 gr ή ml	«0 gr» ή «<0,5 gr» μπορεί να αναγραφεί
Πρωτεΐνες*	≥ 10 gr ανά 100 gr ή ml	προς το πλησιέστερο 1 gr (χωρίς δεκαδικά ψηφία)
Εδώδιμες Ίνες*	<10 gr και > 0,1 gr ανά 100 gr ή ml	προς το πλησιέστερο 0,1 gr
Πολυόλες*	μη ανιχνεύσιμη ποσότητα ή η συγκέντρωση είναι ≤ 0,1 gr ανά 100 gr ή ml	«0 gr» ή «<0,1 gr» μπορεί να αναγραφεί
Άμυλο*	≥ 1 gr ανά 100 gr ή ml	προς το πλησιέστερο 0,1 gr
Κορεσμένα* Μονοακόρεστα* Πολυακόρεστα*	<1 gr και > 0,005 gr ανά 100 gr ή ml	προς το πλησιέστερο 0,01 gr
	μη ανιχνεύσιμη ποσότητα ή η συγκέντρωση είναι ≤ 0,005 gr ανά 100 gr ή ml	«0 gr» ή «<0,005 gr» μπορεί να αναγραφεί
	μη ανιχνεύσιμη ποσότητα ή η συγκέντρωση είναι ≤ 0,0125 gr ανά 100 gr ή ml	προς το πλησιέστερο 0,01 gr
Νάτριο	≥ 1 gr ανά 100 gr ή ml	προς το πλησιέστερο 0,1 gr
	<1 gr και > 0,0125 gr ανά 100 gr ή ml	προς το πλησιέστερο 0,01 gr
	μη ανιχνεύσιμη ποσότητα ή η συγκέντρωση είναι ≤ 0,0125 gr ανά 100 gr ή ml	«0 gr» ή «<0,5 gr» μπορεί να αναγραφεί
Αλάτι	≥ 1 gr ανά 100 gr ή ml	προς το πλησιέστερο 0,1 gr
	<1 gr και > 0,0125 gr ανά 100 gr ή ml	προς το πλησιέστερο 0,01 gr
	μη ανιχνεύσιμη ποσότητα ή η συγκέντρωση είναι ≤ 0,0125 gr ανά 100 gr ή ml	«0 gr» ή «<0,5 gr» μπορεί να αναγραφεί
Βιταμίνες και Ανόργανα Συστατικά	Βιταμίνη Α, φολικό οξύ, χλώριο, ασβέστιο, φωσφόρος, μαγνήσιο, ιώδιο, κάλιο	3 σημαντικά ψηφία
	Όλες οι άλλες βιταμίνες και τα ανόργανα συστατικά	2 σημαντικά ψηφία
* Δεν ισχύει στις υποκατηγορίες		

ΚΕΦΑΛΑΙΟ .7.

Διαγράμματα Ροής (Flow Charts)

1. Διαγράμματα Ροής (Flow Charts)

Σε αυτό το κεφάλαιο υπάρχουν διαγράμματα ροών (flow charts) που αναλύουν τον Κανονισμό 1169/2011 , ως προς τις πληροφορίες οι οποίες απαιτούνται σε μία ετικέτα . (19)

Επίσης δείχνουν και σε ποιο Κεφάλαιο , Άρθρο , κλπ του Κανονισμού μπορεί κανείς να βρει τις λεπτομερείς οδηγίες .

Τα ακόλουθα διαγράμματα δείχνουν ποιες από αυτές τις πληροφορίες είναι :

- υποχρεωτικές
- προαιρετικές
- στην διακριτική ευχέρεια του προμηθευτή του προϊόντος

Τα διαγράμματα ροής (flow charts) που παρουσιάζονται στις επόμενες σελίδες είναι τα ακόλουθα :

1.1 : Περίληψη οδηγιών Κανονισμού ΕΕ 1069/2011 σχετικά με την έκφραση της Διατροφικής Δήλωσης

- Γενικά – Μέρος Α'

1.2 : Περίληψη οδηγιών Κανονισμού ΕΕ 1069/2011 σχετικά με την έκφραση της Διατροφικής Δήλωσης

- Γενικά – Μέρος Β'

1.3 : Περίληψη οδηγιών Κανονισμού ΕΕ 1069/2011 σχετικά με την έκφραση της Διατροφικής Δήλωσης

- Μη Προσσκευασμένα Τρόφιμα

1.4 : Περίληψη οδηγιών Κανονισμού ΕΕ 1069/2011 σχετικά με την έκφραση της Διατροφικής Δήλωσης

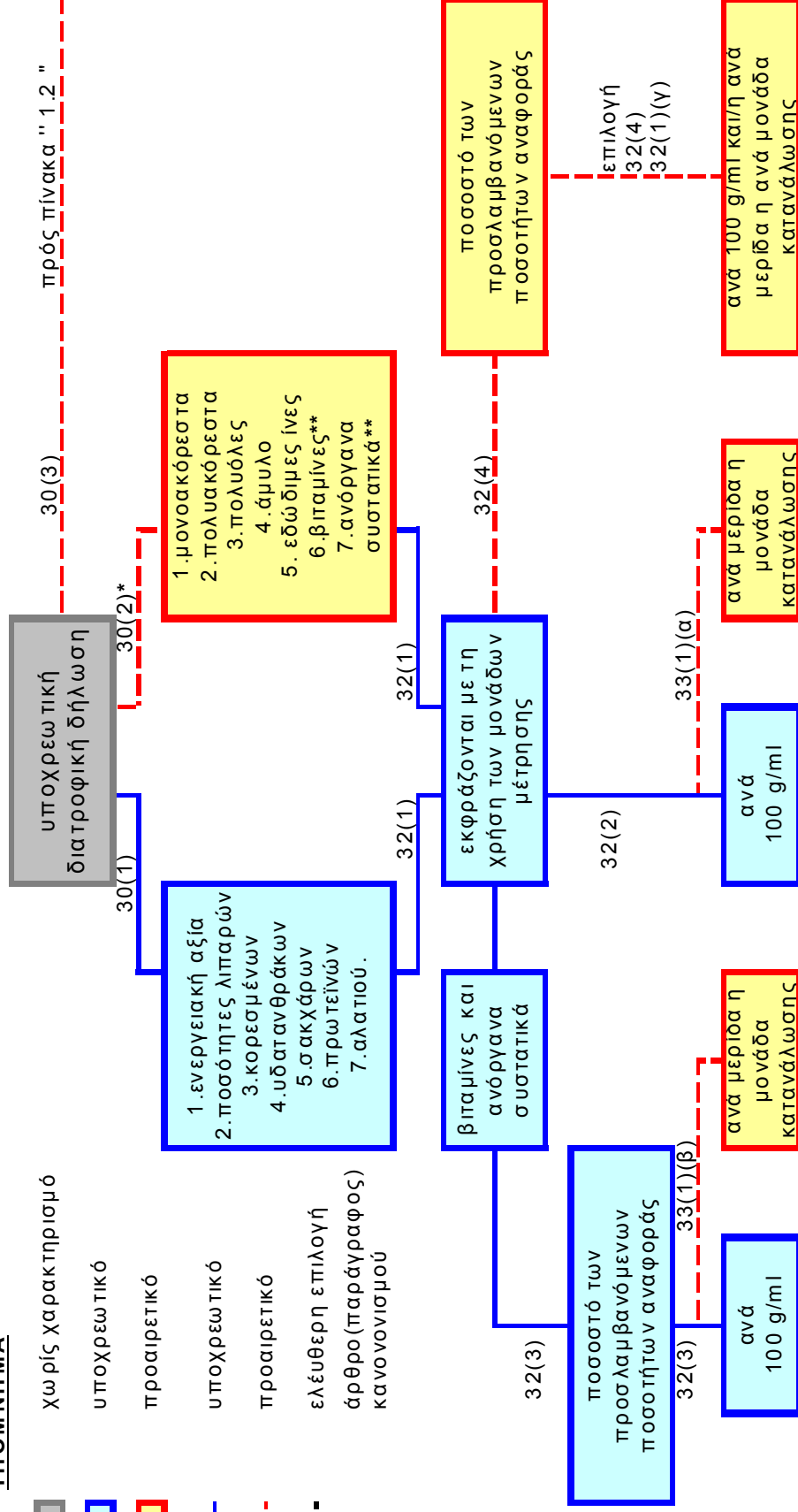
- Οινοπνευματώδη Ποτά

ΠΙΝΑΚΑΣ " 1.1 " - Γενικά - Μέρος "Α"

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΟΔΗΓΙΩΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΕΕ 1069/2011 ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΚΦΡΑΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΤΡΟΦΙΚΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

- Χωρίς χαρακτηρισμό
- υποχρεωτικό
- προαιρετικό
- υποχρεωτικό
- - - προαιρετικό
- - - ελεύθερη επιλογή
- - - άρθρο(παράγραφος) κανονισμού
- αα (β)

* - εφόσον διατυπώνεται ισχυρισμός διατροφής και/ή υγείας για ένα θρεπτικό συστατικό

** - εάν υπάρχουν σε σημαντικές ποσότητες - 30(στ)

- υποχρεωτικά εάν περιέχονται σε τρόφιμα

ΠΙΝΑΚΑΣ "1.2" - Γενικά - Μέρος "B"

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΟΔΗΓΙΩΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΕΕ 1069/2011 ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΚΦΡΑΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΤΡΟΦΙΚΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ

από ΠΙΝΑΚΑ "A"

προαιρετική επανάληψη στην μπροστινή πλευρά της συσκευασίας

30(3)(α), (β)

ελεύθερη επιλογή

ενεργειακή αξία

λιπαρά, κορεσμένα, σάκχαρα και αλάτι

30(3)(β)

32(1)

32(4)

32(1)

32(4)

εκφράζονται με τη χρήση των μονάδων μέτρησης

ποσοστό των προσλαμβανόμενων ποσοτήτων αναφοράς

εκφράζονται με τη χρήση των μονάδων μέτρησης

ποσοστό των προσλαμβανόμενων ποσοτήτων αναφοράς

32(2)

33(1)(α)*

32(4), 33(1)(γ)

32(2), 33(1)(α), 33(2)

32(γ), 33(1)(γ), 33(2)

ανά 100 g/ml

ανά μερίδα η μονάδα κατανάλωσης

ανά 100 g/ml και/η ανά μερίδα η ανά μονάδα κατανάλωσης

Όπου δίδονται πληροφορίες σύμφωνα με την παράγραφο 4, δίπλα ακριβώς αναγράφεται η ακόλουθη πρόσθετη δήλωση: "Προσλαμβανόμενη ποσότητα αναφοράς ενός μέσου ενήλικα (8400 kJ/2000 kcal)". - 32(5)

* υποχρεωτικά όταν τα λιπαρά, κορεσμένα, σάκχαρα και αλάτι εκφράζονται ανα μερίδα

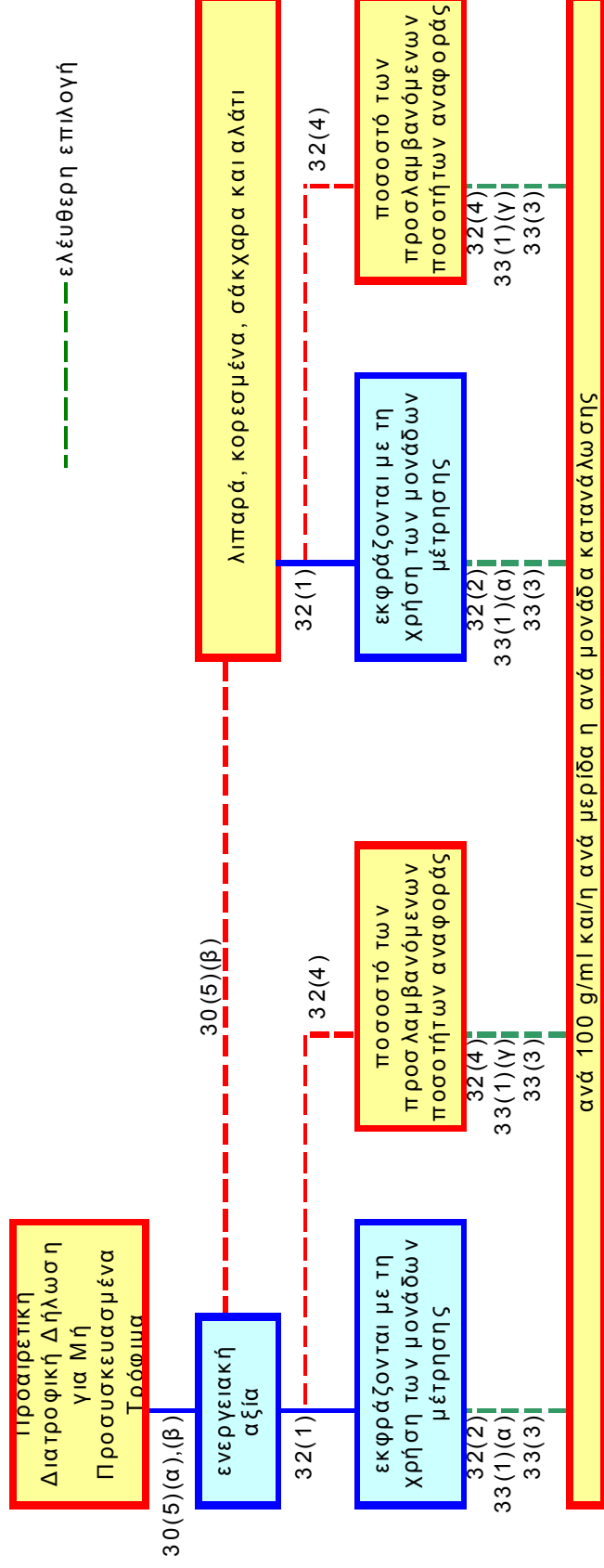
ΠΙΝΑΚΑΣ "1.3" - Μή Προσυσκευασμένα Τρόφιμα

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΟΔΗΓΙΩΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΕΕ 1069/2011 ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΚΦΡΑΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΤΡΟΦΙΚΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ

ΜΗ ΠΡΟΣΥΣΚΕΥΑΣΜΕΝΑ ΤΡΟΦΙΜΑ

(τρόφιμα που προσυσκευάζονται για άμεση πώληση ή τρόφιμα που συσκευάζονται στον τόπο πώλησης, εφόσον το ζητήσει ο αγοραστής)

Η οδηγία για την Διατροφική Δήλωση περιέχονται στους Πίνακες "Α" και "Β". Εναλλακτικά το περιεχόμενο της προαιρετικής διατροφικής δήλωσης μπορεί να περιοριστεί στην ενεργειακή αξία και λιπαρά (κορεσμένα, μονοακόρεστα, πολυακόρεστα), υδατάνθρακες (σάκχαρα, πολυόλες, άμυλο), αλάτι, εδωδιμείς ίνες, πρωτεΐνες, ως κάτωθι.

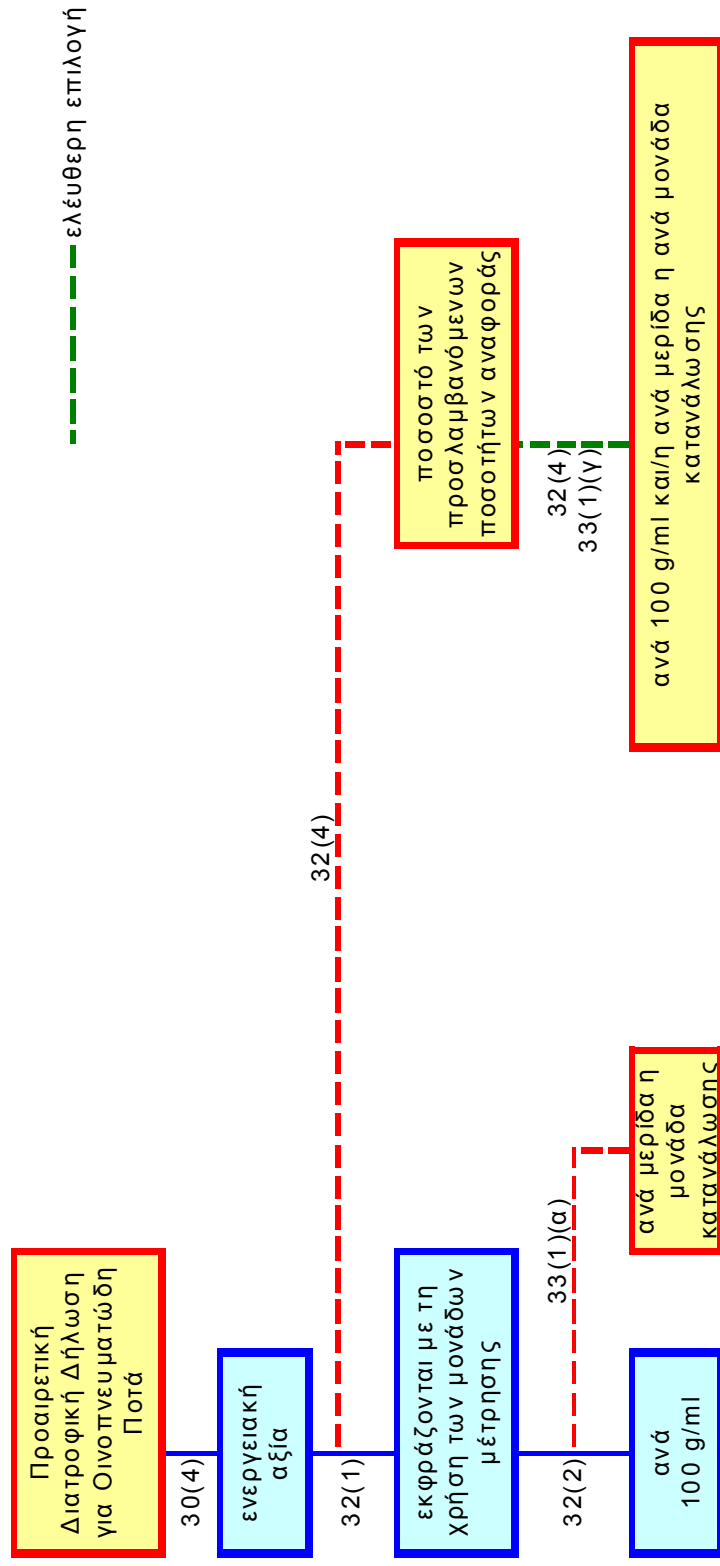
Όπου δίδονται πληροφορίες σύμφωνα με την παράγραφο 4, δίπλα ακριβώς αναγράφεται η ακόλουθη πρόσθετη δήλωση:
 "Προσλαμβανόμενη ποσότητα αναφοράς ενός μέσου ενήλικα (8400 kJ/2000 kcal)". - 32(5)

ΠΙΝΑΚΑΣ " 1.4 " - Οινοπνευματώδη Ποτά

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΟΔΗΓΙΩΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΕΕ 1069/2011 ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΚΦΡΑΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΤΡΟΦΙΚΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ

ΟΙΝΟΠΝΕΥΜΑΤΩΔΗ ΠΟΤΑ

Η οδηγίες για την Διατροφική Δήλωση περιέχονται στους Πίνακες "Α" και "Β". Εναλλακτικά το περιεχόμενο της προαιρετικής διατροφικής δήλωσης μπορεί να περιοριστεί στην ενεργειακή αξία ως κάτωθι .

Όπου δίδονται πληροφορίες σύμφωνα με την παράγραφο 4, δίπλα ακριβώς αναγράφεται η ακόλουθη πρόσθετη δήλωση: "Προσλαμβανόμενη ποσότητα αναφοράς ενός μέσου ενήλικα (8400 kJ/2000 kcal)" - 32(5)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ .8.
Εύρεση σχετικών παραγράφων του Κανονισμού 1069/2011 με την χρήση λέξεων κλειδιά (keywords)

	υποπαράγραφος				
	παράγραφος				
	άρθρο				
	κεφάλαιο				
	«κ» = κανονισμός και «π» = παράτημα				
αλφαβητικά λέξεις κλειδιά (keywords)					
A					
αγγλική γλώσσα	π	VI	7		
αγοραστής	κ	6	44	1	
αγωγής	κ	3	7	3	
αεριούχα νερά	κ	4	19	1	β
αερίων συσκευασίας	π	III	1	1.1	
άζωτο	π	I	10		
αθέμιτου ανταγωνισμού	κ	6	39	1	δ
αιθυλική αλκοόλη	κ	4	9	1	ια
αιθυλική αλκοόλη	κ	4	16	4	
αιθυλική αλκοόλη	κ	4	28	2	
αιθυλική αλκοόλη	κ	6	41		
αιθυλική αλκοόλη	π	III	3	3.3	
αιθυλική αλκοόλη	π	XII			
αιθυλική αλκοόλη	π	XII	4		
αιθυλικής αλκοόλης	π	II	7	α	
αιθυλικής αλκοόλης	π	II	1	δ	
αιθυλικής αλκοόλης	π	II	8		
ακετοσουλφάμης	π	III	2	2.3	
ακόλουθη ένδειξη	π	VI	7		
ακόλουθοι ορισμοί	κ	1	2	1	
ακραιφνείς χορτοφάγους	κ	5	36	3	β
ακρίβεια των δηλούμενων τιμών	κ	4	31	4	γ
ακρίβεια των πληροφοριών	κ	3	8	2	
ακριβείς	κ	3	7	2	
ακτινοβολημένο	π	VI	3		
άλας ασπαρτάμης	π	III	2	2.3	
αλάτι	κ	4	30	3	β
αλάτι	κ	4	30	5	β
αλάτι	π	I	1	β	
αλάτι	π	I	11		

	υποπαράγραφος				
	παράγραφος				
	άρθρο				
	κεφάλαιο				
	«κ» = κανονισμός και «π» = παράτημα				
αλφαβητικά λέξεις κλειδιά (keywords)					
αλάτι	π	V	5		
αλάτι	π	XIII	B		
αλάτι	π	XV			
αλάτι	κ	4	19	1	δ
αλατιού	κ	4	30	1	β
αλεσμένοι κόκκοι καφέ	π	V	7		
αλεσμένοι κόκκοι καφέ χωρίς καφεΐνη	π	V	7		
άλευρο	π	VII	B	3	
αλκοόλες	π	I	9		
αλκοόλη	π	XII			
αλκοόλη (αιθανόλη)	π	XIV			
αλκοόλη τουλάχιστον 10 %	π	X	1	δ	
αλκοολικός τίτλος	κ	4	28		
αλκοολικός τίτλος	κ	4	28	1	
αλκοολικός τίτλος	κ	4	28	2	
αλκοολικός τίτλος	π	XII			
αλκοολούχα ποτά	κ	6	41		
αλκοολούχων αποσταγμάτων	π	II	1	δ	
αλκοολούχων αποσταγμάτων	π	II	7	α	
αλκοολούχων αποσταγμάτων	π	II	8		
άλλα μέσα έκφρασης	κ	4	9	3	
άλλα μέσα παροχής υποχρεωτικών πληροφοριών	κ	4	12	3	
άλλα μέσα πέρα	κ	4	12	4	
αλλεργίες	κ	4	9	1	γ
αλλεργίες	κ	4	21		
αλλεργίες	κ	5	36	3	α
αλλεργίες	π	II			
αλλεργίες	π	VII	A	7	
άλλης επεξεργασίας,	π	VIII	4	α	
άλλων μορφών έκφρασης	κ	4	35	1	ε
άλμη	π	IX	5		
αμελητέα	κ	4	34	5	
άμεση πώληση	κ	6	44	1	

	υποπαράγραφος				
	παράγραφος				
	άρθρο				
	κεφάλαιο				
	«κ» = κανονισμός και «π» = παράτημα				
αλφαβητικά λέξεις κλειδιά (keywords)					
άμεσο κίνδυνο	κ	4	24	1	
αμέσως δίπλα από την ονομασία	π	VIII	3	β	
αμμωνίου άλας	π	III	3		
αμμωνίου άλας	π	III	3	3.1	
αμμωνίου άλας	π	III	3	3.2	
αμμωνίου άλας	π	III	3	3.3	
αμύγδαλα	π	II	8		
άμυλο	κ	4	30	2	δ
άμυλο	π	I	1	β	
άμυλο	π	VII	B	4	
άμυλο	π	XV			
άμυλο τροποποιημένο	π	VII	B	4	
άμυλο φυσικό	π	VII	B	4	
ανά 100 g	κ	4	32		
ανά 100 g	κ	4	32	2	
ανά 100 g	κ	4	32	3	
ανά 100 g	κ	4	32	4	
ανά 100 g	κ	4	33	1	α
ανά 100 g	κ	4	33	1	β
ανά 100 g	κ	4	33	1	γ
ανά 100 g	κ	4	33	2	
ανά 100 ml	κ	4	32		
ανά 100 ml	κ	4	32	2	
ανά 100 ml	κ	4	32	3	
ανά 100 ml	κ	4	32	4	
ανά 100 ml	κ	4	33	1	α
ανά 100 ml	κ	4	33	1	β
ανά 100 ml	κ	4	33	1	γ
ανά 100 ml	κ	4	33	2	
ανά μερίδα	κ	4	33		
ανά μερίδα	κ	4	33	1	
ανά μερίδα	κ	4	33	2	
ανά μερίδα	κ	4	33	3	

	υποπαράγραφος				
	παράγραφος				
	άρθρο				
	κεφάλαιο				
	«κ» = κανονισμός και «π» = παράτημα				
αλφαβητικά λέξεις κλειδιά (keywords)					
ανά μερίδα	κ	4	33	5	
ανά μερίδα	π	XIII	A	2	
ανά μονάδα κατανάλωσης	κ	4	33		
ανά μονάδα κατανάλωσης	κ	4	33	1	
ανά μονάδα κατανάλωσης	κ	4	33	2	
ανά μονάδα κατανάλωσης	κ	4	33	3	
ανά μονάδα κατανάλωσης	κ	4	33	5	
αναγκαίες ποσότητες	κ	4	20	γ	
ανάγκη των καταναλωτών	κ	7	46		
αναγνωσιμότητα	κ	1	2	2	ιγ
αναγνωσιμότητα	κ	4	13	2	
αναγνωσιμότητα	κ	4	13	4	
αναγόμενες στο τελικό προϊόν	π	VIII	4	α	
αναγράφεται η ημερομηνία	π	X	1	β	
αναγράφεται η ημερομηνία	π	X	2	β	
αναγράφεται η ημερομηνία	π	X	3	β	
αναγραφή	κ	4	9	1	
αναγραφή	κ	4	22	1	
αναγραφή καταλόγου συστατικών	κ	6	41		
αναγραφή μόνο των υποχρεωτικών ενδείξεων	κ	4	16	1	
αναγραφή ορισμένου τύπου ποσότητας	π	IX	2		
αναγραφή προαιρετικών πληροφοριών	κ	5	37		
αναγραφή συστατικών	π	VII			
αναγραφή συστατικών	π	VII	A		
αναγραφή της ημερομηνίας	π	X	1	δ	
αναγραφή της ολικής καθαρής ποσότητας	π	IX	4		
αναγραφή της ποσότητας	π	VIII	3		
αναγραφή της στην επισήμανση	π	VIII	1	β	
αναγραφή της χώρας καταγωγής	π	XI			
αναγραφή του αλκοολικού τίτλου	π	XII			
αναγραφή του κατ' όγκον αλκοολικού τίτλου	κ	4	9	1	ια
αναγραφή του τόπου προέλευσης	π	XI			
αναγραφή τους στη συσκευασία	κ	4	12	3	

	υποπαράγραφος				
	παράγραφος				
	άρθρο				
	κεφάλαιο				
	«κ» = κανονισμός και «π» = παράτημα				
αλφαβητικά λέξεις κλειδιά (keywords)					
αναγραφή τους στη συσκευασία	κ	4	12	4	
αναγραφή τους στην ετικέτα	κ	4	12	3	
αναγραφή τους στην ετικέτα	κ	4	12	4	
αναγραφή των ενδείξεων	κ	4	15	2	
αναγραφή των ενδείξεων	κ	4	21	1	β
αναγραφή των ενδείξεων σε μία επίσημη γλώσσα	κ	4	15	2	
αναγραφή των συνθηκών διατήρησης	π	X	1	β	
αναγραφόμενες ποσότητες των συστατικών	π	VIII	4	δ	
αναγραφόμενη διατηρησιμότητα	π	X	1	β	
αναγράφονται απευθείας στη συσκευασία	κ	4	12	2	
αναγράφονται με λέξεις και αριθμούς	κ	4	9	2	
αναγράφονται σε γλώσσα	κ	4	15	1	
αναγράφονται σε ετικέτα	κ	4	12	2	
αναγράφονται στη συσκευασία	κ	4	13	2	
αναγράφονται στην εξωτερική συσκευασία	κ	3	8	7	β
αναγράφονται στην ετικέτα	κ	4	13	2	
αναγράφονται στον κατάλογο των συστατικών	κ	4	21	1	α
αναγράφονται υποχρεωτικά	κ	4	26	2	
αναγραφών προέλευσης	κ	6	39	1	δ
αναθεώρηση της νομοθεσίας	κ	2	3	4	
ανακατεργασμένα τυριά	π	VII	Γ		
ανακατεργασμένο τυρί	π	VII	Γ		
αναλογία κατά βάρος	π	VII	A	5	
αναλογία κολλαγόνου κρέατος	π	VI	1		
αναλογία κολλαγόνου πρωτεΐνης κρέατος	π	VII	B	17	
αναλογία κολλαγόνου/πρωτεΐνης κάτω του ...	π	VI	2		
αναλογία πρωτεΐνης κρέατος	π	VI	1		
ανάλυση του τροφίμου από τον παρασκευαστή	κ	4	31	4	α
ανάλωση έως	κ	4	9	1	στ
ανάλωση έως	π	X	2		
ανάλωση έως ...	π	X	2	α	
ανάλωση κατά προτίμηση πριν από ...	π	X	1	α	
ανάλωση κατά προτίμηση πριν από το τέλος ...	π	X	1	α	

	υποπαράγραφος				
	παράγραφος				
	άρθρο				
	κεφάλαιο				
	«κ» = κανονισμός και «π» = παράτημα				
αλφαβητικά λέξεις κλειδιά (keywords)					
ανάλωσης	κ	4	24		
ανάλωσης	κ	4	24	1	
ανάλωσης πριν από	π	X	2	δ	
ανάμεικτα βότανα	π	VII	B	8	
ανάμεικτα μπαχαρικά	π	VII	B	7	
ανασυριστώντα	π	VII	A	2	
ανασυριστώνται	π	VIII	4	γ	
ανασυσταθέν προϊόν	π	VIII	4	δ	
ανασύσταση με την προσθήκη νερού	π	VII	A	3	
ανασύσταση στην αρχική του μορφή	κ	4	20	ε	i
αναφορά των ποσοτήτων	π	VIII	1	α	ii
ανεξίτηλες	κ	4	13	1	
ανεξίτηλη ένδειξη	κ	4	16	1	
ανεπαρκή ενημέρωση	κ	4	19	2	
ανθρώπινη κατανάλωση	π	V	3		
ανθρώπινη κατανάλωση	π	VII	B	17	
ανθρώπινη υγεία	κ	4	24	1	
ανθρώπινης ασθένειας	κ	3	7	3	
ανιούσα γραμμή	π	IV			
άνοιγμα της συσκευασίας	κ	4	25	2	
ανόργανα συστατικά	κ	4	30	2	στ
ανόργανα συστατικά	κ	4	31	2	
ανόργανα συστατικά	κ	4	32	3	
ανόργανα συστατικά	κ	7	50		
ανόργανα συστατικά	π	XIII	A		
ανόργανα συστατικά	π	XV			
ανόργανα συστατικά	π	I	1	β	
ανόργανα συστατικά	π	XIII	A	1	
ανόργανο στοιχείο	π	VIII	2	β	
ανοργάνων συστατικών	π	XIII	B		
ανόργανων συστατικών	κ	4	33	1	β
ανόργανων συστατικών	π	XIII	A	2	
ανοχές	π	XII			

	ύποπαράγραφος				
	παράγραφος				
	άρθρο				
	κεφάλαιο				
	«κ» = κανονισμός και «π» = παράτημα				
αλφαβητικά λέξεις κλειδιά (keywords)					
ανταλλαγή πληροφοριών	κ	4	35	4	
αντί αριθμών	κ	4	9	4	
αντί λέξεων	κ	4	9	3	
αντί λέξεων	κ	4	9	3	
αντί λέξεων	κ	4	9	4	
αντιαφριστικό	π	VII	Γ		
αντικειμενικές	κ	4	35	1	στ
αντικείμενο	κ	1	1		
αντίκτυπο στην υγεία	κ	2	4	1	βii
αντιοξειδωτικό	π	VII	Γ		
αντισυσσωματωτικό	π	VII	Γ		
άνυδρη δεξτρόζη	π	VII	B	12	
αξιολόγηση της νομοθεσίας	κ	2	3	4	
απαιτήσεις	κ	1	1	2	
απαίτηση	κ	3	6		
απαρίθμηση των δικών του συστατικών	π	VII	E	1	
απαριθμούνται κατά σειρά βάρους	π	VII	A	2	
απαριθμούνται κατά σειρά βάρους	π	VII	A	1	
απάτης	κ	6	39	1	γ
άπαχος κιμάς	π	VI	1		
απεικόνιση	κ	4	22	1	β
απέχει τόσο πολύ ως προς τη σύνθεση	κ	4	17	3	
απέχει τόσο πολύ ως προς την παρασκευή του	κ	4	17	3	
απίτες	π	XII	2		
αποδεκτά οφέλη για τον καταναλωτή.	κ	2	4	2	
απόδοση	κ	3	7	1	β
απόδοση στο τρόφιμο αποτελεσμάτων	κ	3	7	1	β
απόδοση στο τρόφιμο ιδιοτήτων	κ	3	7	1	β
αποθήκευση	κ	2	4	1	βii
απολέσει υγρασία	π	VIII	4	α	
αποστάσεως	κ	4	14		
αποστέλλονται πριν από την παράδοση	κ	3	8	7	
αποστέλλονται ταυτόχρονα με παράδοση	κ	3	8	7	

	ύποπαράγραφος				
	παράγραφος				
	άρθρο				
	κεφάλαιο				
	«κ» = κανονισμός και «π» = παράτημα				
αλφαβητικά λέξεις κλειδιά (keywords)					
αποτεϊνωμένο τσάι	π	V	8		
αποτελεί συστατικό άλλου τροφίμου	π	VII	B	5	
αποτελεί συστατικό άλλου τροφίμου	π	VII	B	6	
απουσία θρεπτικών ουσιών	κ	3	7	1	γ
απουσία ορισμένων συστατικών	κ	3	7	1	γ
απόφαση ανάκλησης	κ	7	51	3	
αποφλοιωθεί	κ	4	19	1	α
αποφλοιωθεί	π	X	1	δ	
αποψυγμένα	π	VI	2		
αποψυγμένο	π	VI	2		
απόψυξη	π	VI	2	γ	
αράπικα φιστίκια	π	II	5		
αραχίδες	π	II	5		
αριθμό E	π	III	2	2.3	
αριθμό E	π	VII	Γ		
αριθμός των κομματιών	π	IX	1	γ	
αριθμός των μερίδων	κ	4	33	1	
αριθμός των μονάδων	κ	4	33	1	
αρμόδιοι για κάθε τροποποίηση	κ	3	8	4	
αρμόδιος για την παροχή πληροφοριών	κ	3	8	1	
αρμόδιος για την παροχή πληροφοριών	κ	3	8	2	
αρνητική επίπτωση	π	VI	2	γ	
άρτυμα(-ύματα) καπνιστών τροφίμων	π	VII	Δ	1	
αρχές	κ	2	4		
αρχή της μεταφοράς	κ	4	20	β	i
αρχική περιεκτικότητα	κ	4	20	α	
αρωματικές ύλες	κ	1	2	1	ε
αρωματικές ύλες	π	V	3		
αρωματικές ύλες	π	V	9		
αρωματικές ύλες	π	V	10		
αρωματικές ύλες	π	V	8		
αρωματικές ύλες	π	VII	Δ	1	
αρωματική ύλη	π	VII	Δ	3	

	ύποπαράγραφος				
	παράγραφος				
	άρθρο				
	κεφάλαιο				
	«κ» = κανονισμός και «π» = παράτημα				
αλφαβητικά λέξεις κλειδιά (keywords)					
αρωματική(-ές) ύλη(-ες)	π	VII	Δ	1	
αρωματικό συστατικό	π	VII	Δ	1	
αρωματικούς οίνους	π	X	1	δ	
αρωματικών υλών	π	VII	Δ		
αρωματικών υλών	π	VII	Δ	2	
αρωματισμένα σάκχαρα	π	X	1	δ	
αρωματισμό	π	VIII	1	α	iii
ασβέστιο	π	XIII	A	1	
ασθένειας	κ	3	7	3	
άσκηση της εξουσιοδότησης	κ	7	51		
ασπαρτάμη	π	III	2	2.3	
ασφάλεια	π	VI	2	γ	
ασφάλεια των Τροφίμων	κ	2	5		
ασφαλή χρήση	κ	2	4	1	β
ασφαλή χρήση	κ	2	4	1	βii
ασφαλή χρήση των τροφίμων	κ	2	3	1	
αυγά	π	II	3		
αυστηρά αναγκαίες ποσότητες	κ	4	20	γ	
αυτόματης πώληση	κ	4	14	3	
αυτοτελείς προσσκευασίες	π	IX	3		
αυτοτελείς συσκευασίες	π	IX	4		
αυτοτελών συσκευασιών	π	IX	3		
αφεψήματα φρούτων	π	V	8		
αφριστικοί παράγοντες	π	VII	Γ		
αφρού γάλακτος	π	VII	B	14	
αφρώδεις οίνους	π	X	1	δ	
αφρώδη	π	XII	2		
αφυδατωμένα τρόφιμα	π	VII	A	3	
αφυδατωμένα τρόφιμα	π	VIII	4	δ	
αφυδατωμένη μορφή	κ	4	20	ε	i
αφυδατωμένη μορφή	π	VIII	4	γ	
αφυδατωμένη μορφή	π	VII	A	2	

	ύποπαράγραφος				
	παράγραφος				
	άρθρο				
	κεφάλαιο				
«κ» = κανονισμός και «π» = παράτημα					
αλφαβητικά λέξεις κλειδιά (keywords)					
B					
βαθείας κατάψυξης	π	VI	1		
βάση	κ	1	1	1	
βάση την αναλογία κατά βάρος	π	VIII	4	δ	
βασική απαίτηση	κ	3	6		
βελτιωτικό αλεύρων	π	VII	Γ		
βιοτίνη	π	XIII	A	1	
βιταμίνες	κ	4	30	2	στ
βιταμίνες	κ	4	31	2	
βιταμίνες	κ	4	32	3	
βιταμίνες	κ	7	50		
βιταμίνες	π	I	1	β	
βιταμίνες	π	XIII	A		
βιταμίνες	π	XIII	A	1	
βιταμίνες	π	XV			
βιταμίνη A	π	XIII	A	1	
βιταμίνη B12	π	XIII	A	1	
βιταμίνη B6	π	XIII	A	1	
βιταμίνη C	π	XIII	A	1	
βιταμίνη D	π	XIII	A	1	
βιταμίνη E	π	XIII	A	1	
βιταμίνη K	π	XIII	A	1	
βιταμινών	κ	4	33	1	β
βιταμινών	π	II	4	α	
βιταμινών	π	XIII	A	2	
βιταμινών	π	XIII	B		
βλαστώνοντες σπόρους	π	X	1	δ	
βόειων	κ	4	26	5	α
βότανα	π	V	4		
βότανα	π	VII	B	8	
βουλγαρική γλώσσα	π	VI	7		

	ύποπαράγραφος				
	παράγραφος				
	άρθρο				
	κεφάλαιο				
	«κ» = κανονισμός και «π» = παράτημα				
αλφαβητικά λέξεις κλειδιά (keywords)					
βούτυρο	κ	4	19	1	δ
βούτυρο κακάου	π	VII	B	15	
βούτυρο κακάου πίεσεως	π	VII	B	15	
βρώμη	π	II	1		
βρώσιμο	π	VI	Γ		
Γ					
γάλα	κ	4	19	1	δ
γάλα	κ	4	26	5	β
γάλα	κ	4	26	5	γ
γάλα	κ	6	40		
γάλα	π	II	7		
γαλακτικά προϊόντα	κ	4	19	1	δ
γαλακτοκομικά προϊόντα	κ	6	40		
γαλακτοκομικών προϊόντων	κ	4	26	5	γ
γάλακτος	κ	6	40		
γάλακτος	π	II	7	α	
γάλακτος	π	VII	B	14	
γαλακτωματοποιητής	π	VII	Γ		
γαλακτωματοποιητικά άλατα	π	VII	Γ		
γαλλική γλώσσα	π	VI	7		
γενικές απαιτήσεις	κ	3			
γενικές αρχές	κ	1	1	2	
γενικές αρχές	κ	2			
γενικές διατάξεις	κ	1			
γενικοί στόχοι	κ	2	3		
γενικώς αποδεκτά δεδομένα.	κ	4	31	4	γ
γενικώς καθορισμένα δεδομένα.	κ	4	31	4	γ
γέννησης	κ	4	26	9	α
γερμανική γλώσσα	π	VI	7		
γεωγραφικών ενδείξεων	κ	4	26	1	
γεωργικά προϊόντα	κ	4	26	1	

ύποπαράγραφος					
παράγραφος					
άρθρο					
κεφάλαιο					
«κ» = κανονισμός και «π» = παράτημα					
αλφαβητικά λέξεις κλειδιά (keywords)					
γλασαριστεί	π	ΙΧ	5		
γλάσου	π	ΙΧ	5		
γλεύκος σταφυλιού	π	Χ	1	δ	
γλουτένη	π	ΙΙ	1		
γλυκαντικά	π	ΙΙΙ	2		
γλυκαντικά	π	ΙΙΙ	2	2.1	
γλυκαντικά	π	ΙΙΙ	2	2.2	
γλυκαντικό	π	VII	Γ		
γλυκύριζα	π	ΙΙΙ	3	3.1	
γλυκύριζα	π	ΙΙΙ	3	3.2	
γλυκύριζα	π	ΙΙΙ	3	3.3	
γλυκυρριζικό οξύ	π	ΙΙΙ	3		
γλυκυρριζικό οξύ	π	ΙΙΙ	3	3.1	
γλυκυρριζικό οξύ	π	ΙΙΙ	3	3.2	
γλυκυρριζικό οξύ	π	ΙΙΙ	3	3.3	
γλώσσα	κ	4	15	1	
γλωσσικές απαιτήσεις	κ	4	15		
γνώμη του κοινού	κ	2	3	4	
γνωστές μέσες τιμές των συστατικών	κ	4	31	4	β
γραμμάρια	κ	4	23	1	
γραμμάρια	κ	4	32		
γραμμάρια	κ	4	32	2	
γραμμάρια	κ	4	32	3	
γραμμάρια	κ	4	32	4	
γραμμάρια	κ	4	33	1	α
γραμμάρια	κ	4	33	1	β
γραμμάρια	κ	4	33	1	γ
γραμμάρια	κ	4	33	2	
γραμμάρια (g)	π	XV			
γραμματοσειράς	κ	4	21	1	β
γραμματοσειράς	κ	4	34	3	β
γραμματοσειράς	π	VI	4	β	
γραμματοσειράς είναι ίσο των 0,9 mm	κ	4	13	3	

	ύποπαράγραφος				
	παράγραφος				
	άρθρο				
	κεφάλαιο				
	«κ» = κανονισμός και «π» = παράτημα				
αλφαβητικά λέξεις κλειδιά (keywords)					
γραμματοσειράς είναι μεγαλύτερο των 0,9 mm	κ	4	13	3	
γραμματοσειράς ίσο ή μεγαλύτερο από 1,2 mm	κ	4	13	2	
γραμμή βάσης	π	IV			
γραμμή κεφαλαίου	π	IV			
γραμμική μορφή	κ	4	34	2	
γραφική απεικόνιση	κ	4	22	1	β
γυάλινες φιάλες	κ	6	40		
Δ					
δανική γλώσσα	π	VI	7		
δεκεμβρίου 2006	κ	1	2	1	ζ
δεκεμβρίου 2008	κ	1	2	1	γ
δεκεμβρίου 2008	κ	1	2	1	δ
δεκεμβρίου 2008	κ	1	2	1	ε
δεκεμβρίου 2011	κ	6	42		
δεκεμβρίου 2011	κ	7	51	2	
δεκεμβρίου 2013	κ	4	26	6	
δεκεμβρίου 2013	κ	4	26	8	
δεκεμβρίου 2014	κ	7	55		
δεκεμβρίου 2014	κ	4	16	4	
δεκεμβρίου 2014	κ	4	26	5	
δεκεμβρίου 2014	κ	4	30	7	
δεκεμβρίου 2014	κ	6	42		
δεκεμβρίου 2014	κ	7	53	1	
δεκεμβρίου 2014	κ	7	54	1	
δεκεμβρίου 2014	κ	7	54	2	
δεκεμβρίου 2014	κ	7	54	3	
δεκεμβρίου 2014	κ	7	54	2	
δεκεμβρίου 2016	κ	7	55		
δεκεμβρίου 2016	κ	7	54	1	
δεκεμβρίου 2016	κ	7	54	2	
δεκεμβρίου 2017	κ	4	35	5	

	ύποπαράγραφος				
	παράγραφος				
	άρθρο				
	κεφάλαιο				
	«κ» = κανονισμός και «π» = παράτημα				
αλφαβητικά λέξεις κλειδιά (keywords)					
δεν απαγορεύουν	κ	6	38	2	
δεν απαιτείται	π	X	1	δ	
δεν απαιτείται κατάλογος συστατικών	κ	4	19	1	
δεν απαιτείται κατάλογος συστατικών	π	VII	E	2	γ
δεν απαιτείται να περιλαμβάνονται	κ	4	20		
δεν απαιτείται σε περιπτώσεις	κ	4	21	1	β
δεν απαιτούνται για ποτά	κ	4	16	4	
δεν αφορά πώληση	κ	3	8	7	α
δεν δημιουργεί εμπόδια	κ	4	35	1	ζ
δεν είναι βρώσιμο	π	VI	Γ		
δεν είναι καθοριστικά	π	VIII	1	α	iv
δεν είναι ουσιώδης	π	VIII	1	α	iv
δεν είναι πρόσθετα τροφίμων	κ	4	20	γ	
δεν είναι υποχρεωτική	κ	6	44	1	β
δεν είναι υποχρεωτική	π	IX	3		
δεν είναι υποχρεωτική	π	IX	1		
δεν είναι υποχρεωτικός	π	VII	E	2	
δεν εναρμονίζονται	κ	6	38	2	
δεν επηρεάζουν τις πληροφορίες	κ	3	8	3	
δεν εφαρμόζεται	κ	7	47	2	
δεν εφαρμόζεται για τα βότανα	π	IX	1	β	
δεν εφαρμόζεται για τα μπαχαρικά	π	IX	1	β	
δεν έχουν αποφλοιωθεί	π	X	1	δ	
δεν έχουν προστεθεί άλλα συστατικά	κ	4	19	1	δ
δεν θεωρούνται μονάδες πωλήσεως	π	IX	4		
δεν καταναλώνεται	κ	4	20	ε	ii
δεν παραπλανούν	κ	5	36	2	α
δεν προμηθεύουν τρόφιμα	κ	3	8	3	
δεν συμμορφώνονται	κ	7	54	1	
δεν τροποποιούν τις πληροφορίες	κ	3	8	4	
δεν υπερβαίνει όμως την αρχική περιεκτικότητα	κ	4	20	α	
δεξτρόζη	π	VII	B	12	
δεξτρόζης	π	II	1	α	

	ύποπαράγραφος				
	παράγραφος				
	άρθρο				
	κεφάλαιο				
	«κ» = κανονισμός και «π» = παράτημα				
αλφαβητικά λέξεις κλειδιά (keywords)					
δεσμούς cis - cis	π	I	6		
δηλούμενες τιμές	κ	4	31	4	
δηλωμένο καθαρό βάρος	π	IX	5		
δηλώνεται στη σήμανση	π	IX	1		
δήλωση	κ	4	9	1	ιβ
δήλωση της καθαρής ποσότητας	π	IX	1		
δημητριακά	π	II	1		
δημητριακών	π	VII	B	3	
δημόσια υγεία	κ	2	5		
δημόσιας υγείας	κ	6	39	1	α
διαβούλευση με την Ευρωπαϊκή Αρχή	κ	2	5		
διαδικασία επείγοντος	κ	7	52		
διαδικασία κοινοποίησης	κ	6	45		
διαδικασία παρασκευής	κ	4	20	α	
διαδικασία παρασκευής	κ	4	20	ε	i
διάθεση στην αγορά	κ	1	2	1	α
διαθέσιμες κατά τη στιγμή της παράδοσης	κ	4	14	1	β
διαθέσιμες πριν από την ολοκλήρωση της αγοράς	κ	4	14	1	α
διαθεσιμότητα των υποχρεωτικών πληροφοριών	κ	4	12		
διαιτητικές απαιτήσεις	κ	2	4	1	γ
διακρίνεται καθαρά	π	IX	3		
διακρίνεται καθαρά και θα μετριέται εύκολα	π	IX	1	γ	
διακρίσεις	κ	4	35	1	στ
διάκρισή του από προϊόντα	κ	4	22	1	γ
διακύμανση της ποσότητας	π	VIII	1	α	iv
διαλυτό τσάι	π	V	8		
διασφαλίζεται σαφώς η αναγνωσιμότητα	κ	4	13	2	
διασφαλίζουν ότι οι πληροφορίες	κ	3	8	6	
διασφάλιση	κ	5	36	4	
διασφαλισθεί ενιαία εφαρμογή	κ	4	24	3	
διατηρημένα με απλή ψύξη	π	XI			
διατήρηση των τροφίμων	κ	4	25	2	
διατήρησης	κ	4	24	3	

	ύποπαράγραφος				
	παράγραφος				
	άρθρο				
	κεφάλαιο				
	«κ» = κανονισμός και «π» = παράτημα				
αλφαβητικά λέξεις κλειδιά (keywords)					
διατήρησης	κ	4	25		
διατήρησης	κ	4	25	1	
διατήρησης	κ	4	25	2	
διατηρησιμότητα	κ	2	4	1	βii
διατηρησιμότητα	κ	3	7	1	α
διατηρησιμότητα	π	III	1	1.1	
διατηρησιμότητα μεγαλύτερη από 18 μήνες	π	X	1	γ	
διατηρησιμότητα μεγαλύτερη από τρεις μήνες	π	X	1	γ	
διατηρησιμότητα μικρότερη από τρεις μήνες	π	X	1	γ	
διατηρησιμότητας	κ	1	2	2	ιη
διατηρησιμότητας	κ	4	24		
διατηρησιμότητας	κ	4	24	1	
διατίθενται έπειτα από αίτηση του καταναλωτή	κ	4	16	2	
διατίθενται προς πώληση	κ	4	14	1	
διατίθενται στην αγορά	κ	2	3	2	
διατίθεται στο εμπόριο σε στάδιο	κ	3	8	7	α
διατίθεται το τρόφιμο στην αγορά	κ	3	8	1	
διατροφικά χαρακτηριστικά	κ	2	4	1	γ
διατροφικές τιμές αναφοράς	π	XIII	A	1	
διατροφική δήλωση	κ	4	9	1	ιβ
διατροφική δήλωση	κ	4	16	3	
διατροφική δήλωση	κ	4	16	4	
διατροφική δήλωση	κ	4	29		
διατροφική δήλωση	κ	4	30	1	
διατροφική δήλωση	κ	4	30	1	β
διατροφική δήλωση	κ	4	30	3	
διατροφική δήλωση	κ	4	30	4	
διατροφική δήλωση	κ	4	30	5	
διατροφική δήλωση	κ	4	33	4	
διατροφική δήλωση	κ	4	34	5	
διατροφική δήλωση	κ	7	54	2	
διατροφική δήλωση	π	I	1		
διατροφική δήλωση	π	VIII	2	β	

	ύποπαράγραφος				
	παράγραφος				
	άρθρο				
	κεφάλαιο				
	«κ» = κανονισμός και «π» = παράτημα				
αλφαβητικά λέξεις κλειδιά (keywords)					
διατροφική δήλωση	π	XV			
διατροφική επισήμανση	κ	7	49		
διατροφική επισήμανση	κ	7	49		
διατροφική επισήμανση	κ	7	50		
διατροφική επισήμανση	π	I	1		
διατροφικής δήλωσης	κ	4	30	2	
διατροφικής δήλωσης	κ	4	33	5	
διατροφικής δήλωσης	κ	4	34	6	
διατροφικής δήλωσης	κ	4	35	2	
διατροφικής δήλωσης	κ	4	35	3	
διατροφικής δήλωσης	κ	4	35	4	
διατροφικό περιεχόμενο	κ	4	35	1	γ
διατροφικών τιμών αναφοράς	π	XIII	A	2	
διαυγαστικό μέσο	π	II	4	β	
διαφήμιση	κ	1	2	1	ζ
διαφήμιση	κ	3	7	4	α
διαφορετικά κομμάτια	π	VI	7		
διαφορετικό τρόπο έκφρασης	κ	4	23	2	
διαχωρισθεί	κ	3	8	7	β
διεργασίας παραγωγής	π	VI	2	β	
διεύθυνση του υπευθύνου επιχείρησης τροφίμων	κ	4	9	1	η
δικαιωμάτων βιομηχανικής ιδιοκτησίας	κ	6	39	1	δ
δικαιωμάτων εμπορικής ιδιοκτησίας	κ	6	39	1	δ
διογκωτικό	π	VII	Γ		
διογκωτικό αρτοποιίας	π	VII	Γ		
διοξείδιο του άνθρακα	π	V	3		
διοξείδιο του θείου	π	II	12		
διπλό δεσμό cis	π	I	5		
δισακχαρίτες	π	I	8		
δύο δεσμούς cis	π	I	6		
δυσανεξίες	κ	4	9	1	γ
δυσανεξίες	κ	4	21		
δυσανεξίες	κ	5	36	3	α

	ύποπαράγραφος				
	παράγραφος				
	άρθρο				
	κεφάλαιο				
	«κ» = κανονισμός και «π» = παράτημα				
αλφαβητικά λέξεις κλειδιά (keywords)					
δυσανεξίες	π	II			
δυσανεξίες	π	VII	A	7	
δυσχέραινε	κ	4	9	1	I
E					
έγγραφα είτε συνοδεύουν το τρόφιμο	κ	3	8	7	
εγγυημένα παραδοσιακά ιδιότυπα προϊόντα	κ	4	26	1	
εγκατεστημένος στην Ένωση	κ	3	8	1	
εγκύους	π	III	4	4.1	
εγκύους	π	III	4	4.2	
έγκυρων στοιχείων	κ	4	35	1	δ
εγκύων γυναικών	π	III	5	5.1	
εδώδιμα συνθετικά υδατανθρακικά	π	I	12		
εδώδιμα υδατανθρακικά πολυμερή	π	I	12		
εδώδιμα υδατανθρακικά πολυμερή	π	I	12		
εδώδιμες ίνες	κ	4	30	2	ε
εδώδιμες ίνες	π	I	1	β	
εδώδιμες ίνες	π	I	12		
εδώδιμες ίνες	π	XIV			
εδώδιμες ίνες	π	XV			
εθνικά μέτρα	κ	6			
εθνικά μέτρα	κ	6	38		
εθνικά μέτρα	κ	6	38	2	
εθνικά μέτρα	κ	6	39		
εθνικά μέτρα	κ	6	41		
εθνικά μέτρα	κ	6	44		
εθνικά μέτρα	κ	6	44	1	β
εθνικά μέτρα	κ	6	44	2	
εθνική αγορά	π	VI	3		
είδη ζαχαροπλαστικής	π	III	3	3.1	
είδη ζαχαροπλαστικής	π	III	3	3.2	
είδη ζαχαροπλαστικής	π	III	3	3.2	

	ύποπαράγραφος				
	παράγραφος				
	άρθρο				
	κεφάλαιο				
	«κ» = κανονισμός και «π» = παράτημα				
αλφαβητικά λέξεις κλειδιά (keywords)					
είδη κρεάτων	π	XI			
είδη μπαχαρικών	π	VII	B	7	
είδη τυριού	π	VII	B	6	
είδη ψαριού	π	VII	B	5	
ειδικές απαιτήσεις	π	VI	B		
ειδικές απαιτήσεις	π	VI	Γ		
ειδικές διαιτητικές απαιτήσεις	κ	2	4	1	γ
ειδικές διατάξεις	π	VII	A		
ειδικές ενωσιακές διατάξεις	κ	1	1	4	
ειδικές συνοδευτικές ενδείξεις	π	VI			
ειδική διατροφή	κ	4	29	2	
ειδική ονομασία	π	VII	Γ		
ειδική ορισμοί	π	I			
ειδικής διατροφής	κ	3	7	3	
ειδικής επεξεργασίας	π	VI	1		
ειδικής ζωικής προέλευσης	π	VII	B	1	
ειδικής ζωικής προέλευσης	π	VII	B	2	
ειδικής ονομασίας	π	VII	B		
ειδικοί ορισμοί	κ	1	2	4	
εικόνες	κ	4	22	1	β
εικονογράμματα	κ	4	9	2	
εικονογραμμάτων	κ	4	9	4	
εικονογραφημένων παραστάσεων	κ	3	7	1	δ
είναι υποχρεωτική	π	XI			
εισάγουν διακρίσεις	κ	6	38	1	
εισαγωγέας στην αγορά της Ένωσης	κ	3	8	1	
εκατοστιαία αναλογία	π	VIII	4	α	
εκατοστόλιτρα	κ	4	23	1	
εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις	κ	3	8	8	
εκπόνηση της νομοθεσίας	κ	2	3	4	
εκτελεστικές διατάξεις	κ	7			
εκτίθενται	κ	3	7	4	β
εκτός από το σταφύλι	π	X	1	δ	

	ύποπαράγραφος				
	παράγραφος				
	άρθρο				
	κεφάλαιο				
	«κ» = κανονισμός και «π» = παράτημα				
αλφαβητικά λέξεις κλειδιά (keywords)					
εκτός των βόειων	κ	4	26	5	α
εκτροφής	κ	4	26	9	β
εκφράζεται με βάση το βάρος του	π	VIII	4	α	
εκφράζεται ως ποσοστό	π	VIII	3	α	
εκφραζόμενες σε απόλυτες τιμές	π	XII			
εκφράζονται με άλλα μέσα	κ	4	12	3	
έκφραση	π	XV			
έκφραση ορισμένων υποχρεωτικών ενδείξεων	κ	4	12	4	
εκχύλισμα τσαγιού	π	V	8		
εκχυλίσματα καφέ	π	III	4	4.1	
εκχυλίσματα καφέ	π	V	7		
εκχυλίσματα κιχωρίου	π	V	7		
εκχυλίσματα τσαγιού	π	III	4	4.1	
έλαια εξευγενισμένα ζωικής προέλευσης	π	VII	B	1	
έλαια εξευγενισμένα φυτικής προέλευσης	π	VII	A	8	
έλαιο	π	VII	B	1	
ελάχιστη ποσότητα	π	IX	2		
ελάχιστης διατήρησης	κ	4	24	3	
ελάχιστης διατηρησιμότητας	κ	1	2	2	ιη
ελάχιστης διατηρησιμότητας	κ	4	9	1	στ
ελάχιστης διατηρησιμότητας	κ	4	24		
ελάχιστης διατηρησιμότητας	κ	4	24	1	
ελεγχόμενων ονομασιών προέλευσης	κ	6	39	1	δ
ελέγχων	κ	4	31	4	γ
ελεύθερη κυκλοφορία	κ	6	38	2	
ελεύθερη κυκλοφορία αγαθών	κ	6	38	1	
ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων	κ	4	35	1	ζ
ελεύθερης κυκλοφορίας των τροφίμων	κ	2	3	2	
ελληνική γλώσσα	π	VI	7		
εμβαδόν μικρότερο από 10 cm ²	κ	4	16	2	
εμβαδόν μικρότερο από 25 cm ²	π	V	18		
εμβρεγμένα φρούτα	π	XII	3		
εμπίπτει στη διατροφική δήλωση	π	VIII	2	β	

	ύποπαράγραφος				
	παράγραφος				
	άρθρο				
	κεφάλαιο				
	«κ» = κανονισμός και «π» = παράτημα				
αλφαβητικά λέξεις κλειδιά (keywords)					
εμπίπτουν	κ	2	4	1	
εμπορικά έγγραφα	κ	3	8	7	
εμπορική επωνυμία	κ	4	9	1	η
εμπορική ονομασία	κ	4	17	4	
εμπορικών καταστημάτων αυτόματης πώλησης	κ	4	14	3	
εμφανές σημείο	κ	4	13	1	
εμφανίζονται στη συσκευασία	κ	4	13	2	
εμφανίζονται στην ετικέτα	κ	4	13	2	
εμφανίζονται στο υλικό	κ	4	14	1	α
εμφάνισης	κ	3	7	1	δ
εμφάνισης κινδύνου	κ	4	10	2	
εμφάνισής του	κ	4	22	1	γ
εν απαιτείται ποσοτική αναγραφή	κ	4	22	2	
ένα μόνο συστατικό	κ	4	19	1	ει
ένα μόνο συστατικό	κ	4	19	1	ειi
ένα μόνο συστατικό	κ	4	26	5	ε
εναλλακτικά να εκφράζονται με εικονογράμματα	κ	4	9	3	
εναλλακτικά να εκφράζονται με σύμβολα	κ	4	9	3	
ενδείξεις	κ	4	9	2	
ενδείξεις	κ	4	34	1	
ενδείξεις	κ	4	34	2	
ενδείξεις	κ	4	34	3	
ενδείξεις	κ	4	34	3	β
ενδείξεις	κ	4	34	4	
ενδείξεις που απαιτούνται	κ	4	14	2	
ενδείξεις που τη συνοδεύουν	κ	4	17	5	
ενδείξεων	κ	4	9		
ενδείξεων	κ	6	44	2	
ένδειξη	π	VI	5		
ένδειξη υδρογονωμένου ελαίου	π	VII	A	8	
ένδειξη υδρογονωμένου ελαίου	π	VII	A	9	
ενδέχεται να χρησιμοποιούνται	π	VII	A	7	
ενέργεια	κ	4	35	1	ε

ύποπαράγραφος					
παράγραφος					
άρθρο					
κεφάλαιο					
«κ» = κανονισμός και «π» = παράτημα					
αλφαβητικά λέξεις κλειδιά (keywords)					
ενέργεια	π	XIII	B		
ενέργεια - kilojoules (kJ)	π	XV			
ενέργεια - χιλιοθερμίδες (kcal)]	π	XV			
ενεργειακή αξία	κ	4	30	1	α
ενεργειακή αξία	κ	4	30	3	α
ενεργειακή αξία	κ	4	30	3	β
ενεργειακή αξία	κ	4	30	4	
ενεργειακή αξία	κ	4	30	5	α
ενεργειακή αξία	κ	4	30	5	β
ενεργειακή αξία	κ	4	31	1	
ενεργειακή αξία	κ	4	31	3	
ενεργειακή αξία	κ	4	32	1	
ενεργειακή αξία	κ	4	32	4	
ενεργειακή αξία	κ	4	33	1	
ενεργειακή αξία	κ	4	33	2	
ενεργειακή αξία	κ	4	33	3	
ενεργειακή αξία	κ	4	34	5	
ενεργειακή αξία	κ	4	35	1	
ενεργειακή αξία	π	I	1	α	
ενεργειακή αξία	π	I	1	β	
ενεργειακή αξία	κ	4	32	2	
ενεργειακό περιεχόμενο	κ	4	35	1	γ
ενέργειας	π	XIV			
ένζυμα τροφίμων	κ	4	19	1	δ
ένζυμα τροφίμων	κ	4	20	β	
ένζυμα τροφίμων	π	V	13		
ένζυμα τροφίμων	π	VII	Γ		
ενζυμικά	π	I	12		
ένζυμο τροφίμων	κ	1	2	1	γ
ενζύμων τροφίμων	π	VI	7		
ενήλικες	π	XIII	A		
ενήλικες	π	XIII	B		
ενήμεροι	κ	2	4	1	γ

	ύποπαράγραφος				
	παράγραφος				
	άρθρο				
	κεφάλαιο				
	«κ» = κανονισμός και «π» = παράτημα				
αλφαβητικά λέξεις κλειδιά (keywords)					
ενημέρωση	κ	7	46		
ενημέρωση των καταναλωτών	κ	4	30	6	
ενημέρωσης του καταναλωτή	κ	4	26	7	
ενιαία εφαρμογή	κ	4	24	3	
ενιαία εφαρμογή	κ	4	35	6	
ενισχυτικό γεύσης	π	VII	Γ		
ενός συστατικού	π	VIII	3		
εντός της επικράτειάς τους	κ	4	15	2	
εξ αποστάσεως	κ	1	2	2	κα
εξ αποστάσεως	κ	4	14		
εξαιρετικές περιπτώσεις	κ	4	17	3	
εξαντλήσεως των αποθεμάτων	κ	7	54	1	
εξασφαλισθεί η ομοιόμορφη εφαρμογή	κ	4	12	4	
εξασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασία	κ	1	1	1	
εξωτερική συσκευασία	κ	3	8	7	β
επακριβώς την ποσότητα του συστατικού	π	VIII	1	β	
επακριβώς της κατηγορίας συστατικών	π	VIII	1	β	
επαληθεύουν ότι οι απαιτήσεις πληρούνται	κ	3	8	5	
επαναχρησιμοποιηθούν	κ	4	16	1	
επαναχρησιμοποιηθούν	κ	6	40		
επαρκείς πληροφορίες	κ	3	8	8	
επείγουσες περιπτώσεις	κ	7	47	2	
επεξεργασία	π	V	2		
επεξεργασία	π	VI	3		
επεξεργασμένο με ιοντίζουσα ακτινοβολία	π	VI	3		
επεξεργασμένων νανοϋλικών	κ	4	18	5	
επιβλαβή	κ	2	4	1	βι
επιβλαβή κατανάλωση	κ	2	4	1	βii
επιβολής περιορισμών	κ	4	30	7	
επικίνδυνη κατανάλωση	κ	2	4	1	βii
επικοινωνία εξ αποστάσεως	κ	4	14	1	
επιλέγουν ενήμεροι	κ	2	4	1	γ
επιλέγουν ενήμεροι	κ	2	4	2	

	ύποπαράγραφος				
	παράγραφος				
	άρθρο				
	κεφάλαιο				
	«κ» = κανονισμός και «π» = παράτημα				
αλφαβητικά λέξεις κλειδιά (keywords)					
επιλέγουν ενήμεροι	κ	3	8	4	
επιλογές	κ	4	26	9	
επιλογή του καταναλωτή	π	VIII	1	α	iv
επίπεδο προστασίας των καταναλωτών	κ	3	8	4	
επιπλέον των λέξεων	κ	4	35	1	
επιπλέον των ψηφίων	κ	4	35	1	
επιπροσθέτως να εκφράζονται με εικονογράμματα	κ	4	9	2	
επιπροσθέτως να εκφράζονται με σύμβολα.	κ	4	9	2	
επισήμανση	κ	1	2	2	i
επισήμανση	κ	4	21		
επισήμανση	κ	4	22	1	β
επισήμανση	κ	4	30	3	
επισήμανση	π	III			
επισήμανση	π	VIII	1	α	ii
επισήμανση των προϊόντων	κ	4	30	5	
επισήμανση των τροφίμων	κ	1	1	2	
επισήμανσης	κ	4	26	1	
επίσημες γλώσσες	κ	4	15	2	
επίσημων ελέγχων	κ	4	31	4	γ
επιστημονικά δεδομένα	κ	5	36	2	γ
επιστημονικά έγκυρη έρευνα	κ	4	35	1	α
επιστημονικά έγκυρων στοιχείων	κ	4	35	1	δ
επιστημονικές εξελίξεις	κ	7	46		
επιστημονικές συμβουλές	κ	4	35	1	ε
επίτευξη των στόχων του παρόντος κανονισμού	κ	4	18	5	
επιτραπέζια γλυκαντικά	π	V	6		
επιτρέψουν τη διάθεση	π	VI	3		
επιτροπή	κ	7	48		
επιφύλαξη των απαιτήσεων επισήμανσης	κ	1	1	4	
επιφύλαξη των εξαιρέσεων	κ	4	9	1	
επιφύλαξη των κανόνων	κ	4	21	1	
επιφύλαξη των παρεκκλίσεων	κ	3	7	3	
επιχειρήσεων	κ	3			

	ύποπαράγραφος				
	παράγραφος				
	άρθρο				
	κεφάλαιο				
	«κ» = κανονισμός και «π» = παράτημα				
αλφαβητικά λέξεις κλειδιά (keywords)					
επιχειρήσεων τροφίμων	κ	3	8	4	
επιχειρήσεων τροφίμων	κ	3	8	5	
επιχειρήσεων τροφίμων	κ	3	8	6	
επιχείρηση τροφίμων	κ	1	2	1	α
επιχείρησης τροφίμων	κ	3	8	1	
εποχιακές διακυμάνσεις	π	I	13		
ερυθρίνη	π	XIV			
εσθονική γλώσσα	π	VI	7		
ετικέτα	κ	1	2	2	θ
ετικέτα	κ	4	26	2	α
ετικέτα	κ	4	33	1	
ετικέτα	π	III	2	2.3	
ετικέτα συνδεδεμένη με αυτήν	κ	3	8	7	
ευαλλοίωτα	κ	4	24	1	
ευανάγνωστες	κ	4	13	1	
ευθύνες	κ	3			
εύκολα κατανοητή από τους καταναλωτές	κ	4	15	1	
εύκολα ορατές	κ	4	13	1	
εύκολα προσβάσιμες	κ	4	12	1	
εφαρμόζονται επίσης	κ	3	7	4	
Z					
ζάχαρη	π	VII	B	11	
ζαχαροπλαστικής	π	X	1	δ	
ζελατίνη	π	V	14		
ζελατίνη ψαριών	π	II	4	β	
ζελατίνη ψαριών	π	II	4	α	
ζυγίζονται ενώπιον του αγοραστή	π	IX	1	α	
ζυμομύκητες	π	V	16		
ζύμωση	κ	4	19	1	δ
ζύμωση	π	V	9		
ζωή του ζώου	κ	4	26	9	

	ύποπαράγραφος				
	παράγραφος				
	άρθρο				
	κεφάλαιο				
	«κ» = κανονισμός και «π» = παράτημα				
αλφαβητικά λέξεις κλειδιά (keywords)					
ζωικής προέλευσης	π	VI	5		
ζωικό	π	VII	B	1	
ζωικό	π	VII	B	2	
ζώου	κ	4	26	9	
H					
ήδη υποχρεωτική	π	VIII	1	α	ii
ημερήσια κατανάλωση	π	III	5	5.1	
ημερήσια κατανάλωση μερίδα	π	III	4	4.2	
ημερήσιες	π	XIII	A		
ημερήσιου μέσου όρου	π	VI	1		
ημερομηνία	κ	1	2	2	ιη
ημερομηνία	κ	4	24	2	
ημερομηνία	π	X	2	δ	
ημερομηνία	π	X	3	β	
ημερομηνία αναγράφεται	π	X	2	γ	
ημερομηνία ανάλωσης	κ	4	9	1	στ
ημερομηνία ανάλωσης	κ	4	24		
ημερομηνία ανάλωσης	κ	4	24	1	
ημερομηνία ελάχιστης διατηρησιμότητας	π	X			
ημερομηνία ελάχιστης διατηρησιμότητας	κ	1	2	2	ιη
ημερομηνία ελάχιστης διατηρησιμότητας	κ	4	9	1	στ
ημερομηνία ελάχιστης διατηρησιμότητας	κ	4	24		
ημερομηνία ελάχιστης διατηρησιμότητας	κ	4	24	1	
ημερομηνία ελάχιστης διατηρησιμότητας	π	X	1		
ημερομηνία εφαρμογής τους	κ	7	47		
ημερομηνία κατάψυξης	κ	4	24		
ημερομηνία κατάψυξης	π	III	6	6.1	
ημερομηνία κατάψυξης	π	X			
ημερομηνία λήψεως	π	X			
ημερομηνία πρώτης κατάψυξης	π	III	6		
ημερομηνία συνίσταται	π	X	3	γ	

	ύποπαράγραφος				
	παράγραφος				
	άρθρο				
	κεφάλαιο				
	«κ» = κανονισμός και «π» = παράτημα				
αλφαβητικά λέξεις κλειδιά (keywords)					
ημερομηνία της κατάψυξης	π	X	3		
ημερομηνία της πρώτης κατάψυξης	π	X	3		
ημερομηνίας ελάχιστης διατήρησης	κ	4	24	3	
ημερομηνίας ελάχιστης διατηρησιμότητας	π	X	1	δ	
ημιαφρώδη	π	XII	2		
⊖					
θειαμίνη	π	XIII	A	1	
θειώδεις ενώσεις	π	II	12		
θεμιτές πρακτικές με πληροφορίες	κ	3	7		
θεραπείας	κ	3	7	3	
θερμικής επεξεργασίας,	π	VIII	4	α	
θέσπιση νέας νομοθεσίας	κ	6	45	3	
θετικές και αρνητικές επιτρεπόμενες ανοχές	π	XII			
θεωρηθούν αμελητέες	κ	4	34	5	
θηλάζουσες	π	III	4	4.1	
θηλαζουσών γυναικών	π	III	5	5.1	
θηλαστικών	π	VII	B	17	
θρεπτικές ουσίες	κ	4	35	1	ε
θρεπτικές ουσίες	π	I	1	β	
θρεπτικές ουσίες	π	XIII	B		
θρεπτική ουσία	κ	1	2	2	ιθ
θρεπτική ουσία	π	XIII	B		
θρεπτικό συστατικό	κ	7	49		
θρεπτικών ουσιών	κ	4	31	3	
θρεπτικών ουσιών	κ	4	32	1	
θρεπτικών ουσιών	κ	4	32	2	
θρεπτικών ουσιών	κ	4	33	2	
θρεπτικών ουσιών	κ	4	33	3	
θρεπτικών ουσιών	κ	4	34	5	
θρεπτικών ουσιών	κ	4	35	1	

	ύποπαράγραφος				
	παράγραφος				
	άρθρο				
	κεφάλαιο				
	«κ» = κανονισμός και «π» = παράτημα				
αλφαβητικά λέξεις κλειδιά (keywords)					
ιανουαρίου 2014	κ	7	55		
ιανουαρίου 2014	κ	7	54	1	
ιανουαρίου 2014	κ	7	54	3	
ιανουαρίου 2014	κ	7	55		
ιατρική παρακολούθηση	π	III	5	5.1	
ίδια ποσότητα	π	IX	3		
ίδια την ημερομηνία	π	X	1	β	
ιδιαίτερα χαρακτηριστικά	κ	3	7	1	γ
ιδιαίτερες συνθήκες	κ	4	9	1	ζ
ιδιαίτερες συνθήκες διατήρησης	κ	4	25	1	
ιδιαίτερες συνθήκες χρήσης	κ	4	25	1	
ίδιο επίπεδο ενημέρωσης	κ	4	9	3	
ίδιο οπτικό πεδίο	κ	4	34	1	
ίδιο οπτικό πεδίο	κ	4	13	5	
ιδιότητες	κ	2	4	1	α
ιδιότητες	κ	3	7	1	α
ιδιότητες αγωγής	κ	3	7	3	
ιδιότητες θεραπείας	κ	3	7	3	
ιδιότητες πρόληψης, αγωγής ή θεραπείας	κ	3	7	3	
ίδιου προϊόντος	π	IX	3		
ιονίζουσα ακτινοβολία	π	VI	3		
ιρλανδική γλώσσα	π	VI	7		
ισπανική γλώσσα	π	VI	7		
ισχύουν επίσης οι ακόλουθοι ορισμοί	κ	1	2	2	
ισχύουσες απαιτήσεις	κ	5	36		
ισχυρισμός διατροφής	κ	7	49		
ισχυρισμός υγείας	κ	7	49		
ιταλική γλώσσα	π	VI	7		
ιχθυόκολλα	π	II	4	β	
ιώδιο	π	XIII	A	1	

	ύποπαράγραφος				
	παράγραφος				
	άρθρο				
	κεφάλαιο				
	«κ» = κανονισμός και «π» = παράτημα				
αλφαβητικά λέξεις κλειδιά (keywords)					
Κ					
καζεΐνες	π	VII	B	14	
καζεϊνικές ενώσεις	π	VII	B	14	
καθαρή ποσότητα	κ	4	9	1	ε
καθαρή ποσότητα	κ	4	23		
καθαρή ποσότητα	κ	4	23	1	
καθαρή ποσότητα	π	IX	2		
καθαρή ποσότητα	π	IX	1	β	
καθαρή ποσότητα του τροφίμου	κ	4	9	1	ε
καθαρής ποσότητας	κ	4	23	2	
καθαρής ποσότητας	κ	4	23	3	
καθαρής ποσότητας	κ	6	42		
καθαρής ποσότητας	π	IX			
καθαρής ποσότητας	π	IX	3		
καθαρής ποσότητας	π	IX	4		
καθαρό στραγγισμένο βάρος	π	IX	5		
καθαρό στραγγισμένο βάρος	π	VIII	1	α	i
κάθε άλλο ποτό	π	XII	4		
κάθε συστατικό	κ	4	9	1	γ
κάθε συστατικό	π	VIII	2	α	
κάλιο	π	XIII	A	1	
καλλιέργειες μικροοργανισμών	κ	4	19	1	δ
κανόνες	κ	4	23	3	
κανόνες	κ	4	28	1	
κανόνες για την αναγνωσιμότητα	κ	4	13	4	
κανονικά πωλούνται με το κομμάτι	π	IX	1	γ	
κανονισμός αποτελεί	κ	1	1	1	
κανονισμός αποτελεί	κ	1	1	1	
κανονισμός εφαρμόζεται	κ	1	1	4	
κανονισμός θεσπίζει	κ	1	1	2	
κανονισμός θεσπίζει	κ	1	1	2	

	ύποπαράγραφος			
	παράγραφος			
	άρθρο			
	κεφάλαιο			
	«κ» = κανονισμός και «π» = παράτημα			
αλφαβητικά λέξεις κλειδιά (keywords)				
κανονισμός ισχύει	κ	1	1	3
κανόνων	κ	6	45	5
καπνιστό	π	VI	1	
καπνιστό άρωμα	π	VII	Δ	1
καρκινοειδή	π	II	2	
καροτενοειδών	π	II	4	α
καροτινοειδών	π	III	5	5.1
καρποί	π	II	8	
καρύδια	π	II	8	
καρύδια βραζιλίας	π	II	8	
καρύδια κάσιους	π	II	8	
καρύδια κουίνσλαντ	π	II	8	
καρύδια μακαντάμια	π	II	8	
καρύδια πεκάν	π	II	8	
κατ' όγκον	κ	4	28	2
κατ' όγκον αλκοολικός τίτλος	κ	4	28	1
κατ' όγκον αλκοολικός τίτλος	κ	4	28	2
κατ' όγκον περιεκτικότητα	π	X	1	δ
κατά παρέκκλιση	π	VIII	4	
κατά σειρά βάρους	π	VIII	4	β
καταγωγή	κ	1	2	3
καταγωγή ενός τροφίμου	κ	1	2	3
καταγωγής	κ	4	26	3
καταγωγής	κ	4	26	3 α
καταγωγής	κ	4	26	3 β
καταγωγής	κ	4	26	4
καταγωγής	κ	4	26	5
καταγωγής	κ	4	26	6
καταγωγής	κ	4	26	7
καταγωγής	κ	4	26	9
κατάλληλη ημερομηνία	κ	4	24	2
κατάλληλη χρήση	κ	4	27	1
κατάλληλης ενημέρωσης	κ	5	36	4

	ύποπαράγραφος				
	παράγραφος				
	άρθρο				
	κεφάλαιο				
	«κ» = κανονισμός και «π» = παράτημα				
αλφαβητικά λέξεις κλειδιά (keywords)					
κατάλογο συστατικών	π	III	2	2.3	
κατάλογο συστατικών	π	VII	Δ		
κατάλογο συστατικών	π	VII	Δ	3	
κατάλογο συστατικών	π	VIII	3	β	
κατάλογο των συστατικών	κ	4	16	4	
κατάλογο των συστατικών	κ	4	20		
κατάλογο των συστατικών	κ	4	21	1	α
κατάλογο των συστατικών	π	VII	E	1	
κατάλογος	κ	4	9	1	β
κατάλογος	κ	4	18		
κατάλογος συστατικών	κ	4	19	1	
κατάλογος συστατικών	κ	4	19	2	
κατάλογος συστατικών	π	VII	E	2	
κατάλογος των συστατικών	κ	4	9	1	β
κατάλογος των συστατικών	κ	4	18		
κατάλογος υποχρεωτικών ενδείξεων	κ	4	9		
καταλόγου των συστατικών	κ	4	18	1	
καταλόγου των συστατικών	κ	4	18	2	
καταλόγου των συστατικών	κ	4	19		
καταλόγου των συστατικών	κ	4	21	1	β
κατανάλωση	κ	2	4	1	βii
κατανάλωση λαχανικών	π	III	5	5.1	
κατανάλωση φρούτων	π	III	5	5.1	
κατανάλωσης	κ	4	25	2	
καταναλωτές	κ	2	4	1	γ
καταναλωτές	κ	4	21	2	
καταναλωτές επωφελούνται	κ	4	9	3	
καταναλωτές μπορούν να επωφελούνται	κ	4	12	3	
καταναλωτές στα οποία πωλείται το τρόφιμο	κ	4	15	1	
καταναλωτή	κ	2	4	2	
καταναλωτή	κ	3	7	2	
καταναλωτή	κ	4	19	2	
καταναλωτή	κ	4	35	1	δ

	ύποπαράγραφος				
	παράγραφος				
	άρθρο				
	κεφάλαιο				
	«κ» = κανονισμός και «π» = παράτημα				
αλφαβητικά λέξεις κλειδιά (keywords)					
καταναλωτή	κ	5	36	2	α
καταναλωτή	κ	5	36	2	β
καταναλωτικές συνήθειες	π	1	13		
καταναλωτών	κ	2	4	1	β
καταναλωτών	κ	6	39	1	β
κατανοεί καλύτερα ο καταναλωτής	κ	4	23	2	
κατανοήσουν τη σημασία του τροφίμου	κ	4	35	1	γ
κατανοήσουν τη συμβολή του τροφίμου	κ	4	35	1	γ
κατανοητές	κ	3	7	2	
κατάργηση	κ	7	53		
καταργούνται	κ	7	53	1	
κατάσταση κατάψυξης	π	IX	5		
κατάσταση ταχείας κατάψυξης	π	IX	5		
καταστημάτων αυτόματης πώλησης	κ	4	14	3	
κατάψυξη	π	VI	2	β	
κατάψυξης	κ	4	24		
καταψυχθεί πριν από την πώληση	π	VI	2		
καταψύχθηκε στις ...	π	X	3	α	
κατεψυγμένα	π	XI			
κατεψυγμένα μη μεταποιημένα προϊόντα αλιείας	π	III	6		
κατεψυγμένα μη μεταποιημένα προϊόντα αλιείας	π	III	6	6.1	
κατεψυγμένα παρασκευάσματα κρέατος	π	III	6		
κατεψυγμένα παρασκευάσματα κρέατος	π	III	6	6.1	
κατεψυγμένο εκ νέου	π	VI	1		
κατεψυγμένο κρέας	π	III	6		
κατεψυγμένο κρέας	π	III	6	6.1	
κατηγορία συστατικών	π	V	1		
κατηγορία συστατικών	π	V	2		
κατηγορία συστατικών	π	VIII	1	α	
κατηγορία συστατικών	π	VIII	3	β	
κατηγορία συστατικών	π	VIII	2	α	
κατηγορίας συστατικών	κ	4	22	1	
κατηγορίες	κ	2	4	1	

	ύποπαράγραφος				
	παράγραφος				
	άρθρο				
	κεφάλαιο				
	«κ» = κανονισμός και «π» = παράτημα				
αλφαβητικά λέξεις κλειδιά (keywords)					
κατηγοριών συστατικών	κ	4	9	1	δ
κατιούσα γραμμή	π	IV			
κάτω των πέντε ετών	π	III	5	5.1	
καφέ	π	III	4	4.1	
καφέ	π	V	7		
καφεΐνη	π	III	4	4.2	
καφεΐνη	π	V	7		
καφεΐνη	π	VII	Δ	3	
καφεΐνης	π	III	4		
κέλυφος	π	II	8		
κιμάς	π	VI	B		
κιμάς από κρέας άλλων ειδών	π	VI	1		
κιμάς μόνο από βοδινό κρέας	π	VI	1		
κιμάς που περιέχει χοιρινό κρέας	π	VI	1		
κίνδυνο	κ	4	24	1	
κίνδυνος σύγχυσης	κ	4	19	1	ειi
κινδύνου	κ	4	10	2	
κινδύνων και συνεπειών	κ	2	4	1	βii
κινίνη	π	VII	Δ	3	
κόμμεος	π	VII	B	9	
κόμμι βάσεως	π	VII	B	9	
κοπεί	κ	4	19	1	α
κοπεί	π	X	1	δ	
κορεσμένα	κ	4	30	3	β
κορεσμένα	κ	4	30	5	β
κορεσμένα	π	I	1	β	
κορεσμένα	π	I	3		
κορεσμένα	π	XIII	B		
κορεσμένα	π	XV			
κορεσμένων	κ	4	30	1	β
κουελιών	π	VII	B	17	
κράτος μέλος εμπορίας	κ	4	17	2	
κράτος μέλος εμπορίας	κ	4	17	3	

	ύποπαράγραφος				
	παράγραφος				
	άρθρο				
	κεφάλαιο				
«κ» = κανονισμός και «π» = παράτημα					
αλφαβητικά λέξεις κλειδιά (keywords)					
κράτος μέλος εμπορίας	π	VIII	1	α	iv
κράτος μέλος παραγωγής	κ	4	17	2	
κράτος μέλος παραγωγής	κ	4	17	3	
κρέας	κ	1	2	1	στ
κρέας	κ	4	26	2	β
κρέας	κ	4	26	6	
κρέας	π	VI	5		
κρέας	π	VI	6		
κρέας	π	VI	7		
κρέας	π	VII	A	1	
κρέας	π	VII	B	17	
κρέατα αιγοειδών	π	XI			
κρέατα πουλερικών	π	XI			
κρέατα προβατοειδών	π	XI			
κρέατα χοιροειδών	π	XI			
κρέατος	κ	4	26	5	α
κρέμα γάλακτος	κ	4	19	1	δ
κριθάρι	π	II	1		
κριθάρι	π	II	1	γ	
κύριο οπτικό πεδίο	κ	1	2	2	ιβ
κύριο οπτικό πεδίο	κ	4	34	3	α
κωδικοί	π	XI			
κωδικών συνδυασμένης ονοματολογίας («ΣΟ»)	κ	4	26	2	β
Λ					
λακτιτόλη	π	II	7	β	
λακτόζης	π	II	7		
λαχανικά	κ	4	19	1	α
λαχανικά	π	VII	A	4	
λαχανικά	π	X	1	δ	
λαχανικών	π	IX	5		
λέξεις	κ	4	22	1	β

	ύποπαράγραφος				
	παράγραφος				
	άρθρο				
	κεφάλαιο				
	«κ» = κανονισμός και «π» = παράτημα				
αλφαβητικά λέξεις κλειδιά (keywords)					
λέξη «περιέχει»	κ	4	21	1	β
λεπτό έντερο	π	I	12		
λεπτομερείς διατάξεις	κ	4	17		
λεπτομερείς οδηγίες παρασκευής	κ	4	31	3	
λετονική γλώσσα	π	VI	7		
λιανική	κ	1	2	1	α
λιγότερο από το 2 % του τελικού προϊόντος	π	VII	E	2	α
λιγότερο από το 2 % του τελικού προϊόντος	π	VII	E	2	β
λιθουανική γλώσσα	π	VI	7		
λιπαρά	κ	4	30	3	β
λιπαρά	κ	4	30	5	β
λιπαρά	π	I	1	β	
λιπαρά	π	I	2		
λιπαρά	π	XIV			
λιπαρά	π	XV			
λιπαρά οξέα	π	I	4		
λιπαρά οξέα	π	I	5		
λιπαρά οξέα	π	I	6		
λιπαρά οξέα	π	I	3		
λιπαρών	κ	4	30	1	β
λίπη	π	II	6	α	
λίπη εξευγενισμένα ζωικής προέλευσης	π	VII	B	2	
λίπη εξευγενισμένα φυτικής προέλευσης	π	VII	A	9	
λιπιδίων	π	I	2		
λίπος	π	VII	B	2	
λίτρα	κ	4	23	1	
λούπινο	π	II	13		
λυοφιλωμένο	π	VI	1		
M					
μαγγάνιο	π	XIII	A	1	
μαγειρικό άλας	π	X	1	δ	

	ύποπαράγραφος				
	παράγραφος				
	άρθρο				
	κεφάλαιο				
	«κ» = κανονισμός και «π» = παράτημα				
αλφαβητικά λέξεις κλειδιά (keywords)					
μαγνήσιο	π	XIII	A	1	
μάζα - γραμμάρια (g)	π	XV			
μάζα - μικρογραμμάρια (μg)]	π	XV			
μάζα - χιλιοστόγραμμα (mg)	π	XV			
μάζας	κ	4	23	1	β
μαλάκια	π	II	14		
μαλτέζικη γλώσσα	π	VI	7		
μαλτοδεξτρίνες	π	II	1	β	
μανιτάρια	π	VII	A	4	
μάσημα	π	X	1	δ	
με γλυκαντικά	π	VIII	2	α	
με σάκχαρα και γλυκαντικά	π	VIII	2	α	
μεγαλύτερη	κ	4	28	2	
μεγαλύτερη από 1,2 % κατ' όγκον	π	XII			
μεγαλύτερη επιφάνεια	κ	4	16	2	
μέγεθος γραμματοσειράς	κ	4	34	3	β
μέγεθος γραμματοσειράς	π	IV			
μεγέθους γραμματοσειράς	π	VI	4	β	
μέγιστη επιφάνεια είναι μικρότερη από 80 cm 2	κ	4	13	3	
μέθοδο παραγωγής	κ	3	7	1	α
μέθοδο παρασκευής	κ	3	7	1	α
μεθυλενίου	π	I	4		
μείγμα τυριών	π	VII	B	6	
μείγματα αλεύρων	π	VII	B	3	
μείγματα βοτάνων	π	VII	A	5	
μείγματα βοτάνων	π	VII	E	2	β
μείγματα μπαχαρικών	π	VII	A	5	
μείγματα μπαχαρικών	π	VII	E	2	β
μειώνει το επίπεδο προστασίας	κ	3	8	4	
μειώσουν το επίπεδο της χοληστερόλης	π	III	5	5.1	
μέρη βοτάνων	π	VII	B	8	
μερίδα	κ	4	33		
μερίδα	κ	4	33	1	

	ύποπαράγραφος				
	παράγραφος				
	άρθρο				
	κεφάλαιο				
	«κ» = κανονισμός και «π» = παράτημα				
αλφαβητικά λέξεις κλειδιά (keywords)					
μερίδα	κ	4	33	2	
μερίδα	κ	4	33	3	
μερίδα	κ	4	33	4	
μερίδα	κ	4	33	5	
μερίδα	κ	4	33	5	
μερίδας	π	VI	6		
μερικώς υδρογονωμένο	π	VII	A	8	
μερικώς υδρογονωμένο	π	VII	A	9	
μερικώς υδρογονωμένο	π	VII	B	1	
μερικώς υδρογονωμένο	π	VII	B	2	
μεριμνούν	κ	3	8	8	
μέσα έκφρασης των υποχρεωτικών πληροφοριών	κ	4	9	3	
μεσαία γραμμή	π	IV			
μέσες τιμές βασιζόμενες	κ	4	31	4	
μέσες τιμές των συστατικών	κ	4	31	4	β
μέση ποσότητα	π	IX	2		
μέση τιμή	π	I	13		
μέσο επικοινωνίας εξ αποστάσεως	κ	1	2	2	κα
μέσο καταναλωτή	κ	4	35	1	δ
μέσο οξίνισης	π	VII	Γ		
μέσου ενήλικα (8 400 kJ/2 000 kcal)	κ	4	32	5	
μετά την παρασκευή του	κ	4	31	3	
μεταβατικά μέτρα	κ	7	54		
μεταβατική περίοδο	κ	2	3	3	
μεταβατική περίοδο	κ	7	47	1	α
μεταβατική περίοδος	κ	7	47		
μεταλλικά νερά	κ	3	7	3	
μεταλλικών νερών	κ	4	29	1	β
μεταποιηθεί	κ	3	8	7	β
μεταποιημένα προϊόντα	κ	1	2	1	β
μεταποιημένα προϊόντα	π	V	2		
μεταποίηση	κ	1	2	1	β
μέτρα	κ	4	11		

	ύποπαράγραφος				
	παράγραφος				
	άρθρο				
	κεφάλαιο				
	«κ» = κανονισμός και «π» = παράτημα				
αλφαβητικά λέξεις κλειδιά (keywords)					
μέτρα της Ένωσης- νομοθεσίας	κ	2	5		
μετρηθεί εύκολα	π	IX	3		
μετρηθεί εύκολα απ' έξω	π	IX	3		
μη αναγραφή	κ	4	26	2	α
μη ασφαλές	κ	4	24	1	
μη αφρίζοντα ποτά	π	XII	1		
μη αφρώδη	π	XII	2		
μη κωδικοποιημένη μορφή	π	X	3	γ	
μη κωδικοποιημένη μορφή	π	X	1	γ	
μη κωδικοποιημένη μορφή	π	X	2	γ	
μη μεταποιημένα δίθυρα μαλάκια	π	VII	A	1	
μη μεταποιημένα προϊόντα	κ	1	2	1	β
μη μεταποιημένα προϊόντα	π	V	1		
μη μεταποιημένα προϊόντα αλιείας	π	VII	A	1	
μη μεταποιημένα τρόφιμα	κ	4	26	5	δ
μη προοριζόμενα για μονάδες ομαδικής εστίασης	κ	3	8	8	
μη προοριζόμενα για τον τελικό καταναλωτή	κ	3	8	8	
μη προσυσκευασμένα	κ	6	44	1	
μη προσυσκευασμένα τρόφιμα	κ	3	8	6	
μη προσυσκευασμένα τρόφιμα	κ	6	44		
μη προσυσκευασμένων τροφίμων	κ	4	12	5	
μη προσυσκευασμένων τροφίμων	κ	4	14	2	
μη σκόπιμη παρουσία	κ	5	36	3	α
μηλίτες	π	XII			
μηχανημάτων αυτόματης πώληση	κ	4	14	3	
μηχανικά διαχωρισμένο κρέας	π	VII	B	17	
μηχανικώς διαχωρισμένο κρέας	κ	1	2	1	στ
μηχανικώς διαχωρισμένο κρέας	π	VII	B	18	
μία μόνη ουσία	κ	4	21	1	β
μία μόνο μερίδα	π	XIII	A	2	
μία τουλάχιστον αναγραφή	π	IX	3		
μιας κατηγορίας συστατικών	π	VIII	3		
μικρές ποσότητες για αρωματισμό	π	VIII	1	α	iii

	ύποπαράγραφος				
	παράγραφος				
	άρθρο				
	κεφάλαιο				
	«κ» = κανονισμός και «π» = παράτημα				
αλφαβητικά λέξεις κλειδιά (keywords)					
μικροβιολογικώς ιδιαίτερα ευαλλοίωτα	κ	4	24	1	
μικρογραμμάρια (μg)]	π	XV			
μικρότερη από 5 g ή 5 ml	π	IX	1	β	
μολυβδαίνιο	π	XIII	A	1	
μονάδα	κ	4	33	4	
μονάδα κατανάλωσης	κ	4	33		
μονάδα κατανάλωσης	κ	4	33	1	
μονάδα κατανάλωσης	κ	4	33	2	
μονάδα κατανάλωσης	κ	4	33	3	
μονάδα κατανάλωσης	κ	4	33	5	
μονάδα κατανάλωσης	κ	4	33	5	
μονάδα ομαδικής εστίασης	κ	1	2	2	δ
μονάδα ομαδικής εστίασης	κ	3	8	7	α
μονάδα ορίζεται ποσοτικά στην ετικέτα	κ	4	33	1	
μονάδες μάζας	κ	4	23	1	β
μονάδες μέτρησης	π	XV			
μονάδες όγκου	κ	4	23	1	α
μονάδες ομαδικής εστίασης	κ	3	6		
μονάδες ομαδικής εστίασης	κ	3	8	6	
μονάδες ομαδικής εστίασης	κ	3	8	7	β
μονάδες ομαδικής εστίασης	κ	6	44	1	
μονάδων ομαδικής εστίασης	κ	4	19	2	
μονοακόρεστα	κ	4	30	2	α
μονοακόρεστα	π	I	1	β	
μονοακόρεστα	π	I	5		
μονοακόρεστα	π	XV			
μονοσακχαρίτες	π	I	8		
μονοϋδρίτης δεξτρόζης	π	VII	B	12	
μορφές έκφρασης	κ	4	35		
μορφές έκφρασης	κ	4	35	1	
μορφές έκφρασης	κ	4	35	1	δ
μορφές παρουσίασης	κ	4	35		
μορφές παρουσίασης	κ	4	35	1	δ

	ύποπαράγραφος				
	παράγραφος				
	άρθρο				
	κεφάλαιο				
	«κ» = κανονισμός και «π» = παράτημα				
αλφαβητικά λέξεις κλειδιά (keywords)					
μορφή	κ	3	7	4	β
μορφή πίνακα	κ	4	34	2	
μορφή τεμαχίου	π	VI	6		
μορφής	κ	4	21	1	β
μορφών έκφρασης	κ	4	35	1	ε
μπαχαρικά	π	V	4		
μπαχαρικά	π	VII	B	7	
μπίρες	π	II	4	β	
μπίρες	π	XII	1		
μπίρες	π	XII	2		
N					
νανο	κ	4	18	3	
νανοϋλικά	κ	1	2	2	κ
νανοϋλικών	κ	4	18	3	
νανοϋλικών	κ	4	18	5	
νάτριο	π	I	11		
νατρίου	κ	4	30	1	β
νέας νομοθεσίας	κ	6	45	1	
νέας νομοθεσίας	κ	6	45	3	
νέες απαιτήσεις	κ	2	3	3	
νερά	κ	3	7	3	
νερά	κ	4	19	1	β
νερά	π	V	3		
νερό	κ	4	20	ε	
νερό	κ	4	20	ε	i
νερό	π	IX	5		
νερών	κ	4	29	1	β
νιασίνη	π	XIII	A	1	
νόμιμη ονομασία	κ	1	2	2	ιδ
νόμιμη ονομασία του τροφίμου	κ	4	17	1	
νομοθεσία	κ	2	3	3	

	«κ» = κανονισμός και «π» = παράτημα	κεφάλαιο	άρθρο	παράγραφος	ύποπαράγραφος
αλφαβητικά λέξεις κλειδιά (keywords)					
νομοθεσία	κ	2	4	1	
νομοθεσία για τα τρόφιμα	κ	1	2	1	α
νομοθεσία σχετικά	κ	1	2	2	β
νωπά	π	XI			
νωπά λαχανικά	π	X	1	δ	
νωπά τυριά	κ	4	19	1	δ
νωπά φρούτα	κ	4	19	1	α
νωπά φρούτα και λαχανικά	π	X	1	δ	
Ε					
ξίδι	π	V	9		
ξίδι	π	IX	5		
ξίδι	π	X	1	δ	
ξύδια ζύμωσης	κ	4	19	1	γ
Ο					
όγκου	κ	4	23	1	α
οδηγίες παρασκευής	κ	4	31	3	
οδηγίες χρήση	κ	4	27		
οδηγίες χρήσης	κ	4	27		
οδηγίες χρήσης	κ	4	9	1	ι
οδηγίες χρήσης	κ	4	27	1	
οίνοι από φρούτα	π	XII	2		
οίνοι που παράγονται από φρούτα	π	XII	2		
οίνος	π	VII	B	16	
οίνου	π	VII	B	16	
οίνους	π	II	4	β	
οίνους	π	X	1	δ	
οίνους λικέρ	π	X	1	δ	
ολικού αριθμού των αυτοτελών συσκευασιών	π	IX	4		
ολικού αριθμού των συσκευασιών	π	IX	3		

	ύποπαράγραφος				
	παράγραφος				
	άρθρο				
	κεφάλαιο				
	«κ» = κανονισμός και «π» = παράτημα				
αλφαβητικά λέξεις κλειδιά (keywords)					
ολλανδική γλώσσα	π	VI	7		
ολόκληρο κομμάτι κρέατος	π	VI	7		
ολόκληρο κομμάτι ψαριού	π	VI	7		
ολόκληροι κόκκοι καφέ	π	V	7		
ολόκληροι κόκκοι καφέ χωρίς καφεΐνη	π	V	7		
ολόκληρου προϊόντος αλιείας	π	VI	6		
όλυρα	π	II	1		
ομαδικής εστίασης	κ	1	2	2	δ
ομαδικής εστίασης	κ	6	44	1	
ομαδοποιούνται στον κατάλογο συστατικών	π	VII	A	8	
ομαδοποιούνται στον κατάλογο συστατικών	π	VII	A	9	
ομάδων καταναλωτών	κ	2	4	1	βι
ομάδων συμφεροντούχων	κ	4	35	1	β
ομοιόμορφη εφαρμογή	κ	4	9	4	
ομοιόμορφη εφαρμογή	κ	4	12	4	
όνομα	κ	4	9	1	η
ονομασία	κ	1	2	2	ιδ
ονομασία	κ	1	2	2	ιε
ονομασία	κ	1	2	2	ιστ
ονομασία	κ	4	9	1	α
ονομασία	π	VI			
ονομασία	π	VI	A		
ονομασία της κατηγορίας	π	VII	B		
ονομασία της κατηγορίας	π	VII	Γ		
ονομασία της ουσίας	κ	4	21	1	β
ονομασία του συστατικού	κ	4	19	1	ει
ονομασία του τροφίμου	κ	4	9	1	α
ονομασία του τροφίμου	κ	4	17		
ονομασία του τροφίμου	κ	4	17	1	
ονομασία του τροφίμου	κ	4	17	2	
ονομασία του τροφίμου	κ	4	17	3	
ονομασία του τροφίμου	κ	4	17	4	
ονομασία του τροφίμου	κ	4	19	1	ει

	ύποπαράγραφος				
	παράγραφος				
	άρθρο				
	κεφάλαιο				
	«κ» = κανονισμός και «π» = παράτημα				
αλφαβητικά λέξεις κλειδιά (keywords)					
ονομασία του τροφίμου	κ	4	19	1	ειi
ονομασία του τροφίμου	κ	4	22	1	α
ονομασία του τροφίμου	π	VIII	1	α	iv
ονομασία του τροφίμου	π	VIII	2	α	
ονομασία του τροφίμου	π	VI	1		
ονομασία του τροφίμου	π	VI	6		
ονομασία του τροφίμου	π	VIII	3	β	
ονομασία των τροφίμων	κ	4	17	5	
ονομασίας του	κ	4	22	1	γ
ονομασιών προέλευσης	κ	4	26	1	
ονομαστική ποσότητα	π	IX	2		
οπτικό πεδίο	κ	1	2	2	ια
οπτικό πεδίο	κ	1	2	2	ιβ
οπτικό πεδίο	κ	4	13	5	
οπτικό πεδίο	κ	4	34	1	
οπτικό πεδίο	κ	4	34	3	α
οργανικά οξέα	π	XIV			
ορθή ενημέρωση των καταναλωτών	κ	4	17	3	
ορίζεται ποσοτικά στην ετικέτα	κ	4	33	1	
ορισμένα αέρια	π	III	1		
ορισμένες υποχρεωτικές ενδείξεις	κ	4	12	3	
ορισμένων ουσιών	κ	4	21		
ορισμένων προϊόντων	κ	4	21		
ορισμένων συστατικών	κ	4	9	1	δ
ορισμοί	κ	1	2		
ορισμοί	κ	1	2	1	α
ορισμοί	κ	1	2	1	β
ορισμοί	κ	1	2	1	δ
ορισμοί	κ	1	2	1	στ
ορισμοί	κ	1	2	2	
ορισμός	κ	1	2	1	γ
ορισμός	κ	1	2	1	ε
ορισμός	κ	1	2	1	ζ

	ύποπαράγραφος				
	παράγραφος				
	άρθρο				
	κεφάλαιο				
	«κ» = κανονισμός και «π» = παράτημα				
αλφαβητικά λέξεις κλειδιά (keywords)					
ορισμός της μερίδας	π	III	5	5.1	
ουγγρική γλώσσα	π	VI	7		
ουσία	κ	1	2	2	ιθ
ουσίας	κ	4	21	1	α
ουσίας	κ	4	21	1	β
ουσίες	κ	4	20	γ	
ουσίες	κ	4	20	δ	
ουσίες	π	II			
ουσίες ζελατινοποίησης	π	V	15		
ουσιών	κ	4	21		
ουσιών	κ	5	36	3	α
Π					
παιδιά	π	III	4	4.1	
παιδιά	π	III	4	4.2	
παιδιών	π	III	5	5.1	
παντοθενικό οξύ	π	XIII	A	1	
παρά απλή προσθήκη	π	IX	5		
παράγονται στην αγορά νόμιμα	κ	2	3	2	
παραγωγή	κ	4	9	1	γ
παραγωγή τροφίμου	π	VII	Δ	3	
παραγωγό μικρών ποσοτήτων προϊόντων	π	V	19		
παράδοση	κ	3	6		
παραδοσιακά ιδιότυπα προϊόντα	κ	4	26	1	
παράθεση των υποχρεωτικών πληροφοριών	κ	4	12		
παρακωλύουν	κ	6	38	2	
παράλειψη	κ	4	9	1	ι
παράλειψη ορισμένων υποχρεωτικών ενδείξεων	κ	4	16		
παράλειψη στοιχείων	κ	4	20		
παράλειψη του καταλόγου των συστατικών	κ	4	19		
παραπέμπει στο σημείο της επισήμανσης	π	X	2	β	
παραπέμπει στο σημείο της επισήμανσης	π	X	3	β	

	ύποπαράγραφος				
	παράγραφος				
	άρθρο				
	κεφάλαιο				
«κ» = κανονισμός και «π» = παράτημα					
αλφαβητικά λέξεις κλειδιά (keywords)					
παραπλανήσει	κ	5	36	4	
παραπλανήσει τον αγοραστή	π	VI	1		
παραπλανήσει τον καταναλωτή	κ	4	26	2	α
παραπλανητικές	κ	3	7	1	
παραπλανούν τον καταναλωτή	κ	4	35	1	α
παραπλανούσε	κ	3	8	4	
παραπομπές	κ	7	53	2	
παραρτήματος I	κ	1	2	4	
παρασκευάζεται για κατανάλωση	κ	4	31	3	
παρασκευασθεί	κ	3	8	7	β
παρασκευάσματα κόμμεων	π	VII	B	9	
παρασκευάσματα κρέατος	κ	1	2	1	στ
παρασκευάσματα κρέατος	π	VII	A	1	
παρασκευασμάτων κρέατος	π	VI	5		
παρασκευασμάτων κρέατος	π	VI	6		
παρασκευασμάτων κρέατος	π	VI	7		
παρασκευασμένων προϊόντων αλιείας	π	VI	6		
παρασκευή	κ	4	9	1	γ
παρασκευή 100 g τελικού προϊόντος	π	VIII	4	α	
παρασκευή του	κ	4	31	3	
παρασκευή του τροφίμου	κ	4	18	2	
παρασκευή τροφίμου	π	VII	Δ	3	
παρεκκλίσεων	κ	3	7	3	
παρέχονται με άλλα κατάλληλα μέσα	κ	4	14	1	α
παρέχονται με άλλα μέσα	κ	4	16	2	
παρέχονται χωρίς πρόσθετες χρεώσεις	κ	4	14	1	α
παρόμοια προϊόντα	π	VIII	1	α	iv
παρόμοια τρόφιμα	κ	3	7	1	γ
παρόντος κανονισμού	κ	1	2	1	
παρουσία trans-λιπαρών	κ	4	30	7	
παρουσία θρεπτικών ουσιών	κ	3	7	1	γ
παρουσία ορισμένων συστατικών	κ	3	7	1	γ
παρουσία σε ένα τρόφιμο	κ	4	20	β	i

	ύποπαράγραφος				
	παράγραφος				
	άρθρο				
	κεφάλαιο				
	«κ» = κανονισμός και «π» = παράτημα				
αλφαβητικά λέξεις κλειδιά (keywords)					
παρουσία των πληροφοριών	κ	3	8	2	
παρουσίαση	κ	4	34		
παρουσίαση	κ	4	35	1	
παρουσίαση	κ	5	37		
παρουσίαση	π	XV			
παρουσίαση των τροφίμων	κ	3	7	4	β
παρουσίαση υποχρεωτικών ενδείξεων	κ	4	13		
παροχή άλλων ενδείξεων	κ	6	44	1	β
παροχή όλων αυτών των ενδείξεων	κ	6	44	1	β
παροχή ορισμένων αυτών των ενδείξεων	κ	6	44	1	β
παροχή πληροφοριών	κ	2	3	1	
παροχή πληροφοριών	κ	3	8	1	
παροχή πληροφοριών	κ	3	8	2	
παροχή πληροφοριών για τα τρόφιμα	κ	1	1	3	
παροχή πληροφοριών στους καταναλωτές	κ	1	1	3	
παροχή των ενδείξεων	κ	6	44	1	α
παροχή υποχρεωτικών πληροφοριών	κ	3	8	6	
παροχής πληροφοριών για την ενεργειακή αξία	κ	4	16	4	
παροχής υποχρεωτικών πληροφοριών	κ	2	4	2	
παρών κανονισμός αποτελεί	κ	1	1	1	
παρών κανονισμός εφαρμόζεται	κ	1	1	4	
παρών κανονισμός θεσπίζει	κ	1	1	2	
παρών κανονισμός ισχύει	κ	1	1	3	
πατάτες	κ	4	19	1	α
πατάτες	π	X	1	δ	
πεδίο εφαρμογής	κ	1	1		
πέρασ της μεταβατικής περιόδου	κ	7	47	1	α
περιβλήματα προϊόντων αλλαντοποίησης	π	VI	Γ		
περιγραφή των συνθηκών αποθήκευσης	π	X	2	β	
περιγραφής	κ	3	7	1	δ
περιγραφικές πληροφορίες	κ	4	17	2	
περιγραφική ονομασία	κ	1	2	2	ΙΟΤ
περιγραφική ονομασία του τροφίμου	κ	4	17	1	

	ύποπαράγραφος				
	παράγραφος				
	άρθρο				
	κεφάλαιο				
	«κ» = κανονισμός και «π» = παράτημα				
αλφαβητικά λέξεις κλειδιά (keywords)					
περιεκτικότητα	κ	4	30	1	β
περιεκτικότητα σε αιθυλική αλκοόλη	κ	4	9	1	ια
περιεκτικότητα σε αιθυλική αλκοόλη	π	XII			
περιεκτικότητα σε λίπος	π	VII	B	17	
περιεκτικότητας σε καφεΐνη	π	III	4	4.1	
περιεκτών	κ	4	13	3	
περιέχει	κ	4	21	1	β
περιέχει αμελητέες ποσότητες των ...	κ	4	34	5	
περιέχει γλυκύρριζα	π	III	3	3.1	
περιέχει γλυκύρριζα	π	III	3	3.2	
περιέχει γλυκύρριζα	π	III	3	3.3	
περιέχει καφεΐνη	π	III	4	4.2	
περιέχει πηγή φαιτυλαλανίνης	π	III	2	2.3	
περιεχόμενο	κ	4	30		
περιέχονται στη συσκευασία	κ	4	33	1	
περιέχονταν σε ένα ή περισσότερα συστατικά	κ	4	20	β	i
περιλαμβάνει όλα τα συστατικά	κ	4	18	2	
περιλαμβάνεται και η ακριβής ημέρα	π	X	1	α	
περιορίζεται	κ	4	30	4	
περιορίζεται	κ	4	30	5	
περιορίζουν	κ	6	38	2	
περισσότερες επίσημες γλώσσες	κ	4	15	2	
πηκτωματογόνο	π	VII	Γ		
πλακούντος έκθλιψης ή εξευγενισμένο	π	VII	B	15	
πληθυσμιακές ομάδες	κ	5	36	3	γ
πληθυσμιακές ομάδες	κ	6	43		
πληροφόρηση	κ	4	21	2	
πληροφόρηση του καταναλωτή	κ	4	10	2	
πληροφορίες	κ	1	2	2	γ
πληροφορίες	κ	2	4	1	
πληροφορίες	κ	2	4	1	α
πληροφορίες	κ	2	4	1	β
πληροφορίες	κ	2	4	1	γ

	ύποπαράγραφος				
	παράγραφος				
	άρθρο				
	κεφάλαιο				
	«κ» = κανονισμός και «π» = παράτημα				
αλφαβητικά λέξεις κλειδιά (keywords)					
πληροφορίες	κ	3			
πληροφορίες	κ	3	7		
πληροφορίες	κ	3	7	1	
πληροφορίες	κ	3	7	2	
πληροφορίες	κ	3	8	3	
πληροφορίες	κ	3	8	4	
πληροφορίες	κ	4			
πληροφορίες	κ	4	23	2	
πληροφορίες	κ	5	36	3	β
πληροφορίες	κ	7	50		
πληροφορίες αυτές δεν διαγράφονται	κ	4	13	1	
πληροφορίες αυτές δεν διακόπτονται	κ	4	13	1	
πληροφορίες αυτές δεν καλύπτονται	κ	4	13	1	
πληροφορίες αυτές δεν κρύβονται	κ	4	13	1	
πληροφορίες για τα τρόφιμα	κ	1	1	1	
πληροφορίες για τα τρόφιμα	κ	1	1	2	
πληροφορίες για τα τρόφιμα	κ	1	2	2	α
πληροφορίες για τα τρόφιμα	κ	1	2	2	β
πληροφορίες για τα τρόφιμα	κ	1	2	2	γ
πληροφορίες για τα τρόφιμα	κ	2			
πληροφορίες για τα τρόφιμα	κ	2	3	2	
πληροφορίες για τα τρόφιμα	κ	2	3	3	
πληροφορίες για τα τρόφιμα	κ	2	3	4	
πληροφορίες για τα τρόφιμα	κ	2	4		
πληροφορίες για τα τρόφιμα	κ	5	36	1	
πληροφορίες για τα τρόφιμα	κ	3	7	2	
πληροφορίες για τα τρόφιμα	κ	3	8	5	
πληροφορίες γίνονται κατανοητές	κ	4	12	3	
πληροφορίες με σημαντική αξία	κ	2	4	2	
πληροφοριών	κ	3	8	2	
πλήρως υδρογονωμένο	π	VII	A	8	
πλήρως υδρογονωμένο	π	VII	A	9	
πλήρως υδρογονωμένο	π	VII	B	1	

	ύποπαράγραφος				
	παράγραφος				
	άρθρο				
	κεφάλαιο				
	«κ» = κανονισμός και «π» = παράτημα				
αλφαβητικά λέξεις κλειδιά (keywords)					
πλήρως υδρογονωμένο	π	VII	B	2	
πλησίον της ονομασίας του προϊόντος	π	VI	4	α	
πνευματική ιδιοκτησία ονομασία	κ	4	17	4	
ποιότητα του τροφίμου	π	VI	2	γ	
πολυακόρεστα·	κ	4	30	2	β
πολυακόρεστα	π	I	6		
πολυακόρεστα	π	XV			
πολυακόρεστα),	π	I	1	β	
πολύγλωσση επισήμανση των ενδείξεων	κ	4	15	3	
πολυόλες	κ	4	30	2	γ
πολυόλες	π	I	1	β	
πολυόλες	π	I	8		
πολυόλες	π	I	9		
πολυόλες	π	XIV			
πολυόλες	π	XV			
πολυόλες	π	III	2	2.4	
πολυολών	π	I	7		
πολωνική γλώσσα	π	VI	7		
πορτογαλική γλώσσα	π	VI	7		
ποσοστό λίπους κάτω του ...	π	VI	2		
ποσότητα	κ	3	7	1	α
ποσότητα	κ	4	9	1	ε
ποσότητα	κ	4	23		
ποσότητα	κ	4	23	1	
ποσότητα	κ	7	49		
ποσότητα εκφράζεται	π	VIII	4	α	
ποσότητα θρεπτικών ουσιών	κ	4	33	2	
ποσότητα θρεπτικών ουσιών	κ	4	33	3	
ποσότητα θρεπτικών ουσιών	κ	4	35	1	
ποσότητα κατηγοριών συστατικών	κ	4	9	1	δ
ποσότητα ορισμένων συστατικών	κ	4	9	1	δ
ποσότητα του νερού	π	VII	A	1	
ποσότητα του συστατικού	π	VIII	3	α	

	ύποπαράγραφος				
	παράγραφος				
	άρθρο				
	κεφάλαιο				
«κ» = κανονισμός και «π» = παράτημα αλφαβητικά λέξεις κλειδιά (keywords)					
ποσότητα των θρεπτικών ουσιών	κ	4	32	1	
ποσότητα των θρεπτικών ουσιών	κ	4	32	2	
ποσότητα των θρεπτικών ουσιών	κ	4	34	5	
ποσότητα των συστατικών	π	VIII	3	α	
ποσότητα των συστατικών	π	VIII	4	γ	
ποσότητας	κ	4	23	3	
ποσότητας	κ	4	23	2	
ποσότητας ενός συστατικού	κ	4	22	1	
ποσότητες	κ	4	30	1	β
ποσότητες αναφοράς	κ	4	35	1	ε
ποσότητες θρεπτικών ουσιών	κ	4	33	1	
ποσότητες πρόσληψης	κ	4	35	1	ε
ποσότητες των θρεπτικών ουσιών	κ	4	31	3	
ποσότητες των θρεπτικών ουσιών	κ	4	32	4	
ποσότητες των ουσιών	κ	7	49		
ποσότητες των πτητικών συστατικών	π	VIII	4	β	
ποσοτήτων αναφοράς	κ	4	33	2	
ποσοτήτων αναφοράς	κ	4	33	3	
ποσοτήτων αναφοράς	κ	5	36	3	γ
ποσοτήτων αναφοράς	κ	6	43		
ποσοτική αναγραφή	κ	4	22	2	
ποσοτική αναγραφή συστατικών	π	VIII			
ποσοτική αναγραφή των συστατικών	κ	4	22		
ποσοτική αναγραφή των συστατικών	π	VIII	1		
ποτά	κ	4	9	1	ια
ποτά	π	III	3	3.1	
ποτά	π	III	3	3.2	
ποτά	π	III	3	3.3	
ποτά	π	III	4		
ποτά	π	X	1	δ	
ποτά	π	XII	3		
ποτών	κ	4	28	2	
ποτών	κ	6	41		

	ύποπαράγραφος				
	παράγραφος				
	άρθρο				
	κεφάλαιο				
	«κ» = κανονισμός και «π» = παράτημα				
αλφαβητικά λέξεις κλειδιά (keywords)					
ποτών	π	III	4	4.2	
ποτών	π	XIII	A	2	
ποτών	π	XII			
πραγματικές μέσες τιμές των συστατικών	κ	4	31	4	β
πραγματική τιμή	π	I	13		
πραγματική φύση του τροφίμου	κ	4	17	2	
πραγματική χώρα καταγωγής	κ	4	26	2	α
πραγματικό τόπο προέλευσης	κ	4	26	2	α
πραγματικός ογκομετρικός αλκοολικός τίτλος	π	XII			
πρακτικές	κ	3	7		
πρακτικές σχετικά με πληροφορίες	κ				
πριν από τη συμπύκνωση	π	VII	A	2	
πριν από τη συμπύκνωση	π	VIII	4	γ	
πριν από την αφυδάτωση	π	VIII	4	γ	
πριν από την αφυδάτωση	π	VII	A	2	
προαιρετικές πληροφορίες	κ	5			
προαιρετικές πληροφορίες	κ	5	36	3	
προαιρετικές πληροφορίες	κ	5	36	4	
προαιρετική αναγραφή	κ	6	43		
προαιρετική βάση	κ	5	36	1	
προαιρετική βάση	κ	5	36	2	
προαιρετική βάση	κ	7	54	2	
προαιρετικών πληροφοριών	κ	5	37		
προδιαγραφών	κ	6	45	5	
προέλευσης	κ	1	2	2	ζ
προέλευσης	κ	4	9	1	θ
προέλευσης	κ	4	26	3	
προέλευσης	κ	4	26	3	α
προέλευσης	κ	4	26	3	β
προέλευσης	κ	4	26	4	
προέλευσης	κ	4	26	5	
προέλευσης	κ	4	26	6	
προέλευσης	κ	4	26	7	

	ύποπαράγραφος				
	παράγραφος				
	άρθρο				
	κεφάλαιο				
	«κ» = κανονισμός και «π» = παράτημα				
αλφαβητικά λέξεις κλειδιά (keywords)					
προέλευσης	κ	4	26	9	
προέρχεται από ουσία	κ	4	9	1	γ
προέρχεται από προϊόν	κ	4	9	1	γ
προηγείται κατάλληλη ένδειξη	κ	4	18	2	
προηγείται κατάλληλος τίτλος	κ	4	18	2	
προηγείται κατάλληλος τίτλος ή ένδειξη	κ	4	18	1	
προθεσμία κατανάλωσης	κ	4	25	2	
προϊόν	κ	4	21	1	β
προϊόν παρασκευάζεται και διατίθεται νομίμως	κ	4	17	2	
προϊόντα	κ	4	23	1	β
προϊόντα	π	II			
προϊόντα	π	V	7		
προϊόντα αλιείας	κ	1	2	1	στ
προϊόντα αρτοποιίας	π	X	1	δ	
προϊόντα με βάση το κρέας	κ	1	2	1	στ
προϊόντος	κ	4	21	1	α
προϊόντος	κ	4	21	1	β
προϊόντων	κ	4	21		
προϊόντων	κ	5	36	3	α
προϊόντων αλιείας	π	VI	5		
προϊόντων αλιείας	π	VI	6		
προϊόντων αλιείας	π	VI	7		
προϊόντων εκτός ποτών	π	XIII	A	2	
προκαλεί αλλεργίες	κ	4	9	1	γ
προκαλεί δυσανεξίες	κ	4	9	1	γ
πρόληψη	κ	6	39	1	γ
πρόληψης	κ	3	7	3	
προμηθεύουν	κ	3	8	8	
προμηθεύουν σε άλλους υπευθύνους	κ	3	8	8	
προορίζεται για παράδοση	κ	3	8	7	β
προορίζεται μεν για τον τελικό καταναλωτή	κ	3	8	7	α
προορίζονται για παράδοση	κ	3	6		
προσδιορισμός ορισμένων συστατικών	π	VII	B		

	ύποπαράγραφος				
	παράγραφος				
	άρθρο				
	κεφάλαιο				
	«κ» = κανονισμός και «π» = παράτημα				
αλφαβητικά λέξεις κλειδιά (keywords)					
προσδιορισμός ορισμένων συστατικών	π	VII	Γ		
προσδιορισμός συστατικών	π	VII			
πρόσθετα	π	VII	A	7	
πρόσθετα σάκχαρα	π	III	2	2.2	
πρόσθετα τροφίμων	κ	4	20	β	
πρόσθετα τροφίμων	κ	4	20	γ	
πρόσθετα τροφίμων	κ	4	20	δ	
πρόσθετα τροφίμων	π	V	11		
πρόσθετα τροφίμων	π	VII	E	2	α
πρόσθετα τροφίμων	π	VII	E	2	β
πρόσθετα τροφίμων	π	VII	Γ		
πρόσθετες ενδείξεις	π	III			
πρόσθετες μορφές έκφρασης	κ	4	35		
πρόσθετες μορφές παρουσίασης	κ	4	35		
πρόσθετες πολυόλες	π	III	2	2.4	
πρόσθετες πρωτεΐνες	π	VI	5		
πρόσθετες υποχρεωτικές ενδείξεις	κ	4	10		
πρόσθετες υποχρεωτικές ενδείξεις	κ	4	10	1	
πρόσθετες υποχρεωτικές ενδείξεις	κ	4	13	4	
πρόσθετες υποχρεωτικές ενδείξεις	κ	6	39		
πρόσθετες υποχρεωτικές ενδείξεις	κ	6	39	1	
πρόσθετη βιταμίνη	π	VIII	2	β	
πρόσθετο νερό	π	VII	A	1	
πρόσθετο συστατικό	π	V	9		
πρόσθετο τροφίμων	κ	1	2	1	δ
πρόσθετου νερού	π	VI	6		
πρόσθετων μορφών έκφρασης	κ	4	35	2	
πρόσθετων μορφών έκφρασης	κ	4	35	3	
πρόσθετων μορφών έκφρασης	κ	4	35	4	
πρόσθετων μορφών έκφρασης	κ	4	35	5	
πρόσθετων μορφών παρουσίασης	κ	4	35	2	
πρόσθετων μορφών παρουσίασης	κ	4	35	3	
πρόσθετων μορφών παρουσίασης	κ	4	35	4	

	ύποπαράγραφος				
	παράγραφος				
	άρθρο				
	κεφάλαιο				
	«κ» = κανονισμός και «π» = παράτημα				
αλφαβητικά λέξεις κλειδιά (keywords)					
πρόσθετων μορφών παρουσίασης	κ	4	35	5	
προσθέτων τροφίμων	π	VI	7		
προσθήκη φυτοστερολών / φυτοστανολών	π	III	5	5.1	
προσλαμβανόμενες ποσότητες αναφοράς	π	XIII			
προσλαμβανόμενες ποσότητες αναφοράς	π	XIII	A		
προσλαμβανόμενες ποσότητες αναφοράς	π	XIII	B		
προσλαμβανόμενες ποσότητες αναφοράς	κ	4	35	1	ε
προσλαμβανόμενη ποσότητα αναφοράς	κ	4	32	5	
προσλαμβανόμενων ποσοτήτων αναφοράς	κ	4	32	3	
προσλαμβανόμενων ποσοτήτων αναφοράς	κ	4	32	4	
προσλαμβανόμενων ποσοτήτων αναφοράς	κ	4	33	2	
προσλαμβανόμενων ποσοτήτων αναφοράς	κ	5	36	3	γ
προστασία	κ	2	4	1	β
προστασία	κ	4	26	1	
προστασία	κ	6	39	1	α
προστασία	κ	6	39	1	β
προστασία	κ	6	39	1	δ
προστασία της ανθρώπινης υγείας	κ	7	47	2	
προστασίας των καταναλωτών	κ	3	8	4	
προσθεθεί ανόργανα συστατικά	κ	7	50		
προσθεθεί βιταμίνες	κ	7	50		
προσθεθεί νερό	π	VIII	4	δ	
προσθεθεί στα τρόφιμα	κ	7	50		
προσθεθούν και πάλι	κ	4	20	α	
προσσκευάζονται	κ	6	44	1	
προσσκευασία	κ	3	8	7	
προσσκευασία	π	IX	3		
προσσκευασμένα	κ	6	44	1	
προσσκευασμένα τρόφιμα	κ	3	8	7	β
προσσκευασμένα τρόφιμα	κ	6	44		
προσσκευασμένη ατομική μερίδα	π	X	2	δ	
προσσκευασμένο προϊόν	π	IX	4		
προσσκευασμένο τρόφιμο	κ	1	2	2	ε

	ύποπαράγραφος				
	παράγραφος				
	άρθρο				
	κεφάλαιο				
	«κ» = κανονισμός και «π» = παράτημα				
αλφαβητικά λέξεις κλειδιά (keywords)					
προσσκευασμένο τρόφιμο	κ	3	8	7	α
προσσκευασμένο τρόφιμο	κ	3	8	7	β
προσσκευασμένου τροφίμου	κ	4	30	3	
προσσκευασμένων τροφίμων	κ	4	12	2	
προσσκευασμένων τροφίμων	κ	4	14	1	
προσωρινά αφαιρεθεί	κ	4	20	α	
προωστικό αέριο	π	VII	Γ		
πρωταρχικό συστατικό	κ	1	2	2	ιζ
πρωταρχικού συστατικού	κ	4	26	3	
πρωταρχικού συστατικού	κ	4	26	3	α
πρωταρχικού συστατικού	κ	4	26	3	β
πρωτεΐνες	π	I	1	β	
πρωτεΐνες	π	I	10		
πρωτεΐνες	π	VI	5		
πρωτεΐνες	π	XIV			
πρωτεΐνες	π	XV			
πρωτεΐνες γάλακτος	π	VII	B	14	
πρωτεΐνες του γάλακτος	π	VII	B	14	
πρωτεΐνη	π	XIII	B		
πρωτεϊνών	κ	4	30	1	β
πτηνών	π	VII	B	17	
πτηνικά προϊόντα	π	VII	A	1	
πτηνικών συστατικών	π	VIII	4	β	
πυκνωτικό μέσο	π	VII	Γ		
πωλείται ένα τρόφιμο	κ	4	15	2	
πώληση εξ αποστάσεως	κ	4	14		
πώληση με επικοινωνία εξ αποστάσεως	κ	4	14	2	
πωλούνται με το κομμάτι	π	IX	1	α	
P					
ραφινρισμένο σογιέλαιο	π	II	6	α	
ριβοφλαβίνη	π	XIII	A	1	

ύποπαράγραφος					
παράγραφος					
άρθρο					
κεφάλαιο					
«κ» = κανονισμός και «π» = παράτημα					
αλφαβητικά λέξεις κλειδιά (keywords)					
ρουμανική γλώσσα	π	VI	7		
ρυθμιστής οξύτητας	π	VII	Γ		
Σ					
σάκχαρα	κ	4	30	3	β
σάκχαρα	κ	4	30	5	β
σάκχαρα	π	I	1	β	
σάκχαρα	π	I	8		
σάκχαρα	π	III	2	2.2	
σάκχαρα	π	XIII	B		
σάκχαρα	π	XV			
σάκχαρα σε στερεά μορφή	π	X	1	δ	
σακχαρόζης	π	VII	B	11	
σακχαρώδη προϊόντα	π	X	1	δ	
σακχάρων	κ	4	30	1	β
σαφείς	κ	3	7	2	
σαφείς	κ	5	36	2	β
σαφή αναφορά της ονομασίας	κ	4	21	1	α
σαφή διάκριση της ονομασίας	κ	4	21	1	β
σαφή μορφή	κ	4	34	1	
σε μεταβαλλόμενες αναλογίες	π	VII	A	4	
σε μεταβαλλόμενες αναλογίες	π	VII	A	8	
σε μεταβαλλόμενες αναλογίες	π	VII	A	9	
σε ποικίλη αναλογία	π	VII	A	5	
σειρά αναλογίας κατά βάρος	π	VIII	4	γ	
σειρά αναλογίας στο ανασυσταθέν προϊόν	π	VII	A	3	
σειρά παρουσίασης	κ	4	34	1	
σειρά περιεκτικότητας ως προς το βάρος	κ	4	18	2	
σελήνιο	π	XIII	A	1	
σέλινο	π	II	9		
σημαντικές απώλειες του βάρους τους	π	IX	1	α	
σημαντικές απώλειες του όγκου	π	IX	1	α	

	ύποπαράγραφος				
	παράγραφος				
	άρθρο				
	κεφάλαιο				
	«κ» = κανονισμός και «π» = παράτημα				
αλφαβητικά λέξεις κλειδιά (keywords)					
σημαντική ποσότητα	ππ	XIII	A	2	
σίδηρος	ππ	XIII	A	1	
σίκαλη	ππ	II	1		
σινάπτι	ππ	II	10		
σιρόπτι γλυκόζης	ππ	VII	B	13	
σιρόπτι γλυκόζης αφυδατωμένο	ππ	VII	B	13	
σιρόπια γλυκόζης	ππ	II	1	α	
σιρόπια γλυκόζης	ππ	II	1	γ	
σιτάρι	ππ	II	1		
σιτάρι	ππ	II	1	α	
σιτάρι	ππ	II	1	β	
σιτηρά	ππ	II	1	δ	
σιτηρό kamut	ππ	II	1		
σκελετικοί μύες	ππ	VII	B	17	
σκληρυντικό	ππ	VII	Γ		
σκόνη	ππ	VI	1		
σκοπούς του παρόντος κανονισμού	κ	1	2	1	
σλοβακική γλώσσα	ππ	VI	7		
σλοβενική γλώσσα	ππ	VI	7		
ΣΟ	κ	4	26	2	β
σόγια	ππ	II	6		
σόγια	ππ	II	6	α	
σουηδική γλώσσα	ππ	VI	7		
σπέρματα σόγιας	ππ	II	6	β	
σπέρματα σόγιας	ππ	II	6	γ	
σπέρματα σόγιας	ππ	II	6	δ	
σπόρους σησαμιού	ππ	II	11		
στάδια της τροφικής αλυσίδα	κ	1	1	3	
στάδιο	κ	3	8	7	α
στάδιο που προηγείται της πωλήσεως	κ	3	8	7	α
σταθεροποιητής	ππ	VII	Γ		
σταθμά	κ	4	11		
σταφύλι	ππ	X	1	δ	

	ύποπαράγραφος				
	παράγραφος				
	άρθρο				
	κεφάλαιο				
	«κ» = κανονισμός και «π» = παράτημα				
αλφαβητικά λέξεις κλειδιά (keywords)					
σταφύλια	π	XII	1		
σταφύλια	π	XII	2		
στερεό τρόφιμο	π	IX	5		
στερόλες φυτικών ελαίων	π	II	6	δ	
στη διαφήμιση	κ	3	7	4	α
στιγμή της παράδοσης	κ	4	14	1	β
στιγμή της παρασκευής	π	VII	A	2	
στιγμή της χρησιμοποίησής τους	π	VIII	3	α	
στιγμιαίο τσάι	π	V	8		
στοιχεία ενός συστατικού	κ	4	20	α	
στοιχείων των ενδείξεων	κ	6	44	2	
στόχοι	κ	2	3		
στόχων του παρόντος κανονισμού	κ	4	18	5	
συγκεκριμένα είδη τροφίμων	κ	4	19	2	
συγκεκριμένα τρόφιμα	κ	1	1	4	
συγκεκριμένες κατηγορίες τροφίμων	κ	4	19	2	
συγκεκριμένο είδος τυριού	π	VII	B	6	
συγκεκριμένο είδος ψαριού	π	VII	B	5	
συγκεκριμένους κατηγορίες τροφίμων	κ	4	10		
συγκεκριμένους κατηγορίες τροφίμων	κ	4	10	1	
συγκεκριμένους κατηγορίες τροφίμων	κ	4	10	2	
συγκεκριμένους κατηγορίες τροφίμων	κ	6	39	1	
συγκεκριμένους τύπους τροφίμων	κ	4	10		
συγκεκριμένους τύπους τροφίμων	κ	4	10	1	
συγκεκριμένους τύπους τροφίμων	κ	4	10	2	
συγκεκριμένους τύπους τροφίμων	κ	6	39	1	
συγχέεται	κ	4	22	1	γ
σύγχυση	κ	5	36	2	β
σύγχυση	κ	5	36	4	
σύγχυσης	κ	4	19	1	ειi
σύμβολα.	κ	4	9	2	
συμβόλων	κ	4	9	4	
συμμόρφωση προς την νομοθεσίας	κ	3	8	5	

	ύποπαράγραφος				
	παράγραφος				
	άρθρο				
	κεφάλαιο				
	«κ» = κανονισμός και «π» = παράτημα				
αλφαβητικά λέξεις κλειδιά (keywords)					
συμπληρωμάτων διατροφής	κ	4	29	1	α
συμπληρωμάτων διατροφής	π	III	4	4.2	
συμπλοκοποιητές	π	VII	Γ		
συμπυκνωμένα τρόφιμα	π	VII	A	3	
συμπυκνωμένα τρόφιμα	π	VIII	4	δ	
συμπυκνωμένη μορφή	κ	4	20	ε	i
συμπυκνωμένη μορφή	π	III	4	4.1	
συμπυκνωμένη μορφή	π	VIII	4	γ	
συμπυκνωμένη μορφή	π	VII	A	2	
συμπυκνωμένη ξηρά μορφή	π	III	4	4.1	
συμπυκνωμένο	π	VI	1		
συμφεροντούχων	κ	2	3	4	
συμφερόντων των καταναλωτών	κ	2	3	1	
σύμφωνα με την εφαρμοστέα νομοθεσία	κ	3	8	3	
συνδυασμένη ονοματολογία 2010	π	XI			
συνδυασμένης ονοματολογίας («ΣΟ»)	κ	4	26	2	β
συνεπειών	κ	2	4	1	βii
συνεχίζουν να πωλούνται	κ	7	47	1	α
συνήθη ονομασία.	κ	4	17	4	
συνήθης ονομασία	κ	1	2	2	ie
συνήθης ονομασία του τροφίμου	κ	4	17	1	
σύνθεση	κ	2	4	1	α
σύνθεση	κ	3	7	1	α
σύνθεσης	κ	2	4	1	βi
σύνθετα συστατικά	π	VII	E	2	
σύνθετα συστατικά	π	VII	E	2	β
συνθετικό	κ	1	2	2	η
σύνθετο συστατικό	κ	1	2	2	η
σύνθετο συστατικό	π	VII	E	2	γ
σύνθετο συστατικό	π	VII	E	1	
σύνθετου συστατικού	π	VII	E	2	α
σύνθετων συστατικών	π	VII	E		
συνθήκες	κ	4	25	1	

	ύποπαράγραφος				
	παράγραφος				
	άρθρο				
	κεφάλαιο				
	«κ» = κανονισμός και «π» = παράτημα				
αλφαβητικά λέξεις κλειδιά (keywords)					
συνθήκες αποθήκευσης	κ	4	9	1	ζ
συνθήκες διατήρησης	κ	4	25		
συνθήκες διατήρησης	κ	4	25	1	
συνθήκες διατήρησης	κ	4	25	2	
συνθήκες χρήσης	κ	4	9	1	ζ
συνθήκες χρήσης	κ	4	25		
συνθήκες χρήσης	κ	4	25	1	
συνίσταται στη λέξη «συστατικά»	κ	4	18	1	
συνολικά λιπαρά	π	XIII	B		
συντελεστές μετατροπής	κ	4	31	2	
συντελεστές μετατροπής	π	XIV			
συντελεστών μετατροπής	κ	4	31	1	
συντηρητικό	π	VII	Γ		
συσκευάζονται	κ	6	44	1	
συσσκευασία	κ	3	7	4	β
συσσκευασία περιέχει μία μόνο μερίδα	π	XIII	A	2	
συσσκευασίας	κ	4	25	2	
συσσκευασιών	κ	4	13	3	
συσσκευασμένο σε προστατευτική ατμόσφαιρα	π	III	1	1.1	
συστατικά	κ	4	18	2	
συστατικά	κ	4	18	3	
συστατικά	κ	4	21	1	β
συστατικά	κ	4	22	2	
συστατικά	κ	4	26	5	στ
συστατικά	π	VI	2	α	
συστατικά ανασυσταθέντος προϊόντος	π	VII	A	3	
συστατικά τροφίμων	π	VI	3		
συστατικά, παρόμοια ή υποκαταστάσιμα	π	VII	A	7	
συστατικό	κ	1	2	2	στ
συστατικό	κ	1	2	2	η
συστατικό	κ	1	2	2	ιζ
συστατικό	κ	4	9	1	γ
συστατικό	κ	4	19	1	ει

	ύποπαράγραφος				
	παράγραφος				
	άρθρο				
	κεφάλαιο				
«κ» = κανονισμός και «π» = παράτημα					
αλφαβητικά λέξεις κλειδιά (keywords)					
συστατικό	π	V	1		
συστατικό	π	V	2		
συστατικό	π	VI	4		
συστατικό	π	VIII	1	α	
συστατικό γαλακτοκομικών προϊόντων	κ	4	26	5	γ
συστατικού	κ	4	20	α	
συστατικού	κ	4	20	ε	ι
συστατικών	κ	4	9	1	β
συστατικών	κ	4	9	1	δ
συστατικών	κ	4	18		
συστατικών	κ	4	19		
συστατικών	κ	4	19	1	
συστατικών	κ	4	20		
συστατικών	κ	4	22		
σφαγής	κ	4	26	9	γ
σφαγίου	π	VI	6		
σχήμα	κ	3	7	4	β
σωστή χρήση	κ	4	9	1	ι
T					
ταυτότητα	κ	2	4	1	α
ταυτότητα	κ	3	7	1	α
ταχείας κατάψυξης	π	VI	1		
τελικές διατάξεις	κ	7			
τελική ημερομηνία ανάλωσης	κ	4	9	1	στ
τελική ημερομηνία ανάλωσης	κ	4	24		
τελική ημερομηνία ανάλωσης	κ	4	24	1	
τελικό καταναλωτή	κ	6	44	1	
τελικό καταναλωτή	κ	3	8	4	
τελικό καταναλωτή	π	V	19		
τελικό προϊόν	κ	4	9	1	γ
τελικό προϊόν	κ	4	20	δ	

	ύποπαράγραφος				
	παράγραφος				
	άρθρο				
	κεφάλαιο				
	«κ» = κανονισμός και «π» = παράτημα				
αλφαβητικά λέξεις κλειδιά (keywords)					
τελικό προϊόν	π	VI	2	α	
τελικό προϊόν	π	VII	A	1	
τελικό προϊόν	π	VIII	4	β	
τελικοί καταναλωτές	κ	2	3	1	
τελικός καταναλωτής	κ	1	2	1	α
τελικών καταναλωτών	κ	4	19	2	
τεμαχίου με κόκαλο	π	VI	6		
τεμαχισθεί	κ	3	8	7	β
τεχνική πρόοδος	κ	7	46		
τεχνικοί κανόνες	κ	4	18	4	
τεχνικοί κανόνες	κ	4	22	2	
τεχνικοί κανόνες	κ	4	23	3	
τεχνικών προτύπων	κ	6	45	5	
τεχνολογικά βοηθήματα	κ	4	20	β	ii
τεχνολογικά βοηθήματα	κ	4	20	δ	
τεχνολογικά βοηθήματα	κ	4	21	1	β
τεχνολογικά βοηθήματα	π	V	12		
τεχνολογικά επεξεργασμένα νανοϋλικά	κ	1	2	2	κ
τεχνολογικά επεξεργασμένων νανοϋλικών	κ	4	18	5	
τεχνολογικό βοήθημα	κ	1	2	1	δ
τεχνολογικό βοήθημα	κ	4	9	1	γ
τεχνολογικό σκοπό	κ	4	20	β	i
τεχνολογικώς επεξεργασμένων νανοϋλικών	κ	4	18	3	
τηγμένα τυριά	κ	4	19	1	δ
την ίδια την ημερομηνία	π	X	2	β	
τιμές	κ	4	31	4	
τιμή ενέργειας	π	XIV			
τοκοφερόλες	π	II	6	β	
τομέα της νομοθεσίας	κ	2	5		
τοπικά καταστήματα λιανικής πώλησης	π	V	19		
τόπο	κ	4	26	9	α
τόπο	κ	4	26	9	β
τόπο	κ	4	26	9	γ

	ύποπαράγραφος				
	παράγραφος				
	άρθρο				
	κεφάλαιο				
	«κ» = κανονισμός και «π» = παράτημα				
αλφαβητικά λέξεις κλειδιά (keywords)					
τόπο γέννησης	κ	4	26	9	α
τόπο εκτροφής	κ	4	26	9	β
τόπο προέλευσης	κ	3	7	1	α
τόπο προέλευσης	κ	4	26	2	α
τόπο πώλησης	κ	6	44	1	
τόπο σφαγής	κ	4	26	9	γ
τόπος	κ	1	2	2	ζ
τόπος προέλευσης	κ	1	2	2	ζ
τόπος προέλευσης	κ	4	9	1	θ
τόπος προέλευσης	κ	4	26		
τόπος προέλευσης	κ	4	26	2	
τόπος προέλευσης	κ	4	26	3	
τόπος προέλευσης	κ	4	26	3	α
τόπος προέλευσης	κ	4	26	3	β
τόπος προέλευσης	κ	4	26	4	
τόπος προέλευσης	κ	4	26	5	
τόπος προέλευσης	κ	4	26	6	
τόπος προέλευσης	κ	4	26	7	
τόπος προέλευσης	κ	4	26	9	
τόπου προέλευσης	κ	6	39	2	
τριμμένη φρυγανιά	π	VII	B	10	
τριμμένο ψωμί ή φρυγανιά	π	VII	B	10	
τρόπο με τον οποίο είναι τακτοποιημένα	κ	3	7	4	β
τροποποιητικές διατάξεις	κ	7			
τροποποιημένη μορφή	κ	4	9	1	γ
τροποποιημένη μορφή	κ	4	20	δ	
τροποποιημένο άμυλο	π	VII	Γ		
τροποποιημένο με ένζυμα	π	VII	B	4	
τροποποιημένο με φυσική μέθοδο	π	VII	B	4	
τροποποιήσεις των παραρτημάτων	κ	7	46		
τρόπου αναγραφής	κ	4	24	3	
τροφική αλυσίδα	κ	6	45	2	
τροφική αλυσίδα	κ	7	48	1	

ύποπαράγραφος					
παράγραφος					
άρθρο					
κεφάλαιο					
«κ» = κανονισμός και «π» = παράτημα					
αλφαβητικά λέξεις κλειδιά (keywords)					
τρόφιμα	κ	1	2	1	α
τρόφιμα	κ	1	2	2	α
τρόφιμα	κ	1	2	2	β
τρόφιμα	κ	1	2	2	γ
τρόφιμα	κ	2	3	4	
τρόφιμα	κ	2	4		
τρόφιμα	κ	4			
τρόφιμα	κ	4	12		
τρόφιμα	π	III			
τρόφιμα	π	III	2		
τρόφιμα	π	III	2	2.1	
τρόφιμα	π	III	2	2.4	
τρόφιμα	π	III	3		
τρόφιμα	π	III	4		
τρόφιμα	π	III	4	4.2	
τρόφιμα	π	III	5		
τρόφιμα	π	III	5	5.1	
τρόφιμα	π	V			
τρόφιμα	π	V	19		
τρόφιμα	π	VI	2	β	
τρόφιμα	π	VI	2	γ	
τρόφιμα	π	VI	3		
τρόφιμα	π	VIII	4	α	
τρόφιμα	κ	3	7	1	
τρόφιμα	κ	3	8	8	
τρόφιμα ειδικής διατροφής	κ	3	7	3	
τρόφιμα σε δοχεία	π	V	18		
τρόφιμα σε συσκευασίες	π	V	18		
τρόφιμα συσκευασμένα	π	III	1		
τροφίμου	κ	4	9	1	α
τροφίμου	κ	4	9	1	ε
τροφίμου	κ	4	26	3	β
τροφίμου	π	VI			

	ύποπαράγραφος				
	παράγραφος				
	άρθρο				
	κεφάλαιο				
	«κ» = κανονισμός και «π» = παράτημα				
αλφαβητικά λέξεις κλειδιά (keywords)					
τροφίμου	π	VI	A		
τροφίμου	π	VI	4		
τροφίμου 50 %	κ	4	26	5	στ
τροφίμου όπως πωλείται	κ	4	31	3	
τροφίμων	κ	3			
τροφίμων	κ	3	7	4	β
τροφίμων	κ	3	8	3	
τροφίμων	π	VI	2		
τσάι	π	V	8		
τσάι	π	III	4	4.1	
τσάι χωρίς καφεΐνη	π	V	8		
τσεχική γλώσσα	π	VI	7		
τσίχλες	π	V	17		
τσίχλες	π	VII	B	9	
τσίχλες	π	X	1	δ	
τυρί	κ	4	19	1	δ
τυρί	π	VII	B	6	
Τυρί(-ιά)	π	VII	B	6	
τυρογάλακτος	π	VII	B	14	
Υ					
υάλινων φιαλών	κ	4	16	1	
υβριδικές ποικιλίες	π	II	1		
υγεία	κ	2	4	1	βι
υγεία	κ	2	4	1	βii
υγεία	κ	4	24	1	
υγεία των ζώων	κ	6	45	2	
υγεία των ζώων	κ	7	48	1	
υγεία των καταναλωτών	κ	4	10	2	
υγεία των καταναλωτών	κ	4	21	2	
υγεία των καταναλωτών	κ	7	46		
υγείας των καταναλωτών	κ	2	4	1	β

	ύποπαράγραφος				
	παράγραφος				
	άρθρο				
	κεφάλαιο				
	«κ» = κανονισμός και «π» = παράτημα				
αλφαβητικά λέξεις κλειδιά (keywords)					
υγιεινότερες επιλογές	κ	4	30	7	
υγιούς διατροφής	π	III	5	5.1	
υγρά προϊόντα	κ	4	23	1	α
υγρό κάλυψης	π	IX	5		
υγροσκοπικό μέσο	π	VII	Γ		
υγρού καλύψεως	κ	4	20	ε	ii
υδατάνθρακες	π	I	1	β	
υδατάνθρακες	π	I	7		
υδατάνθρακες	π	XIII	B		
υδατάνθρακες	π	XV			
υδατάνθρακες (εκτός των πολυολών)	π	XIV			
υδατανθρακικά πολυμερή	π	I	12		
υδατανθράκων	κ	4	30	1	β
υδατικά διαλύματα αλάτων	π	IX	5		
υδατικά διαλύματα άλλων γλυκαντικών ουσιών	π	IX	5		
υδατικά διαλύματα βρώσιμων οξέων	π	IX	5		
υδατικά διαλύματα σακχάρων	π	IX	5		
υδρογονωμένου ελαίου	π	VII	B	1	
υδρογονωμένου λίπους	π	VII	B	2	
υδρολυμένων πρωτεϊνών	π	VI	5		
υδρόμελι	π	XII	2		
υδροξυλίου	π	I	9		
υδροξυπρολίνη	π	VI	1		
υλικό για γλασάρισμα	π	VII	Γ		
υλικό συσκευασίας	κ	3	7	4	β
υπαινιγμό	κ	3	7	1	γ
υπακτική δράση	π	III	2	2.4	
ύπαρξη συγκεκριμένου συστατικού	κ	3	7	1	δ
ύπαρξη συγκεκριμένου τροφίμου	κ	3	7	1	δ
υπερβολική κατανάλωση	π	III	3	3.2	
υπερβολική κατανάλωση	π	III	3	3.3	
υπερβολική κατανάλωση	π	III	2	2.4	
υπέρτασης	π	III	3	3.2	

	ύποπαράγραφος				
	παράγραφος				
	άρθρο				
	κεφάλαιο				
	«κ» = κανονισμός και «π» = παράτημα				
αλφαβητικά λέξεις κλειδιά (keywords)					
υπέρτασης	π	III	3	3.3	
υπεύθυνο επιχείρησης τροφίμων	κ	4	14	1	α
υπεύθυνοι επιχειρήσεων τροφίμων	κ	3	8	3	
υπεύθυνοι επιχειρήσεων τροφίμων	κ	3	8	4	
υπεύθυνοι επιχειρήσεων τροφίμων	κ	3	8	5	
υπεύθυνοι επιχειρήσεων τροφίμων	κ	3	8	7	
υπεύθυνοι επιχειρήσεων τροφίμων	κ	3	8	7	β
υπεύθυνοι επιχειρήσεων τροφίμων	κ	3	8	8	
υπεύθυνοι των επιχειρήσεων τροφίμων	κ	3	8	6	
υπεύθυνος επιχείρησης τροφίμων	κ	1	2	1	α
υπεύθυνος επιχείρησης τροφίμων	κ	3	8	1	
υπεύθυνος επιχείρησης τροφίμων	κ	3	8	2	
υπευθύνου επιχείρησης τροφίμων	κ	4	9	1	η
υπευθύνους επιχειρήσεων τροφίμων	κ	1	1	3	
υπευθύνους επιχειρήσεων τροφίμων	κ	4	35	3	
υπευθύνους επιχειρήσεων τροφίμων	κ	5	36	4	
υπευθύνους επιχειρήσεων τροφίμων	κ	4	35	2	
υπευθύνων των επιχειρήσεων	κ	3			
υπόδειξη	π	III	5	5.1	
υποκατασταθεί από διαφορετικό συστατικό	κ	3	7	1	δ
υποκατάστατα	π	V	5		
υποκατάστατα ξιδιού	π	V	9		
υπολογισμό της ενέργειας	π	XIV			
υπολογισμός	κ	4	31		
υπονοούν	κ	4	26	2	α
υποστεί παρόμοια επεξεργασία	π	X	1	δ	
υποχρεώσεις	κ	1	1	2	
υποχρεώσεις	κ	3	8		
υποχρεωτικές ενδείξεις	κ	3	8	7	
υποχρεωτικές ενδείξεις	κ	4	10		
υποχρεωτικές ενδείξεις	κ	4	10	1	
υποχρεωτικές ενδείξεις	κ	4	12	3	
υποχρεωτικές ενδείξεις	κ	4	13	2	

	ύποπαράγραφος				
	παράγραφος				
	άρθρο				
	κεφάλαιο				
	«κ» = κανονισμός και «π» = παράτημα				
αλφαβητικά λέξεις κλειδιά (keywords)					
υποχρεωτικές ενδείξεις	κ	4	13	4	
υποχρεωτικές ενδείξεις	κ	4	14	1	β
υποχρεωτικές ενδείξεις	κ	4	17		
υποχρεωτικές ενδείξεις	κ	6	39		
υποχρεωτικές ενδείξεις	κ	6	39	1	
υποχρεωτικές ενδείξεις	π	VI	A		
υποχρεωτικές πληροφορίες	κ	1	2	2	γ
υποχρεωτικές πληροφορίες	κ	2	4	1	
υποχρεωτικές πληροφορίες	κ	4			
υποχρεωτικές πληροφορίες	κ	4	12	1	
υποχρεωτικές πληροφορίες	κ	4	12	2	
υποχρεωτικές πληροφορίες	κ	4	13	1	
υποχρεωτικές πληροφορίες	κ	4	14	1	α
υποχρεωτικές πληροφορίες	κ	4	15	1	
υποχρεωτικές πληροφορίες	κ	5	37		
υποχρεωτικές πληροφορίες	κ	4	12	2	
υποχρεωτικές πληροφορίες για τα τρόφιμα	κ	2	4		
υποχρεωτικές πληροφορίες για τα τρόφιμα	κ	4	12	1	
υποχρεωτικές πληροφορίες διατίθενται	κ	4	12	1	
υποχρεωτική	κ	4	9	1	
υποχρεωτική	κ	6	44	1	α
υποχρεωτική	κ	7	50		
υποχρεωτική	π	VIII	1	α	ii
υποχρεωτική αναγραφή	κ	4	26	4	
υποχρεωτική αναγραφή	κ	4	26	5	
υποχρεωτική αναγραφή	κ	4	26	6	
υποχρεωτική αναγραφή	κ	4	26	7	
υποχρεωτική αναγραφή	κ	6	39	2	
υποχρεωτική διατροφική δήλωση	κ	4	16	3	
υποχρεωτική διατροφική δήλωση	κ	4	16	4	
υποχρεωτική διατροφική δήλωση	κ	4	30	1	
υποχρεωτική διατροφική δήλωση	κ	4	30	3	
υποχρεωτική η αναγραφή	κ	4	9	1	

	ύποπαράγραφος				
	παράγραφος				
	άρθρο				
	κεφάλαιο				
	«κ» = κανονισμός και «π» = παράτημα				
αλφαβητικά λέξεις κλειδιά (keywords)					
υποχρεωτική η αναγραφή	κ	4	16	2	
υποχρεωτικής διατροφικής δήλωσης	κ	4	30	2	
υποχρεωτικής διατροφικής δήλωσης	π	V			
υποχρεωτικών ενδείξεων	κ	4	9		
υποχρεωτικών ενδείξεων	κ	4	13		
υποχρεωτικών ενδείξεων	κ	4	16		
υποχρεωτικών ενδείξεων	κ	4	16	1	
υποχρεωτικών πληροφοριών	κ	4	12		
υψηλή περιεκτικότητα σε καφεΐνη	π	III	4		
υψηλό επίπεδο προστασίας	κ	2	3	1	
υψος x	π	IV			
ύψος είναι ίσο από 1,2 mm	κ	4	13	2	
ύψος είναι μεγαλύτερο από 1,2 mm	κ	4	13	2	
Φ					
φαινυλαλανίνης	π	III	2	2.3	
φάρμακα	π	III	5	5.1	
φέτας	π	VI	6		
φθίνουσα σειρά βάρους	π	VII	A		
φθίνουσα σειρά βάρους	π	VII	B	3	
φθίνουσα σειρά περιεκτικότητας	π	VII	E	1	
φθίνουσα σειρά περιεκτικότητας ως προς το βάρος	κ	4	18	2	
φθόριο	π	XIII	A	1	
φιλέτου	π	VI	6		
φινλανδική γλώσσα	π	VI	7		
φολικό οξύ	π	XIII	A	1	
φορέας	κ	1	2	1	δ
φορείς	κ	4	20	γ	
φουντούκια	π	II	8		
φρούτα	κ	4	19	1	α
φρούτα	π	VII	A	4	
φρούτα	π	X	1	δ	

ύποπαράγραφος					
παράγραφος					
άρθρο					
κεφάλαιο					
«κ» = κανονισμός και «π» = παράτημα					
αλφαβητικά λέξεις κλειδιά (keywords)					
φρούτα	π	X	1	δ	
φρούτων	π	IX	5		
φύση	κ	3	7	1	α
φυσικά μεταλλικά νερά	κ	3	7	3	
φυσικά προσφυόμενο ιστό	π	VII	B	17	
φυσική D-άλφα ηλεκτρική τοκοφερόλη	π	II	6	β	
φυσική D-άλφα οξική τοκοφερόλη	π	II	6	β	
φυσική D-άλφα τοκοφερόλη	π	II	6	β	
φυσικής κατάστασης του τροφίμου	π	VI	1		
φυσικό	π	VII	Δ	2	
φυσικών μεταλλικών νερών	κ	4	29	1	β
φυσικώς ενεχόμενου νατρίου	κ	4	30	1	β
φυστίκια	π	II	8		
φυτικά αφειψήματα	π	V	8		
φυτικά έλαια	π	VII	A	8	
φυτικά έλαια	π	II	6	γ	
φυτικά λίπη	π	VII	A	9	
φυτοστανόλες	π	III	5		
φυτοστανόλες	π	III	5	5.1	
φυτοστανολεστέρα	π	II	6	δ	
φυτοστανολεστέρες	π	III	5		
φυτοστανολεστέρες	π	III	5	5.1	
φυτοστερόλες	π	II	6	γ	
φυτοστερόλες	π	III	5		
φυτοστερόλες	π	III	5	5.1	
φυτοστερολεστέρες	π	II	6	γ	
φυτοστερολεστέρες	π	III	5		
φυτοστερολεστέρες	π	III	5	5.1	
φύτρα ψυχανθών	π	X	1	δ	
φωσφολιπιδίων	π	I	2		
φωσφόρος	π	XIII	A	1	

	κεφάλαιο	άρθρο	παράγραφος	υποπαράγραφος	
«κ» = κανονισμός και «π» = παράτημα					
αλφαβητικά λέξεις κλειδιά (keywords)					
X					
χαλκός	π	XIII	A	1	
χαμηλόβαθμων αλκοολούχων ποτών	κ	4	16	4	
χαρακτήρες μεγέθους γραμματοσειράς	κ	4	13	2	
χαρακτήρες μεγέθους γραμματοσειράς	π	VI	4	β	
χαρακτηρισμό ενός τροφίμου	κ	4	22	1	γ
χαρακτηρισμό του τροφίμου	π	VIII	1	α	iv
χαρακτηριστικά	κ	2	4	1	α
χαρακτηριστικά της σύνθεσης	κ	2	4	1	βι
χαρακτηριστικά του τροφίμου	κ	3	7	1	α
χειροποίητων τροφίμων	π	V	19		
χιλιόγραμμα	κ	4	23	1	
χιλιοθερμίδες (kcal)]	π	XV			
χιλιοστόγραμμα (mg)	π	XV			
χιλιοστόλιτρα	κ	4	23	1	
χιλιοστόλιτρα	κ	4	32		
χιλιοστόλιτρα	κ	4	32	2	
χιλιοστόλιτρα	κ	4	32	3	
χιλιοστόλιτρα	κ	4	32	4	
χιλιοστόλιτρα	κ	4	33	1	α
χιλιοστόλιτρα	κ	4	33	1	β
χιλιοστόλιτρα	κ	4	33	1	γ
χιλιοστόλιτρα	κ	4	33	2	
χλώριο	π	XIII	A	1	
χοιροειδή	π	VII	B	17	
χοιροειδών	π	VII	B	17	
χορτοφάγους	κ	5	36	3	β
χρήση	κ	4	27	1	
χρήση γραφικών	κ	4	35	1	
χρήση συμβόλων	κ	4	35	1	
χρήση των τροφίμων	κ	4	25	2	

	ύποπαράγραφος				
	παράγραφος				
	άρθρο				
	κεφάλαιο				
	«κ» = κανονισμός και «π» = παράτημα				
αλφαβητικά λέξεις κλειδιά (keywords)					
χρήσης	κ	4	25		
χρήσης	κ	4	25	1	
χρησιμοποιείται παρασκευή	κ	4	9	1	γ
χρησιμοποιηθέντων συστατικών	π	VIII	4	α	
χρησιμότητα	κ	4	19	2	
χρωματισμένα σάκχαρα	π	X	1	δ	
χρώματος του φόντου	κ	4	21	1	β
χρώμιο	π	XIII	A	1	
χρωστική ουσία	π	VII	Γ		
χυμοί λαχανικών	π	IX	5		
χυμοί φρούτων	π	IX	5		
χώρα καταγωγής	κ	3	7	1	α
χώρα καταγωγής	κ	4	9	1	θ
χώρα καταγωγής	κ	4	26		
χώρα καταγωγής	κ	4	26	2	
χώρα καταγωγής	κ	4	26	2	α
χώρα καταγωγής	κ	4	26	3	
χώρα καταγωγής	κ	4	26	3	α
χώρα καταγωγής	κ	4	26	3	β
χώρα καταγωγής	κ	4	26	4	
χώρα καταγωγής	κ	4	26	5	
χώρα καταγωγής	κ	4	26	6	
χώρα καταγωγής	κ	4	26	7	
χώρα καταγωγής	κ	4	26	9	
χώρα καταγωγής	κ	1	2	3	
χώρας καταγωγής	κ	6	39	2	
χωρίς καφεΐνη	π	V	7		
χώρο στον οποίο εκτίθενται	κ	3	7	4	β
Ψ					
ψάρι	π	VII	B	5	
ψάρια	π	II	4		

	ύποπαράγραφος	παράγραφος	άρθρο	κεφάλαιο	
«κ» = κανονισμός και «π» = παράτημα					
αλφαβητικά λέξεις κλειδιά (keywords)					
ψευδάργυρος	π	XIII	A	1	
Ω					
ωρίμανση	π	V	2		
διάφορα					
1,2 % κατ' όγκον	κ	4	9	1	ια
1,2 % κατ' όγκον	κ	4	16	4	
1,2 % κατ' όγκον	κ	4	28	2	
1,2 % κατ' όγκον	κ	6	41		
50 % τροφίμου	κ	4	26	5	στ
alcorops	κ	4	16	4	
cis - cis	π	I	6		
E306	π	II	6	β	
kilojoules (kJ)	π	XV			
salatrim	π	XIV			
trans	π	I	4		
trans-λιπαρών	κ	4	30	7	

ΚΕΦΑΛΑΙΟ .9.

Παραδείγματα (Φωτογραφίες) Ετικετών

1. Παραδείγματα Ετικετών

Στο παρόν Κεφάλαιο θα δοθούν μερικά παραδείγματα ετικετών. Πριν παρουσιαστούν τα παραδείγματα θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι η παρούσα Πτυχιακή Εργασία γράφεται λίγο πριν από την καταλυτική ημερομηνία εφαρμογής του Νέου Κανονισμού 1169/2011 . Αυτό έχει σαν συνέπεια να υπάρχουν ετικέτες σύμφωνα με την παλαιά Νομοθεσία , ετικέτες σύμφωνα με τον Νέο Κανονισμό - αλλά το πιο ενδιαφέρον – ετικέτες σύμφωνα με τον Νέο Κανονισμό οι οποίες δεν “εναρμονίζονται” πλήρως (έχουν λάθη) .

Ένα άλλο σημείο το οποίο θα πρέπει να τονιστεί είναι ότι όλες οι παρουσιαζόμενες ετικέτες είναι κατά επιλογή ασπρόμαυρες και ότι παραπέμπει σε εταιρεία , εμπορικό σήμα , κλπ έχει σβηστεί.

Οπότε όπως αναφέρθηκε στην πρώτη παράγραφο οι ετικέτες ταξινομούνται :

- Ετικέτες σύμφωνα με την παλαιά – αλλά εν ισχύ κατά την συγγραφή της παρούσης Πτυχιακής Εργασίας – Νομοθεσία
- Ετικέτες σύμφωνα με το Νέο Κανονισμό 1169/2011
- Ετικέτες σύμφωνα με το Νέο Κανονισμό 1169/2011, αλλά όχι πλήρως εναρμονισμένες .

2. Ετικέτες σύμφωνα με την παλαιά - αλλά εν ισχύ – Νομοθεσία

ΣΥΣΤΑΤΙΚΑ: Φρέσκο αποβουτυρωμένο γάλα αγελάδας - αποβουτυρωμένο συμπυκνωμένο γάλα αγελάδας - πρωτεΐνη γάλακτος 82,3%, φρούλα 10,4%, σιρόφι φρουκτόζης, τροποποιημένο άμυλο, ζελατίνη, γαλακτικό ασβέστιο, αρωματικές ύλες, συμπυκνωμένο κινός καρότου, γλυκαντικά: ασπαρτάμη (περιέχει πηγή φαινυλασινίνη) - ακετοσομφραμικό κάλιο - γλυκοζίτες στεβιόλης, καλλιέργεια γιαούρτης, βιταμίνες: Β1, Β2, Β5, Β6, Β9. Ολικό Στερεά: 13,8%.

Κάθε κύπελλο 200 g περιέχει:

Θερμίδες	Σάκχαρα	Λιπαρά	Κορεσμένα	Νάτριο
96	9,2g	0g	0g	0,14g
5%	10%	0%	0%	6%

*% Ενδεικτικής Ημερήσιας Πρόσληψης (GDA), με βάση δίαιτα 2000 θερμίδων που αντιστοιχούν στις μέσες ημερήσιες ανάγκες ενός ενήλικα.

Πίνακας Διατροφής

	Ανά 100 g	Ανά μερίδα 200 g		Ανά 100 g	% ΣΗΠ**
Ενέργεια	205 kJ / 48 kcal	410 kJ / 96 kcal	Βιταμίνες		
Πρωτεΐνες	5,0 g	10,0 g	B1	0,37 mg	33,6%
Υδατάνθρακες	6,4 g	12,8 g	B2	0,25 mg	17,9%
εκ των οποίων:			B5	2,0 mg	33,3%
σάκχαρα	4,6 g	9,2 g	B6	0,58 mg	41,4%
Λιπαρά	0 g	0 g	B12	0,38 μg	15%
εκ των οποίων:			Ασβέστιο	120 mg	15%
κορεσμένα λιπαρά οξέα	0 g	0 g			
Εδώδιμες Ύλες	0,3 g	0,6 g			
Νάτριο	0,07 g	0,14 g			

** ΣΗΠ: Συνιστώμενη Ημερήσια Παροχή

Ετικέτα : 2.1 - Γάλα

Ετικέτα που για να γίνει σύμφωνη με τον Νέο Κανονισμό 1169/2001 θα πρέπει , ανάμεσα σε άλλα :

- να μην αναφέρεται σε νάτριο
- να έχει πρώτα τα λιπαρά και μετά τις πρωτεΐνες
- να μην αναφέρεται σε “Συνιστώμενη Ημερήσια Παροχή” (GDA)
- να έχει τα αλλεργιογόνα με έντονη γραφή

ΔΙΑΤΡΕΦΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ NUTRITIONAL INFORMATION	ανά /per 100ml	ανά μερίδα 1 ποτήρι 250ml
Ενέργεια / Energy	63 kcal/264 kJ	158 kcal/660 kJ
Πρωτεΐνες / Proteins	3,2 g	8 g
Υδατάνθρακες / Carbohydrates	4,7 g	11,8 g
Εκ των οποίων σάκχαρα / of which sugars	4,7 g	11,8 g
Λιπαρά / Fat	3,5 g	8,8 g
Εκ των οποίων κορεσμένα / of which saturated	2,35 g	5,9 g
Εδώδιμες ίνες / Fibre	0 g	0 g
Νάτριο / Sodium	0,045 g	0,1 g
Ασβέστιο / Calcium	130mg (16% ΣΗΠ**)	325mg (40% ΣΗΠ**)

Φυσική πηγή Ασβεστίου

** Συνιστώμενη Ημερήσια Παροχή (Recommended Daily Allowance)

Μια μερίδα 250ml (1 ποτήρι) περιέχει:

Θερμίδες	Σάκχαρα	Λιπαρά	Κορεσμένα Λιπαρά	Νάτριο
158	11,8g	8,8g	5,9g	0,1g
8%	13%	13%	29%	5%

* % της Ενδεικτικής Ημερήσιας Πρόσληψης (GDA) με βάση δίαιτα 2000 θερμίδων, βασισμένη στις ανάγκες ενός ενήλικα.

Ετικέτα : 2.2 - Γάλα

Ετικέτα που για να γίνει σύμφωνη με τον Νέο Κανονισμό 1169/2001 θα πρέπει , ανάμεσα σε άλλα :

- να μην αναφέρεται σε νάτριο

- να έχει πρώτα τα λιπαρά και μετά τις πρωτεΐνες
- να μην αναφέρεται σε “Συνιστώμενη Ημερήσια Παροχή” (GDA)

Μέση Διατροφική Αξία Ανά: 100 g		μερίδα 10 g
Ενέργεια	2300 kJ/560kcal	230 kJ/55kcal
Πρωτεΐνες	<0,5 g	<0,5 g
Υδατάνθρακες	1 g	<0,5 g
Σάκχαρα	1 g	<0,5 g
Λιπαρά	61 g	6 g
Κορεσμένα	18 g	2 g
Μονοακόρεστα	29 g	3 g
Πολυακόρεστα	13 g	1,5 g
Φυτικές Ίνες	<0,5 g	<0,5 g
Νάτριο	0,08 g	0,01 g
Βιταμίνη A	800 μg	80 μg (10% της ΣΗΠ*)
Βιταμίνη D	7,5 μg	0,75 μg (15% της ΣΗΠ*)
Βιταμίνη E	9,4 mg	0,94 mg (8% της ΣΗΠ*)

*ΣΗΠ: Συνιστώμενη Ημερήσια Παροχή

Μαργαρίνη 3/4 με γιαούρτι

Συστατικά: Φυτικά έλαια και φυτικά λίπη (61%), Νερό, Γιαούρτι (10%), Ορός γάλακτος, Γαλακτωματοποιητές: λεκιθίνη ηλιελαίου και μονο- / δι- γλυκερίδια λιπαρών οξέων, Αλάτι (0,15%), Συντηρητικό: σορβικό κάλιο, Αρωματικές ύλες, Μέσο οξίνισης: γαλακτικό οξύ, Βιταμίνες: A και D, Χρωστική: β-καροτένιο.

Ετικέτα : 2.3 - Μαργαρίνη

Ετικέτα που για να γίνει σύμφωνη με τον Νέο Κανονισμό 1169/2001 θα πρέπει , ανάμεσα σε άλλα :

- να μην αναφέρεται σε νάτριο
- να έχει πρώτα τα λιπαρά και μετά τις πρωτεΐνες
- να μην αναφέρεται σε “Συνιστώμενη Ημερήσια Παροχή” (GDA)
- να έχει τα αλλεργιογόνα με έντονη γραφή

3. Ετικέτες σύμφωνα με τον Νέον Κανονισμό 1169/2011 - όχι πλήρως εναρμονισμένες

Χωριάτικο σύμμικτο σταρένιο ψωμί σε φέτες:
Συστατικά: Νερό, αλεύρι κατηγορίας Μ από σκληρό στάρι (25%), αλεύρι τύπου 70% από μαλακό στάρι (25%), φυσικό προζύμι σίτου (5%), μαργαρίνη (μίγμα φυτικών ελαίων και λιπών, γαλακτωματοποιητές: πολυγλυκερίδια λιπαρών οξέων, μόνο & διγλυκερίδια των λιπαρών οξέων, λεκιθίνη, μέσο οξίνισης: κιτρικό οξύ, άρωμα, χρωστική: β-καροτένιο), πιεστή ζύμη αρτοποιίας, ζάχαρη, φυσικό προζύμι σίκαλης (1%), γλουτένη σίτου, αλάτι, γαλακτωματοποιητές (μόνο & διγλυκερίδια λιπαρών οξέων, στεατόυλο -2- γαλακτυλικό νάτριο), συντηρητικά (προπιονικό ασβέστιο, σορβικό οξύ), ρυθμιστής οξύτητας: διοξικό νάτριο, βελτιωτικό αλεύρου: ασκορβικό οξύ.
 Μπορεί να περιέχει ίχνη από σουσάμι, αυγό και γάλα.

Η Εταιρία εφαρμόζει Πιστοποιημένο Σύστημα Ποιότητας σύμφωνα με τα ISO9001:2008 & ISO22000:2005.

ΜΕΣΗ ΔΙΑΤΡΟΦΙΚΗ ΑΞΙΑ	ΑΝΑ 100 g	ΑΝΑ ΜΕΡΙΔΑ (ΦΕΤΑ) 31,3g
Ενέργεια	1.121 kJ/265kcal	351 kJ/83kcal
Λιπαρά εκ των οποίων κορεσμένα	5,0g 2,9g	1,6g 0,9g
Υδατάνθρακες εκ των οποίων σάκχαρα	44,5g 2,8g	13,9g 0,9g
Φυτικές ίνες	2,0g	0,6g
Πρωτεΐνες	9,5g	3,0g
Αλάτι	0,90g	0,28g

Μία μερίδα (= 1 φέτα 31,3g) περιέχει

Ενέργεια	Λιπαρά	Κορεσμένα	Σάκχαρα	Αλάτι	Φυτικές Ίνες
83kcal	1,6g	0,9g	0,9g	0,28g	0,6g
4%	2%	5%	1%	5%	2%

Προσλαμβανόμενη ποσότητα αναφοράς ενός μέσου ενήλικα (8400kJ/2000kcal).

Ετικέτα : 3.1 – Ψωμί

Ετικέτα που ενώ όλα είναι σύμφωνα με τον Νέο Κανονισμό 1169/2011 :

πχ

- Ποσότητα αναφοράς
- Αλάτι
- Λιπαρά και μετά πρωτεΐνες

Δεν είναι εναρμονισμένη στα εξής σημεία :

- ενώ αναφέρει ότι η Μαργαρίνη είναι μίγμα φυτικών ελαίων – δεν αναφέρει ποια ακριβώς φυτικά έλαια χρησιμοποίησε .
- η πρόταση “μπορεί να περιέχει ίχνη από σουσάμι , αυγό και γάλα” θα πρέπει , σαν αλλεργιογόνα , να είναι με έντονη γραμματοσειρά

Σνακ ποπ κορν με γεύση μπάρμπεκιου

ΣΥΣΤΑΤΙΚΑ: Καλαμπόκι (71%), φυτικό λάδι, γεύση μπάρμπεκιου (ζάχαρη, αρωματικές ύλες (περιέχουν σόγια), εκχύλισμα μαγιάς, σπάλευρο (περιέχει γλουτένη), ενισχυτικό γεύσης (όξινο γλουταμινικό νάτριο), δεξτρόζη, πάπρικα σε σκόνη, κρεμμύδι σε σκόνη, ντομάτα σε σκόνη, σκόρδο σε σκόνη, ρυθμιστές οξύτητας (κιτρικό οξύ, μηλικό οξύ), φαινικόελαιο, χρωστικές (εκχύλισμα πάπρικας, εναμμώσιο θειώδες καραμελόχρωμα), αρωματικές ύλες καπνού, αλάτι.

Barbeque flavoured pop corn snack.

INGREDIENTS: Corn (71%), vegetable oil, barbeque flavour (sugar, flavourings (contains soya), yeast extract, wheat flour (contains gluten), flavour enhancer (monosodium glutamate), dextrose, paprika powder, onion powder, tomato powder, garlic powder, acidity regulators (citric acid, malic acid), palm oil, colouring (paprika extract, sulphite ammonia caramel), smoke flavourings), salt.

ΜΕΣΗ ΔΙΑΘΡΕΠΤΙΚΗ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΗ / AVERAGE NUTRITIONAL INFORMATION

ANA / PER	100 g	25 g**	ΕΗΠ* ανά 25 g
Ενεργειακή αξία / Energy	1996 kJ / 477 kcal	499 kJ / 119 kcal	6%
Λιπαρές ύλες / Fat	26,5 g	6,6 g	9%
Εκ των οποίων Κορεσμένες / Of which Saturates	12,1 g	3,0g	15%
Υδατάνθρακες / Carbohydrates	48,7 g	12,2 g	
Εκ των οποίων σάκχαρα / Of which Sugars	3,2 g	0,8 g	<1%
Ειδικές ίνες / Dietary Fibre	7,3 g	1,8 g	
Πρωτεΐνες / Protein	11,0 g	2,8 g	
Αλάτι / Salt	1,0 g	0,3g	4%

Οι Ενδεικτικές τιμές Ημερήσιας Πρόσληψης βασίζονται σε δίαιτα 2000 θερμίδων. Διεθνείς οδηγίες συνιστούν κατανάλωση 2000 θερμίδων ανά ημέρα. Οι διατροφικές ανάγκες μπορεί να διαφοροποιούνται ανάλογα με τη φυσική δραστηριότητα και άλλους παράγοντες.
*ΕΗΠ: Ενδεικτική Ημερήσια Πρόσληψη
**Μέση Μερίδα. Αυτή η συσκευασία περιέχει 3 μερίδες κατά προσέγγιση.

Ετικέτα : 3.2 – Πόπ Κόρν

Ετικέτα που ενώ όλα είναι σύμφωνα με τον Νέο Κανονισμό 1169/2001 :

ΠΧ :

- Αλάτι
- Λιπαρά και μετά πρωτεΐνες
- Αλλεργιογόνα είναι με έντονη γραμματοσειρά

σημεία που θα πρέπει να εναρμονιστεί :

- αναφέρεται σε “ενδεικτική ημερήσια ποσότητα” για την οποία υπάρχει ειδική οδηγία να μην αναφέρεται κατά την χρήση του Νέου Κανονισμού 1169/2011 .

(GR) ΣΥΣΤΑΤΙΚΑ: ΖΑΧΑΡΗ, ΓΑΛΑ ΣΕ ΣΚΟΝΗ, ΒΟΥΤΥΡΟ ΚΑΚΑΟ, ΜΑΖΑ ΚΑΚΑΟ, ΟΡΟΣ ΓΑΛΑΚΤΟΣ ΣΕ ΣΚΟΝΗ, ΛΑΚΤΟΖΗ, ΦΟΥΝΤΟΥΚΟΠΑΣΤΑ, ΓΑΛΑΚΤΩΜΑΤΟΠΟΙΗΤΗΣ: ΛΕΚΙΘΙΝΗ ΣΟΓΙΑΣ, ΑΡΩΜΑΤΙΚΗ ΥΛΗ: ΒΑΝΙΛΛΙΝΗ. ΣΤΕΡΕΑ ΚΑΚΑΟ: 30% min. ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΠΕΡΙΕΧΕΙ ΙΧΝΗ ΞΗΡΩΝ ΚΑΡΠΩΝ ΚΑΙ ΠΡΩΤΕΪΝΩΝ ΣΙΤΟΥ.

(GB) INGREDIENTS: SUGAR, MILK POWDER, COCOA BUTTER, COCOA MASS, WHEY POWDER, LACTOSE, HAZELNUT PASTE, EMULSIFIER: SOYA LECITHIN, FLAVOUR: VANILLIN. COCOA SOLIDS: 30% min. MAY CONTAIN TRACES OF NUTS AND WHEAT PROTEINS.

ΔΙΑΘΡΕΠΤΙΚΗ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΗ NUTRITION INFORMATION	Ανά 100g Per 100g	Ανά 5 τετραγ/ίδια Per 5 squares
ΕΝΕΡΓΕΙΑ / ENERGY	550kcal/2303kj	146kcal/611kj
ΥΔΑΤΑΝΘΡΑΚΕΣ / CARBOHYDRATES	54.3g	14.4g
ΕΚ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ ΣΑΚΧΑΡΑ / OF WHICH SUGARS	46.5g	12.4g
ΠΡΩΤΕΪΝΕΣ / PROTEINS	9.2g	2.4g
ΛΙΠΑΡΕΣ ΥΛΕΣ / TOTAL FAT	33.5g	8.9g
ΕΚ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ ΚΕΚΟΡΕΣΜΕΝΑ ΛΙΠΑΡΑ ΟΞΕΑ / OF WHICH SATURATED FATTY ACIDS	21.6g	5.7g
ΑΛΑΤΙ / SALT	0.25g	0.07g

Ετικέτα : 3.3 – Σοκολάτα

Ετικέτα που ενώ όλα είναι σύμφωνα με τον Νέο Κανονισμό 1169/2001 :

πχ :

- Αλάτι
- Αλλεργιογόνα είναι με έντονη γραμματοσειρά

σημεία που θα πρέπει να εναρμονιστεί :

- αναφέρεται σε “GDA - ενδεικτική ημερήσια ποσότητα” για την οποία υπάρχει ειδική οδηγία να μην αναφέρεται κατά την χρήση του Νέου Κανονισμού 1169/2011
- θα πρέπει να είναι πρώτα τα Λιπαρά και μετά οι πρωτεΐνες

4. Ετικέτες σύμφωνα με τον Νέον Κανονισμό 1169/2011

Ενέργεια	201,3 kJ / 48 kcal
Λιπαρά εκ των οποίων κορεσμένα	0g 0g
Υδατάνθρακες εκ των οποίων σάκχαρα	11,7g 11,7g
Εδώδιμες ίνες	0,1g
Πρωτεΐνες	0,2g
Αλάτι	0g
Βιταμίνη C	25mg - 31% ΠΠΑ*

*ΠΠΑ: Προσλαμβανόμενη Ποσότητα Αναφοράς ενός μέσου ενήλικα (8.400 kJ/2.000 kcal)

Συστατικά: Νερό, χυμός μανταρινιού (11%) και σαγκουινιού (9%) από συμπυκνωμένους χυμούς εσπεριδοειδών, ζάχαρη, μέσο οξίνισης: κιτρικό οξύ, αντιοξειδωτικό: ασκορβικό οξύ, αρωματικές ουσίες εσπεριδοειδών.

Ετικέτα : 4.1 - Χυμός

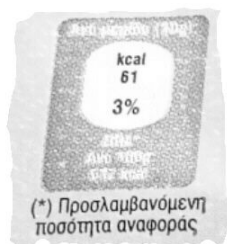
ΣΥΣΤΑΤΙΚΑ: Απαχο γάλα 90% (φρέσκο & συμπυκνωμένο), ζάχαρη, κακάο 1.4%, πρωτεΐνες γαλακτος, αρωματικές ύλες, σταθεροποιητής: καραγενάνη

	Ανά 100ml	Ανά μερίδα 250ml
ΕΝΕΡΓΕΙΑ	275kJ/65kcal	688kJ/163kcal
ΛΙΠΑΡΑ εκ των οποίων: Κορεσμένα	0,3 g 0,1 g	0,8 g 0,3 g
ΥΔΑΤΑΝΘΡΑΚΕΣ εκ των οποίων: Σάκχαρα	12,1g 12,1g	30,3 g 30,3 g
ΠΡΩΤΕΪΝΕΣ	3,4 g	8,5 g
ΑΛΑΤΙ	0,12 g	0,3 g
ΔΤΑ		
ΑΣΒΕΣΤΙΟ	115 mg	14% 35%
ΦΩΣΦΟΡΟΣ	89 mg	12,7% 32%
ΒΙΤΑΜΙΝΗ Β2	0,16 mg	11,4% 29%

ΟΜΟΓΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΟ ΥΨΗΛΗΣ ΠΑΣΤΕΡΙΩΣΗΣ
Μία συσκευασία 0,5 λίτρου περιέχει 2 μερίδες των 250ml

*ΔΙΑΤΡΟΦΙΚΗ ΤΙΜΗ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

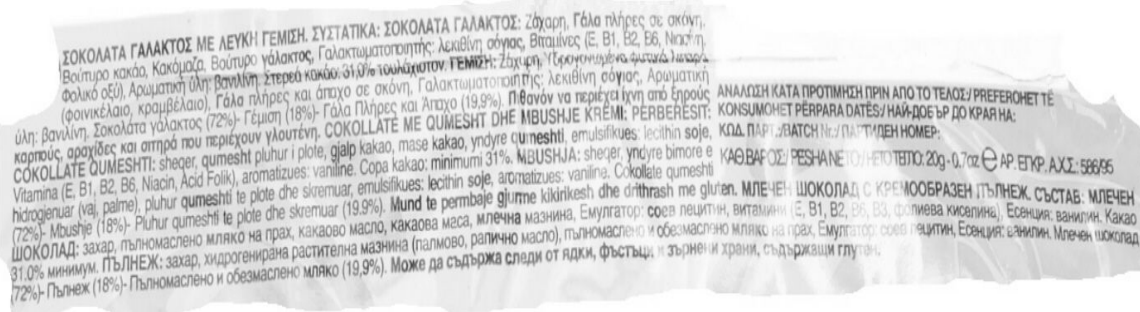
Ετικέτα : 4.2 - Γάλα

Μέση Διατροφική Αξία	Ανά 100g	Ανά μερίδα 10g	% ΠΠΑ* ανά μερίδα	Φυτική λιπαρή ύλη για επάλειψη 68%																
Ενέργεια	2516 kJ/612 kcal	252 kJ/61 kcal	3%	Συστατικά: Φυτικά έλαια (Ηλιέλαιο, αραβοσιτέλαιο και βαμβακέλαιο σε μεταβαλλόμενες αναλογίες) και φυτικά λίπη (φοινικέλαιο, φοινικοπυρηνέλαιο σε μεταβαλλόμενες αναλογίες) (Σύνολο 68%), Νερό Γαλακτωματοποιητές: Φυτικά μονογλυκερίδια λιπαρών οξέων και Λεκιθίνη ηλιελαίου, Αλάτι (0,2%), Μέσο οξίνισης: Γαλακτικό οξύ, Αρωματικές ύλες, Βιταμίνες Α και D, Χρωστική: β-καροτένιο.																
Λιπαρά, εκ των οποίων	68 g	6,8 g	10%																	
Κορεσμένα	30 g	3 g	15%																	
Μονοακόρεστα	21 g	2,1 g																		
Πολυακόρεστα	17 g	1,7 g																		
Υδατάνθρακες, εκ των οποίων	0 g	0 g																		
Σάκχαρα	0 g	0 g	0%																	
Φυτικές ίνες	0 g	0 g																		
Πρωτεΐνες	0 g	0 g	0%																	
Αλάτι	0,2 g	0,02 g	0,3%																	
				<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Ανά 100g</th> <th>Ανά μερίδα 10g</th> <th>% ΔΤΑ** ανά 100g</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Βιταμίνη Α</td> <td>800 µg</td> <td>80 µg</td> <td>100%</td> </tr> <tr> <td>Βιταμίνη D</td> <td>5 µg</td> <td>0,5 µg</td> <td>100%</td> </tr> <tr> <td>Βιταμίνη Ε</td> <td>3 mg</td> <td>0,3 mg</td> <td>25%</td> </tr> </tbody> </table>		Ανά 100g	Ανά μερίδα 10g	% ΔΤΑ** ανά 100g	Βιταμίνη Α	800 µg	80 µg	100%	Βιταμίνη D	5 µg	0,5 µg	100%	Βιταμίνη Ε	3 mg	0,3 mg	25%
	Ανά 100g	Ανά μερίδα 10g	% ΔΤΑ** ανά 100g																	
Βιταμίνη Α	800 µg	80 µg	100%																	
Βιταμίνη D	5 µg	0,5 µg	100%																	
Βιταμίνη Ε	3 mg	0,3 mg	25%																	

(*) Προσλαμβανόμενη ποσότητα αναφοράς
 (**) ΔΤΑ = Διατροφική τιμή αναφοράς
 Η συσκευασία περιέχει 32 μερίδες των 10 g

Ετικέτα : 4.3 - Βούτυρο

ΜΕΣΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΕΡΒΕΡΙΑ ΜΕΣΑΤΑΡΕ СРЕДЕН СЪСТАВ	ΑΝΑ 100ΓΡΑΜ. ΝΕ 100g 3A 100g	ΣΤΗ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑ ΝΕ ΡΑΚΕΤΙΝ 3A ΠΑΚΕΤΩΚΑ	% ΠΠΑ* ΑΝΑ ΜΕΡΙΔΑ (20ΓΡΑΜ.) ΡΕ ΡΑΣΙΟΝ (20g) 3A ΠΟΡЦИЯ (20g)
Ενέργεια/ Energie/ Энергия	566 kcal /2361 kJ	113 kcal /472 kJ	6
Λιπαρά/ Yngyd/ Маснини	36 g	7,3g	10
εκ των οποίων Κορεσμένα/ Yngyd te ngorura / От които наситени	21 g	4,2 g	21
Υδατάνθρακες/ Karbohidrate/ Вглекидрати	52 g	10 g	4
εκ των οποίων Σάκχαρα/ Sheqeta/ Захари	51 g	10 g	11
Πρωτεΐνες/ Proteinë/ Протеини	7,5 g	1,5 g	3
Αλάτι/ Kripë/ Сол	0,25 g	0,05 g	1
Βιταμίνη Ε/ Vitaminë E/ Витамин Е	13,83 mg	2,77 mg	23,1
Βιταμίνη Β1/ Vitaminë B1/ Витамин B1	1,71 mg	0,34 mg	30,9
Βιταμίνη Β2/ Vitaminë B2/ Витамин B2	1,93 mg	0,39 mg	27,8
Βιταμίνη Β6/ Vitaminë B6/ Витамин B6	2,25 mg	0,45 mg	32,1
Νιασίνη/ Niacin/ Витамин B3	18,14 mg	3,63 mg	22,7
Φολικό οξύ/ Acide Folik/ Фолиева киселина	0,27 mg	0,054 mg	27,0

* ΠΠΑ: Προσλαμβανόμενη ποσότητα αναφοράς ενός μέσου ενήλικα (8400 kJ/2000 kcal) * ΠΠΑ: (Shumica e përditshme e rekomanduar): Referenca është e marrë në bazë të një personi (8400 kJ/2000 kcal) * ΠΠ: препоръчителен дневен за изграден въз основа на диета (8400 kJ/2000 kcal)

Ετικέτα : 4.4 - Σοκολάτα

Nutrition Information/Διατροφική Δήλωση κατά μέσο όρο ανά/ Ravintoarvo/Näringsvärde/Næringsindhold/Informazioni nutrizionali medie	g/100 g	g/30 g	%RI
Energy/Ενέργεια/Energiaa/Energi/Energi/energia	2151 kJ/ 514kcal	648 kJ/ 155 kcal	8%
Fat/Λιπαρά/Rasvaa/Fett/Fedt/grassi of which saturates/εκ των οποίων κορεσμένα/josta tyydyttyntytä rasvaa/ varav mättat fett/heraf mættede fedtsyrer/di cui acidi grassi saturi	24,5 g 2,4 g	7,4 g 0,7 g	11% 4%
Carbohydrate/Υδατάνθρακες/Hiilihydraatteja/Kolhydrat/Kulhydrat/carboidrati of which sugars/εκ των οποίων σάκχαρα/josta sokereita/ varav sockerarter/heraf sukkerarter/di cui zuccheri	69,5 g 8,2 g	20,9 g 2,5 g	8% 3%
Protein/Πρωτεΐνες/Proteiinia/Protein/Protein/proteine	2,8 g	0,8 g	2%
Salt/Αλάτι/Suolaa/Salt/Salt/sale	3,90 g	1,17 g	20%

RI (Reference Intake) = Reference intake of an average adult (8400 kJ/2000 kcal)/ροσλαμβανόμενη Ποσότητα Αναφοράς ενός μέσου ενήλικα (8400kJ/2000kcal) (ΠΠΑ)/ Referensintag för en genomsnittlig vuxen (8400 kJ/2000 kcal)/Aikuisen keskiwertokäyttäjän saannin vertailuarvo (8400 kJ/2000 kcal)/Referenceindtag for en voksen gennemsnitsperson (8400 kJ/2000 kcal)/Assunzioni di riferimento di un adulto medio (8400kJ/2000kcal)

This pack contains approx. 3 servings./
 Η συσκευασία περιέχει 3 μερίδες των περίπου 30g./
 Pakkaus sisältää n. 3 annosta, à 30 g./
 Innehåller 3 portioner à 30 g./
 Ca. 3 portioner a 30 g./
 Questa confezione contiene ca. 3 porzioni da 30 g.

GR Τραγανά τσίπς με γεύση γαρίδα και τσίλι με ζάχαρη και γλυκαντική ουσία. Συστατικά: ταπίόκα αλεσμένη, ηλιέλαιο, γαρίδες αφυδατωμένες σε σκόνη: 13%, ζάχαρη, αλεύρι σίτου, αλάτι, τροποποιημένο άμυλο, αυγό*, αρτύματα, ριζάλευρο, κρεμμύδι αφυδατωμένο σε σκόνη, τομάτα αφυδατωμένη σε σκόνη, εκχύλισμα μαγιάς, διορθωτικό οξύτητας: οξικό νάτριο, σκόρδο αφυδατωμένο σε σκόνη, εκχύλισμα αρτυμάτων, μέσο οξύνησης: μηλικό οξύ, αρωματική ύλη, γλυκαντικό μέσο: ακετοσουλφάμη-Α. * από αχυρώνα. **Μπορεί να περιέχει ίχνη από αράπικα φιστίκια (αραχίδες) και άλλους ξηρούς καρπούς.**
 Διατηρείστε σε ξηρό μέρος και προστατεύστε το από την υψηλή θερμοκρασία. Μετά το άνοιγμα να διατηρείται στην κλειστή συσκευασία και να καταναλώνεται μέσα σε 3 ημέρες και πριν από την ημερομηνία ανάλωσης.

Ετικέτα : 4.5 - Τσίπς

ΚΕΦΑΛΑΙΟ .10.

Συμπεράσματα - Προτάσεις - Επίλογος

Ο Ευρωπαϊκός Κανονισμός 1169/2011 είναι ένας “ζωντανός οργανισμός” και σαν τέτοιος με την πάροδο του χρόνου θα εξελιχθεί , βελτιωθεί και προσαρμοστεί . Η δε ενσωμάτωση διαφόρων Εθνικών Μέτρων , τα οποία σίγουρα θα χρειασθούν κατά απαίτηση των αξιώσεων και των ιδιαίτερων αναγκών των καταναλωτών αναλόγως του κράτους μέλους , θα διαμορφώσουν το τελικό και λειτουργικό εργαλείο σύμφωνα με το οποίο ο καταναλωτής θα έχει γνώση και επίγνωση της φύσεως , του περιεχομένου και των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών του τροφίμου το οποίο προτίθεται να προμηθευτεί .

Όμως εδώ ακριβώς παρουσιάζεται το πρώτο και κύριο πρόβλημα το οποίο κάποιος θα μπορούσε να θέσει, ότι δηλαδή δεν είναι θέμα μόνο του συγκεκριμένου Κανονισμού αλλά βασικό ρόλο παίζει η ενημέρωση / εκπαίδευση των καταναλωτών. Οι καταναλωτές θα πρέπει να είναι σε θέση όχι μόνο να έχουν την ικανότητα διαβάσουν και να κατανοούν τα διάφορα σύμβολα και έννοιες ,αλλά να κάνουν και σωστές , υγιεινές διατροφικές επιλογές σύμφωνα με τις προσωπικές τους ανάγκες .

Επειδή ο κυρίως κερδισμένος από την σωστή εκπαίδευση / ενημέρωση των καταναλωτών και των διατροφικών τους επιλογών είναι οι διάφορες εταιρείες τροφίμων, η οικονομική αλλά και πρακτική επιφόρτιση αυτής της εκπαίδευσης / ενημέρωσης θα πρέπει να ανήκει στην αρμοδιότητα τους .

Στις επόμενες παραγράφους προτείνονται μέτρα , για την ενημέρωση και διευκόλυνση των καταναλωτών , αλλά και ιδέες που πιστεύεται ότι θα βοηθήσουν στην αμεσότερη και πληρέστερη πληροφόρηση των καταναλωτών .

1. Ανοχές

Επισημαίνονται μερικά σημεία από το σχετικό Κεφάλαιο περί “Ανοχών” που θα διευκολύνουν την κατανόηση του παρουσιαζόμενου παραδείγματος και την προτεινόμενη πρόταση :

- η ενεργειακή αξία και οι περιεχόμενες θρεπτικές ουσίες θα πρέπει να επισημαίνονται ως «μέση τιμή», που σημαίνει την τιμή που αντιπροσωπεύει καλύτερα την ποσότητα μιας θρεπτικής ουσίας που περιέχεται σε ένα συγκεκριμένο τρόφιμο
- οι υπεύθυνοι των επιχειρήσεων τροφίμων οφείλουν να εξασφαλίζουν υψηλή ακρίβεια των διατροφικών δηλώσεων των προϊόντων τους
- η δε μετρηθείσα τιμή θα πρέπει να ευρίσκεται εντός του επιτρεπτού εύρους τιμών καθ’όλη την χρονική διάρκεια που επισημαίνεται στο τρόφιμο “ κατανάλωση έως ”
- δεν πρέπει να καθορίζονται σε κανένα από τα δύο άκρα του καθορισμένου εύρους ανοχής
- εάν το μετρούμενο συστατικό είναι εκτός εύρου ανοχής , τότε η αρμόδια αρχή θα πρέπει να εξετάσει διάφορους παράγοντες

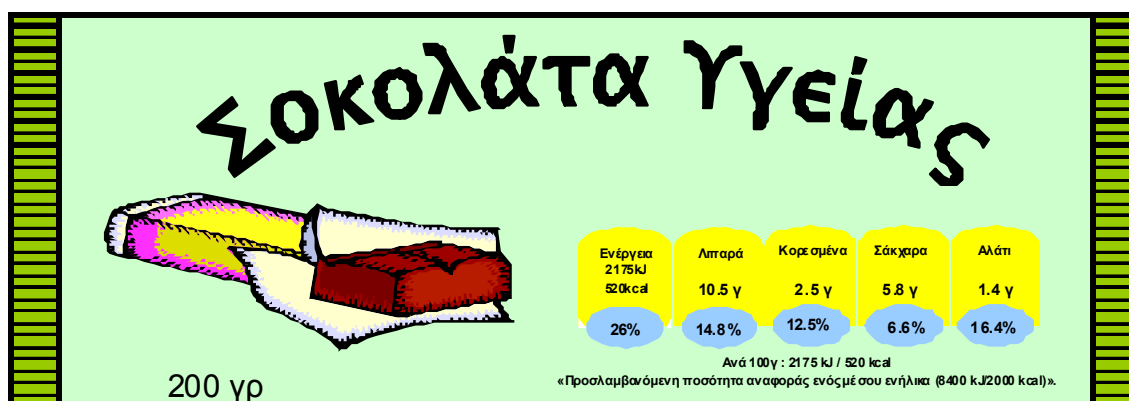
Συνοπτικά :

- η τιμή που δηλώνεται θα πρέπει να είναι “μέση τιμή”
- ο αρμόδιος της επιχείρησης είναι υπεύθυνος για της τιμές που δηλώνονται
- η τιμή θα πρέπει να είναι “εντός προδιαγραφών” έως την μέγιστη ημερομηνία κατανάλωσης
- εάν είναι “εκτός προδιαγραφών” θα πρέπει να εξεταστούν διάφοροι παράγοντες

1.1 : Παράδειγμα

Εσείς ποια από τις δύο κάτωθι σοκολάτες υγείας θα προτιμούσατε να αγοράσετε από το σούπερ μάρκετ της γειτονιάς σας ;

1.1.1 : σοκολάτα υγείας “Α”

1.1.2 : σοκολάτα υγείας “B”

Πιο υγιεινή επιλογή φαίνεται να είναι σίγουρα η σοκολάτα “Α” (λιγότερη Ενέργεια , Λιπαρά , Κορεσμένα και Σάκχαρα) . Στην ανάλυση που έγινε και οι δύο σοκολάτες ήταν “εντός προδιαγραφών”. Τελικά όμως η σοκολάτα “Α” είχε περισσότερη Ενέργεια , Λιπαρά , Κορεσμένα και Σάκχαρα από την σοκολάτα “B”.

Συμπερασματικά και οι δύο σοκολάτες είχαν τιμές που ήταν :

- “μέση τιμή”
- “εντός προδιαγραφών”

Μόνο που ο κατασκευαστής της σοκολάτας “Α” βλέποντας τον ανταγωνισμό “διεύρυνε” την έννοια “μέση τιμή” και τελικά παραπλάνησε τον καταναλωτή .

1.2 : Πρόταση

Αυστηρότερες προδιαγραφές , πιο στενά όρια ανοχών , διαρκείς επίσημοι έλεγχοι και σοβαρές επιπτώσεις σε περιπτώσεις παρεκκλίσεων .

2. Μερίδα (Portion) , Βάρος , Συνολική Ενέργεια

Πριν επεκταθεί κανείς στο συγκεκριμένο θέμα θα πρέπει να προσδιοριστεί ο ορισμός της έννοιας μερίδας :

2.1 : Μερίδα λοιπόν ορίζεται η ποσότητα του τροφίμου ή ποτού που θα καταναλώσει ένα άτομο σε μία διατροφική περίσταση

The amount of a given food or drink reasonably expected to be consumed by an individual in a single consumption occasion (7)

Βλέπουμε λοιπόν ότι η “έννοια” της μερίδας είναι αρκετά νεφελώδης και εξαρτάται από τον κάθε κατασκευαστή / παρασκευαστή τροφίμων, δηλαδή δεν συμφωνούν όλοι οι κατασκευαστές, πχ σοκολάτας, για το βάρος μίας μερίδας

2.2 : Σε προηγούμενο κεφάλαιο είχε τονιστεί ότι – προαιρετικά – ο κατασκευαστής μπορεί να πληροφορεί τον καταναλωτή στο μπροστινό μέρος της συσκευασίας για την ενέργεια “μίας μερίδας” ως φαίνεται στο κάτωθι παράδειγμα .

Ανά 25gr μπάρα

Ανά 100gr : 2343 kJ / 560 kcal

«Προσλαμβανόμενη ποσότητα αναφοράς ενός μέσου ενήλικα (8 400 kJ/2 000 kcal)».

Όμως ο καταναλωτής θα πρέπει να προσέξει δύο στοιχεία

- το βάρος της μερίδας
- την ενέργεια της μερίδας

για τον απλό λόγο ότι ναι μεν τα 25 γραμμάρια αντιστοιχούν σε 140 θερμίδες αλλά στο διπλανό “ανταγωνιστικό” προϊόν τα 30 γραμμάρια αντιστοιχούν σε 160 θερμίδες .

Τελικά ποιο από τα δύο είναι πιο “ελαφρύ” ;

Σε αυτή την ερώτηση εκτός από κομπιουτεράκι χρειάζεται και καλή γνώση μαθηματικών .

2.3 : Ένα άλλο πρόβλημα που προκύπτει είναι ότι θα περίμενε κανείς η “μερίδα” να είναι ακριβές υποπολλαπλάσιο του βάρους του προϊόντος – όπως αυτό δεν ισχύει πάντα , έτσι , πχ :

- προϊόν , μερίδα 25 γραμμάρια , συνολικό βάρος 100 γραμμάρια – άρα “εύκολα” (όχι βέβαια για όλους) συμπεραίνουμε ότι έχουμε τέσσερες μερίδες .
- προϊόν , μερίδα 25 γραμμάρια , συνολικό βάρος 110 γραμμάρια – πόσες μερίδες έχουμε ;

και πάλι κομπιουτεράκι και καλή γνώση μαθηματικών .

2.4 : Θα μπορούσε όμως ο καταναλωτής να προστρέξει στην πληροφορία που του δίνεται ότι 100 γραμμάρια αντιστοιχούν σε 560 θερμίδες , σωστά ; Ναι , εν μέρει – εάν το προϊόν ήταν 100 γραμμάρια η κάποιο πολλαπλάσιο του 100 θα μπορούσε ο καταναλωτής να κάνει τον πολλαπλασιασμό (πάλι κομπιουτεράκι) προκειμένου να ενημερωθεί για την ενεργειακή αξία όλου του τροφίμου

Εάν όμως το προϊόν είναι 220 γραμμάρια ολικό βάρος – όπως και στην προηγούμενη παράγραφο και πάλι κομπιουτεράκι και καλή γνώση μαθηματικών .

2.5 : Συνοψίζοντας, ο καταναλωτής θέλει να ξέρει πόσες μερίδες έχει η συσκευασία του τροφίμου που προτίθεται να αγοράσει , πόσο είναι αυτή η μερίδα (χωρίς να χρειάζεται να την ζυγίσει) και πόσες θερμίδες έχει το συνολικό προϊόν που προτίθεται να αγοράσει .

2.6 : Πρόταση

2.6.1 : σοκολάτα υγείας με ένδειξη μερίδων

2.6.2 : Γνωρίζει ο καταναλωτής όχι μόνο το βάρος της μερίδας (25 γραμμάρια) , όχι μόνο την ενεργειακή αξία της μερίδας (140 θερμίδες) αλλά και πόσο είναι (ποσοτικά) αυτή η μερίδα . Δηλώνεται η “έκταση” της μερίδας με την λωρίδα που γράφει “ ΜΕΡΙΔΑ-PORTION”

2.6.3 : Επίσης ο καταναλωτής γνωρίζει πόσες μερίδες έχει η συσκευασία . Στην δεξιά άνω γωνία της μερίδας μέσα σε κύκλο είναι ο αριθμός 8 που δηλώνει ότι η συσκευασία έχει οκτώ μερίδες . Εννοείται ότι οι μερίδες είναι ακριβή υποπολλαπλάσια του συνολικού βάρους του τροφίμου (200 γραμμάρια δια 25 γραμμάρια η μερίδα - άρα η σοκολάτα περιέχει οκτώ μερίδες)

2.6.4 : Προτελευταίο – Ο καταναλωτής πολλές φορές “ψάχνει” την συσκευασία προκειμένου να “βρει” το συνολικό βάρος . Προτείνεται το βάρος να αναγράφεται στην μπροστινή κάτω αριστερή γωνία και μόνο .

2.6.5 : Τέλος ο καταναλωτής γνωρίζει την ενεργειακή αξία ΟΛΗΣ της συσκευασίας γιατί μετά το “ Ανά 100gr : 2343 kJ / 560 kcal ” είναι σημειωμένο με άλλο χρώμα γραμμάτων “ ΣΥΝΟΛΙΚΑ 4686 kJ / 1120 kcal)

2.6.6 : Οπότε προτείνεται η τωρινή προαιρετική πληροφόρηση να γίνει υποχρεωτική και να συμπληρωθεί με τα ανωτέρω στοιχεία .

2.7 : Για συσκευασίες που περιέχουν τρόφιμα σε “ελεύθερη” μορφή και στην οποία ο μόνος τρόπος να υπολογίσει κανείς την μερίδα που αναφέρεται στην συσκευασία, είναι να την ζυγίσει

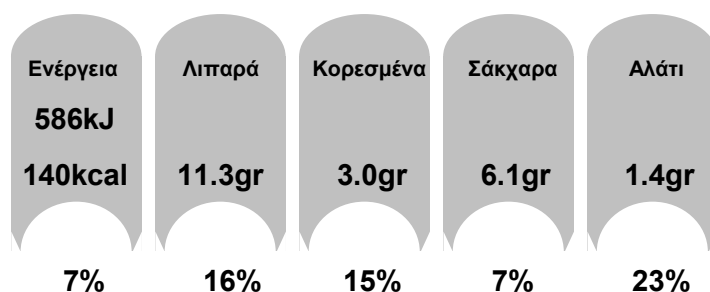
π.χ : συσκευασία με corn flakes (η μούσλι ή ξηρούς καρπούς ή πατατάκια (τσιπς) συνολικού βάρους 600 γραμμάρια και μερίδα 50 γραμμάρια – πως κανείς μπορεί να υπολογίσει αυτήν την μερίδα των 50 γραμμαρίων – απάντηση : μόνο με ζύγισμα .

πρόταση : θα μπορούσε μέσα στην συσκευασία να υπάρχει πλαστικό / χάρτινο “δοχείο” (μεζούρα δηλαδή) με την οποία ο καταναλωτής γεμίζοντάς το θα ήξερε ότι αυτό είναι μία μερίδα .

3. Επισήμανση με την μέθοδο χρωμάτων / Φανάρια Κυκλοφορίας

3.1 : Ο Ευρωπαϊκός Κανονισμός 1169/2011 θεσπίζει την προαιρετική επισήμανση στον μπροστινό μέρος μιας συσκευασίας τροφίμου με την κάτωθι μορφή

Ανά 25gr μπάρα

Ανά 100gr : 2343 kJ / 560 kcal

«Προσλαμβανόμενη ποσότητα αναφοράς ενός μέσου ενήλικα (8 400 kJ/2 000 kcal)».

Όμως τίθενται τα εξής απλά ερωτήματα :

- είναι πολλά τα 11.3 γραμμάρια Λιπαρά – 16% της ποσότητα αναφοράς ενός μέσου ενήλικα

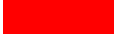
- κάποιος που η διατροφή του πρέπει να είναι περιορισμένη σε πρόσληψη αλατιού πρέπει ή μπορεί να καταναλώσει τα , επιπλέον του καθημερινού του προγράμματος διατροφής , 1.4 γραμμάρια αλάτι – 23% της ποσότητας αναφοράς ενός μέσου ενήλικα
- κλπ

Στα άνω ερωτήματα μόνο ένας γνώστης - και ίσως να μην θεωρηθεί υπερβολή - ο Διατροφολόγος θα μπορούσε να απαντήσει .

3.2 : Πρόταση : Υπάρχει όμως ο “Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1924/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Δεκεμβρίου 2006 σχετικά με τους ισχυρισμούς επί θεμάτων διατροφής και υγείας που διατυπώνονται για τα τρόφιμα” (29) (βλέπε Παράρτημα “Γ”) ο οποίος θα μπορούσε να αποτελέσει το πρότυπο πάνω στο οποίο θα βασιζότανε η παρούσα πρόταση διότι προσδιορίζει επακριβώς πχ : πότε ένα τρόφιμο θεωρείται ότι έχει

- “χαμηλή περιεκτικότητα σε αλάτι” , πότε έχει
- “πολύ χαμηλή περιεκτικότητα σε αλάτι” και πότε θεωρείται
- “χωρίς αλάτι”.

Βασιζόμενοι λοιπόν στον ανωτέρω Κανονισμό θα μπορούσε να δημιουργηθεί ένας κώδικας επισήμανσης με χρώματα σαν τα φανάρια κυκλοφορίας (5) , δηλαδή :

	καμία επισήμανση
	χαμηλή περιεκτικότητα
	οριακά επιτρεπτή περιεκτικότητα
	υψηλή περιεκτικότητα

Με αυτόν τον τρόπο η σοκολάτα μας που είχε χρησιμοποιηθεί στα προηγούμενα παραδείγματα τώρα θα παρουσιαζότανε με τον κάτωθι τρόπο :

3.2.1 : σοκολάτα υγείας με χρωματική επισήμανση ορίων

και ο καταναλωτής θα ήξερε “με μία ματιά” ότι η συγκεκριμένη σοκολάτα έχει υψηλά ποσοστά αλατιού και βρίσκεται στο “όριο” από κορεσμένα .

4. Αλλεργιογόνα

4.1 : Σύμφωνα με τον νέο Ευρωπαϊκό Κανονισμό 1169 / 2011 (27) το όνομα ουσίας που περιλαμβάνεται στο Παράρτημα II του Κανονισμού 1169/2011 και η οποία μπορεί να προκαλέσει αλλεργίες ή δυσανεξία θα πρέπει να είναι τονισμένη στο κατάλογο των συστατικών . Τονισμός όπως αναφέρεται στο Κανονισμό 1169/2011 σημαίνει “ παραδείγματος χάριν μέσω της γραμματοσειράς, της μορφής ή του χρώματος του φόντου ”

4.2 : οποιοδήποτε “ τεχνολογικό βοήθημα ” το οποίο χρησιμοποιήθηκε στην διαδικασία παραγωγής του τροφίμου και συνεχίζει να υπάρχει στο τελικό προϊόν θα πρέπει να επισημαίνεται .

4.3 : Στην περίπτωση προϊόντων που εξαιρούνται από την υποχρέωση αναγραφής λίστας συστατικών (π.χ : αλκοολούχα ποτά) πρέπει να αναφέρεται η λέξη “ περιέχει ” και το αλλεργιογόνο συστατικό .

4.4 : Όλα τα ανωτέρω σημαίνουν ένα και μόνο πράγμα για κάποιον αλλεργικό καταναλωτή , τι σημαίνουν ; Διάβασμα , πολύ διάβασμα . Ο δυστυχής θα πρέπει να εξετάζει / διαβάζει προσεκτικά το κάθε τρόφιμο πριν το αγοράσει και εάν είναι άνθρωπος της τρίτης ηλικίας (προβλήματα όρασης , κλπ) ακόμη χειρότερα .

4.5 : Πρόταση : Να θεσπιστεί ένα σήμα το οποίο να ευρίσκεται σε συγκεκριμένο σημείο στην μπροστινή πλευρά της συσκευασίας, το οποίο να δηλώνει “περιέχει κάποιας μορφής αλλεργιογόνο ουσία / συστατικό και τότε ο καταναλωτής θα πρέπει να διαβάζει προσεκτικά τα συστατικά και τις επισημάνσεις προκειμένου να δει ποιο ακριβώς αλλεργιογόνο περιέχεται .

Η απουσία του σήματος απλά θα σημαίνει ότι η συσκευασία είναι ελεύθερη από αλλεργιογόνα .

Η πρόταση για σήμα είναι η κάτωθι :

4.5.1 : προτεινόμενο σήμα αλλεργιογόνων

4.6 : Σύμφωνα με το Άρθρο 16 τρόφιμα με συσκευασία μικρότερη των 10 τετραγωνικών εκατοστών δεν είναι υποχρεωμένα να αναγράφουν “λίστα συστατικών” . Σε περίπτωση που περιέχουν αλλεργιογόνα συστατικά πρέπει να αναγράφεται αυτό/ά τα συστατικά όμως μπροστά από αυτά πρέπει να αναγράφεται η λέξη “περιέχει”.

4.7 : Η πρόταση σχετικά με τα αλλεργιογόνα περιλαμβάνεται στις κάτωθι δύο προτάσεις :

4.7.1 : Εκτός από τον τονισμό (αλλαγή γραμματοσειράς / αλλαγή χρώματος / κλπ) να υπάρχει ΚΑΙ ένδειξη – σε έντονη (bold) γραμματοσειρά “περιέχει : *όνομα αλλεργιογόνου συστατικού*” ΑΣΧΕΤΑ από το μέγεθος της συσκευασίας (17)

4.7.2 : οπότε η σοκολάτα που έχουμε χρησιμοποιήσει σε όλα τα προηγούμενα παραδείγματα γίνεται :

4.7.2.1 : σοκολάτα υγείας με ένδειξη σήματος αλλεργιογόνων

5. Ημερομηνία Ελαχίστης Διατηρησιμότητας

5.1 : Ο Ευρωπαϊκός Κανονισμός 1169 / 2011 στο Παράρτημα Χ περιέχει διάφορα άρθρα που καθορίζουν επακριβώς διάφορους παράγοντες σχετικά με την Ημερομηνία Ελαχίστης Διατηρησιμότητας – εκτός από το που ακριβώς θα πρέπει να αναγράφεται . Πόσες φορές έχετε βρεθεί στην θέση να ψάχνετε για αυτήν ακριβώς την ημερομηνία με μία συσκευασία τροφίμου στα χέρια, να το αναποδογυρίζετε, να κοιτάτε λοξά και τελικά να την ανακαλύπτετε , μερικές φορές σε απίθανα σημεία .

5.2 : Πρόταση: ΄στην μπροστινή πλευρά της συσκευασίας , εκεί που αναγράφεται η εμπορική ονομασία του τροφίμου και στην κάτω δεξιά γωνία να ευρίσκεται ΠΑΝΤΟΤΕ εκεί η Ημερομηνία Ελαχίστης Διατηρησιμότητας .

5.3 : Οπότε το κλασσικό μας παράδειγμα γίνεται :

5.3.1 : σοκολάτα υγείας με ένδειξη Ημερομηνία Ελαχίστης Διατηρησιμότητας

6. Ενημέρωση

6.1 : Η αρμόδια Ευρωπαϊκή Επιτροπή να θεσπίσει “Κεφάλαια Ενημέρωσης” με εικόνες (αφίσες) και σενάριο (διαφημιστικά σπότ) τα οποία αφορούν σε κάποιο σημείο / θέμα ενημέρωσης των καταναλωτών . Η συγκεκριμένη πρόταση έχει ήδη εφαρμοστεί στην περίπτωση των τσιγάρων όπου οι εταιρείες είναι υποχρεωμένες να έχουν συγκεκριμένα “μηνύματα” (ακριβώς προκαθορισμένα σε κείμενο , χρώμα , γραμματοσειρά και μέγεθος) στα πακέτα των τσιγάρων τους .

Παίρνοντας αυτή την ιδέα και προχωρώντας την ένα βήμα ακόμη προτείνεται εκτός από τα προκαθορισμένα μηνύματα στις έντυπες διαφημίσεις και επάνω στα πακέτα / συσκευασίες των τροφίμων, να επεκταθεί και στην ραδιοφωνική / τηλεοπτική διαφήμιση με πάλι πλήρως προκαθορισμένα μηνύματα των πχ 10 δευτερολέπτων .

Η κεντρική ιδέα της προτάσεως είναι ο καταναλωτής να είναι ενήμερος για το τι διαβάζει στις διάφορες ετικέτες και το τι πρέπει και ποια είναι τα κριτήρια για την σωστή διατροφική του επιλογή . Η επιλογή του αυτή θα καθοριστεί επίσης από την φιλοσοφία του, την στάση του προς τη ζωή, την θρησκεία του η από θέματα υγείας.

Πιστεύεται ότι με αυτόν τον τρόπο ο καταναλωτής θα ενημερωθεί και θα μπορεί να κάνει επιλεγμένες , σωστές και υγιεινές διατροφικές επιλογές .

6.2 : παράδειγμα έντυπης διαφήμισης :

σχέδιο : 6.2.1

Σάντουιτς Σητείας

ΤΑ ΜΟΝΑ ΠΟΥ ΣΕ ΧΟΡΤΑΪΝΟΥΝ

όλα μας τα σάντουιτς παρασκευάζονται από φρέσκα, βιολογικά υλικά με ημερομηνία μέγιστη διατηρησιμότητας δύο (2) ημέρες από την ημερομηνία παραγωγής

Ενημέρωση Ευρωπαϊκής Επιτροπής

μην ξεχνάτε ότι τα χρώματα στην διατροφική επισήμανση σημαίνουν

● καμμία επισήμανση	Ενέργεια 2343 kJ 560 kcal
● χαμηλή περιεκτικότητα	Λιπαρά 11.3 γρ
● οριακά επιτρεπτή περιεκτικότητα	Κορεσμένα 3.0 γρ
● υψηλή περιεκτικότητα	Σάκχαρ 6.1 γρ 7%
	Αλάτι 1.4 γρ 23

6.2.2 : σοκολάτα υγείας με ενημέρωση καθώς και τα υπόλοιπα προτεινόμενα στοιχεία ενημέρωσης του παρόντος Κεφαλαίου .

6.3 : παράδειγμα υπάρχουσας έντυπης ενημέρωσης :

Ένα πολύ χαρακτηριστικό παράδειγμα που η βιομηχανία έχει “αναγκαστεί” να διαθέσει χώρο στην ετικέτα του προϊόντος της προκειμένου να ενημερώσει τον καταναλωτή, είναι στην περίπτωση των τσιγάρων . Τώρα πλέον είμαστε όλοι εξοικειωμένοι με το να βλέπουμε πακέτα τσιγάρων όπως είναι το κάτωθι παράδειγμα (εμπορικά σήματα , μάρκες , κλπ έχουν σβηστεί)

εικόνα 6.3.1

Ακριβώς το ίδιο πιστεύεται ότι θα μπορούσε να ισχύσει και με τις εταιρείες τροφίμων προκειμένου να ενημερώσουν τους καταναλωτές .

7. Ανακεφαλαίωση

Μόνο από την μπροστινή πλευρά της ανωτέρω σοκολάτας (6.2.2.) γνωρίζουμε :

7.1 : Αυτά που ήδη προβλέπονται , ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑ , από τον Νέο Κανονισμό και είναι :

- βάρος μερίδας
- ενέργεια μερίδας
- ποσοστό μερίδας ως προς ποσότητα αναφοράς
- ενέργεια ανά 100 γραμμάρια
- λιπαρά ανά 100 γραμμάρια
- κορεσμένα ανά 100 γραμμάρια
- σάκχαρα ανά 100 γραμμάρια
- αλάτι ανά 100 γραμμάρια

η παρούσα Πτυχιακή προτείνει την ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ και όχι προαιρετική αναγραφή τους ΚΑΙ ΕΠΙΠΡΟΣΘΕΤΩΣ τα κάτωθι :

- συνολικές μερίδες της συσκευασίας – οι οποίες πρέπει να είναι ακριβή υποπολλαπλάσια του συνολικού βάρους
- αριθμός μερίδων (σε συγκεκριμένη θέση – πάνω δεξιά γωνία)
- περίγραμμα μερίδων ώστε ο καταναλωτής να γνωρίζει πόσο είναι αυτή η μερίδα χωρίς την ανάγκη να πρέπει να την ζυγίσει
- σήμα που να δείχνει αλλεργιογόνα (εάν υπάρχει το σήμα ο καταναλωτής μπορεί να διαβάσει την συσκευασία προκειμένου να ενημερωθεί για ποιες συγκεκριμένα αλλεργιογόνες ουσίες πρόκειται)
- σήμα που να δείχνει αλλεργιογόνα (σε συγκεκριμένη θέση – κάτω δεξιά γωνία)

- συνολική ενεργειακή αξία όλης της συσκευασίας (συνολικού βάρους)
- συνολικό βάρος (σε συγκεκριμένη θέση – κάτω αριστερή γωνία)
- ενημερωτικό σημείωμα Ευρωπαϊκής Επιτροπής το οποίο να καταλαμβάνει συγκεκριμένο ποσοστό της επιφάνειας και το οποίο ενημερώνει τον καταναλωτή για κάποια σημεία του νέου Κανονισμού .

8. Επίλογος

Ο Ευρωπαϊκός Κανονισμός 1169 / 2011 βρίσκεται στην σωστή κατεύθυνση προκειμένου ο τελικός καταναλωτής να είναι ενήμερος για την διατροφική αξία του προϊόντος που πρόκειται να αγοράσει . Σίγουρα με την πάροδο του χρόνου ο Κανονισμός θα συμπληρωθεί και ολοκληρωθεί, οδηγούμενος από τις απαιτήσεις και προτάσεις και εν τέλει ανάγκες των καταναλωτών .

Ένα πεδίο που θέλει επίσης προσοχή είναι η υπερπληθώρα των πληροφοριών στην ετικέτα. Υπερβάλλοντας , θα μπορούσαμε να φτάσουμε στο σημείο μαζί με την αγορά κάποιου τροφίμου να παίρνουμε και το σχετικό πολυσέλιδο εγχειρίδιο “οδηγίες περιεχομένου - διατροφικής ανάλυσης – αποθήκευσης – κλπ” . Η ρήση / φράση “παν μετρό άριστον” έχει βεβαίως ισχύ και εδώ .

Ο νέος Κανονισμός βέβαια, δεν έχει συνταχθεί προκειμένου να παρέχει εκπαίδευση και ενημέρωση σχετικά με τις διατροφικές επιλογές των καταναλωτών. Όμως η εκπαίδευση αυτή θα πρέπει να πραγματοποιηθεί κάποτε. Υπεύθυνη και αρμόδια για αυτό είναι η Πολιτεία, με τον νέο Κανονισμό να αποτελεί ένα βοήθημα προς αυτή την κατεύθυνση. Ο τυπικός καταναλωτής, δηλαδή ο καταναλωτής που δεν είναι ακόμα συνειδητοποιημένος, θα πρέπει να μπορεί να κάνει εύκολα και με ασφάλεια επιλογές, σύμφωνα με τις προσωπικές του ανάγκες διατροφής και υγείας

ΑΥΤΟ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΖΗΤΟΥΜΕΝΟ ;

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ .Α.
Ευρωπαϊκός Κανονισμός υπ' αριθμό 1169 / 2011 (27)

Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1169/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Οκτωβρίου 2011

σχετικά με την παροχή πληροφοριών για τα τρόφιμα στους καταναλωτές, την τροποποίηση των κανονισμών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 1924/2006 και (ΕΚ) αριθ. 1925/2006 και την κατάργηση της οδηγίας 87/250/ΕΟΚ της Επιτροπής, της οδηγίας 90/496/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της οδηγίας 1999/10/ΕΚ της Επιτροπής, της οδηγίας 2000/13/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, των οδηγιών της Επιτροπής 2002/67/ΕΚ και 2008/5/ΕΚ και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 608/2004 της Επιτροπής

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 114,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής [1],

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία [2],

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Το άρθρο 169 της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) προβλέπει ότι η Ένωση πρέπει να συμβάλλει στην επίτευξη υψηλού επιπέδου προστασίας των καταναλωτών με τα μέτρα που θεσπίζει σύμφωνα με το άρθρο 114.

(2) Η ελεύθερη κυκλοφορία ασφαλών και υγιεινών τροφίμων είναι θεμελιώδης πτυχή της εσωτερικής αγοράς και συμβάλλει σημαντικά στην υγεία και την ευημερία των πολιτών, καθώς και στη διασφάλιση των κοινωνικών και οικονομικών τους συμφερόντων.

(3) Προκειμένου να επιτευχθεί υψηλό επίπεδο προστασίας της υγείας των καταναλωτών και να εξασφαλισθεί το δικαίωμά τους για πληροφόρηση, θα πρέπει να διασφαλισθεί ότι οι καταναλωτές είναι κατάλληλα ενημερωμένοι όσον αφορά τα τρόφιμα που καταναλώνουν. Οι επιλογές των καταναλωτών είναι δυνατόν να επηρεασθούν, μεταξύ άλλων, από υγειονομικούς, οικονομικούς, περιβαλλοντικούς, κοινωνικούς και δεοντολογικούς προβληματισμούς.

(4) Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 178/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Ιανουαρίου 2002, για τον καθορισμό των γενικών αρχών και απαιτήσεων της νομοθεσίας για τα τρόφιμα, για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων και τον καθορισμό διαδικασιών σε θέματα ασφαλείας των τροφίμων [3], είναι γενική αρχή της νομοθεσίας για τα τρόφιμα να παρέχεται βάση ώστε οι καταναλωτές να μπορούν να επιλέγουν ενήμεροι τα τρόφιμα που καταναλώνουν και να εμποδίζονται οποιεσδήποτε άλλες πρακτικές που ενδέχεται να παραπλανήσουν τον καταναλωτή.

(5) Η οδηγία 2005/29/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαΐου 2005, για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές των επιχειρήσεων προς τους καταναλωτές στην εσωτερική αγορά [4] καλύπτει ορισμένες πτυχές της παροχής πληροφοριών στους καταναλωτές, ειδικότερα με σκοπό την πρόληψη παραπλανητικών ενεργειών και παραλείψεων πληροφόρησης. Οι γενικές αρχές όσον αφορά τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές θα πρέπει να συμπληρωθούν με ειδικούς κανόνες σχετικά με την παροχή πληροφοριών για τα τρόφιμα στους καταναλωτές.

(6) Οι ενωσιακοί κανόνες περί της επισήμανσης των τροφίμων που ισχύουν για όλα τα τρόφιμα περιέχονται στην οδηγία 2000/13/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαρτίου 2000, για προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με την επισήμανση, την παρουσίαση και τη διαφήμιση των τροφίμων [5]. Οι περισσότερες από τις διατάξεις της εν λόγω οδηγίας χρονολογούνται από το 1978 και, ως εκ τούτου, θα πρέπει να επικαιροποιηθούν.

(7) Η οδηγία 90/496/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 24ης Σεπτεμβρίου 1990, σχετικά με τους κανόνες επισήμανσης των τροφίμων όσον αφορά τις τροφικές τους ιδιότητες [6], θεσπίζει κανόνες για το περιεχόμενο και την παρουσίαση των διατροφικών πληροφοριών στα προσυσκευασμένα τρόφιμα. Σύμφωνα με αυτούς τους κανόνες, η αναγραφή των διατροφικών πληροφοριών είναι προαιρετική, εκτός εάν υπάρχει ισχυρισμός επί θεμάτων διατροφής όσον αφορά το τρόφιμο. Οι περισσότερες από τις διατάξεις της εν λόγω οδηγίας χρονολογούνται από το 1990 και, ως εκ τούτου, θα πρέπει να επικαιροποιηθούν.

(8) Οι απαιτήσεις γενικής επισήμανσης συμπληρώνονται με διάφορες διατάξεις που εφαρμόζονται σε όλα τα τρόφιμα σε ιδιαίτερες συνθήκες ή σε ορισμένες κατηγορίες τροφίμων. Επιπλέον, υπάρχουν πολλοί ειδικοί κανόνες οι οποίοι εφαρμόζονται σε συγκεκριμένα τρόφιμα.

(9) Μολονότι οι αρχικοί στόχοι και τα βασικά στοιχεία της τρέχουσας νομοθεσίας σχετικά με την επισήμανση εξακολουθούν να ισχύουν, αυτή πρέπει να εξορθολογισθεί, προκειμένου να διασφαλισθούν ευκολότερη συμμόρφωση και μεγαλύτερη σαφήνεια για τους συμφεροντούχους, και να εκσυγχρονισθεί, προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι νέες εξελίξεις στον τομέα των πληροφοριών για τα τρόφιμα. Ο παρών κανονισμός αφενός μεν εξυπηρετεί τα συμφέροντα της εσωτερικής αγοράς με την απλοποίηση της νομοθεσίας, την κατοχύρωση της ασφάλειας δικαίου και τη μείωση της γραφειοκρατίας και αφετέρου ωφελεί τον πολίτη επιβάλλοντας μια σαφή, κατανοητή και ευανάγνωστη επισήμανση των τροφίμων.

(10) Το ευρύ κοινό έχει συμφέρον στη σχέση μεταξύ διατροφής και υγείας και στην επιλογή κατάλληλης διατροφής που να ανταποκρίνεται στις ατομικές ανάγκες. Στη λευκή βίβλο της Επιτροπής της 30ής Μαΐου 2007 για μια Ευρωπαϊκή Στρατηγική για θέματα υγείας που έχουν σχέση με τη Διατροφή, το Υπερβολικό Βάρος και την Παχυσαρκία ("λευκή βίβλος της Επιτροπής") σημειώθηκε ότι η διατροφική επισήμανση αποτελεί μια σημαντική μέθοδο για την πληροφόρηση των καταναλωτών σχετικά με τη σύνθεση των τροφίμων και για να τους βοηθά να επιλέγουν ενήμεροι. Στην ανακοίνωση της Επιτροπής της 13ης Μαρτίου 2007 με τίτλο "Στρατηγική για την πολιτική καταναλωτών 2007-2013 της ΕΕ — Ενδυνάμωση των καταναλωτών, προώθηση της ευημερίας τους και αποτελεσματική προστασία τους" υπογραμμίσθηκε ότι η παροχή στους καταναλωτές της δυνατότητας να κάνουν τις επιλογές τους ενήμεροι είναι σημαντική τόσο για την αποτελεσματικότητα του ανταγωνισμού όσο και για την ευημερία των καταναλωτών. Η γνώση των βασικών αρχών διατροφής και οι κατάλληλες διατροφικές πληροφορίες στα τρόφιμα θα συμβάλουν σημαντικά στο

να μπορεί ο καταναλωτής να κάνει τις επιλογές του ενήμερος. Οι εκστρατείες εκπαίδευσης και πληροφόρησης που διεξάγουν τα κράτη μέλη συνιστούν σημαντικό μηχανισμό για τη βελτίωση της κατανόησης των πληροφοριών για τα τρόφιμα από τους καταναλωτές.

(11) Προκειμένου να ενισχυθεί η ασφάλεια δικαίου και να κατοχυρωθούν η ορθολογικότητα και η συνεκτικότητα της εφαρμογής, είναι σκόπιμο να καταργηθούν οι οδηγίες 90/496/ΕΟΚ και 2000/13/ΕΚ και να αντικατασταθούν με ενιαίο κανονισμό, που θα κατοχυρώνει τη βεβαιότητα για τους καταναλωτές και για τους άλλους συμφεροντούχους και θα μειώνει τον διοικητικό φόρτο.

(12) Για λόγους σαφήνειας, είναι σκόπιμο να καταργηθούν και να συμπεριληφθούν στον παρόντα κανονισμό και άλλες οριζόντιες πράξεις, και συγκεκριμένα: η οδηγία 87/250/ΕΟΚ της Επιτροπής, της 15ης Απριλίου 1987, σχετικά με την αναγραφή του ογκομετρικού αλκοολικού τίτλου κατά την επισήμανση των αλκοολούχων ποτών που προορίζονται για τον τελικό καταναλωτή [7], η οδηγία 1999/10/ΕΚ της Επιτροπής, της 8ης Μαρτίου 1999, η οποία διέπει τις παρεκκλίσεις από τις διατάξεις του άρθρου 7 της οδηγίας 79/112/ΕΟΚ του Συμβουλίου όσον αφορά την επισήμανση των ειδών διατροφής [8], η οδηγία 2002/67/ΕΚ της Επιτροπής, της 18ης Ιουλίου 2002, σχετικά με την επισήμανση των τροφίμων που περιέχουν κινίνη και των τροφίμων που περιέχουν καφεΐνη [9], ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 608/2004 της Επιτροπής, της 31ης Μαρτίου 2004, για τη σήμανση των τροφίμων και των συστατικών τροφίμων με προσθήκη φυτοστερολών, φυτοστερολεστέρων, φυτοστανολών ή φυτοστανολεστέρων [10], και η οδηγία 2008/5/ΕΚ της Επιτροπής, της 30ής Ιανουαρίου 2008, σχετικά με την αναγραφή, στην επισήμανση ορισμένων τροφίμων, υποχρεωτικών ενδείξεων πέραν των προβλεπόμενων από την οδηγία 2000/13/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου [11].

(13) Είναι αναγκαίο να θεσπισθούν κοινοί ορισμοί, αρχές, απαιτήσεις και διαδικασίες, έτσι ώστε να δημιουργηθούν ένα σαφές πλαίσιο και μια κοινή βάση για τη λήψη ενωσιακών και εθνικών μέτρων όσον αφορά τις πληροφορίες για τα τρόφιμα.

(14) Προκειμένου να ακολουθηθεί μια εκτενής και εξελικτική προσέγγιση όσον αφορά τις πληροφορίες που παρέχονται στους καταναλωτές σχετικά με τα τρόφιμα που καταναλώνουν, είναι αναγκαίος ένας ευρύς ορισμός της νομοθεσίας σχετικά με τις πληροφορίες για τα τρόφιμα, που θα καλύπτει τους κανόνες γενικού και ειδικού χαρακτήρα, καθώς και ένας ευρύς ορισμός των πληροφοριών για τα

τρόφιμα, που θα καλύπτει τις πληροφορίες που παρέχονται από μέσα διαφορετικά από την ετικέτα.

(15) Οι ενωσιακοί κανόνες θα πρέπει να εφαρμόζονται μόνο στις επιχειρήσεις, η έννοια των οποίων υπονοεί κάποια συνέχεια δραστηριοτήτων και έναν ορισμένο βαθμό οργάνωσης. Ενέργειες, όπως ο περιστασιακός χειρισμός και η παράδοση τροφίμων, το σερβίρισμα γευμάτων και η πώληση τροφίμων από ιδιώτες, παραδείγματος χάριν σε φιλανθρωπικές εκδηλώσεις ή τοπικές πανηγύρεις και συναντήσεις, δεν θα πρέπει να εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού.

(16) Η νομοθεσία σχετικά με τις πληροφορίες για τα τρόφιμα θα πρέπει να παρέχει επαρκή ευελιξία, ώστε να μπορεί να ενημερώνεται σύμφωνα με τις νέες απαιτήσεις των καταναλωτών σε πληροφορίες και να εξασφαλίζει ισορροπία μεταξύ της προστασίας της εσωτερικής αγοράς και των διαφορών στην αντίληψη των καταναλωτών στα κράτη μέλη.

(17) Ο κύριος λόγος για τον οποίο απαιτείται η αναγραφή υποχρεωτικών πληροφοριών για τα τρόφιμα θα πρέπει να είναι η παροχή στους καταναλωτές της δυνατότητας να αναγνωρίζουν ένα τρόφιμο και να κάνουν κατάλληλη χρήση του, καθώς και να κάνουν επιλογές οι οποίες ανταποκρίνονται στις ατομικές διαιτητικές τους ανάγκες. Προς επίτευξη του σκοπού αυτού, οι υπεύθυνοι επιχειρήσεων τροφίμων θα πρέπει να διευκολύνουν την πρόσβαση των ανθρώπων με προβλήματα όρασης στις εν λόγω πληροφορίες.

(18) Για να μπορεί η νομοθεσία σχετικά με τις πληροφορίες για τα τρόφιμα να προσαρμόζεται στις μεταβαλλόμενες ανάγκες των καταναλωτών για πληροφορίες, οποιοδήποτε σκεπτικό για την ανάγκη παροχής υποχρεωτικών πληροφοριών για τα τρόφιμα θα πρέπει επίσης να λαμβάνει υπόψη το ευρέως αποδεδειγμένο ενδιαφέρον της πλειονότητας των καταναλωτών για τη γνωστοποίηση ορισμένων πληροφοριών.

(19) Εντούτοις, οι νέες απαιτήσεις όσον αφορά τις υποχρεωτικές πληροφορίες για τα τρόφιμα θα πρέπει να θεσπίζονται, εάν και όταν απαιτούνται, σύμφωνα με τις αρχές της επικουρικότητας, της αναλογικότητας και της αειφορίας.

(20) Η νομοθεσία σχετικά με την παροχή πληροφοριών για τα τρόφιμα θα πρέπει να απαγορεύει τη χρήση πληροφοριών που παραπλανούν τον καταναλωτή, ιδίως όσον αφορά τα χαρακτηριστικά, τα αποτελέσματα ή τις ιδιότητες του τροφίμου ή

την απόδοση στα τρόφιμα θεραπευτικών ιδιοτήτων. Για να είναι αποτελεσματική, η εν λόγω απαγόρευση θα πρέπει επίσης να επεκταθεί στη διαφήμιση και την παρουσίαση των τροφίμων.

(21) Προκειμένου να εμποδισθεί ο κατακερματισμός των κανόνων σχετικά με την ευθύνη των υπευθύνων επιχειρήσεων τροφίμων όσον αφορά την παροχή πληροφοριών για τα τρόφιμα, είναι σκόπιμο να αποσαφηνισθούν οι ευθύνες των υπευθύνων επιχειρήσεων τροφίμων στον τομέα αυτόν. Η εν λόγω αποσαφήνιση θα πρέπει είναι σύμφωνη προς τις ευθύνες έναντι του καταναλωτή οι οποίες αναφέρονται στο άρθρο 17 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 178/2002.

(22) Θα πρέπει να καταρτισθεί κατάλογος όλων των υποχρεωτικών πληροφοριών οι οποίες θα πρέπει καταρχήν να παρέχονται για όλα τα τρόφιμα που προορίζονται για τον τελικό καταναλωτή και τις μονάδες ομαδικής εστίασης. Στον κατάλογο αυτό θα πρέπει να διατηρηθούν οι πληροφορίες που απαιτούνται ήδη βάσει της ισχύουσας ενωσιακής νομοθεσίας, δεδομένου ότι θεωρούνται, σε γενικές γραμμές, πολύτιμο κεκτημένο όσον αφορά την πληροφόρηση των καταναλωτών.

(23) Προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη οι αλλαγές και οι εξελίξεις στον τομέα των πληροφοριών για τα τρόφιμα, θα πρέπει να προβλεφθούν διατάξεις που θα δίνουν στην Επιτροπή τη δυνατότητα να επιτρέπει τη διάθεση ορισμένων στοιχείων με εναλλακτικά μέσα. Η διαβούλευση με τους συμφεροντούχους θα πρέπει να διευκολύνει την πραγματοποίηση έγκαιρων και εύστοχων αλλαγών των απαιτήσεων σχετικά με τις πληροφορίες για τα τρόφιμα.

(24) Ορισμένα συστατικά ή άλλες ουσίες ή προϊόντα (όπως τεχνολογικά βοηθήματα), όταν χρησιμοποιούνται στην παραγωγή τροφίμων και εξακολουθούν να παραμένουν σε αυτά, μπορούν να προκαλέσουν αλλεργίες ή δυσανεξίες σε κάποιους ανθρώπους, ορισμένες δε από τις εν λόγω αλλεργίες ή δυσανεξίες συνιστούν κίνδυνο για την υγεία των ενδιαφερόμενων καταναλωτών. Είναι σημαντικό να δίνονται πληροφορίες σχετικά με την παρουσία προσθέτων στα τρόφιμα, τεχνολογικών βοηθημάτων και άλλων ουσιών ή προϊόντων με επιστημονικά τεκμηριωμένη αλλεργιογόνο δράση ή πρόκληση δυσανεξίας, έτσι ώστε οι καταναλωτές, ιδιαίτερα εκείνοι που πάσχουν από τροφική αλλεργία ή δυσανεξία να μπορούν να κάνουν ενήμεροι επιλογές που είναι ασφαλείς για τους ίδιους.

(25) Για την πληροφόρηση των καταναλωτών σχετικά με την παρουσία τεχνολογικά επεξεργασμένων νανοϋλικών στα τρόφιμα, είναι σκόπιμο να δοθεί ορισμός των τεχνολογικά επεξεργασμένων νανοϋλικών. Λαμβάνοντας υπόψη την πιθανότητα τα τρόφιμα που περιέχουν τεχνολογικώς επεξεργασμένα νανοϋλικά ή αποτελούνται από τέτοια υλικά να είναι νέα τρόφιμα, το ενδεικνυόμενο νομοθετικό πλαίσιο για τον εν λόγω ορισμό θα πρέπει να εξετασθεί στη βάση της επικείμενης ανασκόπησης του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 258/97 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Ιανουαρίου 1997, σχετικά με τα νέα τρόφιμα και τα νέα συστατικά τροφίμων [12].

(26) Οι ετικέτες των τροφίμων θα πρέπει να είναι σαφείς και κατανοητές, ώστε να βοηθούν τους καταναλωτές που επιθυμούν να κάνουν περισσότερο ενήμεροι τις διατροφικές και διαιτητικές επιλογές τους. Οι μελέτες δείχνουν ότι οι ευανάγνωστες ετικέτες αποτελούν σημαντικό στοιχείο στη μεγιστοποίηση της δυνατότητας να επηρεάσουν οι πληροφορίες της ετικέτας τα άτομα που τις διαβάζουν και ότι οι δυσανάγνωστες πληροφορίες για το προϊόν είναι μια από τις αιτίες που οι καταναλωτές δεν είναι ικανοποιημένοι με τις ετικέτες των τροφίμων. Συνεπώς, θα πρέπει να αναπτυχθεί μια πλήρης προσέγγιση, προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη όλες οι πτυχές του ευανάγνωστου των ετικετών, συμπεριλαμβανομένων της γραμματοσειράς, του χρώματος και της αντίθεσης.

(27) Προκειμένου να διασφαλισθεί η παροχή των πληροφοριών για τα τρόφιμα, είναι αναγκαίο να εξετασθούν όλοι οι τρόποι διάθεσης των τροφίμων στους καταναλωτές, περιλαμβανομένης της πωλήσεως τροφίμων εξ αποστάσεως. Μολονότι είναι σαφές ότι οποιαδήποτε τρόφιμα διατίθενται με πώληση εξ αποστάσεως θα πρέπει να πληρούν τις ίδιες απαιτήσεις πληροφοριών με εκείνα που πωλούνται στα καταστήματα, είναι αναγκαίο να αποσαφηνισθεί ότι, σε αυτές τις περιπτώσεις, οι σχετικές υποχρεωτικές πληροφορίες για τα τρόφιμα θα πρέπει να είναι επίσης διαθέσιμες πριν πραγματοποιηθεί η αγορά.

(28) Η τεχνολογία που χρησιμοποιείται στην κατάψυξη τροφίμων αναπτύχθηκε σημαντικά κατά τις τελευταίες δεκαετίες και χρησιμοποιήθηκε ευρέως τόσο για τη βελτίωση της κυκλοφορίας αγαθών στην εσωτερική αγορά της Ένωσης, όσο και για τη μείωση των κινδύνων σχετικά με την ασφάλεια των τροφίμων. Πάντως, η κατάψυξη και η μεταγενέστερη απόψυξη ορισμένων τροφίμων, ειδικά των προϊόντων κρέατος και αλιείας, περιορίζουν την πιθανή περαιτέρω χρήση τους και μπορεί να έχουν επίπτωση στην ασφάλεια, στη γεύση και στην ποιότητά τους. Αντιθέτως, για άλλα προϊόντα, ειδικά το βούτυρο, η κατάψυξη δεν έχει επιπτώσεις. Συνεπώς, όταν το προϊόν έχει αποψυχθεί, ο τελικός καταναλωτής θα πρέπει να ενημερώνεται δεόντως για την κατάστασή του.

(29) Η αναγραφή της χώρας καταγωγής ή του τόπου προέλευσης ενός τροφίμου θα πρέπει να προβλέπεται σε κάθε περίπτωση που η απουσία της είναι πιθανόν να παραπλανήσει τους καταναλωτές όσον αφορά την πραγματική χώρα καταγωγής ή τον πραγματικό τόπο προέλευσης του συγκεκριμένου προϊόντος. Σε κάθε περίπτωση, η αναγραφή της χώρας καταγωγής ή του τόπου προέλευσης θα πρέπει να γίνεται με τρόπο ώστε να μην παραπλανάται ο καταναλωτής και βάσει σαφώς καθορισμένων κριτηρίων, τα οποία θα διασφαλίζουν ίσους όρους για τη βιομηχανία και θα βελτιώνουν την κατανόηση από τους καταναλωτές των πληροφοριών που σχετίζονται με τη χώρα καταγωγής ή τον τόπο προέλευσης ενός τροφίμου. Τα εν λόγω κριτήρια δεν θα πρέπει να εφαρμόζονται στις αναγραφές που σχετίζονται με το όνομα ή τη διεύθυνση του υπευθύνου επιχείρησης τροφίμων.

(30) Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι υπεύθυνοι επιχειρήσεων τροφίμων ενδέχεται να επιθυμούν να επισημάνουν την καταγωγή ενός τροφίμου προαιρετικά για να επιστήσουν την προσοχή των καταναλωτών στην ποιότητα του προϊόντος τους. Οι αναγραφές αυτές θα πρέπει επίσης να συμμορφώνονται με εναρμονισμένα κριτήρια.

(31) Η αναγραφή καταγωγής είναι επί του παρόντος υποχρεωτική για το βόειο κρέας και τα προϊόντα με βάση το βόειο κρέας [13] στην Ένωση μετά την κρίση της σπογγώδους εγκεφαλοπάθειας των βοοειδών και έχει δημιουργήσει προσδοκίες στους καταναλωτές. Η εκτίμηση επιπτώσεων της Επιτροπής επιβεβαιώνει ότι η καταγωγή του κρέατος εμφανίζεται ως το πρωταρχικό μέλημα των καταναλωτών. Υπάρχουν και άλλα κρέατα που καταναλώνονται ευρέως στην Ένωση, όπως χοίρου, αιγοπροβάτων και πουλερικών. Είναι επομένως σκόπιμο να επιβληθεί η υποχρεωτική δήλωση καταγωγής των προϊόντων αυτών. Οι ειδικές απαιτήσεις καταγωγής μπορούν να διαφέρουν από τον έναν τύπο κρέατος στον άλλο σύμφωνα με τα χαρακτηριστικά των ζωικών ειδών. Είναι σκόπιμο να προβλεφθεί, μέσω εκτελεστικών κανόνων, η καθιέρωση υποχρεωτικών απαιτήσεων που θα μπορούν να ποικίλλουν από τον έναν τύπο κρέατος στον άλλο, λαμβανομένης υπ' όψιν της αρχής της αναλογικότητας και του διοικητικού φόρτου για τους υπευθύνους επιχειρήσεων τροφίμων και τις αρχές επιβολής του νόμου.

(32) Η υποχρεωτική παροχή της καταγωγής αναπτύχθηκε βάσει κάθετων προσεγγίσεων όπως για το μέλι [14], τα σπυροκηπευτικά [15], τους ιχθύες [16], το βόειο κρέας και τα προϊόντα με βάση το βόειο κρέας [17] και το ελαιόλαδο [18].

Είναι αναγκαία η διερεύνηση της δυνατότητας να επεκταθεί η υποχρεωτική επισήμανση καταγωγής και για άλλα τρόφιμα. Είναι, επομένως, σκόπιμο να ζητηθεί από την Επιτροπή να εκπονήσει εκθέσεις που να καλύπτουν τα ακόλουθα τρόφιμα: είδη κρεάτων εκτός του βόειου και του χοίρειου κρέατος και του κρέατος προβατοειδών, αιγοειδών και πουλερικών, το γάλα, το γάλα ως συστατικό γαλακτοκομικών προϊόντων, το κρέας ως συστατικό, τα μη μεταποιημένα τρόφιμα, τα τρόφιμα που αποτελούνται από ένα μόνο συστατικό και τα συστατικά που αντιστοιχούν σε περισσότερο από το 50 % τροφίμου. Καθώς το γάλα είναι ένα από τα προϊόντα για τα οποία η αναγραφή καταγωγής θεωρείται ως έχουσα ιδιαίτερο ενδιαφέρον, η έκθεση της Επιτροπής σχετικά με αυτό το προϊόν θα πρέπει να παρασχεθεί το συντομότερο δυνατόν. Με βάση τα συμπεράσματα αυτών των εκθέσεων, η Επιτροπή μπορεί να υποβάλει προτάσεις τροποποίησης των σχετικών ενωσιακών διατάξεων ή να αναλάβει νέες πρωτοβουλίες, εφόσον απαιτούνται, κατά τομέα.

(33) Οι ενωσιακοί μη προτιμησιακοί κανόνες καταγωγής θεσπίζονται στον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 2913/92 του Συμβουλίου, της 12ης Οκτωβρίου 1992, περί θεσπίσεως κοινοτικού τελωνειακού κώδικα [19], και στις διατάξεις εφαρμογής του στον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 2454/93 της Επιτροπής, της 2ας Ιουλίου 1993, για τον καθορισμό ορισμένων διατάξεων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2913/92 του Συμβουλίου περί θεσπίσεως του κοινοτικού τελωνειακού κώδικα [20]. Ο καθορισμός της χώρας καταγωγής των τροφίμων θα βασίζεται σε αυτούς τους κανόνες, τους οποίους γνωρίζουν καλά οι υπεύθυνοι επιχειρήσεων τροφίμων και οι διοικήσεις και οι οποίοι θα πρέπει να διευκολύνουν εν προκειμένω την εφαρμογή τους.

(34) Η διατροφική δήλωση για ένα τρόφιμο αφορά πληροφορίες σχετικά με την παρουσία ενέργειας και ορισμένων θρεπτικών ουσιών στο τρόφιμο. Η υποχρεωτική παροχή διατροφικών πληροφοριών επί της συσκευασίας θα πρέπει να υποστηρίζει τις δράσεις στον τομέα της διατροφής ως μέρος των πολιτικών για τη δημόσια υγεία οι οποίες θα μπορούσαν να συνεπάγονται την παροχή επιστημονικών συστάσεων για τη διατροφική εκπαίδευση του κοινού και να στηρίζει την ενημερωμένη επιλογή τροφίμων.

(35) Για να διευκολυνθεί η σύγκριση προϊόντων σε διαφορετικά μεγέθη συσκευασιών, είναι σκόπιμο να διατηρηθεί η απαίτηση σύμφωνα με την οποία η υποχρεωτική διατροφική δήλωση θα πρέπει να αναφέρεται σε ποσότητες 100 g ή 100 ml και, αν χρειάζεται, να επιτρέπονται πρόσθετες δηλώσεις ανά μερίδα. Συνεπώς, στις περιπτώσεις όπου το τρόφιμο είναι προσσκευασμένο και διατίθενται στην αγορά εξατομικευμένες μερίδες ή μονάδες κατανάλωσης, θα

πρέπει να επιτρέπεται διατροφική δήλωση ανά μερίδα ή ανά μονάδα κατανάλωσης, επιπροσθέτως της αναφοράς σε ποσότητες 100 g ή 100 ml. Πέραν αυτών, για να παρέχονται συγκρίσιμες ενδείξεις σχετικά με μερίδες ή μονάδες κατανάλωσης, η Επιτροπή θα πρέπει να εξουσιοδοτείται να θεσπίζει κανόνες σχετικά με την έκφραση της διατροφικής δήλωσης ανά μερίδα ή μονάδα κατανάλωσης για συγκεκριμένες κατηγορίες τροφίμων.

(36) Στη λευκή βίβλο της Επιτροπής υπογραμμίσθηκαν ορισμένα διατροφικά στοιχεία που είναι σημαντικά για τη δημόσια υγεία, όπως τα κεκορεσμένα λιπαρά, τα σάκχαρα ή το νάτριο. Συνεπώς, είναι σκόπιμο οι απαιτήσεις όσον αφορά την υποχρεωτική παροχή των διατροφικών πληροφοριών να λαμβάνουν υπόψη τα εν λόγω στοιχεία.

(37) Δεδομένου ότι ένας από τους στόχους που επιδιώκεται με τον παρόντα κανονισμό είναι η παροχή μιας βάσης στον τελικό καταναλωτή προκειμένου να προβαίνει ενήμερος σε επιλογές, είναι σημαντικό να εξασφαλισθεί από αυτήν την άποψη ότι ο τελικός καταναλωτής κατανοεί εύκολα τις πληροφορίες που παρέχονται στην επισήμανση. Επομένως, είναι σκόπιμο να χρησιμοποιείται στην επισήμανση ο όρος "αλάτι" αντί του αντίστοιχου όρου της θρεπτικής ουσίας του "νατρίου".

(38) Για λόγους συνέπειας και συνοχής της ενωσιακής νομοθεσίας, η προαιρετική αναγραφή των ισχυρισμών επί θεμάτων διατροφής ή υγείας στις ετικέτες των τροφίμων θα πρέπει να είναι σύμφωνη με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1924/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με τους ισχυρισμούς επί θεμάτων διατροφής και υγείας που διατυπώνονται για τα τρόφιμα [21].

(39) Για να αποφευχθούν περιττές επιβαρύνσεις των υπευθύνων των επιχειρήσεων τροφίμων, είναι σκόπιμο να εξαιρεθούν από την υποχρεωτική παροχή διατροφικής δήλωσης ορισμένες κατηγορίες τροφίμων τα οποία είναι μη επεξεργασμένα ή για τα οποία οι διατροφικές πληροφορίες δεν αποτελούν καθοριστικό παράγοντα για τις αποφάσεις αγοράς των καταναλωτών ή των οποίων η εξωτερική συσκευασία είναι πολύ μικρή για να χωρέσει τις απαιτήσεις υποχρεωτικής επισήμανσης, εκτός εάν η υποχρέωση παροχής αυτών των πληροφοριών προβλέπεται από άλλους ενωσιακούς κανόνες.

(40) Λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες των οινοπνευματωδών ποτών, είναι σκόπιμο να κληθεί η Επιτροπή να αναλύσει περαιτέρω τις απαιτήσεις πληροφόρησης για τα εν λόγω προϊόντα. Συνεπώς, η Επιτροπή θα πρέπει, λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη να διασφαλισθεί η συνεκτικότητα με άλλες σχετικές πολιτικές της Ένωσης, να συντάξει έκθεση εντός τριών ετών από την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού σχετικά με την εφαρμογή των απαιτήσεων για την παροχή πληροφοριών όσον αφορά τα συστατικά και τη διατροφή σε σχέση με τα αλκοολούχα ποτά. Επιπροσθέτως, λαμβάνοντας υπόψη το ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της 5ης Σεπτεμβρίου 2007, σχετικά με τη στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη στήριξη των κρατών μελών στην προσπάθειά τους να μειώσουν τις βλάβες που προκαλούνται από το οινόπνευμα [22], τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής [23], τις εργασίες της Επιτροπής και την ανησυχία της κοινής γνώμης για τις επιζήμιες συνέπειες των αλκοολούχων ποτών, ιδίως όσον αφορά τους νέους και ευάλωτους καταναλωτές, η Επιτροπή θα πρέπει, κατόπιν διαβουλεύσεων με τους συμφεροντούχους και με τα κράτη μέλη, να εξετάσει την ανάγκη ύπαρξης ορισμού για ποτά, όπως τα "χαμηλόβαθμα αλκοολούχα ποτά (alcorops)", που απευθύνονται ειδικά σε νέους. Η Επιτροπή θα πρέπει επίσης να προτείνει, κατά περίπτωση, ειδικές απαιτήσεις σχετικά με τα αλκοολούχα ποτά στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού.

(41) Για να ανταποκρίνονται στον μέσο καταναλωτή και να εξυπηρετούν τον ενημερωτικό σκοπό για τον οποίο προορίζονται, λαμβανομένου δε υπόψη του σημερινού επιπέδου γνώσεων για το θέμα της διατροφής, οι παρεχόμενες διατροφικές πληροφορίες θα πρέπει να είναι απλές και εύκολα κατανοητές. Η αναγραφή των πληροφοριών για τα τρόφιμα εν μέρει στο κύριο οπτικό πεδίο, κοινώς γνωστό ως "εμπρόσθιο μέρος της συσκευασίας", και εν μέρει σε άλλη όψη της συσκευασίας, παραδείγματος χάριν στο "οπίσθιο μέρος της συσκευασίας", θα μπορούσε να δημιουργήσει σύγχυση στους καταναλωτές. Συνεπώς, η διατροφική δήλωση θα πρέπει να αναγράφεται στο ίδιο οπτικό πεδίο. Επιπλέον, σε προαιρετική βάση, τα πιο σημαντικά στοιχεία των διατροφικών πληροφοριών μπορούν να επαναλαμβάνονται στο κύριο οπτικό πεδίο, με σκοπό να μπορούν οι καταναλωτές να βλέπουν εύκολα τις ουσιώδεις διατροφικές πληροφορίες όταν αγοράζουν τρόφιμα. Η ελεύθερη επιλογή ως προς τις πληροφορίες που θα μπορούσαν να επαναλαμβάνονται ενδέχεται να δημιουργεί σύγχυση στους καταναλωτές. Είναι επομένως αναγκαίο να διευκρινισθεί ποιες πληροφορίες μπορούν να επαναλαμβάνονται.

(42) Προκειμένου να παροτρυνθούν οι υπεύθυνοι επιχειρήσεων τροφίμων να παράσχουν προαιρετικά τις πληροφορίες που περιέχονται στη διατροφική δήλωση

για τρόφιμα, όπως τα αλκοολούχα ποτά και τα μη προσυσκευασμένα τρόφιμα που μπορούν να εξαιρεθούν από τη διατροφική δήλωση, θα πρέπει να δοθεί η δυνατότητα να δηλώνονται μόνο περιορισμένα στοιχεία της διατροφικής δήλωσης. Είναι, εντούτοις, σκόπιμο να καθορισθούν σαφώς οι πληροφορίες που μπορούν να παρασχεθούν προαιρετικά, προκειμένου να αποφευχθεί η παραπλάνηση του καταναλωτή από την ελευθερία επιλογής του υπευθύνου επιχείρησης τροφίμων.

(43) Το τελευταίο διάστημα, ορισμένα κράτη μέλη και οργανώσεις της βιομηχανίας τροφίμων έχουν προχωρήσει στην έκφραση της διατροφικής δήλωσης με διαφορετικούς τρόπους πέρα από την έκφραση ανά 100 g, ανά 100 ml ή ανά μερίδα ή στην παρουσίασή της με τη χρήση σχημάτων ή συμβόλων. Αυτού του είδους οι πρόσθετες μορφές έκφρασης και παρουσίασης μπορούν να βοηθούν τους καταναλωτές να κατανοούν καλύτερα τη διατροφική δήλωση. Εντούτοις, υπάρχουν ανεπαρκή στοιχεία από ολόκληρη την Ένωση σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο ο μέσος καταναλωτής κατανοεί και χρησιμοποιεί τις εναλλακτικές μορφές έκφρασης ή παρουσίασης των πληροφοριών. Συνεπώς, κρίνεται σκόπιμο να επιτραπεί η ανάπτυξη διαφορετικών μορφών έκφρασης και παρουσίασης βάσει κριτηρίων που προσδιορίζονται στον παρόντα κανονισμό και να κληθεί η Επιτροπή να εκπονήσει έκθεση σχετικά με τη χρήση των εν λόγω μορφών έκφρασης και παρουσίασης, τις επιπτώσεις τους στην εσωτερική αγορά και τη σκοπιμότητα περαιτέρω εναρμόνισης.

(44) Για να βοηθήσουν την Επιτροπή στην εκπόνηση της εν λόγω έκθεσης, τα κράτη μέλη θα πρέπει να παράσχουν στην Επιτροπή τις κατάλληλες πληροφορίες σχετικά με τη χρήση των πρόσθετων μορφών έκφρασης και παρουσίασης της διατροφικής δήλωσης στην αγορά τους. Προς τούτο, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να ζητήσουν από τους υπευθύνους επιχειρήσεων τροφίμων που διαθέτουν στις αγορές τους τρόφιμα με πρόσθετες μορφές έκφρασης ή παρουσίασης να γνωστοποιούν στις εθνικές αρχές τη χρήση των πρόσθετων αυτών μορφών και τα σχετικά δικαιολογητικά στοιχεία όσον αφορά την εκπλήρωση των απαιτήσεων που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό.

(45) Είναι επιθυμητό να διασφαλισθεί ορισμένος βαθμός συνεκτικότητας κατά την ανάπτυξη πρόσθετων μορφών έκφρασης και παρουσίασης της διατροφικής δήλωσης. Για τον λόγο αυτόν, κρίνεται σκόπιμο να προωθηθεί η διαρκής ανταλλαγή και γνωστοποίηση βέλτιστων πρακτικών και εμπειριών μεταξύ των κρατών μελών και με την Επιτροπή και να προωθηθεί η συμμετοχή των συμφεροντούχων στις ανταλλαγές αυτές.

(46) Η δήλωση, στο ίδιο οπτικό πεδίο, των ποσοτήτων των διατροφικών στοιχείων και των συγκριτικών δεικτών, σε εύκολα αναγνωρίσιμη μορφή, ώστε να μπορούν να αξιολογηθούν οι διατροφικές ιδιότητες ενός τροφίμου, θα πρέπει να εξετάζεται στο σύνολό της ως μέρος της διατροφικής δήλωσης και θα πρέπει να μην αντιμετωπίζεται ως ομάδα μεμονωμένων ισχυρισμών.

(47) Η εμπειρία δείχνει ότι, σε πολλές περιπτώσεις, οι προαιρετικές πληροφορίες για τα τρόφιμα παρέχονται εις βάρος της σαφήνειας των υποχρεωτικών πληροφοριών για τα τρόφιμα. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να προβλεφθούν κριτήρια που θα βοηθήσουν τους υπευθύνους επιχειρήσεων τροφίμων και τις εκτελεστικές αρχές να επιτύχουν ισορροπία μεταξύ της παροχής υποχρεωτικών και προαιρετικών πληροφοριών για τα τρόφιμα.

(48) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διατηρήσουν το δικαίωμα, ανάλογα με τις τοπικές πρακτικές συνθήκες και περιστάσεις, να καθορίζουν κανόνες όσον αφορά την παροχή πληροφοριών για τα μη προσυσκευασμένα τρόφιμα. Μολονότι σε αυτές τις περιπτώσεις η ζήτηση των καταναλωτών για άλλες πληροφορίες είναι περιορισμένη, οι πληροφορίες σχετικά με δυνητικά αλλεργιογόνα θεωρούνται πολύ σημαντικές. Τα στοιχεία καταδεικνύουν ότι τα περισσότερα περιστατικά εκδήλωσης τροφικών αλλεργιών οφείλονται σε μη προσυσκευασμένα τρόφιμα. Συνεπώς, οι πληροφορίες σχετικά με δυνητικά αλλεργιογόνα θα πρέπει να παρέχονται πάντα στον καταναλωτή.

(49) Όσον αφορά τα θέματα που εναρμονίζονται ειδικά από τον παρόντα κανονισμό, τα κράτη μέλη δεν θα πρέπει να δύνανται να θεσπίζουν εθνικές διατάξεις, εκτός αν εξουσιοδοτούνται προς τούτο από το ενωσιακό δίκαιο. Ο παρών κανονισμός δεν θα πρέπει να εμποδίζει τα κράτη μέλη να θεσπίζουν εθνικές διατάξεις για θέματα που δεν εναρμονίζονται ειδικά από τον παρόντα κανονισμό. Ωστόσο, αυτά τα εθνικά μέτρα δεν θα πρέπει να απαγορεύουν, να παρακωλύουν ή να περιορίζουν την ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων τα οποία συμμορφώνονται με τον παρόντα κανονισμό.

(50) Οι καταναλωτές της Ένωσης δείχνουν αυξανόμενο ενδιαφέρον για την εφαρμογή των κανόνων της Ένωσης σχετικά με την καλή κατάσταση των ζώων κατά τη σφαγή, περιλαμβανομένης της υποβολής τους σε νάρκωση πριν από τη σφαγή. Επ' αυτού, θα πρέπει να εξετασθεί το ενδεχόμενο σύνταξης μελέτης για τη δυνατότητα παροχής στους καταναλωτές πληροφοριών για τη νάρκωση των ζώων στο πλαίσιο μελλοντικής στρατηγικής της Ένωσης για την προστασία και την καλή διαβίωση των ζώων.

(51) Οι κανόνες σχετικά με τις πληροφορίες για τα τρόφιμα θα πρέπει να μπορούν να προσαρμόζονται σε ένα ταχέως μεταβαλλόμενο κοινωνικό, οικονομικό και τεχνολογικό περιβάλλον.

(52) Για την επιβολή της συμμόρφωσης με τον παρόντα κανονισμό, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διενεργούν επίσημους ελέγχους σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 882/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για τη διενέργεια επισήμων ελέγχων της συμμόρφωσης προς τη νομοθεσία περί ζωοτροφών και τροφίμων και προς τους κανόνες για την υγεία και την καλή διαβίωση των ζώων [24].

(53) Οι παραπομπές στην οδηγία 90/496/ΕΟΚ, στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1924/2006 και στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1925/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με την προσθήκη βιταμινών και ανόργανων συστατικών και ορισμένων άλλων ουσιών στα τρόφιμα [25], θα πρέπει να επικαιροποιηθούν, ώστε να ληφθεί υπόψη ο παρών κανονισμός. Θα πρέπει, επομένως, να τροποποιηθούν αναλόγως οι κανονισμοί (ΕΚ) αριθ. 1924/2006 και (ΕΚ) αριθ. 1925/2006.

(54) Η επικαιροποίηση των απαιτήσεων σχετικά με τις πληροφορίες για τα τρόφιμα ανά μη τακτά και συχνά χρονικά διαστήματα μπορεί να οδηγήσει σε σημαντικό διοικητικό φόρτο για τις επιχειρήσεις τροφίμων, ιδίως τις μικρομεσαίες. Για τον λόγο αυτόν, κρίνεται σκόπιμο να διασφαλιστεί ότι τα μέτρα που ενδέχεται να λαμβάνει η Επιτροπή κατά την άσκηση των εκχωρούμενων από τον παρόντα κανονισμό εξουσιών θα εφαρμόζονται την ίδια ημέρα του εκάστοτε ημερολογιακού έτους, μετά την πάροδο κατάλληλης μεταβατικής περιόδου. Παρεκκλίσεις από την αρχή αυτή θα πρέπει να επιτρέπονται σε επείγουσες περιπτώσεις, όταν ο σκοπός των συγκεκριμένων μέτρων είναι η προστασία της ανθρώπινης υγείας.

(55) Για να μπορούν οι υπεύθυνοι επιχειρήσεων τροφίμων να προσαρμόζουν την επισήμανση των προϊόντων τους στις νέες απαιτήσεις που θεσπίζονται από τον παρόντα κανονισμό, είναι σημαντικό να προβλεφθούν κατάλληλες μεταβατικές περίοδοι για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού.

(56) Δεδομένων των ουσιωδών τροποποιήσεων που επιφέρει ο παρών κανονισμός στις απαιτήσεις σχετικά με τη διατροφική επισήμανση, ιδίως όσον αφορά το περιεχόμενο της διατροφικής δήλωσης, είναι σκόπιμο να επιτραπεί

στους υπευθύνους επιχείρησης τροφίμων να εφαρμόσουν νωρίτερα τον παρόντα κανονισμό.

(57) Δεδομένου ότι οι στόχοι του παρόντος κανονισμού δεν μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη και μπορούν, συνεπώς, να επιτευχθούν καλύτερα σε ενωσιακό επίπεδο, η Ένωση μπορεί να λάβει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, όπως καθορίζεται του άρθρου 5 της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας του ίδιου άρθρου, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη των στόχων αυτών.

(58) Θα πρέπει να ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 290 ΣΛΕΕ όσον αφορά, μεταξύ άλλων, τη διαθεσιμότητα ορισμένων υποχρεωτικών ενδείξεων με άλλα μέσα πέρα από την αναγραφή τους στο πακέτο ή την ετικέτα, τον κατάλογο των τροφίμων για τα οποία δεν απαιτείται κατάλογος συστατικών, την επανεξέταση του καταλόγου ουσιών ή προϊόντων που προκαλούν αλλεργίες ή δυσανεξίες ή τον κατάλογο των θρεπτικών ουσιών που μπορούν να δηλώνονται προαιρετικά. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό να πραγματοποιεί η Επιτροπή κατάλληλες διαβουλεύσεις κατά τις προπαρασκευαστικές της εργασίες, καθώς και σε επίπεδο εμπειρογνομόνων. Κατά την προετοιμασία και κατάρτιση των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, η Επιτροπή θα πρέπει να εξασφαλίζει ταυτόχρονη, έγκαιρη και σωστή διαβίβαση των σχετικών εγγράφων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.

(59) Προκειμένου να διασφαλισθούν ενιαίοι όροι εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, θα πρέπει να ανατεθούν εκτελεστικές αρμοδιότητες στην Επιτροπή να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις σχετικά, μεταξύ άλλων, με τις μεθόδους έκφρασης μιας ή περισσοτέρων ενδείξεων μέσω εικονογραμμάτων ή συμβόλων αντί λέξεων ή αριθμών, τον τρόπο αναγραφής της ημερομηνίας ελάχιστης διατηρησιμότητας, τον τρόπο αναγραφής της χώρας καταγωγής ή του τόπου προέλευσης των κρεάτων, την ακρίβεια των δηλούμενων τιμών στη διατροφική δήλωση ή την έκφραση της διατροφικής δήλωσης ανά μερίδα ή ανά μονάδα κατανάλωσης. Οι αρμοδιότητες αυτές θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή [26],

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής

1. Ο παρών κανονισμός αποτελεί τη βάση για την εξασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας των καταναλωτών όσον αφορά τις πληροφορίες για τα τρόφιμα, λαμβανομένων υπόψη των διαφορών αντίληψης των καταναλωτών και των αναγκών τους για πληροφόρηση και με παράλληλη διασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς.

2. Ο παρών κανονισμός θεσπίζει τις γενικές αρχές, απαιτήσεις και υποχρεώσεις που διέπουν τις πληροφορίες για τα τρόφιμα και ειδικότερα την επισήμανση των τροφίμων. Καθορίζει τα μέσα για την κατοχύρωση του δικαιώματος πληροφόρησης των καταναλωτών και των διαδικασιών παροχής πληροφοριών για τα τρόφιμα, λαμβανομένης υπόψη της ανάγκης επαρκούς ευελιξίας ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι μελλοντικές εξελίξεις και οι νέες απαιτήσεις πληροφόρησης.

3. Ο παρών κανονισμός ισχύει για τους υπευθύνους επιχειρήσεων τροφίμων σε όλα τα στάδια της τροφικής αλυσίδας, εφόσον οι δραστηριότητές τους αφορούν την παροχή πληροφοριών για τα τρόφιμα στους καταναλωτές. Ισχύει για όλα τα τρόφιμα που προορίζονται για τον τελικό καταναλωτή, περιλαμβανομένων των τροφίμων που διατίθενται από τις μονάδες ομαδικής εστίασης και των τροφίμων που προορίζονται να παραδοθούν στις μονάδες ομαδικής εστίασης.

Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται σε υπηρεσίες εστίασης που παρέχονται από επιχειρήσεις μεταφορών όταν η αναχώρηση λαμβάνει χώρα στις επικράτειες των κρατών μελών στις οποίες ισχύουν οι Συνθήκες.

4. Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται με την επιφύλαξη των απαιτήσεων επισήμανσης που προβλέπονται στις ειδικές ενωσιακές διατάξεις που ισχύουν για συγκεκριμένα τρόφιμα.

Άρθρο 2

Ορισμοί

1. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

α) οι ορισμοί "τρόφιμα", "νομοθεσία για τα τρόφιμα", "επιχείρηση τροφίμων", "υπεύθυνος επιχείρησης τροφίμων", "λιανική", "διάθεση στην αγορά" και "τελικός καταναλωτής" του άρθρου 2 και του άρθρου 3 σημεία 1, 2, 3, 7, 8 και 18 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 178/2002·

β) οι ορισμοί "μεταποίηση", "μη μεταποιημένα προϊόντα" και "μεταποιημένα προϊόντα" του άρθρου 2 παράγραφος 1 στοιχεία ιγ), ιδ) και ιε) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 852/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για την υγιεινή των τροφίμων [27]·

γ) ο ορισμός "ένζυμο τροφίμων" του άρθρου 3 παράγραφος 2 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1332/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, για τα ένζυμα τροφίμων [28]·

δ) οι ορισμοί "πρόσθετο τροφίμων", "τεχνολογικό βοήθημα" και "φορέας" του άρθρου 3 παράγραφος 2 στοιχεία α) και β) και του σημείου 5 του παραρτήματος Ι του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1333/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, που αφορά τα πρόσθετα τροφίμων [29]·

ε) ο ορισμός "αρωματικές ύλες" του άρθρου 3 παράγραφος 2 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1334/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, για αρωματικές ύλες και ορισμένα συστατικά τροφίμων με αρωματικές ιδιότητες που χρησιμοποιούνται εντός και επί των τροφίμων [30]·

στ) οι ορισμοί "κρέας", "μηχανικώς διαχωρισμένο κρέας", "παρασκευάσματα κρέατος", "προϊόντα αλιείας" και "προϊόντα με βάση το κρέας" των σημείων 1.1, 1.14, 1.15, 3.1 και 7.1 του παραρτήματος Ι του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 853/2004, της 29ης Απριλίου 2004, για τον καθορισμό ειδικών κανόνων υγιεινής για τα τρόφιμα ζωικής προέλευσης [31]·

ζ) ο ορισμός "διαφήμιση" του άρθρου 2 στοιχείο α) της οδηγίας 2006/114/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2006, για την παραπλανητική και τη συγκριτική διαφήμιση [32].

2. Ισχύουν επίσης οι ακόλουθοι ορισμοί:

α) "πληροφορίες για τα τρόφιμα": πληροφορίες που αφορούν ένα τρόφιμο και διατίθενται στον τελικό καταναλωτή μέσω επισήμανσης, άλλου συνοδευτικού υλικού ή οιοδήποτε άλλου μέσου, συμπεριλαμβανομένων των εργαλείων της σύγχρονης τεχνολογίας ή των προφορικών ανακοινώσεων.

β) "νομοθεσία σχετικά με τις πληροφορίες για τα τρόφιμα": οι ενωσιακές διατάξεις που διέπουν τις πληροφορίες για τα τρόφιμα και ιδίως την επισήμανση, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων γενικού χαρακτήρα που εφαρμόζονται σε όλα τα τρόφιμα σε ιδιαίτερες συνθήκες ή σε ορισμένες κατηγορίες τροφίμων και των κανόνων που εφαρμόζονται μόνο σε συγκεκριμένα τρόφιμα.

γ) "υποχρεωτικές πληροφορίες για τα τρόφιμα": οι ενδείξεις οι οποίες απαιτείται να παρέχονται στον τελικό καταναλωτή βάσει διατάξεων της Ένωσης.

δ) "μονάδα ομαδικής εστίασης": οποιοδήποτε κατάστημα (συμπεριλαμβανομένων των οχημάτων ή των σταθερών ή κινητών πάγκων πώλησης), όπως εστιατόρια, καντίνες, σχολεία, νοσοκομεία και επιχειρήσεις εστίασης όπου, στο πλαίσιο μιας επαγγελματικής δραστηριότητας, παρασκευάζονται τρόφιμα τα οποία είναι έτοιμα για κατανάλωση από τον τελικό καταναλωτή.

ε) "προσσκευασμένο τρόφιμο": η χωριστή μονάδα προς πώληση που προορίζεται να παρουσιασθεί ως έχει στον τελικό καταναλωτή και στις μονάδες ομαδικής εστίασης και αποτελείται από ένα τρόφιμο και τη συσκευασία μέσα στην οποία έχει τοποθετηθεί πριν από τη διάθεσή του προς πώληση, είτε η συσκευασία αυτή καλύπτει το τρόφιμο ολικά είτε μόνο εν μέρει, αλλά εν πάση περιπτώσει κατά τρόπο που να μην είναι δυνατόν να τροποποιηθεί το περιεχόμενο χωρίς να ανοιχθεί ή να τροποποιηθεί η συσκευασία. ο όρος "προσσκευασμένο τρόφιμο" δεν καλύπτει τρόφιμα συσκευασμένα κατόπιν επιθυμίας του καταναλωτή στον τόπο πώλησης ή προσσκευασμένα ενόψει της άμεσης πώλησής τους.

στ) "συστατικό": οποιαδήποτε ουσία ή προϊόν, συμπεριλαμβανομένων των αρωματικών υλών, των προσθέτων τροφίμων και των ενζύμων τροφίμων, καθώς και οιοδήποτε στοιχείο ενός σύνθετου συστατικού, οι οποίες χρησιμοποιούνται στην παρασκευή ή επεξεργασία ενός τροφίμου και εξακολουθούν να υπάρχουν στο τελικό προϊόν, ακόμη και σε διαφοροποιημένη μορφή· τα υπολείμματα δεν θεωρούνται "συστατικά".

ζ) "τόπος προέλευσης": οποιοσδήποτε τόπος από τον οποίο αναγράφεται ότι προέρχεται ένα τρόφιμο και ο οποίος δεν είναι η "χώρα καταγωγής" όπως ορίζεται σύμφωνα με τα άρθρα 23 έως 26 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2913/92· το όνομα, η εμπορική επωνυμία ή η διεύθυνση του υπευθύνου της επιχείρησης τροφίμων στην επισήμανση δεν συνιστά ένδειξη της χώρας καταγωγής ή του τόπου προέλευσης του εν λόγω τροφίμου κατά την έννοια του παρόντος κανονισμού·

η) "σύνθετο συστατικό" συστατικό που αποτελείται από περισσότερα του ενός συστατικά· θ) "ετικέτα": οποιαδήποτε σήμανση, εμπορικό σήμα, σήμα, εικόνα ή άλλη περιγραφή, η οποία είναι γραπτή, έντυπη, διάτρητη, σημειωμένη, ανάγλυφη ή αποτυπωμένη ή προσηρτημένη στη συσκευασία ή στον περιέκτη του τροφίμου·

ι) "επισήμανση": οποιεσδήποτε μνείες, ενδείξεις, εμπορικά σήματα, εμπορικές ονομασίες, εικόνες ή σύμβολα που αναφέρονται σε ένα τρόφιμο και τοποθετούνται σε κάθε συσκευασία, έγγραφο, πινακίδα, ετικέτα, δακτύλιο ή περιλαίμιο που συνοδεύει ή αναφέρεται στο τρόφιμο αυτό·

ια) "οπτικό πεδίο": όλες οι επιφάνειες μιας συσκευασίας που μπορούν να διαβασθούν από μία οπτική γωνία·

ιβ) "κύριο οπτικό πεδίο": το οπτικό πεδίο της συσκευασίας το οποίο είναι το πιο πιθανό να δει ο καταναλωτής με την πρώτη ματιά, κατά τον χρόνο της αγοράς, και το οποίο δίνει τη δυνατότητα στον καταναλωτή να αναγνωρίζει αμέσως ένα προϊόν όσον αφορά τον χαρακτήρα ή τη φύση του και, κατά περίπτωση, την εμπορική του ονομασία. Εάν μια συσκευασία έχει πλείονα ταυτόσημα κύρια οπτικά πεδία, το κύριο οπτικό πεδίο είναι εκείνο που επιλέγει ο υπεύθυνος επιχείρησης τροφίμων·

ιγ) "αναγνωσιμότητα": η εμφάνιση της πληροφορίας επί της συσκευασίας, μέσω της οποίας η πληροφορία είναι οπτικά προσιτή στο ευρύ κοινό και η οποία καθορίζεται από ποικίλα στοιχεία, μεταξύ άλλων από το μέγεθος της γραμματοσειράς, την απόσταση μεταξύ των γραμμών, την ένταση της γραφής,

το χρώμα των χαρακτήρων, τη μορφή των χαρακτήρων, τη σχέση μεταξύ του πλάτους και του ύψους των γραμμάτων, την επιφάνεια του υλικού και τη σημαντική αντίθεση μεταξύ της γραφής και του φόντου·

ιδ) "νόμιμη ονομασία": η ονομασία ενός τροφίμου η οποία προβλέπεται στις ενωσιακές διατάξεις που εφαρμόζονται για το τρόφιμο αυτό ή, αν δεν υπάρχουν τέτοιες ενωσιακές διατάξεις, η ονομασία η οποία προβλέπεται στους νόμους και στις κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις που εφαρμόζονται στο κράτος μέλος στο οποίο το τρόφιμο πωλείται στον τελικό καταναλωτή ή σε μονάδες ομαδικής εστίασης·

ιε) "συνήθης ονομασία": ονομασία η οποία είναι αποδεκτή ως ονομασία του τροφίμου από τους καταναλωτές στο κράτος μέλος στο οποίο το εν λόγω τρόφιμο πωλείται, χωρίς η ονομασία να χρήζει περαιτέρω επεξήγησης·

ιστ) "περιγραφική ονομασία": ονομασία η οποία παρέχει περιγραφή του τροφίμου και — εάν χρειάζεται— της χρήσης του, η οποία είναι επαρκώς σαφής, ώστε να επιτρέπει στους καταναλωτές να γνωρίζουν την πραγματική του φύση και να το διακρίνουν από άλλα προϊόντα με τα οποία είναι δυνατόν να συγχέεται·

ιζ) "πρωταρχικό συστατικό": το συστατικό ή τα συστατικά τροφίμου που αντιστοιχούν σε περισσότερο από το 50 % του τροφίμου αυτού ή τα οποία συνήθως συνδέονται από τον καταναλωτή με την ονομασία του τροφίμου και για τα οποία, στις περισσότερες περιπτώσεις, απαιτείται ποσοτική αναγραφή·

ιη) "ημερομηνία ελάχιστης διατηρησιμότητας ενός τροφίμου": η ημερομηνία μέχρι την οποία το τρόφιμο διατηρεί τις ιδιαίτερες ιδιότητές του σε κατάλληλες συνθήκες αποθήκευσης·

ιθ) "θρεπτική ουσία": πρωτεΐνες, υδατάνθρακες, λιπαρά, εδώδιμες ίνες, νάτριο, βιταμίνες και ανόργανα συστατικά που απαριθμούνται στο παράρτημα XIII μέρος A σημείο 1 του παρόντος κανονισμού, καθώς και ουσίες που ανήκουν σε μια από αυτές τις κατηγορίες ή αποτελούν συστατικά της·

τα σκοπίμως παραγόμενα υλικά που διαθέτουν μία ή περισσότερες διαστάσεις της τάξεως των 100 nm ή λιγότερο ή αποτελούνται από διακριτά λειτουργικά μέρη, είτε εσωτερικά είτε στην επιφάνεια, πολλά εκ των οποίων διαθέτουν μία ή περισσότερες διαστάσεις της τάξεως των 100 nm ή λιγότερο, συμπεριλαμβανομένων των δομών, των συσσωματωμάτων ή των συνόλων, που

μπορεί να έχουν μέγεθος ανώτερο της τάξεως των 100 nm αλλά διατηρούν ιδιότητες που είναι χαρακτηριστικές της νανοκλίμακας.

Οι χαρακτηριστικές ιδιότητες της νανοκλίμακας περιλαμβάνουν:

i) τις ιδιότητες που συνδέονται με τη μεγάλη ειδική επιφάνεια των υπόψη υλικών και/ή

ii) συγκεκριμένες φυσικοχημικές ιδιότητες που διαφέρουν από τις ιδιότητες της μη νανομορφής του ίδιου υλικού·

κ) "τεχνολογικά επεξεργασμένα νανοϋλικά": κα) "μέσο επικοινωνίας εξ αποστάσεως": κάθε μέσο το οποίο μπορεί να χρησιμοποιηθεί, χωρίς την αυτοπρόσωπη και ταυτόχρονη παρουσία του προμηθευτή και του καταναλωτή, για τη σύναψη συμβάσεως μεταξύ τους.

3. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, η χώρα καταγωγής ενός τροφίμου αναφέρεται στην καταγωγή ενός τροφίμου, όπως καθορίζεται σύμφωνα με τα άρθρα 23 έως 26 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2913/92.

4. Ισχύουν επίσης οι ειδικοί ορισμοί του παραρτήματος Ι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ

ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΙΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΑ ΤΡΟΦΙΜΑ

Άρθρο 3

Γενικοί στόχοι

1. Με την παροχή πληροφοριών για τα τρόφιμα επιδιώκεται υψηλό επίπεδο προστασίας της υγείας και των συμφερόντων των καταναλωτών, αυτή αποτελεί δε τη βάση για να επιλέγουν οι τελικοί καταναλωτές ενήμεροι και να κάνουν ασφαλή χρήση των τροφίμων, με ιδιαίτερη έμφαση στους υγειονομικούς, οικονομικούς, περιβαλλοντικούς, κοινωνικούς και δεοντολογικούς παράγοντες.

2. Η νομοθεσία σχετικά με τις πληροφορίες για τα τρόφιμα έχει ως στόχο την επίτευξη, στην Ένωση, της ελεύθερης κυκλοφορίας των τροφίμων που παράγονται και διατίθενται στην αγορά νόμιμα, λαμβανομένης υπόψη, ανάλογα με την περίπτωση, της ανάγκης προστασίας των θεμιτών συμφερόντων των παραγωγών και της προώθησης της παραγωγής ποιοτικών προϊόντων.

3. Όταν η νομοθεσία σχετικά με τις πληροφορίες για τα τρόφιμα θεσπίζει νέες απαιτήσεις, χορηγείται μεταβατική περίοδος μετά την έναρξη ισχύος των νέων απαιτήσεων, πλην δεόντως αιτιολογημένων περιπτώσεων. Κατά τη διάρκεια αυτής της μεταβατικής περιόδου, τα τρόφιμα που φέρουν ετικέτα η οποία δεν είναι σύμφωνη προς τις νέες απαιτήσεις μπορούν να διατίθενται στην αγορά και τα αποθέματα των εν λόγω τροφίμων που έχουν διατεθεί στην αγορά πριν από το πέρας της μεταβατικής περιόδου να μπορούν να εξακολουθούν να πωλούνται έως ότου εξαντληθούν.

4. Ζητείται η γνώμη του κοινού με ανοικτό και διαφανή τρόπο, περιλαμβανομένων των συμφεροντούχων, άμεσα ή μέσω αντιπροσωπευτικών οργάνων, κατά την εκπόνηση, την αξιολόγηση και την αναθεώρηση της νομοθεσίας σχετικά με τις πληροφορίες για τα τρόφιμα, εκτός εάν ο επείγων χαρακτήρας του θέματος δεν το επιτρέπει.

Άρθρο 4

Αρχές που διέπουν τις υποχρεωτικές πληροφορίες για τα τρόφιμα

1. Όταν απαιτούνται υποχρεωτικές πληροφορίες για τα τρόφιμα από τη νομοθεσία σχετικά με τις πληροφορίες για τα τρόφιμα, πρόκειται για πληροφορίες που εμπίπτουν ιδίως σε μια από τις ακόλουθες κατηγορίες:

α) πληροφορίες σχετικά με την ταυτότητα και τη σύνθεση, τις ιδιότητες ή άλλα χαρακτηριστικά του τροφίμου·

β) πληροφορίες σχετικά με την προστασία της υγείας των καταναλωτών και την ασφαλή χρήση ενός τροφίμου. Ειδικότερα, πρόκειται για πληροφορίες σχετικά με:

i) τα χαρακτηριστικά της σύνθεσης τα οποία ενδέχεται να είναι επιβλαβή για την υγεία ορισμένων ομάδων καταναλωτών,

ii) τη διατηρησιμότητα, την αποθήκευση και την ασφαλή χρήση,

iii) τον αντίκτυπο στην υγεία, συμπεριλαμβανομένων των κινδύνων και συνεπειών που σχετίζονται με την επιβλαβή και επικίνδυνη κατανάλωση ενός τροφίμου·

γ) πληροφορίες σχετικά με τα διατροφικά χαρακτηριστικά, ώστε να μπορούν οι καταναλωτές, μεταξύ άλλων και εκείνοι με ειδικές διαιτητικές απαιτήσεις, να επιλέγουν ενήμεροι.

2. Όταν εξετάζεται η ανάγκη παροχής υποχρεωτικών πληροφοριών για τα τρόφιμα και με σκοπό να μπορούν οι καταναλωτές να επιλέγουν ενήμεροι, λαμβάνονται υπόψη η ευρεία ανάγκη της πλειονότητας των καταναλωτών για ορισμένες πληροφορίες στις οποίες αποδίδουν σημαντική αξία ή τα τυχόν γενικώς αποδεκτά οφέλη για τον καταναλωτή.

Άρθρο 5

Διαβούλευση με την Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων

Τα μέτρα της Ένωσης στον τομέα της νομοθεσίας σχετικά με τις πληροφορίες για τα τρόφιμα που ενδέχεται να έχουν επιπτώσεις στη δημόσια υγεία θεσπίζονται έπειτα από διαβούλευση με την Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων ("Αρχή").

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΑ ΤΡΟΦΙΜΑ ΚΑΙ ΕΥΘΥΝΕΣ ΤΩΝ ΥΠΕΥΘΥΝΩΝ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Άρθρο 6

Βασική απαίτηση

Τα τρόφιμα που προορίζονται για παράδοση στον τελικό καταναλωτή ή σε μονάδες ομαδικής εστίασης συνοδεύονται από πληροφορίες για τα τρόφιμα, σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό.

Άρθρο 7

Θεμιτές πρακτικές σχετικά με τις πληροφορίες

1. Οι πληροφορίες για τα τρόφιμα δεν πρέπει να είναι παραπλανητικές, ιδίως:

α) ως προς τα χαρακτηριστικά του τροφίμου και ιδίως τη φύση, την ταυτότητα, τις ιδιότητες, τη σύνθεση, την ποσότητα, τη διατηρησιμότητα, τη χώρα καταγωγής ή τον τόπο προέλευσης, τη μέθοδο παρασκευής ή παραγωγής του·

β) με την απόδοση στο τρόφιμο αποτελεσμάτων ή ιδιοτήτων που δεν έχει·

γ) με τον υπαινιγμό ότι το τρόφιμο έχει ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, ενώ στην πραγματικότητα όλα τα παρόμοια τρόφιμα έχουν αυτά τα χαρακτηριστικά, ιδιαίτερα τονίζοντας την παρουσία ή απουσία ορισμένων συστατικών και/ή θρεπτικών ουσιών·

δ) με το να προτείνουν, μέσω της εμφάνισης, της περιγραφής ή των εικονογραφημένων παραστάσεων, την ύπαρξη συγκεκριμένου τροφίμου ή συστατικού, ενώ στην πραγματικότητα ένα φυσικώς ενεχόμενο συστατικό ή ένα συστατικό που χρησιμοποιείται συνήθως στο εν λόγω τρόφιμο έχει υποκατασταθεί από διαφορετικό συστατικό.

2. Οι πληροφορίες για τα τρόφιμα πρέπει να είναι ακριβείς, σαφείς και κατανοητές για τον καταναλωτή.

3. Με την επιφύλαξη των παρεκκλίσεων που προβλέπονται στην ενωσιακή νομοθεσία σχετικά με τα φυσικά μεταλλικά νερά και τα τρόφιμα ειδικής διατροφής, οι πληροφορίες για τα τρόφιμα δεν πρέπει να αποδίδουν σε οποιοδήποτε τρόφιμο τις ιδιότητες πρόληψης, αγωγής ή θεραπείας οιασδήποτε ανθρώπινης ασθένειας, ούτε να αναφέρονται σε τέτοιες ιδιότητες.

4. Οι παράγραφοι 1, 2 και 3 εφαρμόζονται επίσης:

α) στη διαφήμιση·

β) στην παρουσίαση των τροφίμων, ιδίως στο σχήμα, τη μορφή που τους έχει δοθεί ή τη συσκευασία τους, το χρησιμοποιούμενο υλικό συσκευασίας, τον τρόπο με τον οποίο είναι τακτοποιημένα, καθώς και τον χώρο στον οποίο εκτίθενται.

Άρθρο 8

Υποχρεώσεις

1. Ο υπεύθυνος επιχείρησης τροφίμων αρμόδιος για την παροχή πληροφοριών για τα τρόφιμα είναι εκείνος στο όνομα του οποίου —ή της επιχείρησης του οποίου— διατίθεται το τρόφιμο στην αγορά ή, εφόσον ο εν λόγω υπεύθυνος δεν είναι εγκατεστημένος στην Ένωση, ο εισαγωγέας στην αγορά της Ένωσης.

2. Ο υπεύθυνος επιχείρησης τροφίμων αρμόδιος για την παροχή πληροφοριών για τα τρόφιμα μεριμνά για την παρουσία και την ακρίβεια των πληροφοριών για τα τρόφιμα σύμφωνα με την εφαρμοστέα νομοθεσία σχετικά με τις πληροφορίες για τα τρόφιμα και τις απαιτήσεις των σχετικών εθνικών διατάξεων.

3. Οι υπεύθυνοι επιχειρήσεων τροφίμων που δεν επηρεάζουν τις πληροφορίες για τα τρόφιμα δεν προμηθεύουν τρόφιμα για τα οποία γνωρίζουν ή υποθέτουν, βάσει των πληροφοριών που έχουν ως επαγγελματίες, ότι δεν είναι σύμφωνα με την εφαρμοστέα νομοθεσία σχετικά με τις πληροφορίες για τα τρόφιμα και με τις απαιτήσεις των σχετικών εθνικών διατάξεων.

4. Οι υπεύθυνοι επιχειρήσεων τροφίμων, στις επιχειρήσεις που έχουν υπό τον έλεγχό τους, δεν τροποποιούν τις πληροφορίες που συνοδεύουν ένα τρόφιμο, εάν η τροποποίηση αυτή θα παραπλανούσε τον τελικό καταναλωτή ή καθ' οιονδήποτε τρόπο θα μείωνε το επίπεδο προστασίας των καταναλωτών και τις δυνατότητες των καταναλωτών να επιλέγουν ενήμεροι. Οι υπεύθυνοι επιχειρήσεων τροφίμων είναι αρμόδιοι για κάθε τροποποίηση που επιφέρουν στις πληροφορίες για τα τρόφιμα που συνοδεύουν τρόφιμο.

5. Με την επιφύλαξη των παραγράφων 2 έως 4, οι υπεύθυνοι επιχειρήσεων τροφίμων, στις επιχειρήσεις που έχουν υπό τον έλεγχό τους, μεριμνούν για τη συμμόρφωση προς τις απαιτήσεις της νομοθεσίας σχετικά με τις πληροφορίες για τα τρόφιμα και προς τις απαιτήσεις των σχετικών εθνικών διατάξεων, οι οποίες σχετίζονται με τις δραστηριότητές τους, και επαληθεύουν ότι οι εν λόγω απαιτήσεις πληρούνται.

6. Οι υπεύθυνοι των επιχειρήσεων τροφίμων, στις επιχειρήσεις που έχουν υπό τον έλεγχό τους, διασφαλίζουν ότι οι πληροφορίες που σχετίζονται με μη προσυσκευασμένα τρόφιμα προοριζόμενα για τον τελικό καταναλωτή ή για παράδοση σε μονάδες ομαδικής εστίασης διαβιβάζονται στον υπεύθυνο επιχείρησης τροφίμων που παραλαμβάνει τα τρόφιμα, έτσι ώστε να καταστήσει εφικτή, όταν απαιτείται, την παροχή υποχρεωτικών πληροφοριών για τα τρόφιμα στον τελικό καταναλωτή.

7. Στις ακόλουθες περιπτώσεις, οι υπεύθυνοι επιχειρήσεων τροφίμων, στις επιχειρήσεις που έχουν υπό τον έλεγχό τους, μεριμνούν ώστε οι υποχρεωτικές ενδείξεις που απαιτούνται δυνάμει των άρθρων 9 και 10 να αναγράφονται στην προσυσκευασία ή σε ετικέτα συνδεδεμένη με αυτήν ή στα εμπορικά έγγραφα που αναφέρονται στα τρόφιμα, εφόσον μπορεί να εξασφαλιστεί ότι τα εν λόγω έγγραφα είτε συνοδεύουν το τρόφιμο στο οποίο αναφέρονται είτε αποστέλλονται πριν από την παράδοση ή ταυτόχρονα με αυτήν:

α) εφόσον το προσυσκευασμένο τρόφιμο προορίζεται μεν για τον τελικό καταναλωτή, αλλά διατίθεται στο εμπόριο σε στάδιο που προηγείται της πώλησής στον τελικό καταναλωτή και εφόσον το στάδιο αυτό δεν αφορά πώληση σε μονάδα ομαδικής εστίασης·

β) εφόσον το προσυσκευασμένο τρόφιμο προορίζεται για παράδοση σε μονάδες ομαδικής εστίασης προκειμένου να παρασκευασθεί, να μεταποιηθεί, να διαχωρισθεί σε μέρη ή να τεμαχισθεί.

Παρά το πρώτο εδάφιο, οι υπεύθυνοι επιχειρήσεων τροφίμων μεριμνούν ώστε οι ενδείξεις που αναφέρονται στο άρθρο 9 παράγραφος 1 στοιχεία α), στ), ζ) και η) να αναγράφονται και στην εξωτερική συσκευασία με την οποία τα προσυσκευασμένα τρόφιμα διατίθενται στην αγορά.

8. Οι υπεύθυνοι επιχειρήσεων τροφίμων που προμηθεύουν σε άλλους υπευθύνους επιχειρήσεων τροφίμων τρόφιμα μη προοριζόμενα για τον τελικό καταναλωτή ή μονάδες ομαδικής εστίασης μεριμνούν ώστε να παρέχονται στους άλλους υπευθύνους επιχειρήσεων τροφίμων επαρκείς πληροφορίες οι οποίες τους δίνουν τη δυνατότητα, κατά περίπτωση, να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους βάσει της παραγράφου 2.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΑ ΤΡΟΦΙΜΑ

ΤΜΗΜΑ 1

Περιεχόμενο και παρουσίαση

Άρθρο 9

Κατάλογος υποχρεωτικών ενδείξεων

1. Σύμφωνα με τα άρθρα 10 έως 35 και με την επιφύλαξη των εξαιρέσεων που προβλέπονται στο παρόν κεφάλαιο, είναι υποχρεωτική η αναγραφή των ακόλουθων ενδείξεων:

α) η ονομασία του τροφίμου·

β) ο κατάλογος των συστατικών·

γ) κάθε συστατικό ή τεχνολογικό βοήθημα που απαριθμείται στο παράρτημα II ή προέρχεται από ουσία ή προϊόν που απαριθμείται στο παράρτημα II και το οποίο

προκαλεί αλλεργίες ή δυσανεξίες και χρησιμοποιείται στην παραγωγή ή παρασκευή ενός τροφίμου και εξακολουθεί να υπάρχει στο τελικό προϊόν, ακόμη και σε τροποποιημένη μορφή·

δ) η ποσότητα ορισμένων συστατικών ή κατηγοριών συστατικών·

ε) η καθαρή ποσότητα του τροφίμου·

στ) η ημερομηνία ελάχιστης διατηρησιμότητας και η τελική ημερομηνία ανάλωσης ("ανάλωση έως")·

ζ) τυχόν ιδιαίτερες συνθήκες αποθήκευσης και/ή συνθήκες χρήσης·

η) το όνομα ή η εμπορική επωνυμία και η διεύθυνση του υπευθύνου επιχείρησης τροφίμων που αναφέρεται στο άρθρο 8 παράγραφος 1·

θ) η χώρα καταγωγής ή ο τόπος προέλευσης όπως προβλέπεται στο άρθρο 26·

ι) οδηγίες χρήσης, εφόσον η παράλειψή τους θα δυσχέραινε τη σωστή χρήση του τροφίμου·

ια) για τα ποτά με περιεκτικότητα σε αιθυλική αλκοόλη μεγαλύτερη από 1,2 % κατ' όγκον, η αναγραφή του αποκτηθέντος κατ' όγκον αλκοολικού τίτλου·

ιβ) διατροφική δήλωση.

2. Οι ενδείξεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 αναγράφονται με λέξεις και αριθμούς. Με την επιφύλαξη του άρθρου 35, μπορούν επιπροσθέτως να εκφράζονται με εικονογράμματα ή σύμβολα.

3. Σε περιπτώσεις όπου η Επιτροπή εκδίδει πράξεις κατ' εξουσιοδότηση και εκτελεστικές πράξεις, όπως αναφέρεται στο παρόν άρθρο, οι ενδείξεις της παραγράφου 1 μπορούν εναλλακτικά να εκφράζονται με εικονογράμματα ή σύμβολα αντί λέξεων ή αριθμών.

Για να εξασφαλισθεί ότι οι καταναλωτές επωφελούνται από άλλα μέσα έκφρασης των υποχρεωτικών πληροφοριών για τα τρόφιμα εκτός από λέξεις και αριθμούς και υπό την προϋπόθεση ότι εξασφαλίζεται το ίδιο επίπεδο ενημέρωσης με εκείνο των λέξεων και αριθμών, η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπ' όψιν στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι τα στοιχεία αυτά γίνονται κατανοητά με τον ίδιο τρόπο από τους καταναλωτές, μπορεί να θεσπίζει, μέσω κατ' εξουσιοδότηση πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 51, τα κριτήρια βάσει των οποίων μία ή περισσότερες ενδείξεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 μπορούν να εκφράζονται μέσω εικονογραμμάτων ή συμβόλων αντί λέξεων ή αριθμών.

4. Για να εξασφαλισθεί η ομοιόμορφη εφαρμογή της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου, η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τους τρόπους εφαρμογής των κριτηρίων που ορίζονται σύμφωνα με την παράγραφο 3 για να εκφράζονται μία ή περισσότερες ενδείξεις μέσω εικονογραμμάτων ή συμβόλων αντί λέξεων ή αριθμών. Οι εκτελεστικές αυτές πράξεις εκδίδονται βάσει της διαδικασίας εξέτασης που προβλέπεται στο άρθρο 48 παράγραφος 2.

Άρθρο 10

Πρόσθετες υποχρεωτικές ενδείξεις για συγκεκριμένους τύπους ή κατηγορίες τροφίμων

1. Εκτός από τις ενδείξεις που αναφέρονται στο άρθρο 9 παράγραφος 1, στο παράρτημα III προβλέπονται πρόσθετες υποχρεωτικές ενδείξεις για συγκεκριμένους τύπους ή κατηγορίες τροφίμων.

2. Προκειμένου να εξασφαλίζεται η πληροφόρηση του καταναλωτή όσον αφορά συγκεκριμένους τύπους ή κατηγορίες τροφίμων και προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη η πρόοδος της τεχνολογίας, οι επιστημονικές εξελίξεις, η προστασία της υγείας των καταναλωτών ή η ασφαλής χρήση των τροφίμων, η Επιτροπή δύναται να τροποποιεί το παράρτημα III με κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 51.

Εφόσον, στην περίπτωση εμφάνισης κινδύνου για την υγεία των καταναλωτών, επιτακτικοί λόγοι επείγοντος το απαιτούν, η διαδικασία του άρθρου 52 εφαρμόζεται στις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που εκδόθηκαν σύμφωνα με το παρόν άρθρο.

Άρθρο 11

Μέτρα και σταθμά

Το άρθρο 9 ισχύει με την επιφύλαξη ειδικότερων διατάξεων της Ένωσης σχετικά με τα μέτρα και σταθμά.

Άρθρο 12

Διαθεσιμότητα και παράθεση των υποχρεωτικών πληροφοριών για τα τρόφιμα

1. Οι υποχρεωτικές πληροφορίες για τα τρόφιμα διατίθενται και είναι εύκολα προσβάσιμες, σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό, για όλα τα τρόφιμα.

2. Στην περίπτωση των προσυσκευασμένων τροφίμων, οι υποχρεωτικές πληροφορίες για τα τρόφιμα αναγράφονται απευθείας στη συσκευασία ή σε ετικέτα συνδεδεμένη σ' αυτήν.

3. Προκειμένου να διασφαλισθεί ότι οι καταναλωτές μπορούν να επωφελούνται από άλλα μέσα παροχής υποχρεωτικών πληροφοριών για τα τρόφιμα τα οποία ταιριάζουν καλύτερα σε ορισμένες υποχρεωτικές ενδείξεις και υπό την προϋπόθεση ότι εξασφαλίζεται το ίδιο επίπεδο ενημέρωσης με εκείνο που προσφέρει η συσκευασία ή η ετικέτα, η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπ' όψιν στοιχεία που αποδεικνύουν ότι οι πληροφορίες γίνονται κατανοητές με τον ίδιο τρόπο από τους καταναλωτές και ότι οι καταναλωτές χρησιμοποιούν ευρέως αυτά τα μέσα, μπορεί να θεσπίζει, μέσω κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, σύμφωνα με το άρθρο 51, κριτήρια βάσει των οποίων ορισμένες υποχρεωτικές ενδείξεις μπορούν να εκφράζονται με άλλα μέσα πέρα από την αναγραφή τους στη συσκευασία ή στην ετικέτα.

4. Για να εξασφαλισθεί η ομοιόμορφη εφαρμογή της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου, η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τους τρόπους εφαρμογής των κριτηρίων που εμφανίζονται στην παράγραφο 3, με σκοπό την έκφραση ορισμένων υποχρεωτικών ενδείξεων με άλλα μέσα πέρα από την αναγραφή τους στη συσκευασία ή στην ετικέτα. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 48 παράγραφος 2.

5. Στην περίπτωση μη προσυσκευασμένων τροφίμων, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 44.

Άρθρο 13

Παρουσίαση υποχρεωτικών ενδείξεων

1. Με την επιφύλαξη των εθνικών μέτρων που θεσπίζονται δυνάμει του άρθρου 44 παράγραφος 2, οι υποχρεωτικές πληροφορίες για τα τρόφιμα αναγράφονται σε εμφανές σημείο, κατά τρόπον ώστε να είναι εύκολα ορατές, ευανάγνωστες και, ανάλογα με την περίπτωση, ανεξίτηλες. Σε καμία περίπτωση οι πληροφορίες αυτές δεν κρύβονται, καλύπτονται, διαγράφονται ή διακόπτονται από οποιαδήποτε άλλα κείμενα ή εικόνες ή οποιαδήποτε άλλα παρεμβαλλόμενα στοιχεία.

2. Με την επιφύλαξη ειδικών ενωσιακών διατάξεων που ισχύουν για συγκεκριμένα τρόφιμα, οι υποχρεωτικές ενδείξεις που απαριθμούνται στο άρθρο 9 παράγραφος 1, όταν εμφανίζονται στη συσκευασία ή την ετικέτα που τοποθετείται σε αυτήν, αναγράφονται στη συσκευασία ή την ετικέτα κατά τέτοιον τρόπον ώστε να διασφαλίζεται σαφώς η αναγνωσιμότητα, με χαρακτήρες μεγέθους γραμματοσειράς της οποίας το ύψος x , όπως ορίζεται στο παράρτημα IV, είναι ίσο ή μεγαλύτερο από 1,2 mm.

3. Στην περίπτωση συσκευασιών ή περιεκτών των οποίων η μέγιστη επιφάνεια είναι μικρότερη από 80 cm², το ύψος x του μεγέθους γραμματοσειράς που αναφέρεται στην παράγραφο 2 είναι ίσο ή μεγαλύτερο των 0,9 mm

4. Για τους σκοπούς της επίτευξης των στόχων του παρόντος κανονισμού, η Επιτροπή θεσπίζει, μέσω κατ' εξουσιοδότηση πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 51, κανόνες για την αναγνωσιμότητα.

Για τους ίδιους σκοπούς με του πρώτου εδαφίου, η Επιτροπή δύναται, μέσω κατ' εξουσιοδότηση πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 51, να επεκτείνει τις απαιτήσεις της παραγράφου 5 του παρόντος άρθρου στις πρόσθετες υποχρεωτικές ενδείξεις για συγκεκριμένους τύπους ή κατηγορίες τροφίμων.

5. Οι ενδείξεις που απαριθμούνται στο άρθρο 9 παράγραφος 1 στοιχεία α), ε) και ια) ευρίσκονται στο ίδιο οπτικό πεδίο.

6. Η παράγραφος 5 δεν ισχύει στις περιπτώσεις που καθορίζονται στο άρθρο 16 παράγραφοι 1 και 2.

Άρθρο 14

Πώληση εξ αποστάσεως

1. Με την επιφύλαξη των απαιτήσεων πληροφόρησης που προβλέπονται στο άρθρο 9, στην περίπτωση προσυσκευασμένων τροφίμων που διατίθενται προς πώληση με επικοινωνία εξ αποστάσεως:

α) οι υποχρεωτικές πληροφορίες για τα τρόφιμα, εκτός των ενδείξεων που προβλέπονται στο άρθρο 9 παράγραφος 1 στοιχείο στ), είναι διαθέσιμες πριν από την ολοκλήρωση της αγοράς και εμφανίζονται στο υλικό που υποστηρίζει την εξ αποστάσεως πώληση ή παρέχονται με άλλα κατάλληλα μέσα που καθορίζονται σαφώς από τον υπεύθυνο επιχείρησης τροφίμων. Όταν χρησιμοποιούνται άλλα κατάλληλα μέσα, οι υποχρεωτικές πληροφορίες για τα τρόφιμα παρέχονται χωρίς πρόσθετες χρεώσεις από τον υπεύθυνο επιχείρησης τροφίμων προς τους καταναλωτές·

β) όλες οι υποχρεωτικές ενδείξεις είναι διαθέσιμες κατά τη στιγμή της παράδοσης.

2. Στην περίπτωση μη προσυσκευασμένων τροφίμων που προσφέρονται προς πώληση με επικοινωνία εξ αποστάσεως, οι ενδείξεις που απαιτούνται δυνάμει του άρθρου 44 διατίθενται σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.

3. Η παράγραφος 1 στοιχείο α) δεν ισχύει για τα τρόφιμα που προσφέρονται προς πώληση μέσω μηχανημάτων αυτόματης πώλησης ή εμπορικών καταστημάτων αυτόματης πώλησης.

Άρθρο 15

Γλωσσικές απαιτήσεις

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 9 παράγραφος 3, οι υποχρεωτικές πληροφορίες για τα τρόφιμα αναγράφονται σε γλώσσα που είναι εύκολα κατανοητή από τους καταναλωτές των κρατών μελών στα οποία πωλείται το τρόφιμο.

2. Εντός της επικράτειάς τους, τα κράτη μέλη στα οποία πωλείται ένα τρόφιμο μπορούν να αποφασίσουν την αναγραφή των ενδείξεων σε μία ή περισσότερες από τις επίσημες γλώσσες της Ένωσης.
3. Οι παράγραφοι 1 και 2 δεν απαγορεύουν την πολύγλωσση επισήμανση των ενδείξεων.

Άρθρο 16

Παράλειψη ορισμένων υποχρεωτικών ενδείξεων

1. Στην περίπτωση υάλινων φιαλών προοριζόμενων να επαναχρησιμοποιηθούν, οι οποίες φέρουν ανεξίτηλη ένδειξη και, ως εκ τούτου, δεν φέρουν ετικέτα, δακτύλιο ή ταινία λαιμού, απαιτείται η αναγραφή μόνο των υποχρεωτικών ενδείξεων που απαριθμούνται στο άρθρο 9 παράγραφος 1 στοιχεία α), γ), ε), στ) και ιβ).
2. Στην περίπτωση συσκευασιών ή περιεκτών των οποίων η μεγαλύτερη επιφάνεια έχει εμβαδόν μικρότερο από 10 cm², είναι υποχρεωτική η αναγραφή μόνο των ενδείξεων που απαριθμούνται στο άρθρο 9 παράγραφος 1 στοιχεία α), γ), ε) και στ). Οι ενδείξεις που προβλέπονται στο άρθρο 9 παράγραφος 1 στοιχείο β) παρέχονται με άλλα μέσα ή διατίθενται έπειτα από αίτηση του καταναλωτή.
3. Με την επιφύλαξη άλλων ενωσιακών διατάξεων που επιβάλλουν υποχρεωτική διατροφική δήλωση, η δήλωση που προβλέπεται στο άρθρο 9 παράγραφος 1 στοιχείο ιβ) δεν απαιτείται για τα τρόφιμα που απαριθμούνται στο παράρτημα V.
4. Με την επιφύλαξη άλλων ενωσιακών διατάξεων που επιβάλλουν κατάλογο των συστατικών ή υποχρεωτική διατροφική δήλωση, οι ενδείξεις που προβλέπονται στο άρθρο 9 παράγραφος 1 στοιχεία β) και ιβ) δεν απαιτούνται για ποτά με περιεκτικότητα σε αιθυλική αλκοόλη άνω του 1,2 % κατ' όγκον.

Έως τις 13 Δεκεμβρίου 2014, η Επιτροπή καταρτίζει έκθεση η οποία αφορά την εφαρμογή του άρθρου 18 και του άρθρου 30 παράγραφος 1 στα προϊόντα που προβλέπονται στην παρούσα παράγραφο και εξετάζει εάν τα αλκοολούχα ποτά θα πρέπει στο μέλλον να καλύπτονται, ιδίως, από την απαίτηση παροχής πληροφοριών για την ενεργειακή αξία, καθώς επίσης παρέχει και την αιτιολόγηση των ενδεχόμενων εξαιρέσεων, λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη να διασφαλισθεί συνοχή με άλλες συναφείς πολιτικές της Ένωσης. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή

εξετάζει κατά πόσο χρειάζεται να προταθεί ορισμός των "χαμηλόβαθμων αλκοολούχων ποτών (alcorops)".

Η Επιτροπή συνοδεύει την έκθεση αυτή με νομοθετική πρόταση, κατά περίπτωση, καθορισμού των κανόνων για τον κατάλογο των συστατικών ή την υποχρεωτική διατροφική δήλωση για τα συγκεκριμένα προϊόντα.

ΤΜΗΜΑ 2

Λεπτομερείς διατάξεις για τις υποχρεωτικές ενδείξεις

Άρθρο 17

Ονομασία του τροφίμου

1. Η ονομασία του τροφίμου είναι η νόμιμη ονομασία του. Αν δεν υπάρχει τέτοια ονομασία, η ονομασία του τροφίμου είναι η συνήθης ονομασία του ή, αν δεν υπάρχει συνήθης ονομασία ή αν η συνήθης ονομασία δεν χρησιμοποιείται, παρέχεται περιγραφική ονομασία του τροφίμου.

2. Η ονομασία του τροφίμου με την οποία το προϊόν παρασκευάζεται και διατίθεται νομίμως στην αγορά στο κράτος μέλος παραγωγής επιτρέπεται να χρησιμοποιείται στο κράτος μέλος εμπορίας. Ωστόσο, σε περίπτωση που η εφαρμογή των άλλων διατάξεων του παρόντος κανονισμού, ιδίως των προβλεπόμενων στο άρθρο 9, δεν θα επέτρεπε στους καταναλωτές του κράτους μέλους εμπορίας να γνωρίζουν την πραγματική φύση του τροφίμου και να το διακρίνουν από τα τρόφιμα με τα οποία θα μπορούσαν να το συγχέουν, η ονομασία του τροφίμου συνοδεύεται από άλλες περιγραφικές πληροφορίες οι οποίες αναγράφονται κοντά στην ονομασία του τροφίμου.

3. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, η ονομασία του τροφίμου στο κράτος μέλος παραγωγής δεν χρησιμοποιείται στο κράτος μέλος εμπορίας, όταν το τρόφιμο που φέρει αυτή την ονομασία στο κράτος μέλος παραγωγής απέχει τόσο πολύ, ως προς τη σύνθεση ή την παρασκευή του, από το τρόφιμο που είναι γνωστό υπό την ονομασία αυτή στο κράτος μέλος εμπορίας, ώστε η παράγραφος 2 να μην είναι επαρκής για να εξασφαλίσει την ορθή ενημέρωση των καταναλωτών στο κράτος μέλος εμπορίας.

4. Η ονομασία του τροφίμου δεν αντικαθίσταται από προστατευόμενη ως πνευματική ιδιοκτησία ονομασία, από εμπορική ονομασία ή από συνήθη ονομασία.

5. Στο παράρτημα VI θεσπίζονται ειδικές διατάξεις σχετικά με την ονομασία των τροφίμων και τις ενδείξεις που τη συνοδεύουν.

Άρθρο 18

Κατάλογος των συστατικών

1. Του καταλόγου των συστατικών προηγείται κατάλληλος τίτλος ή ένδειξη που συνίσταται στη λέξη "συστατικά" ή περιέχει τη λέξη αυτή. Ο εν λόγω κατάλογος περιλαμβάνει όλα τα συστατικά του τροφίμου, κατά φθίνουσα σειρά περιεκτικότητας ως προς το βάρος, όπως καταγράφηκαν κατά τη στιγμή της χρησιμοποίησής τους στην παρασκευή του τροφίμου.

2. Τα συστατικά αναφέρονται με το ειδικό τους όνομα, εφόσον έχουν, σύμφωνα με τους κανόνες που προβλέπονται στο άρθρο 17 και στο παράρτημα VI.

3. Όλα τα συστατικά που περιέχονται υπό τη μορφή τεχνολογικά επεξεργασμένων νανοϋλικών αναγράφονται σαφώς στον κατάλογο των συστατικών. Τα ονόματα αυτών των συστατικών ακολουθούνται από τη λέξη "νανο" σε παρένθεση.

4. Οι τεχνικοί κανόνες για την εφαρμογή των παραγράφων 1 και 2 του παρόντος άρθρου και καθορίζονται στο παράρτημα VII.

5. Για την επίτευξη των στόχων του παρόντος κανονισμού, η Επιτροπή, μέσω κατ' εξουσιοδότηση πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 51, προσαρμόζει τον ορισμό των τεχνολογικά επεξεργασμένων νανοϋλικών που εμφανίζονται στο άρθρο 2 παράγραφος 2 στοιχείο κ) στην τεχνική και επιστημονική πρόοδο ή στους ορισμούς που συμφωνούνται σε διεθνές επίπεδο.

Άρθρο 19

Παράλειψη του καταλόγου των συστατικών

1. Για τα ακόλουθα τρόφιμα δεν απαιτείται κατάλογος συστατικών:

α) για νωπά φρούτα και λαχανικά, στα οποία περιλαμβάνονται και οι πατάτες, τα οποία δεν έχουν αποφλοιωθεί, κοπεί ή υποστεί παρόμοια επεξεργασία·

β) αεριούχα νερά, η ονομασία των οποίων δηλώνει αυτό το χαρακτηριστικό τους·

γ) ξύδια ζύμωσης που προέρχονται αποκλειστικά από ένα μόνο βασικό προϊόν και εφόσον δεν έχει προστεθεί άλλο συστατικό·

δ) τυρί, βούτυρο, γάλα και κρέμα γάλακτος που έχουν υποστεί ζύμωση και στα οποία δεν έχουν προστεθεί άλλα συστατικά εκτός από γαλακτικά προϊόντα, ένζυμα τροφίμων και καλλιέργειες μικροοργανισμών που είναι αναγκαία για την παρασκευή τους ή το αναγκαίο αλάτι για την παρασκευή τυριών, εκτός από τα νωπά και τα τηγμένα·

ε) προϊόντα που αποτελούνται από ένα μόνο συστατικό, όπου:

i) η ονομασία του τροφίμου είναι η ίδια με την ονομασία του συστατικού· ή

ii) η ονομασία του τροφίμου επιτρέπει τον καθορισμό της φύσης του συστατικού χωρίς να υπάρχει κίνδυνος σύγχυσης.

2. Ανάλογα με τη χρησιμότητα που έχει για τον καταναλωτή ένας κατάλογος συστατικών για συγκεκριμένα είδη ή κατηγορίες τροφίμων, η Επιτροπή δύναται, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, μέσω εκτελεστικών πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 51, να συμπληρώνει την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, υπό την προϋπόθεση ότι οι παραλείψεις δεν οδηγούν σε ανεπαρκή ενημέρωση των τελικών καταναλωτών ή των μονάδων ομαδικής εστίασης.

Άρθρο 20

Παράλειψη στοιχείων των τροφίμων από τον κατάλογο των συστατικών

Με την επιφύλαξη του άρθρου 21, τα ακόλουθα στοιχεία ενός τροφίμου δεν απαιτείται να περιλαμβάνονται στον κατάλογο των συστατικών:

α) τα στοιχεία ενός συστατικού που έχουν προσωρινά αφαιρεθεί κατά τη διαδικασία παρασκευής για να προστεθούν και πάλι κατόπιν, σε ποσότητα που δεν υπερβαίνει όμως την αρχική περιεκτικότητα·

β) πρόσθετα τροφίμων και ένζυμα τροφίμων:

i) των οποίων η παρουσία σε ένα τρόφιμο οφείλεται αποκλειστικά στο γεγονός ότι περιέχονταν σε ένα ή περισσότερα συστατικά του τροφίμου αυτού, σύμφωνα με την αρχή της μεταφοράς που προβλέπεται στο άρθρο 18 παράγραφος 1 στοιχεία α) και β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1333/2008, υπό τον όρο ότι δεν εξυπηρετούν κανέναν τεχνολογικό σκοπό στο τελικό προϊόν· ή

ii) που χρησιμοποιούνται ως τεχνολογικά βοηθήματα·

γ) φορείς και ουσίες που δεν είναι πρόσθετα τροφίμων, αλλά χρησιμοποιούνται με τον ίδιο τρόπο και με τον ίδιο σκοπό όπως οι φορείς και που χρησιμοποιούνται στις αυστηρά αναγκαίες ποσότητες·

δ) ουσίες που δεν είναι πρόσθετα τροφίμων, αλλά χρησιμοποιούνται με τον ίδιο τρόπο και με τον ίδιο σκοπό όπως τα τεχνολογικά βοηθήματα και εξακολουθούν να υπάρχουν στο τελικό προϊόν, ακόμη και σε τροποποιημένη μορφή·

ε) νερό:

i) όταν το νερό χρησιμοποιείται κατά τη διαδικασία παρασκευής αποκλειστικά για την ανασύσταση στην αρχική του μορφή ενός συστατικού που χρησιμοποιήθηκε σε συμπυκνωμένη ή αφυδατωμένη μορφή· ή

ii) στην περίπτωση υγρού καλύψεως που κανονικά δεν καταναλώνεται.

Άρθρο 21

Επισήμανση ορισμένων ουσιών ή προϊόντων που προκαλούν αλλεργίες ή δυσανεξίες

1. Με την επιφύλαξη των κανόνων που θεσπίζονται δυνάμει του άρθρου 44 παράγραφος 2, οι ενδείξεις που προβλέπονται στο άρθρο 9 παράγραφος 1 στοιχείο γ) πληρούν τις ακόλουθες απαιτήσεις:

α) αναγράφονται στον κατάλογο των συστατικών σύμφωνα με τους κανόνες του άρθρου 18 παράγραφος 1, με σαφή αναφορά της ονομασίας της ουσίας ή του προϊόντος όπως περιλαμβάνεται στο παράρτημα II· και

β) η ονομασία της ουσίας ή του προϊόντος όπως περιλαμβάνεται στο παράρτημα II τονίζεται με είδος χαρακτήρων που κάνει σαφή διάκριση της ονομασίας από το υπόλοιπο του καταλόγου των συστατικών, παραδείγματος χάριν μέσω της γραμματοσειράς, της μορφής ή του χρώματος του φόντου.

Αν δεν υπάρχει κατάλογος συστατικών, η αναγραφή των ενδείξεων που προβλέπονται στο άρθρο 9 παράγραφος 1 στοιχείο γ) περιλαμβάνει τη λέξη "περιέχει", ακολουθούμενη από την ονομασία της ουσίας ή του προϊόντος όπως περιλαμβάνεται στο παράρτημα II.

Σε περίπτωση που διάφορα συστατικά ή τεχνολογικά βοηθήματα τροφίμων προέρχονται από μία μόνη ουσία ή προϊόν που απαριθμείται στο παράρτημα II, διευκρινίζεται στην επισήμανση για κάθε σχετικό συστατικό ή τεχνολογικό βοήθημα.

Η αναγραφή των ενδείξεων που αναφέρονται στο άρθρο 9 παράγραφος 1 στοιχείο γ) δεν απαιτείται σε περιπτώσεις όπου η ονομασία του τροφίμου αναφέρεται σαφώς στην εν λόγω ουσία ή προϊόν.

2. Προκειμένου να διασφαλίζεται καλύτερη πληροφόρηση για τους καταναλωτές και να λαμβάνονται υπόψη οι τελευταίες επιστημονικές πρόοδοι και οι τεχνικές γνώσεις, η Επιτροπή επανεξετάζει συστηματικά και, εφόσον είναι απαραίτητο, ενημερώνει τον κατάλογο του παραρτήματος II με κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 51.

Εφόσον, στην περίπτωση εμφάνισης κινδύνου για την υγεία των καταναλωτών, επιτακτικοί λόγοι επείγοντος το απαιτούν, η διαδικασία του άρθρου 52 εφαρμόζεται στις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που θεσπίζονται σύμφωνα με το παρόν άρθρο.

Άρθρο 22

Ποσοτική αναγραφή των συστατικών

1. Η αναγραφή της ποσότητας ενός συστατικού ή κατηγορίας συστατικών που χρησιμοποιούνται στην παρασκευή ή επεξεργασία ενός τροφίμου απαιτείται όταν το εν λόγω συστατικό ή κατηγορία συστατικών:

α) εμφανίζεται στην ονομασία του τροφίμου ή ο καταναλωτής το συνδέει, συνήθως, με την ονομασία αυτή·

β) διακρίνεται σαφώς στην επισήμανση, με λέξεις, εικόνες ή γραφική απεικόνιση· ή

γ) έχει ουσιαστική σημασία για τον χαρακτηρισμό ενός τροφίμου και για τη διάκρισή του από προϊόντα με τα οποία είναι δυνατόν να συγχέεται λόγω της ονομασίας ή της εμφάνισής του.

2. Οι τεχνικοί κανόνες για την εφαρμογή της παραγράφου 1, συμπεριλαμβανομένων των ειδικών περιπτώσεων στις οποίες δεν απαιτείται ποσοτική αναγραφή όσον αφορά ορισμένα συστατικά, καθορίζονται στο παράρτημα VIII.

Άρθρο 23

Καθαρή ποσότητα

1. Η καθαρή ποσότητα ενός τροφίμου εκφράζεται σε λίτρα, εκατοστόλιτρα, χιλιοστόλιτρα, χιλιόγραμμα ή γραμμάρια, κατά περίπτωση:

α) σε μονάδες όγκου για τα υγρά προϊόντα·

β) σε μονάδες μάζας για τα υπόλοιπα προϊόντα.

2. Προκειμένου να κατανοεί καλύτερα ο καταναλωτής τις πληροφορίες για τα τρόφιμα που αναγράφονται στην επισήμανση, η Επιτροπή μπορεί να θεσπίζει για ορισμένα συγκεκριμένα προϊόντα, μέσω κατ' εξουσιοδότηση πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 51, διαφορετικό τρόπο έκφρασης της καθαρής ποσότητας από αυτόν που θεσπίζεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.

3. Οι τεχνικοί κανόνες για την εφαρμογή της παραγράφου 1, συμπεριλαμβανομένων των ειδικών περιπτώσεων στις οποίες δεν απαιτείται αναγραφή της καθαρής ποσότητας, καθορίζονται στο παράρτημα ΙΧ.

Άρθρο 24

Ημερομηνία ελάχιστης διατηρησιμότητας, τελική ημερομηνία ανάλωσης και ημερομηνία κατάψυξης

1. Στην περίπτωση τροφίμων τα οποία είναι μικροβιολογικώς ιδιαίτερα ευαλλοίωτα και τα οποία, για τον λόγο αυτόν, ενδέχεται, έπειτα από σύντομο χρονικό διάστημα, να συνιστούν άμεσο κίνδυνο για την ανθρώπινη υγεία, η ημερομηνία ελάχιστης διατηρησιμότητας αντικαθίσταται από την τελική ημερομηνία ανάλωσης. Αφού παρέλθει η τελική ημερομηνία ανάλωσης, το τρόφιμο θεωρείται μη ασφαλές σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφοι 2 έως 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 178/2002.

2. Η κατάλληλη ημερομηνία εκφράζεται σύμφωνα με το παράρτημα Χ.

3. Για να διασφαλισθεί ενιαία εφαρμογή του τρόπου αναγραφής της ημερομηνίας ελάχιστης διατήρησης που αναφέρεται στο σημείο 1 στοιχείο γ) του παραρτήματος Χ, η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τον καθορισμό σχετικών κανόνων. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 48 παράγραφος 2.

Άρθρο 25

Συνθήκες διατήρησης ή συνθήκες χρήσης

1. Στις περιπτώσεις στις οποίες κάποια τρόφιμα χρειάζονται ιδιαίτερες συνθήκες διατήρησης και/ή χρήσης, αναγράφονται οι εν λόγω συνθήκες.

2. Για να είναι δυνατή η διατήρηση ή η χρήση των τροφίμων μετά το άνοιγμα της συσκευασίας, αναγράφονται οι συνθήκες διατήρησης και/ή η προθεσμία κατανάλωσης, κατά περίπτωση.

Άρθρο 26

Χώρα καταγωγής ή τόπος προέλευσης

1. Το παρόν άρθρο ισχύει με την επιφύλαξη των απαιτήσεων επισήμανσης που προβλέπονται σε ειδικές ενωσιακές διατάξεις, ειδικότερα στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 509/2006 του Συμβουλίου, της 20ής Μαρτίου 2006, για τα γεωργικά προϊόντα και τα τρόφιμα που χαρακτηρίζονται ως εγγυημένα παραδοσιακά ιδιότυπα προϊόντα [33], και στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 510/2006 του Συμβουλίου, της 20ής Μαρτίου 2006, για την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων και των ονομασιών προέλευσης των γεωργικών προϊόντων και των τροφίμων [34].

2. Η χώρα καταγωγής ή ο τόπος προέλευσης αναγράφονται υποχρεωτικά:

α) όταν η μη αναγραφή τους ενδέχεται να παραπλανήσει τον καταναλωτή ως προς την πραγματική χώρα καταγωγής ή τον πραγματικό τόπο προέλευσης του τροφίμου, ιδίως αν οι πληροφορίες που συνοδεύουν το τρόφιμο ή η ετικέτα στο σύνολό της υπονοούν ότι το τρόφιμο έχει διαφορετική χώρα καταγωγής ή τόπο προέλευσης·

β) για το κρέας των κωδικών συνδυασμένης ονοματολογίας ("ΣΟ") που απαριθμούνται στο παράρτημα XI. Η εφαρμογή του παρόντος στοιχείου υπόκειται στην έκδοση των εκτελεστικών πράξεων που αναφέρονται στην παράγραφο 8.

3. Σε περίπτωση που αναφέρεται η χώρα καταγωγής ή ο τόπος προέλευσης τροφίμου και δεν είναι ίδια με τη χώρα καταγωγής ή τον τόπο προέλευσης του πρωταρχικού συστατικού του:

α) αναφέρεται επίσης η χώρα καταγωγής ή ο τόπος προέλευσης του εν λόγω πρωταρχικού συστατικού· ή

β) αναφέρεται ότι η χώρα καταγωγής ή ο τόπος προέλευσης τού πρωταρχικού συστατικού είναι διαφορετικός από αυτόν του τροφίμου.

Η εφαρμογή της παρούσας παραγράφου υπόκειται στην έκδοση των εκτελεστικών κανόνων που αναφέρονται στην παράγραφο 8.

4. Η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο εντός πέντε ετών από την ημερομηνία εφαρμογής της παραγράφου 2 στοιχείο β), στην οποία αξιολογείται η υποχρεωτική αναγραφή της χώρας καταγωγής ή του τόπου προέλευσης για τα προϊόντα που αναφέρονται στο εν λόγω στοιχείο.

5. Έως τις 13 Δεκεμβρίου 2014, η Επιτροπή υποβάλλει εκθέσεις στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο σχετικά με την υποχρεωτική αναγραφή της χώρας καταγωγής ή του τόπου προέλευσης για τα ακόλουθα τρόφιμα:

α) τα είδη κρέατος εκτός των βόειων και εκείνων που αναφέρονται στην παράγραφο 2 στοιχείο β)·

β) το γάλα·

γ) το γάλα ως συστατικό γαλακτοκομικών προϊόντων·

δ) τα μη μεταποιημένα τρόφιμα·

ε) τα προϊόντα που αποτελούνται από ένα μόνο συστατικό·

στ) τα συστατικά που αντιστοιχούν σε περισσότερο από το 50 % τροφίμου.

6. Έως τις 13 Δεκεμβρίου 2013, η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο σχετικά με την υποχρεωτική αναγραφή της χώρας καταγωγής ή του τόπου προέλευσης για το κρέας που χρησιμοποιείται ως συστατικό.

7. Οι εκθέσεις που εμφανίζονται στις παραγράφους 5 και 6 λαμβάνουν υπόψη την ανάγκη ενημέρωσης του καταναλωτή, το εφικτό της παροχής της υποχρεωτικής

αναγραφής της χώρας καταγωγής ή του τόπου προέλευσης και την ανάλυση του κόστους και του οφέλους από την εισαγωγή των μέτρων αυτών, συμπεριλαμβανομένων του νομικού αντικτύπου στην εσωτερική αγορά και του αντικτύπου στο διεθνές εμπόριο.

Η Επιτροπή μπορεί να συνοδεύσει τις εκθέσεις αυτές με προτάσεις για τροποποίηση των οικείων διατάξεων της Ένωσης.

8. Έως τις 13ης Δεκεμβρίου 2013, κατόπιν εκτιμήσεων αντικτύπου, η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις σχετικά με την εφαρμογή της παραγράφου 2 στοιχείο β) του παρόντος άρθρου και την εφαρμογή της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου. Οι εκτελεστικές αυτές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 48 παράγραφος 2.

9. Στις περιπτώσεις τροφίμων που εμφανίζονται στην παράγραφο 2 στοιχείο β), στην παράγραφο 5 στοιχείο α) και στην παράγραφο 6, οι εκθέσεις και οι εκτιμήσεις αντικτύπου δυνάμει του παρόντος άρθρου εξετάζουν, μεταξύ άλλων, τις επιλογές για τους τρόπους αναγραφής της χώρας καταγωγής ή του τόπου προέλευσης των εν λόγω τροφίμων, ιδιαίτερα σε σχέση με έκαστο των ακόλουθων καθοριστικών στοιχείων στη ζωή του ζώου:

α) τόπο γέννησης·

β) τόπο εκτροφής·

γ) τόπο σφαγής.

Άρθρο 27

Οδηγίες χρήσης

1. Οι οδηγίες χρήσης ενός τροφίμου πρέπει να δίνονται με τρόπο που να επιτρέπει την κατάλληλη χρήση του τροφίμου.

2. Η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις που καθορίζουν λεπτομερείς κανόνες για την εφαρμογή της παραγράφου 1 για ορισμένα τρόφιμα.

Οι εκτελεστικές αυτές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 48 παράγραφος 2.

Άρθρο 28

Αλκοολικός τίτλος

1. Οι κανόνες σύμφωνα με τους οποίους αναγράφεται ο κατ' όγκον αλκοολικός τίτλος, σε ό,τι αφορά τα προϊόντα που υπάγονται στον κωδικό ΣΟ 2204, καθορίζονται από τις ειδικές διατάξεις της Ένωσης που ισχύουν στην περίπτωση τους.

2. Ο αποκτηθείς κατ' όγκον αλκοολικός τίτλος των ποτών με περιεκτικότητα σε αιθυλική αλκοόλη μεγαλύτερη από 1,2 % κατ' όγκον, εκτός από εκείνα που αναφέρονται στην παράγραφο 1, αναγράφεται σύμφωνα με το παράρτημα XII.

ΤΜΗΜΑ 3

Διατροφική δήλωση

Άρθρο 29

Σχέση με άλλες νομοθετικές πράξεις

1. Το παρόν τμήμα δεν εφαρμόζεται στα τρόφιμα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των ακόλουθων νομοθετικών πράξεων:

α) της οδηγίας 2002/46/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 10ης Ιουνίου 2002, για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών περί των συμπληρωμάτων διατροφής [35].

β) της οδηγίας 2009/54/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 2009, σχετικά με την εκμετάλλευση και τη θέση στο εμπόριο των φυσικών μεταλλικών νερών [36].

2. Το παρόν τμήμα εφαρμόζεται με την επιφύλαξη της οδηγίας 2009/39/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Μαΐου 2009, για τα

τρόφιμα που προορίζονται για ειδική διατροφή [37] και των ειδικών οδηγιών που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 της εν λόγω οδηγίας.

Άρθρο 30

Περιεχόμενο

1. Η υποχρεωτική διατροφική δήλωση περιλαμβάνει τα ακόλουθα

α) ενεργειακή αξία, και

β) ποσότητες λιπαρών, κορεσμένων, υδατανθράκων, σακχάρων, πρωτεϊνών και αλατιού.

Εφόσον συντρέχει περίπτωση, πολύ κοντά στη διατροφική δήλωση μπορεί να υπάρχει δήλωση που να αναφέρει ότι η περιεκτικότητα σε αλάτι οφείλεται αποκλειστικά στην παρουσία φυσικώς ενεχόμενου νατρίου.

2. Το περιεχόμενο της υποχρεωτικής διατροφικής δήλωσης που προβλέπεται στην παράγραφο 1 μπορεί να συμπληρωθεί με αναγραφή των ποσοτήτων ενός ή περισσοτέρων από τα εξής:

α) μονοακόρεστα·

β) πολυακόρεστα·

γ) πολυόλες·

δ) άμυλο·

ε) εδώδιμες ίνες·

στ) οποιεσδήποτε από τις βιταμίνες ή τα ανόργανα συστατικά που απαριθμούνται στο σημείο 1 του μέρους Α του παραρτήματος XIII και υπάρχουν σε σημαντικές ποσότητες, όπως καθορίζεται στο σημείο 2 του μέρους Α του παραρτήματος XIII.

3. Αν η επισήμανση ενός προσυσκευασμένου τροφίμου προβλέπει την υποχρεωτική διατροφική δήλωση της παραγράφου 1, οι κάτωθι πληροφορίες μπορούν να επαναλαμβάνονται σε αυτήν:

α) η ενεργειακή αξία ή

β) η ενεργειακή αξία μαζί με τις ποσότητες σε λιπαρά, κορεσμένα, σάκχαρα και αλάτι.

4. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 36 παράγραφος 1, εφόσον η επισήμανση των προϊόντων που προβλέπονται στο άρθρο 16 παράγραφος 4 προβλέπει διατροφική δήλωση, το περιεχόμενο της δήλωσης μπορεί να περιορίζεται μόνο στην ενεργειακή αξία.

5. Με την επιφύλαξη του άρθρου 44 και κατά παρέκκλιση από το άρθρο 36 παράγραφος 1, εφόσον η επισήμανση των προϊόντων που προβλέπονται στο άρθρο 44 παράγραφος 1 προβλέπει διατροφική δήλωση, το περιεχόμενο αυτής της δήλωσης μπορεί να περιορίζεται μόνο:

α) στην ενεργειακή αξία ή

β) στην ενεργειακή αξία μαζί με τις ποσότητες σε λιπαρά, κορεσμένα, σάκχαρα και αλάτι.

6. Για να ληφθεί υπόψη η χρησιμότητα που έχουν για την ενημέρωση των καταναλωτών οι ενδείξεις που αναφέρονται στις παραγράφους 2 έως 5, η Επιτροπή μπορεί, μέσω κατ' εξουσιοδότηση πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 51, να τροποποιεί τους καταλόγους των παραγράφων 2 έως 5, προσθέτοντας ή αφαιρώντας ενδείξεις.

7. Έως 13 Δεκεμβρίου 2014, η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη επιστημονικά στοιχεία και την κτηθείσα πείρα στα κράτη μέλη, υποβάλλει έκθεση για την παρουσία trans-λιπαρών σε τρόφιμα και στη διατροφή στο σύνολο του πληθυσμού της Ένωσης. Ο στόχος της έκθεσης είναι να εκτιμηθούν οι αντίκτυποι των κατάλληλων μέσων που θα μπορούσαν να επιτρέπουν στους καταναλωτές να κάνουν υγιεινότερες επιλογές όσον αφορά τα τρόφιμα και τη διατροφή τους εν γένει ή που θα μπορούσαν να προωθήσουν την παροχή υγιεινότερων επιλογών όσον αφορά τα τρόφιμα στους καταναλωτές, περιλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, της παροχής πληροφοριών στους καταναλωτές σχετικά με trans-λιπαρά ή της επιβολής περιορισμών στη χρήση τους. Η Επιτροπή συνοδεύει την έκθεση με σχετική πρόταση κανονισμού, εφόσον ενδείκνυται.

Άρθρο 31

Υπολογισμός

1. Η ενεργειακή αξία υπολογίζεται με τη χρήση των συντελεστών μετατροπής που απαριθμούνται στο παράρτημα XIV.

2. Η Επιτροπή μπορεί να θεσπίζει, μέσω κατ' εξουσιοδότηση πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 51, συντελεστές μετατροπής για τις βιταμίνες και τα ανόργανα συστατικά που αναφέρονται στο σημείο 1 του μέρους A του παραρτήματος XIII, για τον ακριβέστερο υπολογισμό της περιεκτικότητας των εν λόγω βιταμινών και ανόργανων συστατικών στα τρόφιμα. Αυτοί οι συντελεστές μετατροπής προστίθενται στο παράρτημα XIV.

3. Η ενεργειακή αξία και οι ποσότητες των θρεπτικών ουσιών που αναφέρονται στο άρθρο 30 παράγραφοι 1 ως 5 είναι εκείνες του τροφίμου όπως πωλείται.

Κατά περίπτωση, οι πληροφορίες μπορεί να σχετίζονται με το τρόφιμο μετά την παρασκευή του, με την προϋπόθεση ότι παρέχονται επαρκώς λεπτομερείς οδηγίες παρασκευής και οι πληροφορίες σχετίζονται με το τρόφιμο όπως παρασκευάζεται για κατανάλωση.

4. Οι δηλούμενες τιμές είναι, σύμφωνα με την εκάστοτε περίπτωση, μέσες τιμές βασιζόμενες:

α) στην ανάλυση του τροφίμου από τον παρασκευαστή·

β) σε υπολογισμό με βάση τις γνωστές ή τις πραγματικές μέσες τιμές των συστατικών που χρησιμοποιήθηκαν, ή

γ) σε υπολογισμό με βάση γενικώς καθορισμένα και αποδεκτά δεδομένα.

Η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις που καθορίζουν λεπτομερείς κανόνες για την ενιαία εφαρμογή της παρούσας παραγράφου όσον αφορά την ακρίβεια των δηλούμενων τιμών, όπως οι διαφορές μεταξύ των δηλούμενων τιμών και αυτών που διαπιστώνονται κατά τη διάρκεια επίσημων ελέγχων. Οι εκτελεστικές αυτές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 48 παράγραφος 2.

Άρθρο 32

Έκφραση ανά 100 g ή ανά 100 ml

1. Η ενεργειακή αξία και η ποσότητα των θρεπτικών ουσιών που αναφέρονται στο άρθρο 30 παράγραφοι 1 ως 5 εκφράζονται με τη χρήση των μονάδων μέτρησης που απαριθμούνται στο παράρτημα XV.
2. Η ενεργειακή αξία και η ποσότητα θρεπτικών ουσιών που αναφέρονται στο άρθρο 30 παράγραφοι 1 ως 5 εκφράζεται ανά 100 g ή ανά 100 ml.
3. Όταν παρέχεται η δήλωση σχετικά με τις βιταμίνες και τα ανόργανα συστατικά, αυτή εκφράζεται, εκτός από τη μορφή της έκφρασης που προβλέπεται στην παράγραφο 2, και ως ποσοστό των προσλαμβανόμενων ποσοτήτων αναφοράς που καθορίζονται στο σημείο 1 του μέρους A του παραρτήματος XIII σε σχέση με τη βάση ανά 100 g ή ανά 100 ml.
4. Εκτός από τη μορφή της έκφρασης που προβλέπεται στην παράγραφο 2, η ενεργειακή αξία και οι ποσότητες των θρεπτικών ουσιών που προβλέπονται στο άρθρο 30 παράγραφοι 1, 3, 4 και 5 μπορούν να εκφράζονται, ανάλογα με την περίπτωση, και ως ποσοστό των προσλαμβανόμενων ποσοτήτων αναφοράς που καθορίζονται στο μέρος B του παραρτήματος XIII σε σχέση με τη βάση ανά 100 g ή ανά 100 ml.

5. Όπου δίδονται πληροφορίες σύμφωνα με την παράγραφο 4, δίπλα ακριβώς αναγράφεται η ακόλουθη πρόσθετη δήλωση: "Προσλαμβανόμενη ποσότητα αναφοράς ενός μέσου ενήλικα (8400 kJ/2000 kcal)".

Άρθρο 33

Έκφραση σε βάση ανά μερίδα ή ανά μονάδα κατανάλωσης

1. Στις κάτωθι περιπτώσεις, η ενεργειακή αξία και οι ποσότητες θρεπτικών ουσιών που προβλέπονται από το άρθρο 30 παράγραφοι 1 έως 5 μπορούν να εκφράζονται ανά μερίδα και/ή ανά μονάδα κατανάλωσης, που αναγνωρίζονται εύκολα από τον καταναλωτή, υπό τον όρο ότι η χρησιμοποιούμενη μερίδα ή η μονάδα ορίζεται ποσοτικά στην ετικέτα και ότι δηλώνεται ο αριθμός των μερίδων ή μονάδων που περιέχονται στη συσκευασία:

α) επιπλέον της μορφής έκφρασης ανά 100 g ή ανά 100 ml που προβλέπεται στο άρθρο 32 παράγραφος 2·

β) επιπλέον της μορφής έκφρασης ανά 100 g ή ανά 100 ml που προβλέπεται στο άρθρο 32 παράγραφος 3 σχετικά με τις ποσότητες βιταμινών και ανόργανων συστατικών·

γ) επιπλέον ή αντί της μορφής έκφρασης ανά 100 g ή ανά 100 ml που προβλέπεται στο άρθρο 32 παράγραφος 4.

2. Κατά παρέκκλιση του άρθρου 32 παράγραφος 2, στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 30 παράγραφος 3 στοιχείο β), η ποσότητα θρεπτικών ουσιών και/ή το ποσοστό των προσλαμβανόμενων ποσοτήτων αναφοράς που καθορίζονται στο μέρος Β του παραρτήματος XIII μπορούν να εκφράζονται σε βάση ανά μερίδα ή ανά μονάδα κατανάλωσης μόνο.

Όταν οι ποσότητες των θρεπτικών συστατικών εκφράζονται σε βάση ανά μερίδα ή ανά μονάδα κατανάλωσης μόνο, σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, η ενεργειακή αξία εκφράζεται ανά 100 g ή ανά 100 ml και σε βάση ανά μερίδα ή ανά μονάδα κατανάλωσης μόνο.

3. Κατά παρέκκλιση του άρθρου 32 παράγραφος 2, στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 30 παράγραφος 5, η ενεργειακή αξία και η ποσότητα

θρεπτικών ουσιών και/ή το ποσοστό των προσλαμβανόμενων ποσοτήτων αναφοράς που καθορίζονται στο μέρος Β του παραρτήματος XIII μπορούν να εκφράζονται σε βάση ανά μερίδα ή ανά μονάδα κατανάλωσης μόνο.

4. Η χρησιμοποιούμενη μερίδα ή μονάδα αναγράφεται πολύ κοντά στη διατροφική δήλωση.

5. Για τη διασφάλιση της ενιαίας εφαρμογής της έκφρασης της διατροφικής δήλωσης ανά μερίδα ή μονάδα κατανάλωσης και για τη διαμόρφωση ενιαίας βάσης σύγκρισης για τον καταναλωτή, η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπ' όψιν την καταναλωτική συμπεριφορά των καταναλωτών στην πράξη καθώς και διατροφικές συστάσεις, θεσπίζει, μέσω εκτελεστικών πράξεων, κανόνες για συγκεκριμένες κατηγορίες τροφίμων όσον αφορά την έκφραση ανά μερίδα ή μονάδα κατανάλωσης. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 48 παράγραφος 2.

Άρθρο 34

Παρουσίαση

1. Οι ενδείξεις που προβλέπονται στο άρθρο 30 παράγραφοι 1 και 2 περιλαμβάνονται στο ίδιο οπτικό πεδίο. Παρουσιάζονται μαζί σε σαφή μορφή και, ανάλογα με την περίπτωση, με τη σειρά παρουσίασης που προβλέπεται στο παράρτημα XV.

2. Οι ενδείξεις που προβλέπονται στο άρθρο 30 παράγραφοι 1 και 2 παρουσιάζονται, αν το επιτρέπει ο χώρος, σε μορφή πίνακα με τους αριθμούς σε αντιστοίχιση. Όπου δεν το επιτρέπει ο χώρος, η δήλωση παρουσιάζεται σε γραμμική μορφή.

3. Οι ενδείξεις που προβλέπονται στο άρθρο 30 παράγραφος 3 παρουσιάζονται:

α) στο κύριο οπτικό πεδίο και

β) χρησιμοποιώντας μέγεθος γραμματοσειράς σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 2.

Οι ενδείξεις που προβλέπονται στο άρθρο 30 παράγραφος 3 μπορούν να παρουσιάζονται με μορφή διαφορετική από αυτήν που καθορίζεται στην παράγραφο 2.

4. Οι ενδείξεις που προβλέπονται στο άρθρο 30 παράγραφοι 4 και 5 μπορούν να παρουσιάζονται με μορφή διαφορετική από αυτήν που καθορίζεται στην παράγραφο 2.

5. Εφόσον η ενεργειακή αξία ή η ποσότητα των θρεπτικών ουσιών είναι αμελητέα, οι πληροφορίες για τα στοιχεία αυτά μπορούν να αντικαθίστανται από δήλωση όπως "Περιέχει αμελητέες ποσότητες των ...", πρέπει δε να επισημαίνεται σε σημείο πολύ κοντά στη διατροφική δήλωση, όταν υφίσταται.

Για τη διασφάλιση της ενιαίας εφαρμογής της παρούσας παραγράφου, η Επιτροπή μπορεί να θεσπίζει εκτελεστικές πράξεις σχετικά με την ενεργειακή αξία και τις ποσότητες θρεπτικών ουσιών αναφερόμενων στο άρθρο 30 παράγραφοι 1 έως 5 οι οποίες μπορούν να θεωρηθούν αμελητέες. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 48 παράγραφος 2.

6. Για τη διασφάλιση της ενιαίας εφαρμογής του τρόπου παρουσίασης της διατροφικής δήλωσης με τις μορφές που αναφέρονται στις παραγράφους 1 έως 4 του παρόντος άρθρου, η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις προς τον σκοπό αυτόν. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 48 παράγραφος 2.

Άρθρο 35

Πρόσθετες μορφές έκφρασης και παρουσίασης

1. Εκτός από τις μορφές έκφρασης που αναφέρονται στο άρθρο 32 παράγραφοι 2 και 4 και στο άρθρο 33 και από την παρουσίαση που αναφέρεται στο άρθρο 34 παράγραφος 2, η ενεργειακή αξία και η ποσότητα θρεπτικών ουσιών που αναφέρονται στο άρθρο 30 παράγραφοι 1 έως 5 μπορούν να γνωστοποιούνται με άλλες μορφές έκφρασης και/ή να παρουσιάζονται με τη χρήση γραφικών ή συμβόλων, επιπλέον των λέξεων ή των ψηφίων, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται οι ακόλουθες απαιτήσεις:

α) βασίζονται σε ορθή και επιστημονικά έγκυρη έρευνα μεταξύ των καταναλωτών και δεν παραπλανούν τον καταναλωτή, όπως αναφέρεται στο άρθρο 7·

β) εξελίσσονται κατόπιν διαβουλεύσεων με ευρύ φάσμα των ομάδων συμφεροντούχων·

γ) σκοπό έχουν να διευκολύνουν τους καταναλωτές να κατανοήσουν τη συμβολή ή τη σημασία του τροφίμου για το ενεργειακό και διατροφικό περιεχόμενο μιας διατροφής·

δ) παρέχουν τη διαβεβαίωση, βάσει επιστημονικά έγκυρων στοιχείων, ότι αυτές οι μορφές έκφρασης ή παρουσίασης γίνονται κατανοητές από τον μέσο καταναλωτή·

ε) στην περίπτωση άλλων μορφών έκφρασης, βασίζονται είτε στις εναρμονισμένες προσλαμβανόμενες ποσότητες αναφοράς που καθορίζονται στο παράρτημα XIII, είτε, όταν αυτές δεν υπάρχουν, σε γενικώς αποδεκτές επιστημονικές συμβουλές σχετικά με τις ποσότητες πρόσληψης όσον αφορά την ενέργεια ή τις θρεπτικές ουσίες·

στ) είναι αντικειμενικές και δεν επιφέρουν διακρίσεις· και

ζ) η εφαρμογή τους δεν δημιουργεί εμπόδια στην ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων.

2. Τα κράτη μέλη δύναται να εισηγούνται στους υπεύθυνους επιχειρήσεων τροφίμων τη χρήση μιας ή περισσότερων πρόσθετων μορφών έκφρασης ή παρουσίασης της διατροφικής δήλωσης που, κατά την κρίση τους, πληρούν καλύτερα τις απαιτήσεις που ορίζονται στην παράγραφο 1 στοιχεία α) έως ζ). Τα κράτη μέλη γνωστοποιούν στην Επιτροπή τις λεπτομέρειες των πρόσθετων αυτών μορφών έκφρασης και παρουσίασης.

3. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν την κατάλληλη παρακολούθηση των πρόσθετων μορφών έκφρασης ή παρουσίασης της διατροφικής δήλωσης που απαντούν στην αγορά εντός της επικράτειάς τους.

Για τη διευκόλυνση της παρακολούθησης της χρήσης των πρόσθετων μορφών έκφρασης ή παρουσίασης, τα κράτη μέλη δύναται να απαιτούν από τους υπευθύνους επιχειρήσεων τροφίμων που διαθέτουν στην εθνική αγορά τρόφιμα

που φέρουν τέτοιου είδους πληροφορίες να ενημερώνουν την αρμόδια αρχή για τη χρήση της πρόσθετης μορφής έκφρασης ή παρουσίασης και να τους παρέχουν τα σχετικά δικαιολογητικά στοιχεία όσον αφορά την εκπλήρωση των απαιτήσεων που θεσπίζονται στην παράγραφο 1 στοιχεία α) έως ζ). Στις περιπτώσεις αυτές, μπορούν επίσης να ζητούνται πληροφορίες για τη διακοπή της χρήσης τέτοιου είδους πρόσθετων μορφών έκφρασης ή παρουσίασης.

4. Η Επιτροπή διευκολύνει και οργανώνει την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών, με την ίδια και με τους συμφεροντούχους για θέματα που αφορούν τη χρήση οποιωνδήποτε πρόσθετων μορφών έκφρασης ή παρουσίασης της διατροφικής δήλωσης.

5. Βάσει της πείρας που θα έχει αποκτηθεί, έως 13 Δεκεμβρίου 2017, η Επιτροπή υποβάλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο έκθεση σχετικά με τη χρήση πρόσθετων μορφών έκφρασης και παρουσίασης, τον αντίκτυπό τους στην εσωτερική αγορά και τη σκοπιμότητα περαιτέρω εναρμόνισής τους. Για τον σκοπό αυτόν, τα κράτη μέλη παρέχουν στην Επιτροπή συναφείς πληροφορίες σχετικά με τη χρήση τέτοιου είδους πρόσθετων μορφών έκφρασης ή παρουσίασης στην αγορά εντός της επικράτειάς τους. Η Επιτροπή μπορεί να συνοδεύσει την έκθεση αυτή με προτάσεις για τροποποίηση των οικείων διατάξεων της Ένωσης.

6. Για να διασφαλισθεί η ενιαία εφαρμογή του παρόντος άρθρου, η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις που καθορίζουν λεπτομερείς κανόνες σχετικά με την εφαρμογή των παραγράφων 1, 3 και 4 του παρόντος άρθρου. Οι εκτελεστικές αυτές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 48 παράγραφος 2.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΑ ΤΡΟΦΙΜΑ

Άρθρο 36

Ισχύουσες απαιτήσεις

1. Όταν πληροφορίες για τα τρόφιμα που προβλέπονται στα άρθρα 9 και 10 παρέχονται σε προαιρετική βάση, τηρούν τις απαιτήσεις που ορίζονται στα τμήματα 2 και 3 του κεφαλαίου IV.

2. Οι πληροφορίες για τα τρόφιμα που παρέχονται σε προαιρετική βάση πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) δεν παραπλανούν τον καταναλωτή, όπως αναφέρεται στο άρθρο 7·

β) είναι σαφείς για τον καταναλωτή και δεν του προκαλούν σύγχυση, και

γ) βασίζονται, κατά περίπτωση, σε σχετικά επιστημονικά δεδομένα.

3. Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις σχετικά την εφαρμογή των προϋποθέσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου στις ακόλουθες προαιρετικές πληροφορίες για τα τρόφιμα:

α) πληροφορίες σχετικά με την πιθανή και μη σκόπιμη παρουσία στα τρόφιμα ουσιών ή προϊόντων που προκαλούν αλλεργίες ή δυσανεξίες·

β) πληροφορίες σχετικά με την καταλληλότητα του τροφίμου για χορτοφάγους ή ακραιφνείς χορτοφάγους, και

γ) στην αναγραφή των προσλαμβανόμενων ποσοτήτων αναφοράς για συγκεκριμένες πληθυσμιακές ομάδες επιπροσθέτως των προσλαμβανόμενων ποσοτήτων αναφοράς που καθορίζονται στο παράρτημα XIII.

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 48 παράγραφος 2.

4. Για τη διασφάλιση της κατάλληλης ενημέρωσης των καταναλωτών, σε περίπτωση που παρέχονται από τους υπευθύνους επιχειρήσεων τροφίμων προαιρετικές πληροφορίες για τα τρόφιμα με διαφορετικό τρόπο, ο οποίος θα μπορούσε να παραπλανήσει τον καταναλωτή ή να του δημιουργήσει σύγχυση, η Επιτροπή μπορεί, μέσω κατ' εξουσιοδότηση πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 51, να προβλέπει πρόσθετες περιπτώσεις παροχής προαιρετικών πληροφοριών πέραν αυτών που αναφέρονται στην παράγραφο 3.

Άρθρο 37

Παρουσίαση

Η αναγραφή προαιρετικών πληροφοριών για τα τρόφιμα δεν γίνεται εις βάρος του χώρου που διατίθεται για τις υποχρεωτικές πληροφορίες για τα τρόφιμα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI ΕΘΝΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

Άρθρο 38

Εθνικά μέτρα

1. Όσον αφορά τα θέματα που εναρμονίζονται ειδικά από τον παρόντα κανονισμό, τα κράτη μέλη δεν μπορούν να θεσπίζουν ούτε να διατηρούν εθνικά μέτρα, εκτός αν εξουσιοδοτούνται προς τούτο από το δίκαιο της Ένωσης. Τα εν λόγω εθνικά μέτρα δεν παρεμποδίζουν την ελεύθερη κυκλοφορία αγαθών ούτε εισάγουν διακρίσεις όσον αφορά τρόφιμα από άλλα κράτη μέλη.

2. Με την επιφύλαξη του άρθρου 39, τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίζουν εθνικά μέτρα για θέματα που δεν εναρμονίζονται ειδικά από τον παρόντα κανονισμό, υπό τον όρο ότι δεν απαγορεύουν, παρακωλύουν ή περιορίζουν την ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων τα οποία συμμορφώνονται με τον παρόντα κανονισμό.

Άρθρο 39

Εθνικά μέτρα για τις πρόσθετες υποχρεωτικές ενδείξεις

1. Εκτός από τις υποχρεωτικές ενδείξεις που αναφέρονται στο άρθρο 9 παράγραφος 1 και στο άρθρο 10, τα κράτη μέλη μπορούν, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 45, να θεσπίζουν μέτρα που να απαιτούν πρόσθετες υποχρεωτικές ενδείξεις για συγκεκριμένους τύπους ή κατηγορίες τροφίμων, για τουλάχιστον έναν από τους εξής λόγους:

α) την προστασία της δημόσιας υγείας·

β) την προστασία των καταναλωτών·

γ) την πρόληψη της απάτης·

δ) την προστασία των δικαιωμάτων βιομηχανικής και εμπορικής ιδιοκτησίας, των αναγραφών προέλευσης και των ελεγχόμενων ονομασιών προέλευσης και την πρόληψη του αθέμιτου ανταγωνισμού.

2. Κατ' εφαρμογήν της παραγράφου 1, τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίζουν μέτρα σχετικά με την υποχρεωτική αναγραφή της χώρας καταγωγής ή του τόπου προέλευσης τροφίμων, μόνο όταν υπάρχει αποδεδειγμένη διασύνδεση μεταξύ ορισμένων ιδιοτήτων του τροφίμου και της καταγωγής ή της προέλευσής του. Όταν κοινοποιούν στην Επιτροπή τα εν λόγω μέτρα, τα κράτη μέλη παρέχουν στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι η πλειονότητα των καταναλωτών προσδίδει ιδιαίτερη αξία στην παροχή αυτής της πληροφορίας.

Άρθρο 40

Γάλα και γαλακτοκομικά προϊόντα

Τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίζουν μέτρα που να παρεκκλίνουν από το άρθρο 9 παράγραφος 1 και το άρθρο 10 παράγραφος 1 στην περίπτωση γάλακτος και γαλακτοκομικών προϊόντων που κυκλοφορούν σε γυάλινες φιάλες οι οποίες πρόκειται να επαναχρησιμοποιηθούν.

Γνωστοποιούν στην Επιτροπή χωρίς καθυστέρηση το κείμενο αυτών των μέτρων.

Άρθρο 41

Αλκοολούχα ποτά

Τα κράτη μέλη μπορούν, εν αναμονή της έκδοσης των διατάξεων της Ένωσης που αναφέρονται στο άρθρο 16 παράγραφος 4, να διατηρούν εθνικά μέτρα σχετικά με την αναγραφή καταλόγου συστατικών, στην περίπτωση ποτών με περιεκτικότητα σε αιθυλική αλκοόλη μεγαλύτερη από 1,2 % κατ' όγκον.

Άρθρο 42

Έκφραση της καθαρής ποσότητας

Απουσία ενωσιακών διατάξεων κατά το άρθρο 23 παράγραφος 2 σχετικά με την έκφραση της καθαρής ποσότητας για συγκεκριμένα τρόφιμα με τρόπο διαφορετικό από αυτόν που προβλέπεται στο άρθρο 23 παράγραφος 1, τα κράτη μέλη δύνανται να διατηρούν εθνικά μέτρα που έχουν θεσπισθεί πριν από τις 12 Δεκεμβρίου 2011.

Έως τις 13 Δεκεμβρίου 2014, τα κράτη μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή σχετικά με τα μέτρα αυτά. Η Επιτροπή τα γνωστοποιεί στα υπόλοιπα κράτη μέλη.

Άρθρο 43

Προαιρετική αναγραφή προσλαμβανόμενων ποσοτήτων αναφοράς για συγκεκριμένες πληθυσμιακές ομάδες

Εν αναμονή της θέσπισης των ενωσιακών διατάξεων που εμφανίζονται στο άρθρο 36 παράγραφος 3 στοιχείο γ), τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίζουν εθνικά μέτρα σχετικά με την προαιρετική αναγραφή προσλαμβανόμενων ποσοτήτων αναφοράς για συγκεκριμένες πληθυσμιακές ομάδες.

Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή χωρίς καθυστέρηση το κείμενο των μέτρων αυτών.

Άρθρο 44

Εθνικά μέτρα για τα μη προσσκευασμένα τρόφιμα

1. Για τα τρόφιμα που προσφέρονται μη προσσκευασμένα για πώληση στον τελικό καταναλωτή ή σε μονάδες ομαδικής εστίασης ή για τα τρόφιμα που συσκευάζονται στον τόπο πώλησης, εφόσον το ζητήσει ο αγοραστής, ή προσσκευάζονται για άμεση πώληση,

α) η παροχή των ενδείξεων που ορίζονται στο άρθρο 9 παράγραφος 1 στοιχείο γ) είναι υποχρεωτική·

β) η παροχή άλλων ενδείξεων που προβλέπονται στα άρθρα 9 και 10 δεν είναι υποχρεωτική, εκτός εάν τα κράτη μέλη θεσπίζουν εθνικά μέτρα που απαιτούν την

παροχή ορισμένων ή όλων αυτών των ενδείξεων ή στοιχείων αυτών των ενδείξεων.

2. Τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίζουν εθνικά μέτρα σχετικά με τον τρόπο διάθεσης των ενδείξεων ή των στοιχείων των ενδείξεων που ορίζονται στην παράγραφο 1 και, εφόσον συντρέχει λόγος, τη μορφή έκφρασης και παρουσίασής τους.

3. Τα κράτη μέλη γνωστοποιούν χωρίς καθυστέρηση στην Επιτροπή το κείμενο των μέτρων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχείο β) και στην παράγραφο 2.

Άρθρο 45

Διαδικασία κοινοποίησης

1. Όταν γίνεται παραπομπή στο παρόν άρθρο, το κράτος μέλος που κρίνει αναγκαία τη θέσπιση νέας νομοθεσίας σχετικά με τις πληροφορίες για τα τρόφιμα κοινοποιεί προηγουμένως στην Επιτροπή και στα άλλα κράτη μέλη τα προβλεπόμενα μέτρα, καθώς και την αιτιολόγησή τους.

2. Η Επιτροπή συμβουλεύεται τη μόνιμη επιτροπή για την τροφική αλυσίδα και την υγεία των ζώων που συστάθηκε με το άρθρο 58 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 178/2002, εάν κρίνει τη σχετική διαβούλευση χρήσιμη ή εάν το ζητήσει ένα κράτος μέλος. Στην περίπτωση αυτή, η Επιτροπή εξασφαλίζει ότι αυτή η διαδικασία είναι διαφανής για όλους τους συμφεροντούχους.

3. Το κράτος μέλος που κρίνει αναγκαία τη θέσπιση νέας νομοθεσίας σχετικά με τις πληροφορίες για τα τρόφιμα μπορεί να λαμβάνει τα προβλεπόμενα μέτρα τρεις μόνο μήνες από την κοινοποίηση που αναφέρεται στην παράγραφο 1, υπό την προϋπόθεση ότι δεν έχει λάβει αρνητική γνώμη της Επιτροπής.

4. Εάν η γνώμη της Επιτροπής είναι αρνητική, και πριν από τη λήξη της κατά την παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου προθεσμίας, η Επιτροπή προσφεύγει στη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 48 παράγραφος 2, προκειμένου να αποφασίσει αν τα προτεινόμενα μέτρα δύνανται να τεθούν σε εφαρμογή, υποκείμενα ενδεχομένως στις κατάλληλες τροποποιήσεις.

5. Η οδηγία 98/34/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Ιουνίου 1998, για την καθιέρωση μιας διαδικασίας πληροφόρησης στον τομέα των τεχνικών προτύπων και προδιαγραφών και των κανόνων σχετικά με τις υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών [38], δεν ισχύει για τα μέτρα που υπάγονται στη διαδικασία κοινοποίησης η οποία ορίζεται στο παρόν άρθρο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VII

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΕΣ, ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 46

Τροποποιήσεις των παραρτημάτων

Προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη η τεχνική πρόοδος, οι επιστημονικές εξελίξεις, η υγεία των καταναλωτών ή η ανάγκη των καταναλωτών για ενημέρωση και με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 10 παράγραφος 2 και του άρθρου 21 παράγραφος 2 σχετικά με τις τροποποιήσεις των παραρτημάτων II και III, η Επιτροπή μπορεί να τροποποιεί τα παραρτήματα του παρόντος κανονισμού με κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 51.

Άρθρο 47

Μεταβατική περίοδος για τα εκτελεστικά μέτρα ή τις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις και ημερομηνία εφαρμογής τους

1. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, κατά την άσκηση των παραχωρηθεισών από τον παρόντα κανονισμό αρμοδιοτήτων για τη λήψη μέτρων μέσω εκτελεστικών πράξεων σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 48 παράγραφος 2 ή μέσω κατ' εξουσιοδότηση πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 51, η Επιτροπή:

α) ορίζει κατάλληλη μεταβατική περίοδο για την εφαρμογή των νέων μέτρων, κατά τη διάρκεια της οποίας τα τρόφιμα που φέρουν επισήμανση που δεν είναι σύμφωνη προς τα νέα μέτρα μπορούν να διατίθενται στην αγορά και μετά την οποία τα αποθέματα των εν λόγω τροφίμων που έχουν διατεθεί στην αγορά πριν από το πέρας της μεταβατικής περιόδου μπορούν να συνεχίζουν να πωλούνται έως ότου εξαντληθούν, και

β) διασφαλίζει ότι τα μέτρα αυτά τίθενται σε εφαρμογή την 1η Απριλίου του εκάστοτε ημερολογιακού έτους.

2. Η παράγραφος 1 δεν εφαρμόζεται σε επείγουσες περιπτώσεις, όταν ο σκοπός των μέτρων που αναφέρονται στην εν λόγω παράγραφο είναι η προστασία της ανθρώπινης υγείας.

Άρθρο 48

Επιτροπή

1. Η Επιτροπή επικουρείται από τη μόνιμη επιτροπή για την τροφική αλυσίδα και την υγεία των ζώων που συστάθηκε με το άρθρο 58 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 178/2002. Η εν λόγω επιτροπή αποτελεί επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

2. Όταν γίνεται παραπομπή στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

Εάν η επιτροπή δεν εκδώσει γνώμη, η Επιτροπή δεν εκδίδει το σχέδιο εκτελεστικής πράξης και εφαρμόζεται το άρθρο 5 παράγραφος 4 τρίτο εδάφιο του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

Άρθρο 49

Τροποποιήσεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1924/2006

Το πρώτο και δεύτερο εδάφιο του άρθρου 7 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1924/2006 αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

"Η διατροφική επισήμανση προϊόντων για τα οποία έχει διατυπωθεί ισχυρισμός διατροφής και/ή υγείας είναι υποχρεωτική, εκτός από τη γενική διαφήμιση. Οι παρεχόμενες πληροφορίες συνίστανται σε εκείνες που προβλέπονται στο άρθρο 30 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1169/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2011, σχετικά με την παροχή πληροφοριών για τα τρόφιμα στους καταναλωτές [39]. Εφόσον διατυπώνεται ισχυρισμός διατροφής και/ή υγείας για ένα θρεπτικό συστατικό που προβλέπεται στο άρθρο 30 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1169/2011,

η ποσότητα αυτού του θρεπτικού συστατικού πρέπει να δηλώνεται σύμφωνα με τα άρθρα 31 ως 34 του εν λόγω κανονισμού.

Οι ποσότητες των ουσιών για τις οποίες διατυπώνεται ισχυρισμός διατροφής ή υγείας, οι οποίες δεν εμφανίζονται στη διατροφική επισήμανση, αναγράφονται στο ίδιο οπτικό πεδίο με τη διατροφική επισήμανση και εκφράζονται σύμφωνα με τα άρθρα 31, 32 και 33 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1169/2011. Οι μονάδες μέτρησης που χρησιμοποιούνται για να εκφρασθεί η ποσότητα της ουσίας πρέπει να είναι ενδεδειγμένες για κάθε επιμέρους ουσία.

Άρθρο 50

Τροποποιήσεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1925/2006

Το άρθρο 7 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1925/2006 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

"3. Η διατροφική επισήμανση των προϊόντων στα οποία έχουν προστεθεί βιταμίνες και ανόργανα συστατικά και τα οποία καλύπτονται από τον παρόντα κανονισμό είναι υποχρεωτική. Οι πληροφορίες που πρέπει να παρέχονται αποτελούνται από εκείνες που ορίζονται στο άρθρο 30 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1169/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2011, σχετικά με την παροχή πληροφοριών για τα τρόφιμα στους καταναλωτές [40], και από τις συνολικές περιεχόμενες ποσότητες των βιταμινών και των ανόργανων συστατικών που έχουν προστεθεί στα τρόφιμα.

Άρθρο 51

Άσκηση της εξουσιοδότησης

1. Η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις ανατίθεται στην Επιτροπή υπό τους όρους που θεσπίζονται στο παρόν άρθρο.

2. Η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που αναφέρεται στο άρθρο 9 παράγραφος 3, το άρθρο 10 παράγραφος 2, το άρθρο 12 παράγραφος 3, το άρθρο 13 παράγραφος 4, το άρθρο 18 παράγραφος 5, το άρθρο 19 παράγραφος 2, το άρθρο 21 παράγραφος 2, το άρθρο 23 παράγραφος 2, το άρθρο 30 παράγραφος 6, το άρθρο 31 παράγραφος 2, το άρθρο 36 παράγραφος 4 και το άρθρο 46 ανατίθεται στην Επιτροπή για διάστημα πέντε ετών μετά τη 12η Δεκεμβρίου 2011. Η Επιτροπή συντάσσει έκθεση σχετικά με τις εξουσίες που της έχουν ανατεθεί το αργότερο εννέα μήνες πριν από τη λήξη του διαστήματος των

πέντε ετών. Η ανάθεση εξουσιών ανανεώνεται σιωπηρά για διαστήματα ίδιας διάρκειας, εκτός εάν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο αντιταχθεί σε αυτήν την ανανέωση το αργότερο τρεις μήνες πριν από τη λήξη κάθε διαστήματος.

3. Η ανάθεση εξουσιών που αναφέρεται στο άρθρο 9 παράγραφος 3, το άρθρο 10 παράγραφος 2, το άρθρο 12 παράγραφος 3, το άρθρο 13 παράγραφος 4, το άρθρο 18 παράγραφος 5, το άρθρο 19 παράγραφος 2, το άρθρο 21 παράγραφος 2, το άρθρο 23 παράγραφος 2, το άρθρο 30 παράγραφος 6, το άρθρο 31 παράγραφος 2, το άρθρο 36 παράγραφος 4 και το άρθρο 46 μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο. Η απόφαση ανάκλησης περατώνει την εξουσιοδότηση που καθορίζεται στην απόφαση αυτή. Αρχίζει να ισχύει την επομένη ημέρα από τη δημοσίευση της απόφασης στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή οιαδήποτε μεταγενέστερη ημερομηνία την οποία ορίζει σαφώς η απόφαση. Δεν θίγει την εγκυρότητα τυχόν κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που ισχύουν ήδη.

4. Η Επιτροπή, μόλις εκδώσει πράξη κατ' εξουσιοδότηση, την κοινοποιεί πάραυτα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.

5. Μια κατ' εξουσιοδότηση πράξη που έχει εκδοθεί σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 3, το άρθρο 10 παράγραφος 2, το άρθρο 12 παράγραφος 3, το άρθρο 13 παράγραφος 4, το άρθρο 18 παράγραφος 5, το άρθρο 19 παράγραφος 2, το άρθρο 21 παράγραφος 2, το άρθρο 23 παράγραφος 2, το άρθρο 30 παράγραφος 6, το άρθρο 31 παράγραφος 2, το άρθρο 36 παράγραφος 4 και το άρθρο 46 τίθεται σε ισχύ μόνο εάν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο δεν έχει εκφράσει την αντίθεσή του εντός προθεσμίας δύο μηνών από την κοινοποίηση της εν λόγω πράξης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ή εάν, πριν από τη λήξη της προθεσμίας αυτής, τόσο το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο όσο και το Συμβούλιο, έχουν ενημερώσει την Επιτροπή ότι δεν σκοπεύουν να διατυπώσουν αντιρρήσεις. Το διάστημα αυτό παρατείνεται κατά δύο μήνες με πρωτοβουλία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.

Άρθρο 52

Διαδικασία επείγοντος

1. Οι κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που εκδίδονται σύμφωνα με το παρόν άρθρο τίθενται σε ισχύ αμέσως και εφαρμόζονται εφόσον δεν έχει διατυπωθεί αντίρρηση σύμφωνα με την παράγραφο 2. Η κοινοποίηση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και

στο Συμβούλιο κατ' εξουσιοδότηση πράξης εκθέτει τους λόγους για τους οποίους γίνεται χρήση της διαδικασίας του επείγοντος.

2. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο μπορούν να διατυπώσουν αντιρρήσεις σχετικά με κατ' εξουσιοδότηση πράξη σύμφωνα με τη διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 51 παράγραφος 5. Σε αυτήν την περίπτωση, η Επιτροπή καταργεί χωρίς καθυστέρηση την πράξη μετά την κοινοποίηση στην οποία προβαίνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο όσον αφορά την απόφασή του να προβάλλει αντιρρήσεις.

Άρθρο 53

Κατάργηση

1. Οι οδηγίες 87/250/ΕΟΚ, 90/496/ΕΟΚ, 1999/10/ΕΚ, 2000/13/ΕΚ, 2002/67/ΕΚ και 2008/5/ΕΚ και ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 608/2004 καταργούνται από τη 13η Δεκεμβρίου 2014.

2. Οι παραπομπές στις καταργούμενες πράξεις νοούνται ως παραπομπές στον παρόντα κανονισμό.

Άρθρο 54

Μεταβατικά μέτρα

1. Τα τρόφιμα που διατέθηκαν στην αγορά ή επισημάνθηκαν πριν από τις 13 Δεκεμβρίου 2014 και δεν συμμορφώνονται προς τις απαιτήσεις του παρόντος κανονισμού δύνανται να διατίθενται στην εμπορία μέχρι εξαντλήσεως των αποθεμάτων τους.

Τα τρόφιμα που διατέθηκαν στην αγορά ή επισημάνθηκαν πριν από τις 13 Δεκεμβρίου 2016 και δεν συμμορφώνονται προς την απαίτηση που θεσπίζεται στο άρθρο 9 παράγραφος 1 στοιχείο ιβ) δύνανται να διατίθενται στην εμπορία μέχρι εξαντλήσεως των αποθεμάτων τους.

Τα τρόφιμα που διατέθηκαν στην αγορά ή επισημάνθηκαν πριν από την 1η Ιανουαρίου 2014 και δεν συμμορφώνονται προς τις απαιτήσεις που θεσπίζονται στο μέρος Β του παραρτήματος VI δύνανται να διατίθενται στην εμπορία μέχρι εξαντλήσεως των αποθεμάτων τους.

2. Μεταξύ της 13ης Δεκεμβρίου 2014 και της 13ης Δεκεμβρίου 2016, σε περίπτωση που η διατροφική δήλωση παρέχεται σε προαιρετική βάση, τηρεί τα άρθρα 30 έως 35.

3. Παρά την οδηγία 90/496/ΕΟΚ, το άρθρο 7 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1924/2006 και το άρθρο 7 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1925/2006, τα τρόφιμα που επισημαίνονται σύμφωνα με τα άρθρα 30 έως 35 του παρόντος κανονισμού μπορούν να διατίθενται στην αγορά πριν από τις 13 Δεκεμβρίου 2014.

Παρά τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1162/2009 της Επιτροπής, της 30ής Νοεμβρίου 2009, σχετικά με τη θέσπιση μεταβατικών μέτρων για την εφαρμογή των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 853/2004, (ΕΚ) αριθ. 854/2004 και (ΕΚ) αριθ. 882/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου [41], τα τρόφιμα που επισημαίνονται σύμφωνα με το μέρος Β του παραρτήματος VI του παρόντος κανονισμού μπορούν να διατίθενται στην αγορά πριν από την 1η Ιανουαρίου 2014.

Άρθρο 55

Έναρξη ισχύος και ημερομηνία εφαρμογής

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Εφαρμόζεται από τη 13η Δεκεμβρίου 2014, εξαιρουμένου του άρθρου 9 παράγραφος 1 στοιχείο ιβ), το οποίο εφαρμόζεται από τη 13η Δεκεμβρίου 2016, και του μέρους Β του παραρτήματος VI, το οποίο εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2014.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Στρασβούργο, 25 Οκτωβρίου 2011.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

J. Buzek

Ο Πρόεδρος

M. Dowgielewicz

Παραπομπές

- [1] ΕΕ C 77 της 31.3.2009, σ. 81.
- [2] Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 16ης Ιουνίου 2010 (ΕΕ C 236 Ε της 12.8.2011, σ. 187) και θέση του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση της 21ης Φεβρουαρίου 2011 (ΕΕ C 102 Ε της 2.4.2011, σ. 1). Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 6ης Ιουλίου 2011 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 29ης Σεπτεμβρίου 2011
- [3] ΕΕ L 31 της 1.2.2002, σ. 1.
- [4] ΕΕ L 149 της 11.6.2005, σ. 22.
- [5] ΕΕ L 109 της 6.5.2000, σ. 29.
- [6] ΕΕ L 276 της 6.10.1990, σ. 40.
- [7] ΕΕ L 113 της 30.4.1987, σ. 57.
- [8] ΕΕ L 69 της 16.3.1999, σ. 22.
- [9] ΕΕ L 191 της 19.7.2002, σ. 20.
- [10] ΕΕ L 97 της 1.4.2004, σ. 44.
- [11] ΕΕ L 27 της 31.1.2008, σ. 12.
- [12] ΕΕ L 43 της 14.2.1997, σ. 1.
- [13] Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1760/2000 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Ιουλίου 2000, για τη θέσπιση συστήματος αναγνώρισης και καταγραφής των βοοειδών και την επισήμανση του βοείου κρέατος και των προϊόντων με βάση το βόειο κρέας (ΕΕ L 204 της 11.8.2000, σ. 1).
- [14] Οδηγία 2001/110/ΕΚ του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 2001, για το μέλι (ΕΕ L 10 της 12.1.2002, σ. 47).
- [15] Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1580/2007 της Επιτροπής, της 21ης Δεκεμβρίου 2007, για τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 2200/96, (ΕΚ) αριθ. 2201/96 και (ΕΚ) αριθ. 1182/2007 του Συμβουλίου στον τομέα των οπωροκηπευτικών (ΕΕ L 350 της 31.12.2007, σ. 1).
- [16] Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 104/2000 του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 1999, για την κοινή οργάνωση των αγορών των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας (ΕΕ L 17 της 21.1.2000, σ. 22).
- [17] Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1760/2000.
- [18] Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1019/2002 της Επιτροπής, της 13ης Ιουνίου 2002, για τις προδιαγραφές εμπορίας του ελαιολάδου (ΕΕ L 155 της 14.6.2002, σ. 27).
- [19] ΕΕ L 302 της 19.10.1992, σ. 1.
- [20] ΕΕ L 253 της 11.10.1993, σ. 1.
- [21] ΕΕ L 404 της 30.12.2006, σ. 9.
- [22] ΕΕ C 187 Ε της 24.7.2008, σ. 160.
- [23] ΕΕ C 77 της 31.3.2009, σ. 81.
- [24] ΕΕ L 165 της 30.4.2004, σ. 1.
- [25] ΕΕ L 404 της 30.12.2006, σ. 26.

- [26] ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13.
- [27] ΕΕ L 139 της 30.4.2004, σ. 1.
- [28] ΕΕ L 354 της 31.12.2008, σ. 7.
- [29] ΕΕ L 354 της 31.12.2008, σ. 16.
- [30] ΕΕ L 354 της 31.12.2008, σ. 34.
- [31] ΕΕ L 139 της 30.4.2004, σ. 55.
- [32] ΕΕ L 376 της 27.12.2006, σ. 21.
- [33] ΕΕ L 93 της 31.3.2006, σ. 1.
- [34] ΕΕ L 93 της 31.3.2006, σ. 12.
- [35] ΕΕ L 183 της 12.7.2002, σ. 51.
- [36] ΕΕ L 164 της 26.6.2009, σ. 45.
- [37] ΕΕ L 124 της 20.5.2009, σ. 21.
- [38] ΕΕ L 204 της 21.7.1998, σ. 37.
- [39] ΕΕ L 304 της 22.11.2011, σ. 18".
- [40] ΕΕ L 304 της 22.11.2011, σ. 18".
- [41] ΕΕ L 314 της 1.12.2009, σ. 10.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΙΣΜΟΙ

Όπως αναφέρονται στο άρθρο 2 παράγραφος 4

1. "διατροφική δήλωση" ή "διατροφική επισήμανση": οι πληροφορίες που δηλώνουν τα ακόλουθα:

α) την ενεργειακή αξία, ή

β) την ενεργειακή αξία και μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες θρεπτικές ουσίες μόνο:

- λιπαρά (κορεσμένα, μονοακόρεστα, πολυακόρεστα),

- υδατάνθρακες (σάκχαρα, πολυόλες, άμυλο),

- αλάτι,

- εδώδιμες ίνες,

- πρωτεΐνες,

- οποιοσδήποτε από τις βιταμίνες ή τα ανόργανα συστατικά που απαριθμούνται στο σημείο 1 του μέρους Α του παραρτήματος XIII και διαπιστώνονται σε σημαντικές ποσότητες όπως ορίζεται στο σημείο 2 του μέρους Α του παραρτήματος XIII,

2. "λιπαρά": το σύνολο των λιπιδίων, συμπεριλαμβανομένων των φωσφολιπιδίων·

3. "κορεσμένα": τα λιπαρά οξέα χωρίς διπλό δεσμό·

4. "trans": τα λιπαρά οξέα με τουλάχιστον ένα μη συνδυασμένο (δηλαδή διακοπτόμενο από τουλάχιστον μία ομάδα μεθυλενίου) διπλό δεσμό άνθρακα-άνθρακα στη διάταξη trans·

5. "μονοακόρεστα": τα λιπαρά οξέα με ένα διπλό δεσμό cis·

6. "πολυακόρεστα": τα λιπαρά οξέα με δύο ή περισσότερους δεσμούς cis, δεσμούς cis - cis χωρισμένους από ομάδες μεθυλενίου·

7. "υδατάνθρακες": όλοι οι υδατάνθρακες που μεταβολίζονται από τον ανθρώπινο οργανισμό, συμπεριλαμβανομένων των πολυολών·

8. "σάκχαρα": όλοι οι μονοσακχαρίτες και δισακχαρίτες που περιέχονται στα τρόφιμα, εκτός από τις πολυόλες·

9. "πολυόλες": οι αλκοόλες που περιέχουν περισσότερες από δύο ομάδες υδροξυλίου·

10. "πρωτεΐνες": η περιεκτικότητα σε πρωτεΐνες υπολογιζόμενη με τον τύπο: πρωτεΐνη = ολικό άζωτο κατά Kjeldahl \times 6,25·

11. "αλάτι": το ισοδύναμο περιεκτικότητας σε αλάτι υπολογιζόμενο με τον τύπο: αλάτι = νάτριο \times 2,5·

12. "εδώδιμες ίνες": τα υδατανθρακικά πολυμερή με τρία ή περισσότερα μονομερή, που δεν πέπτονται ούτε απορροφώνται από το λεπτό έντερο του ανθρώπινου οργανισμού και εμπίπτουν στις ακόλουθες κατηγορίες:

- εδώδιμα υδατανθρακικά πολυμερή που απαντώνται σε φυσική μορφή στα τρόφιμα όπως καταναλώνονται,

- εδώδιμα υδατανθρακικά πολυμερή που έχουν ληφθεί από πρώτες ύλες τροφίμων με φυσικά, ενζυμικά ή χημικά μέσα και έχουν ωφέλιμη επίδραση στη φυσιολογία του οργανισμού, η οποία έχει καταδειχθεί με επιστημονικά στοιχεία γενικής αποδοχής,

- εδώδιμα συνθετικά υδατανθρακικά πολυμερή που έχουν ωφέλιμη επίδραση στη φυσιολογία του οργανισμού, η οποία έχει καταδειχθεί με επιστημονικά στοιχεία γενικής αποδοχής,

13. "μέση τιμή": η τιμή που αντιπροσωπεύει καλύτερα την ποσότητα μιας θρεπτικής ουσίας που περιέχεται σε ένα συγκεκριμένο τρόφιμο και εκφράζει την

ανοχή για τις εποχιακές διακυμάνσεις, για τις καταναλωτικές συνήθειες καθώς και για άλλους παράγοντες που μπορούν να επηρεάσουν την πραγματική τιμή.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

ΟΥΣΙΕΣ Ή ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΠΟΥ ΠΡΟΚΑΛΟΥΝ ΑΛΛΕΡΓΙΕΣ Ή ΔΥΣΑΝΕΞΙΕΣ

1. Δημητριακά που περιέχουν γλουτένη, δηλαδή: σιτάρι, σίκαλη, κριθάρι, βρώμη, όλυρα, σιτηρό kamut ή υβριδικές ποικιλίες τους, και προϊόντα με βάση τα δημητριακά αυτά, εκτός από:

α) σιρόπια γλυκόζης με βάση το σιτάρι, συμπεριλαμβανομένης της δεξτρόζης [1].

β) μαλτοδεξτρίνες με βάση το σιτάρι [1].

γ) σιρόπια γλυκόζης με βάση το κριθάρι.

δ) σιτηρά που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή αλκοολούχων αποσταγμάτων, συμπεριλαμβανομένης της αιθυλικής αλκοόλης γεωργικής προέλευσης.

2. Καρκινοειδή και προϊόντα με βάση τα καρκινοειδή.

3. Αυγά και προϊόντα με βάση τα αυγά.

4. Ψάρια και προϊόντα με βάση τα ψάρια, εκτός από:

α) ζελατίνη ψαριών που χρησιμοποιείται ως φορέας σκευασμάτων βιταμινών ή καροτενοειδών.

β) ζελατίνη ψαριών ή ιχθυόκολλα που χρησιμοποιείται ως διαυγαστικό μέσο σε μπύρες και οίνους.

5. Αραχίδες (αράπικα φιστίκια) και προϊόντα με βάση τις αραχίδες.

6. Σόγια και προϊόντα με βάση τη σόγια, εκτός από:

α) πλήρως ραφινρισμένο σογιέλαιο και λίπη που προέρχονται από σόγια [1].

β) τοκοφερόλες που έχουν αναμειχθεί με φυσικό τρόπο (E306), φυσική D-άλφα τοκοφερόλη, φυσική D-άλφα οξική τοκοφερόλη, φυσική D-άλφα ηλεκτρική τοκοφερόλη από σπέρματα σόγιας.

γ) φυτοστερόλες και φυτοστερολεστέρες που προέρχονται από φυτικά έλαια από σπέρματα σόγιας.

δ) φυτοστανολεστέρα που παράγεται από στερόλες φυτικών ελαίων από σπέρματα σόγιας.

7. Γάλα και προϊόντα με βάση το γάλα (συμπεριλαμβανομένης της λακτόζης), εκτός από:

α) τον ορό γάλακτος που χρησιμοποιείται για την παραγωγή αλκοολούχων αποσταγμάτων συμπεριλαμβανομένης της αιθυλικής αλκοόλης γεωργικής προέλευσης.

β) λακτιτόλη.

8. Καρποί με κέλυφος, δηλαδή: αμύγδαλα (*Amygdalus communis* L.), φουντούκια (*Corylus avellana*), καρύδια (*Juglans regia*), καρύδια κάσιους (*Anacardium occidentale*), καρύδια πεκάν [*Carya illinoensis* (Wangenh.) K. Koch], καρύδια Βραζιλίας (*Bertholletia excelsa*), φυστίκια (*Pistacia vera*), καρύδια μακαντάμια ή καρύδια Κουίνσλαντ (*Macadamia ternifolia*) και προϊόντα με βάση τα ανωτέρω, εκτός από καρπούς με κέλυφος χρησιμοποιούνται για την παραγωγή αλκοολούχων αποσταγμάτων συμπεριλαμβανομένης της αιθυλικής αλκοόλης γεωργικής προέλευσης.

9. Σέλινο και προϊόντα με βάση το σέλινο.

10. Σινάπι και προϊόντα με βάση το σινάπι.

11. Σπόροι σησαμιού και προϊόντα με βάση τους σπόρους σησαμιού.

12. Το διοξείδιο του θείου και οι θειώδεις ενώσεις σε συγκεντρώσεις άνω των 10 mg/kg ή 10 mg/litre εκπεφρασμένα ως SO₂ που υπολογίζονται στα προϊόντα που προσφέρονται έτοιμα για κατανάλωση ή που ανασυστάθηκαν σύμφωνα με τις οδηγίες του κατασκευαστή.

13. Λούπινο και προϊόντα με βάση το λούπινο.

14. Μαλάκια και προϊόντα με βάση τα μαλάκια.

[1] Και τα προϊόντα τους, στον βαθμό που η επεξεργασία την οποία έχουν υποστεί δεν είναι πιθανό να αυξήσει το επίπεδο αλλεργιογένεσης που εκτιμήθηκε από την ΕΑΑΤ για το σχετικό προϊόν από το οποίο προέρχονται.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

ΤΡΟΦΙΜΑ ΓΙΑ ΤΑ ΟΠΟΙΑ Η ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΗ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΕΡΙΕΧΕΙ ΜΙΑ Ή ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ

ΤΥΠΟΣ Ή ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΤΡΟΦΙΜΟΥ	ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ
1. Τρόφιμα συσκευασμένα σε ορισμένα αέρια	
1.1. Τρόφιμα των οποίων η διατηρησιμότητα έχει παραταθεί με τη χρήση αερίων συσκευασίας εγκεκριμένων σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1333/2008.	"συσκευασμένο σε προστατευτική ατμόσφαιρα".
2. Τρόφιμα που περιέχουν γλυκαντικά	
2.1. Τρόφιμα που περιέχουν ένα ή περισσότερα γλυκαντικά εγκεκριμένα σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1333/2008.	"με γλυκαντικά"· η δήλωση αυτή συνοδεύει την ονομασία του τροφίμου.
2.2. Τρόφιμα που περιέχουν ένα ή περισσότερα πρόσθετα σάκχαρα και ταυτόχρονα ένα ή περισσότερα γλυκαντικά εγκεκριμένα σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1333/2008.	"με σάκχαρα και γλυκαντικά"· η δήλωση αυτή συνοδεύει την ονομασία του τροφίμου.
2.3. Τρόφιμα που περιέχουν ασπαρτάμη/άλας ασπαρτάμης-ακετοσουλφάμης εγκεκριμένα σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1333/2008.	"περιέχει ασπαρτάμη (πηγή φαινυλαλανίνης)" αναγράφεται στην ετικέτα στις περιπτώσεις όπου η ασπαρτάμη/άλας ασπαρτάμης-ακετοσουλφάμης περιλαμβάνεται στον κατάλογο συστατικών μόνο με αναφορά στον αριθμό Ε. "περιέχει πηγή φαινυλαλανίνης" αναγράφεται στην ετικέτα στις περιπτώσεις όπου η ασπαρτάμη/άλας ασπαρτάμης-ακετοσουλφάμης περιλαμβάνεται στον κατάλογο συστατικών με τη συγκεκριμένη ονομασία της.
2.4. Τρόφιμα με περιεκτικότητα σε πρόσθετες πολυόλες πάνω από 10 % εγκεκριμένα σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1333/2008.	"η υπερβολική κατανάλωση μπορεί να έχει υπτακτική δράση".

ΤΥΠΟΣ Ή ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΤΡΟΦΙΜΟΥ	ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ
3. Τρόφιμα που περιέχουν γλυκυρριζικό οξύ ή το μετά αμμωνίου άλας του	
<p>3.1. Είδη ζαχαροπλαστικής ή ποτά που περιέχουν γλυκυρριζικό οξύ ή το μετά αμμωνίου άλας του λόγω της προσθήκης της ουσίας (των ουσιών) ως τοιαύτης (ως τοιαύτων) ή του φυτού γλυκύρριζα (<i>Glycyrrhiza glabra</i>), σε συγκέντρωση τουλάχιστον 100 mg/kg ή 10 mg/l.</p>	<p>Η δήλωση "περιέχει γλυκύρριζα" προστίθεται αμέσως μετά τον κατάλογο των συστατικών, εκτός εάν ο όρος "γλυκύρριζα" περιλαμβάνεται ήδη στον κατάλογο των συστατικών ή στην ονομασία του τροφίμου. Εάν δεν υπάρχει κατάλογος των συστατικών, η δήλωση συνοδεύει την ονομασία του τροφίμου.</p>
<p>3.2. Είδη ζαχαροπλαστικής που περιέχουν γλυκυρριζικό οξύ ή το μετά αμμωνίου άλας του λόγω της προσθήκης της ουσίας (των ουσιών) ως τοιαύτης (ως τοιαύτων) ή του φυτού γλυκύρριζα (<i>Glycyrrhiza glabra</i>), με συγκέντρωση ίση με ή ανώτερη από 4 g/kg.</p>	<p>Η δήλωση "περιέχει γλυκύρριζα —να αποφεύγεται η υπερβολική κατανάλωση σε περίπτωση υπέρτασης" προστίθεται μετά τον κατάλογο των συστατικών. Εάν δεν υπάρχει κατάλογος των συστατικών, η δήλωση συνοδεύει την ονομασία του τροφίμου.</p>
<p>3.3. Ποτά που περιέχουν γλυκυρριζικό οξύ ή το μετά αμμωνίου άλας του λόγω της προσθήκης της ουσίας (των ουσιών) ως τοιαύτης (ως τοιαύτων) ή του φυτού γλυκύρριζα (<i>Glycyrrhiza glabra</i>), σε συγκέντρωση τουλάχιστον 50 mg/l ή 300 mg/l με περιεκτικότητα σε αιθυλική αλκοόλη ανώτερη του 1,2 % κατ' όγκο [1].</p>	<p>Η δήλωση "περιέχει γλυκύρριζα —να αποφεύγεται η υπερβολική κατανάλωση σε περίπτωση υπέρτασης" προστίθεται μετά τον κατάλογο των συστατικών. Εάν δεν υπάρχει κατάλογος των συστατικών, η δήλωση συνοδεύει την ονομασία του τροφίμου.</p>
4. Ποτά με υψηλή περιεκτικότητα καφεΐνης ή τρόφιμα με προσθήκη καφεΐνης	
<p>4.1. Ποτά, με εξαίρεση αυτά που παρασκευάζονται με βάση τον καφέ, το τσάι ή εκχυλίσματα καφέ ή τσαγιού, των οποίων η ονομασία πώλησης περιέχει τον όρο "καφές" ή "τσάι" και τα οποία :</p> <p>προορίζονται για κατανάλωση χωρίς τροποποίηση και περιέχουν καφεΐνη, από οποιαδήποτε πηγή, σε αναλογία άνω των 150 mg/l, ή</p> <p>βρίσκονται σε συμπυκνωμένη ή ξηρά μορφή και μετά την ανασύσταση περιέχουν καφεΐνη, από οποιαδήποτε πηγή, σε αναλογία άνω των 150 mg/l.</p>	<p>"Υψηλή περιεκτικότητα σε καφεΐνη. Δεν συνιστάται για παιδιά ή εγκύους ή θηλάζουσες", στο ίδιο οπτικό πεδίο με την ονομασία του ποτού, ακολουθούμενη από αναγραφή, σε παρένθεση και σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 1 του παρόντος κανονισμού, της περιεκτικότητας σε καφεΐνη, εκφραζόμενης σε mg ανά 100 ml.</p>

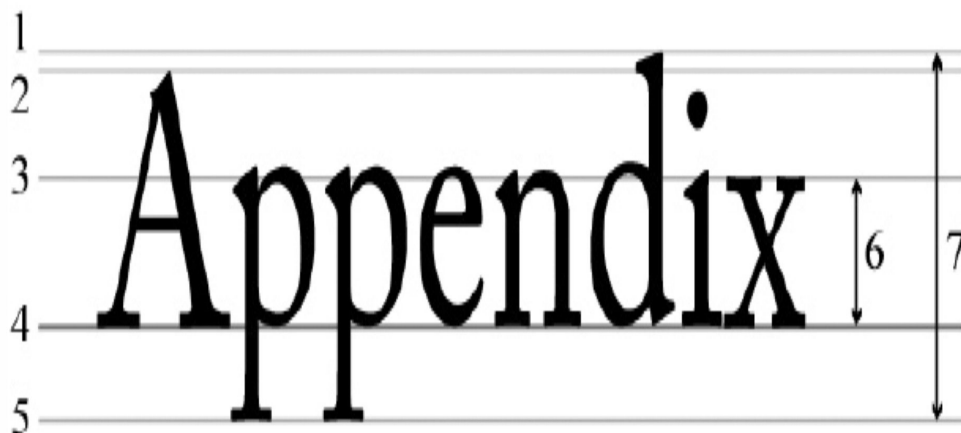
ΤΥΠΟΣ Ή ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΤΡΟΦΙΜΟΥ	ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ
<p>4.2. Τρόφιμα εκτός των ποτών, στα οποία η καφεΐνη προστίθεται και επιφέρει φυσιολογικό αποτέλεσμα</p>	<p>"Περιέχει καφεΐνη. Δεν συνιστάται για παιδιά ή εγκύους", στο ίδιο οπτικό πεδίο με την ονομασία του τροφίμου, ακολουθούμενη από αναγραφή, σε παρένθεση και σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 1 του παρόντος κανονισμού, της περιεκτικότητας σε καφεΐνη, εκφραζόμενης σε mg ανά 100 g/ml. Στην περίπτωση συμπληρωμάτων διατροφής, η περιεκτικότητα σε καφεΐνη εκφράζεται ανά συνιστώμενη προς ημερήσια κατανάλωση μερίδα, όπως αναγράφεται στην επισήμανση.</p>
<p>5. Τρόφιμα στα οποία έχουν προστεθεί φυτοστερόλες, φυτοστερολεστέρες, φυτοστανόλες ή φυτοστανολεστέρες</p>	
<p>5.1. Τρόφιμα ή συστατικά τροφίμων στα οποία έχουν προστεθεί φυτοστερόλες, φυτοστερολεστέρες, φυτοστανόλες ή φυτοστανολεστέρες</p>	<p>(1) Στο ίδιο οπτικό πεδίο με το όνομα του τροφίμου πρέπει να αναγράφεται η ένδειξη "με προσθήκη φυτοστερολών / φυτοστανολών".</p> <p>(2) Το ποσοστό των περιεχομένων πρόσθετων φυτοστερολών, φυτοστερολεστέρων, φυτοστανολών ή φυτοστανολεστέρων (εκφραζόμενο σε % ή ως g ελεύθερων φυτοστερολών / φυτοστανολών ανά 100 g ή 100 ml του τροφίμου) αναγράφεται στον κατάλογο των συστατικών.</p> <p>(3) Αναφέρεται η πληροφορία ότι το τρόφιμο απευθύνεται αποκλειστικά στα άτομα που επιθυμούν να μειώσουν το επίπεδο της χοληστερόλης στο αίμα.</p> <p>(4) Αναφέρεται η πληροφορία ότι οι ασθενείς που λαμβάνουν φάρμακα για τη μείωση της χοληστερόλης πρέπει να καταναλώνουν το προϊόν υπό ιατρική παρακολούθηση.</p> <p>(5) Αναγράφεται καθαρά ότι το τρόφιμο ενδέχεται να μην είναι κατάλληλο για τη διατροφή των εγκύων και των θηλαζουσών γυναικών και των παιδιών ηλικίας κάτω των πέντε ετών.</p> <p>(6) Περιλαμβάνεται η υπόδειξη ότι το τρόφιμο πρέπει να χρησιμοποιείται στο πλαίσιο μιας υγιούς διατροφής που περιλαμβάνει την τακτική κατανάλωση φρούτων και λαχανικών (τα οποία βοηθούν στη διατήρηση των επιπέδων καροτινοειδών).</p>

	<p>(7)στο ίδιο οπτικό πεδίο όπου αναγράφεται η δήλωση που ορίζει το σημείο (3) ανωτέρω, δήλωση ότι πρέπει να αποφεύγεται η ημερήσια κατανάλωση άνω των 3 g πρόσθετων φυτοστερολών / φυτοστανολών·</p> <p>(8)παρέχεται ορισμός της μερίδας του συγκεκριμένου τροφίμου ή συστατικού τροφίμων (κατά προτίμηση σε g ή ml) με αναφορά του ποσοστού φυτοστερόλης/φυτοστανόλης που περιέχει κάθε μερίδα.</p>
<p>6.Κατεψυγμένο κρέας, κατεψυγμένα παρασκευάσματα κρέατος και κατεψυγμένα μη μεταποιημένα προϊόντα αλιείας</p>	
<p>6.1.Κατεψυγμένο κρέας, κατεψυγμένα παρασκευάσματα κρέατος και κατεψυγμένα μη μεταποιημένα προϊόντα αλιείας</p>	<p>η ημερομηνία κατάψυξης ή η ημερομηνία πρώτης κατάψυξης σε περιπτώσεις όπου το προϊόν έχει καταψυχθεί περισσότερες από μία φορές, σύμφωνα με το σημείο 3 του παραρτήματος X.</p>

[1] Το επίπεδο εφαρμόζεται στα προϊόντα όπως προτείνονται έτοιμα προς κατανάλωση ή όπως έχουν ανασυσταθεί σύμφωνα με τις οδηγίες του παρασκευαστή.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΥΨΟΥΣ x

ΥΨΟΣ x

Υπόμνημα :

- 1 : Ανιούσα γραμμή
- 2 : Γραμμή κεφαλαίου
- 3 : Μεσαία γραμμή
- 4 : Γραμμή βάσης
- 5 : Κατιούσα γραμμή
- 6 : Ύψος x
- 7 : Μέγεθος γραμματοσειράς

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

ΤΡΟΦΙΜΑ ΠΟΥ ΕΞΑΙΡΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΠΑΙΤΗΣΗ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗΣ ΔΙΑΤΡΟΦΙΚΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ

1. Μη μεταποιημένα προϊόντα που περιέχουν ένα μόνον συστατικό ή μία κατηγορία συστατικών·

2. Μεταποιημένα προϊόντα που η μόνη επεξεργασία στην οποία υποβλήθηκαν είναι η ωρίμανση και τα οποία περιέχουν ένα μόνο συστατικό ή κατηγορία συστατικών·

3. Νερά που προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση, συμπεριλαμβανομένων αυτών των οποίων τα μόνα πρόσθετα συστατικά τους είναι το διοξείδιο του άνθρακα και/ή αρωματικές ύλες·

4. Βότανα, μπαχαρικά ή μείγματα αυτών·

5. Αλάτι και υποκατάστατα αυτού·

6. Επιτραπέζια γλυκαντικά·

7. Προϊόντα που καλύπτονται από την οδηγία 1999/4/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Φεβρουαρίου 1999, για τα εκχυλίσματα καφέ και τα εκχυλίσματα κιχωρίου [1], ολόκληροι ή αλεσμένοι κόκκοι καφέ και ολόκληροι ή αλεσμένοι κόκκοι καφέ χωρίς καφεΐνη·

8. Φυτικά αφεψήματα και αφεψήματα φρούτων, τσάι, αποτείνωμένο τσάι, στιγμιαίο ή διαλυτό τσάι ή εκχύλισμα τσαγιού, τσάι χωρίς καφεΐνης στιγμιαίο ή διαλυτό ή εκχύλισμα τσαγιού, που δεν περιέχουν άλλα πρόσθετα συστατικά εκτός από αρωματικές ύλες που δεν τροποποιούν τη θρεπτική αξία του τσαγιού·

9. Ξίδι που έχει υποστεί ζύμωση, υποκατάστατα ξιδιού, συμπεριλαμβανομένων αυτών που έχουν ως μόνο πρόσθετο συστατικό αρωματικές ύλες·

10. Αρωματικές ύλες·
11. Πρόσθετα τροφίμων·
12. Τεχνολογικά βοηθήματα·
13. Ένζυμα τροφίμων·
14. Ζελατίνη·
15. Ουσίες ζελατινοποίησης·
16. Ζυμομύκητες·
17. Τσίχλες·
18. Τρόφιμα σε συσκευασίες ή δοχεία, των οποίων η μέγιστη επιφάνεια έχει εμβαδόν μικρότερο από 25 cm²·
19. Τρόφιμα, περιλαμβανομένων των χειροποίητων τροφίμων, που παραδίδονται απευθείας από παραγωγό μικρών ποσοτήτων προϊόντων στον τελικό καταναλωτή ή σε τοπικά καταστήματα λιανικής πώλησης που προμηθεύουν άμεσα τον τελικό καταναλωτή.

[1] ΕΕ L 66 της 13.3.1999, σ. 26.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI

ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΤΟΥ ΤΡΟΦΙΜΟΥ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΕΣ ΣΥΝΟΔΕΥΤΙΚΕΣ

ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ

ΜΕΡΟΣ Α

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΕΣ ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ ΠΟΥ ΣΥΝΟΔΕΥΟΥΝ ΤΗΝ ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΤΟΥ ΤΡΟΦΙΜΟΥ

1. Η ονομασία του τροφίμου περιλαμβάνει ή συνοδεύεται από ενδείξεις της φυσικής κατάστασης του τροφίμου ή της ειδικής επεξεργασίας που έχει υποστεί (π.χ. σε σκόνη, κατεψυγμένο εκ νέου, λυοφιλιωμένο, βαθείας/ταχείας κατάψυξης, συμπυκνωμένο, καπνιστό) σε κάθε περίπτωση που η παράλειψη αυτής της πληροφορίας θα μπορούσε να παραπλανήσει τον αγοραστή.

2. Στην περίπτωση τροφίμων που έχουν καταψυχθεί πριν από την πώληση και τα οποία πωλούνται αποψυγμένα, η ονομασία του τροφίμου συνοδεύεται από την ένδειξη "αποψυγμένο".

Η παρούσα απαίτηση δεν εφαρμόζεται στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) συστατικά που περιέχονται στο τελικό προϊόν·

β) τρόφιμα για τα οποία η κατάψυξη είναι τεχνολογικά απαραίτητο στάδιο της διεργασίας παραγωγής·

γ) τρόφιμα για τα οποία η απόψυξη δεν έχει αρνητική επίπτωση στην ασφάλεια ή στην ποιότητα του τροφίμου.

Το παρόν σημείο εφαρμόζεται με την επιφύλαξη του σημείου 1.

3. Τρόφιμα που έχουν υποβληθεί σε επεξεργασία με ιοντίζουσα ακτινοβολία φέρουν μια από τις ακόλουθες αναγραφές:

"ακτινοβολημένο" ή "επεξεργασμένο με ιοντίζουσα ακτινοβολία" και άλλες αναγραφές όπως ορίζονται στην οδηγία 1999/2/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Φεβρουαρίου 1999, για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών όσον αφορά τα τρόφιμα και τα συστατικά τροφίμων που έχουν υποστεί επεξεργασία με ιοντίζουσα ακτινοβολία [1].

4. Σε περίπτωση τροφίμου όπου ένα στοιχείο ή συστατικό που οι καταναλωτές αναμένουν ότι έχει χρησιμοποιηθεί κατά το σύννηθες ή είναι φύσει παρόν στο συγκεκριμένο τρόφιμο έχει αντικατασταθεί από διαφορετικό στοιχείο ή συστατικό, η επισήμανση φέρει —πέραν του καταλόγου συστατικών— σαφή αναγραφή του στοιχείου ή του συστατικού που έχει χρησιμοποιηθεί για τη μερική ή ολική αντικατάσταση του συνήθως χρησιμοποιούμενου ή φύσει παρόντος στοιχείου ή συστατικού:

α) πλησίον της ονομασίας του προϊόντος και

β) χρησιμοποιώντας χαρακτήρες μεγέθους γραμματοσειράς με ύψος x τουλάχιστον 75 % του ύψους x της ονομασίας του προϊόντος και το οποίο δεν είναι μικρότερο από το ελάχιστο μέγεθος γραμματοσειράς που απαιτείται στο άρθρο 13 παράγραφος 2 του παρόντος κανονισμού.

5. Στην περίπτωση προϊόντων με βάση το κρέας, παρασκευασμάτων κρέατος και προϊόντων αλιείας που περιέχουν πρόσθετες πρωτεΐνες, συμπεριλαμβανομένων των υδρολυμένων πρωτεϊνών, διαφορετικής ζωικής προέλευσης, η ονομασία του τροφίμου φέρει ένδειξη της παρουσίας των εν λόγω πρωτεϊνών και της προέλευσής τους.

6. Στην περίπτωση προϊόντων με βάση το κρέας και παρασκευασμάτων κρέατος που έχουν τη μορφή τεμαχίου, τεμαχίου με κόκαλο, φέτας, μερίδας ή σφαγίου, η ονομασία του τροφίμου περιλαμβάνει ένδειξη της παρουσίας πρόσθετου νερού εάν το πρόσθετο νερό υπερβαίνει το 5 % του βάρους του τελικού προϊόντος. Οι ίδιοι κανόνες ισχύουν στην περίπτωση προϊόντων αλιείας και παρασκευασμένων προϊόντων αλιείας που έχουν τη μορφή τεμαχίου, τεμαχίου με κόκαλο, φέτας, μερίδας, φιλέτου ή ολόκληρου προϊόντος αλιείας.

7. Τα προϊόντα με βάση το κρέας, τα παρασκευάσματα κρέατος και τα προϊόντα αλιείας τα οποία μπορούν να δώσουν την εντύπωση ότι είναι παρασκευασμένα από ολόκληρο κομμάτι κρέατος ή ψαριού, αλλά στην πραγματικότητα

αποτελούνται από διαφορετικά κομμάτια συνδυασμένα με άλλα συστατικά, συμπεριλαμβανομένων των προσθέτων τροφίμων και των ενζύμων τροφίμων ή με άλλα μέσα, φέρουν την ακόλουθη ένδειξη:

βουλγαρική γλώσσα : "формовано месо" και "формована риба",

ισπανική γλώσσα : "combinado de piezas de carne" και "combinado de piezas de pescado",

τσεχική γλώσσα : "ze spojovaných kousků masa" και "ze spojovaných kousků rybího masa",

δανική γλώσσα : "Sammensatte stykker af kød" και "Sammensatte stykker af fisk",

γερμανική γλώσσα : "aus Fleischstücken zusammengefügt" και "aus Fischstücken zusammengefügt",

εσθονική γλώσσα : "liidetud liha" και "liidetud kala",

ελληνική γλώσσα : "μορφοποιημένο κρέας" και "μορφοποιημένο ψάρι",

αγγλική γλώσσα : "formed meat" και "formed fish",

γαλλική γλώσσα : "viande reconstituée" και "poisson reconstitué",

ιρλανδική γλώσσα : "ríosaí feola ceangailte" και "ríosaí éisc ceangailte",

ιταλική γλώσσα : "carne ricomposta" και "pesce ricomposto",

λετονική γλώσσα : "formēta gaļa" και "formēta zivs",

λιθουανική γλώσσα : "sudarytas (-a) iš mėsos gabalų" και "sudarytas (-a) iš žuvies gabalų",

ουγγρική γλώσσα újraformázott hal",	: "darabokból újraformázott hús" και "darabokból újraformázott hal",
μαλτέζικη γλώσσα	: "laħam rikostitwit" και "ħut rikostitwit",
ολλανδική γλώσσα stukjes vis",	: "samengesteld uit stukjes vlees" και "samengesteld uit stukjes vis",
πολωνική γλώσσα kawałków ryby",	: "z połączonych kawałków mięsa" και "z połączonych kawałków ryby",
πορτογαλική γλώσσα	: "carne reconstituída" και "peixe reconstituído",
ρουμανική γλώσσα	: "carne formată" και "carne de pește formată",
σλοβακική γλώσσα formované ryby",	: "spájané alebo formované mäso" και "spájané alebo formované ryby",
σλοβενική γλώσσα	: "sestavljeno, iz koščkov oblikovano meso" και "sestavljene, iz koščkov oblikovane ribe",
φινλανδική γλώσσα	: "paloista yhdistetty liha" και "paloista yhdistetty kala",
σουηδική γλώσσα bitar av fisk".	: "sammanfogade bitar av kött" και "sammanfogade bitar av fisk".

ΜΕΡΟΣ Β

ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟ "ΚΙΜΑΣ"

1. Κριτήρια σύνθεσης που έχουν ελεγχθεί βάσει ενός ημερήσιου μέσου όρου:

	Περιεκτικότητα σε λίπος	Αναλογία κολλαγόνου / πρωτεΐνης κρέατος [1]
άπαχος κιμάς	≤ 7 %	≤ 12 %
κιμάς μόνο από βοδινό κρέας	≤ 20 %	≤ 15 %
κιμάς που περιέχει χοιρινό κρέας	≤ 30 %	≤ 18 %
κιμάς από κρέας άλλων ειδών	≤ 25 %	≤ 15 %

[1] Η αναλογία κολλαγόνου/πρωτεΐνης κρέατος εκφράζεται ως ποσοστό κολλαγόνου σε πρωτεΐνη κρέατος. Ως περιεκτικότητα σε κολλαγόνο θεωρείται η περιεκτικότητα σε υδροξυπρολίνη πολλαπλασιασμένη με τον συντελεστή 8.

2. Επιπλέον των απαιτήσεων που προβλέπονται στο κεφάλαιο IV του τμήματος V του παραρτήματος III του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 853/2004, στην επισήμανση εμφανίζονται οι ακόλουθες επισημάνσεις:

- "ποσοστό λίπους κάτω του ...",
- "αναλογία κολλαγόνου/πρωτεΐνης κάτω του ...".

3. Τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέψουν τη διάθεση στην εθνική αγορά τους κιμά ο οποίος δεν ικανοποιεί τα κριτήρια του σημείου 1 του παρόντος μέρους, εφόσον ο κιμάς φέρει σήμα που δεν δύναται να συγχέεται με τα σήματα που προβλέπονται στο άρθρο 5 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 853/2004.

ΜΕΡΟΣ Γ

ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟ "ΠΕΡΙΒΛΗΜΑΤΑ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΑΛΛΑΝΤΟΠΟΙΙΑΣ"

Εάν το περίβλημα προϊόντος αλλαντοποίησης δεν είναι βρώσιμο, πρέπει αυτό να επισημαίνεται.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII

ΑΝΑΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΣΥΣΤΑΤΙΚΩΝ

ΜΕΡΟΣ Α

ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΑΓΡΑΦΗ ΣΥΣΤΑΤΙΚΩΝ ΚΑΤΑ ΦΘΙΝΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ ΒΑΡΟΥΣ

Κατηγορία συστατικού	Διάταξη σχετικά με την αναγραφή κατά βάρος
1. Πρόσθετο νερό και πτητικά προϊόντα	Απαριθμούνται κατά σειρά βάρους στο τελικό προϊόν. Η ποσότητα του νερού που προστίθεται ως συστατικό σε ένα τρόφιμο υπολογίζεται με την αφαίρεση από την ολική ποσότητα του τελικού προϊόντος της ολικής ποσότητας των άλλων συστατικών που έχουν χρησιμοποιηθεί. Η ποσότητα αυτή μπορεί να μη λαμβάνεται υπόψη, αν δεν υπερβαίνει κατά βάρος το 5 % του τελικού προϊόντος. Η παρούσα παρέκκλιση δεν εφαρμόζεται στο κρέας, στα παρασκευάσματα κρέατος, στα μη μεταποιημένα προϊόντα αλιείας και στα μη μεταποιημένα δίθυρα μαλάκια.
2. Συστατικά που χρησιμοποιούνται σε συμπυκνωμένη ή αφυδατωμένη μορφή και ανασυνιστώνται κατά τη χρονική στιγμή της παρασκευής	Μπορούν να απαριθμούνται κατά σειρά βάρους, όπως καταγράφεται πριν από τη συμπύκνωση ή την αφυδάτωσή τους.
3. Συστατικά που χρησιμοποιούνται σε συμπυκνωμένα ή αφυδατωμένα τρόφιμα, τα οποία προορίζονται για ανασύσταση με την προσθήκη νερού	Μπορούν να απαριθμούνται κατά σειρά αναλογίας στο ανασυσταθέν προϊόν, υπό τον όρον ότι ο κατάλογος των συστατικών συνοδεύεται από έκφραση όπως "συστατικά ανασυσταθέντος προϊόντος" ή "συστατικά του έτοιμου προς κατανάλωση προϊόντος".

Κατηγορία συστατικού	Διάταξη σχετικά με την αναγραφή κατά βάρος
<p>4. Φρούτα, λαχανικά ή μανιτάρια, εκ των οποίων κανένα δεν υπερισχύει σημαντικά από πλευράς βάρους και τα οποία χρησιμοποιούνται σε αναλογίες που ποικίλλουν, τα οποία χρησιμοποιούνται σε μείγμα ως συστατικά τροφίμου</p>	<p>Μπορούν να ομαδοποιούνται στον κατάλογο συστατικών, υπό τον χαρακτηρισμό "φρούτα", "λαχανικά" ή "μανιτάρια" ακολουθούμενο από τη φράση "σε μεταβαλλόμενες αναλογίες", ακολουθούμενη από κατάλογο των φρούτων, λαχανικών ή μανιταριών που περιέχονται. Στις περιπτώσεις αυτές, το μείγμα περιλαμβάνεται στον κατάλογο συστατικών σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 1, με βάση το συνολικό βάρος των φρούτων, λαχανικών ή μανιταριών που περιέχονται.</p>
<p>5. Μείγματα μπαχαρικών ή βοτάνων, όταν κανένα δεν υπερισχύει σημαντικά σε αναλογία κατά βάρος</p>	<p>Μπορούν να απαριθμούνται με διαφορετική σειρά, υπό τον όρον ότι ο κατάλογος συστατικών συνοδεύεται από έκφραση όπως "σε ποικίλη αναλογία".</p>
<p>6. Συστατικά που συνιστούν λιγότερο από 2 % του τελικού προϊόντος</p>	<p>Μπορούν να απαριθμούνται με διαφορετική σειρά, μετά τα άλλα συστατικά.</p>
<p>7. Συστατικά, παρόμοια ή υποκαταστάσιμα μεταξύ τους που ενδέχεται να χρησιμοποιούνται στην παρασκευή ή την προετοιμασία ενός τροφίμου χωρίς να μεταβάλλεται η σύνθεση, η φύση ή η αντιληπτή αξία του, και εφόσον συνιστούν ποσοστό μικρότερο από 2 % του τελικού προϊόντος</p>	<p>Η αναγραφή τους στον κατάλογο συστατικών μπορεί να γίνεται με την ένδειξη "περιέχει ... και/ή ...", στην περίπτωση κατά την οποία το ένα τουλάχιστον μεταξύ δύο το πολύ συστατικών περιέχεται στο τελικό προϊόν. Η διάταξη αυτή δεν ισχύει για τα πρόσθετα ή για τα συστατικά που απαριθμούνται στο μέρος Γ του παρόντος παραρτήματος και για τις ουσίες ή τα προϊόντα που απαριθμούνται στο παράρτημα II και προκαλούν αλλεργίες ή δυσανεξίες</p>

Κατηγορία συστατικού	Διάταξη σχετικά με την αναγραφή κατά βάρος
8. Έλαια εξευγενισμένα φυτικής προέλευσης	Μπορούν να ομαδοποιούνται στον κατάλογο συστατικών, υπό τον χαρακτηρισμό "φυτικά έλαια" ακολουθούμενο αμέσως μετά από απαρίθμηση ενδείξεων της ειδικής φυτικής προέλευσης, και μπορούν να ακολουθούνται από τη φράση "σε μεταβαλλόμενες αναλογίες". Εάν συγκεντρώνονται σε ομάδα, τα φυτικά έλαια περιλαμβάνονται στον κατάλογο συστατικών σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 1, με βάση το συνολικό βάρος φυτικών ελαίων που περιέχονται. Η έκφραση "πλήρως υδρογονωμένο" ή "μερικώς υδρογονωμένο", κατά περίπτωση, πρέπει να συνοδεύει την ένδειξη υδρογονωμένου ελαίου
9. Λίπη εξευγενισμένα φυτικής προέλευσης	Μπορούν να ομαδοποιούνται στον κατάλογο συστατικών, υπό τον χαρακτηρισμό "φυτικά λίπη" ακολουθούμενο αμέσως μετά από απαρίθμηση ενδείξεων της ειδικής φυτικής προέλευσης, και μπορούν να ακολουθούνται από τη φράση "σε μεταβαλλόμενες αναλογίες". Εάν συγκεντρώνονται σε ομάδα, τα φυτικά λίπη περιλαμβάνονται στον κατάλογο συστατικών σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 1, με βάση το συνολικό βάρος φυτικών λιπών που περιέχονται. Η έκφραση "πλήρως υδρογονωμένο" ή "μερικώς υδρογονωμένο", κατά περίπτωση, πρέπει να συνοδεύει την ένδειξη υδρογονωμένου λίπους.

ΜΕΡΟΣ Β

ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΟΡΙΣΜΕΝΩΝ ΣΥΣΤΑΤΙΚΩΝ ΜΕ ΤΗΝ ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΑΝΤΙ ΜΙΑΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΟΝΟΜΑΣΙΑΣ

Με την επιφύλαξη του άρθρου 21, συστατικά που ανήκουν σε μία από τις κατηγορίες τροφίμων που απαριθμούνται παρακάτω και είναι στοιχεία άλλου τροφίμου μπορούν να προσδιορίζονται με την ονομασία της εν λόγω κατηγορίας αντί της ειδικής τους ονομασίας.

Ορισμός της κατηγορίας τροφίμου	Προσδιορισμός
1. Έλαια εξευγενισμένα ζωικής προέλευσης	"Έλαιο", συνοδευόμενος είτε από τον προσδιορισμό "ζωικό", είτε την αναγραφή της ειδικής ζωικής προέλευσης. Η έκφραση "πλήρως υδρογονωμένο" ή "μερικώς υδρογονωμένο" πρέπει, κατά περίπτωση, να συνοδεύει την αναγραφή υδρογονωμένου ελαίου.
2. Λίπη εξευγενισμένα ζωικής προέλευσης	"Λίπος", συνοδευόμενος είτε από τον προσδιορισμό "ζωικό" είτε από την αναγραφή της ειδικής ζωικής προέλευσης. Η έκφραση "πλήρως υδρογονωμένο" ή "μερικώς υδρογονωμένο" πρέπει, κατά περίπτωση, να συνοδεύει την αναγραφή υδρογονωμένου λίπους.
3. Μείγματα αλεύρων από δύο ή περισσότερα είδη δημητριακών	"Άλευρο", ακολουθούμενο από απαρίθμηση των ειδών δημητριακών από τα οποία προέρχεται, κατά φθίνουσα σειρά βάρους.
4. Άμυλο κάθε είδους, φυσικό και τροποποιημένο με φυσική μέθοδο ή με ένζυμα	"Άμυλο"
5. Όλα τα είδη ψαριού, εφόσον το ψάρι αποτελεί συστατικό άλλου τροφίμου και υπό τον όρον ότι η ονομασία και η παρουσίαση του εν λόγω τροφίμου δεν αναφέρονται σε συγκεκριμένο είδος ψαριού	"Ψάρι"

Ορισμός της κατηγορίας τροφίμου	Προσδιορισμός
6.Όλα τα είδη τυριού, εφόσον το τυρί ή μείγμα τυριών αποτελεί συστατικό άλλου τροφίμου και υπό τον όρον ότι η ονομασία και η παρουσίαση του εν λόγω τροφίμου δεν αναφέρονται σε συγκεκριμένο είδος τυριού	"Τυρί(-ιά)"
7.Όλα τα είδη μπαχαρικών εφόσον δεν υπερβαίνουν το 2 % του βάρους του τροφίμου	"Μπαχαρικά" ή "ανάμεικτα μπαχαρικά"
8.Όλα τα βότανα ή μέρη βοτάνων που δεν υπερβαίνουν το 2 % του βάρους τροφίμου	"Βότανα" ή "ανάμεικτα βότανα"
9.Όλα τα παρασκευάσματα κόμμεων που χρησιμοποιούνται για την παρασκευή κόμμεος βάσεως για τσίχλες	"Κόμμι βάσεως"
10.Τριμμένη φρυγανιά οποιασδήποτε προέλευσης	"Τριμμένο ψωμί ή φρυγανιά"
11.Όλες οι κατηγορίες σακχαρόζης	"Ζάχαρη"
12.Άνυδρη δεξτρόζη ή μονοϋδρίτης δεξτρόζης	"Δεξτρόζη"
13.Σιρόπι γλυκόζης και σιρόπι γλυκόζης αφυδατωμένο	"Σιρόπι γλυκόζης"
14.Όλες οι πρωτεΐνες του γάλακτος (καζεΐνες, καζεϊνικές ενώσεις και πρωτεΐνες του τυρογάλακτος και του αφρού γάλακτος) καθώς και τα μείγματά τους	"Πρωτεΐνες γάλακτος"
15.Βούτυρο κακάου πίεσεως, πλακούντος έκθλιψης ή εξευγενισμένο	"Βούτυρο κακάου"
16.Όλα τα είδη οίνου, όπως ορίζονται στο παράρτημα ΧΙβ του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου [1]	"Οίνος"

Ορισμός της κατηγορίας τροφίμου			Προσδιορισμός
<p>17. Σκελετικοί μύες (2) θηλαστικών και πτηνών που κρίνονται κατάλληλοι για ανθρώπινη κατανάλωση με φυσικά προσφύμενο ιστό, όταν η συνολική περιεκτικότητα λιπών και συνδετικού ιστού δεν υπερβαίνει τις τιμές που αναφέρονται παρακάτω και όταν το κρέας αποτελεί συστατικό άλλου τροφίμου. Μέγιστες περιεκτικότητες λιπών και συνδετικού ιστού για συστατικά που προσδιορίζονται με τον όρο «... κρέας»</p>			<p>«... κρέας» και οι ονομασίες (3) των ζωικών ειδών από τα οποία προέρχεται</p>
Είδη	Περιεκτικότητα σε λίπος	Αναλογία κολλαγόνου πρωτεΐνης κρέατος (1)	
Θηλαστικά (εκτός των κουνελιών και των χοιροειδών) και μείγματα ειδών όπου επικρατούν τα θηλαστικά	25%	25%	
Χοιροειδή	30%	25%	
Πτηνά και κουνέλια	15%	10%	
<p>(1) Η αναλογία κολλαγόνου/πρωτεΐνης κρέατος εκφράζεται ως ποσοστό κολλαγόνου σε πρωτεΐνη κρέατος. Ως περιεκτικότητα σε κολλαγόνο θεωρείται η περιεκτικότητα σε υδροξυπρολίνη πολλαπλασιασμένη με τον συντελεστή 8.</p>			
<p>Εάν υπάρχει υπέρβαση των μέγιστων ορίων αλλά ικανοποιούνται όλα τα άλλα κριτήρια για τον ορισμό του «κρέατος», η περιεκτικότητα σε «... κρέας» πρέπει να προσαρμοσθεί προς τα κάτω και στον κατάλογο συστατικών πρέπει να αναφέρεται, εκτός από τον όρο «... κρέας», η παρουσία λίπους και/ή συνδετικού ιστού. Από τον παρόντα ορισμό εξαιρούνται τα προϊόντα που καλύπτονται από τον ορισμό «μηχανικά διαχωρισμένο κρέας».</p>			

Ορισμός της κατηγορίας τροφίμου	Προσδιορισμός
18. Όλα τα είδη προϊόντων που καλύπτονται από τον ορισμό για το «μηχανικώς διαχωρισμένο κρέας».	«μηχανικώς διαχωρισμένο κρέας» και οι ονομασίες (3) των ζωικών ειδών από τα οποία προέρχεται
<p>(1) ΕΕ L 299 της 16.11.2007, σ. 1.</p> <p>(2) Το διάφραγμα και οι μασητήρες περιλαμβάνονται στους σκελετικούς μύες, ενώ η καρδιά, η γλώσσα, οι μύες του κεφαλιού (εκτός των μασητήρων), οι μύες του καρπού, του ταρσού και της ουράς εξαιρούνται.</p> <p>(3) Για την επισήμανση στα αγγλικά, ο προσδιορισμός αυτός μπορεί να αντικατασταθεί από τη γενική ονομασία των συστατικών για τα εν λόγω ζωικά είδη.</p>	

ΜΕΡΟΣ Γ

ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΟΡΙΣΜΕΝΩΝ ΣΥΣΤΑΤΙΚΩΝ ΜΕ ΤΗΝ ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΤΟΥΣ ΑΚΟΛΟΥΘΟΥΜΕΝΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΤΟΥΣ Ή ΤΟΝ ΑΡΙΘΜΟ Ε

Με την επιφύλαξη του άρθρου 21, τα πρόσθετα τροφίμων και ένζυμα τροφίμων, εκτός εκείνων που ορίζονται στο άρθρο 20 στοιχείο β), τα οποία ανήκουν σε μια από τις κατηγορίες που απαριθμούνται στο παρόν μέρος, πρέπει να προσδιορίζονται με την ονομασία της εν λόγω κατηγορίας, ακολουθούμενη από την ειδική ονομασία τους ή, ανάλογα με την περίπτωση, τον αριθμό Ε. Στην περίπτωση που ένα συστατικό ανήκει σε πλείονες κατηγορίες, αναγράφεται εκείνη που αντιστοιχεί στην κύρια λειτουργία του μέσα στο συγκεκριμένο τρόφιμο.

Μέσο οξίνισης	Αφριστικοί παράγοντες
Ρυθμιστής οξύτητας	Πηκτωματογόνο
Αντισυσσωματωτικό	Υλικό για γλασάρισμα
Αντιοξειδωτικό	Υγροσκοπικό μέσο
Αντιαφριστικό	Τροποποιημένο άμυλο [2]
Διογκωτικό	Συντηρητικό
Χρωστική ουσία	Πρωσοτικό αέριο
Γαλακτωματοποιητής	Διογκωτικό αρτοποιίας
Γαλακτωματοποιητικά άλατα [1]	Συμπλοκοποιητές
Σκληρυντικό	Σταθεροποιητής
Ενισχυτικό γεύσης	Γλυκαντικό
Βελτιωτικό αλεύρων	Πυκνωτικό μέσο

- (1) Μόνο για τα ανακατεργασμένα τυριά και τα προϊόντα με βάση το ανακατεργασμένο τυρί.
(2) Δεν απαιτείται ένδειξη της συγκεκριμένης ονομασίας ή του αριθμού E.

ΜΕΡΟΣ Δ

ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΑΡΩΜΑΤΙΚΩΝ ΥΛΩΝ ΣΤΟΝ ΚΑΤΑΛΟΓΟ ΣΥΣΤΑΤΙΚΩΝ

1. Οι αρωματικές ύλες αναφέρονται με τους όρους:
 - "αρωματική(-ές) ύλη(-ες)" ή με ειδικότερη ονομασία ή περιγραφή της αρωματικής ύλης, εάν το αρωματικό συστατικό περιέχει αρωματικές ύλες, όπως ορίζονται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 στοιχεία β), γ), δ), ε), στ), ζ) και η) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1334/2008·
 - "άρτυμα(-ύματα) καπνιστών τροφίμων" ή "άρτυμα(-ύματα) καπνιστών τροφίμων που παράγεται(-ονται) από τρόφιμο(-α) ή κατηγορία τροφίμων ή πηγή(-ές)" (π.χ. "άρτυμα καπνιστών τροφίμων που παράγεται από οξιά"), εάν το αρωματικό συστατικό περιέχει αρωματικές ύλες, όπως ορίζονται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 στοιχείο στ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1334/2008 και προσδίδει καπνιστό άρωμα στο τρόφιμο.

2. Ο όρος "φυσικό" για την περιγραφή των αρωματικών υλών χρησιμοποιείται σύμφωνα με το άρθρο 16 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1334/2008.

3. Η κινίνη και/ή η καφεΐνη που χρησιμοποιείται ως αρωματική ύλη στην παραγωγή ή την παρασκευή τροφίμου αναφέρεται με την ονομασία της στον κατάλογο συστατικών αμέσως μετά τον όρο "αρωματική(-ές) ύλη(-ες)".

ΜΕΡΟΣ Ε

ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΣΥΝΘΕΤΩΝ ΣΥΣΤΑΤΙΚΩΝ

1. Ένα σύνθετο συστατικό μπορεί να αναγράφεται στον κατάλογο των συστατικών με την ονομασία του, εφόσον αυτή προβλέπεται από τη νομοθεσία ή έχει καθιερωθεί από τη χρήση, κατά φθίνουσα σειρά περιεκτικότητας και ακολουθούμενη αμέσως από απαρίθμηση των δικών του συστατικών.

2. Με την επιφύλαξη του άρθρου 21, ο κατάλογος συστατικών για σύνθετα συστατικά δεν είναι υποχρεωτικός:

α) όταν η σύσταση του σύνθετου συστατικού ορίζεται στις τρέχουσες ενωσιακές διατάξεις και στον βαθμό που το σύνθετο συστατικό αντιστοιχεί σε λιγότερο από το 2 % του τελικού προϊόντος· ωστόσο, η παρούσα διάταξη δεν ισχύει για πρόσθετα τροφίμων, δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 20 στοιχεία α) έως δ)·

β) για σύνθετα συστατικά που αποτελούνται από μείγματα μπαχαρικών και/ή βοτάνων που αντιστοιχούν σε λιγότερο από το 2 % του τελικού προϊόντος, με εξαίρεση τα πρόσθετα τροφίμων, δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 20 στοιχεία α) έως δ), ή

γ) όταν το σύνθετο συστατικό είναι τρόφιμο για το οποίο δεν απαιτείται κατάλογος συστατικών από τις ενωσιακές διατάξεις.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII

ΠΟΣΟΤΙΚΗ ΑΝΑΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΣΥΣΤΑΤΙΚΩΝ

1. Η ποσοτική αναγραφή των συστατικών δεν απαιτείται:

α) όσον αφορά συστατικό ή κατηγορία συστατικών:

i) των οποίων το καθαρό στραγγισμένο βάρος δηλώνεται σύμφωνα με το σημείο 5 του παραρτήματος IX,

ii) για τις οποίες είναι ήδη υποχρεωτική η αναφορά των ποσοτήτων στην επισήμανση, δυνάμει των ενωσιακών διατάξεων,

iii) που χρησιμοποιούνται σε μικρές ποσότητες για αρωματισμό ή

iv) που, ενώ εμφανίζονται στην ονομασία του τροφίμου, δεν είναι καθοριστικά για την επιλογή του καταναλωτή στο κράτος μέλος εμπορίας, επειδή η διακύμανση της ποσότητας δεν είναι ουσιώδης για τον χαρακτηρισμό του τροφίμου ή τέτοιας φύσεως ώστε να το διακρίνει από άλλα παρόμοια προϊόντα·

β) όταν ειδικές ενωσιακές διατάξεις ορίζουν επακριβώς την ποσότητα του συστατικού ή της κατηγορίας συστατικών, χωρίς να προβλέπεται η αναγραφή της στην επισήμανση, ή

γ) στις περιπτώσεις που ορίζονται στο παράρτημα VII μέρος A σημεία 4 και 5.

2. Το άρθρο 22 παράγραφος 1 στοιχεία α) και β) δεν ισχύει για:

α) κάθε συστατικό ή κατηγορία συστατικών που καλύπτεται από την ένδειξη "με γλυκαντικά" ή "με σάκχαρα και γλυκαντικά", εάν η ένδειξη αυτή συνοδεύει την ονομασία του τροφίμου, σύμφωνα με το παράρτημα III, ή

β) κάθε πρόσθετη βιταμίνη και ανόργανο στοιχείο, εάν η εν λόγω ουσία εμπίπτει στη διατροφική δήλωση.

3. Η αναγραφή της ποσότητας ενός συστατικού ή μιας κατηγορίας συστατικών:

α) εκφράζεται ως ποσοστό, το οποίο αντιστοιχεί στην ποσότητα του συστατικού ή των συστατικών κατά τη στιγμή της χρησιμοποίησής τους, και

β) περιλαμβάνεται είτε στην ονομασία του τροφίμου είτε αμέσως δίπλα από αυτήν ή στον κατάλογο συστατικών σε συνδυασμό με το εν λόγω συστατικό ή την κατηγορία συστατικών.

4. Κατά παρέκκλιση από το σημείο 3:

α) όταν τα τρόφιμα έχουν απολέσει υγρασία κατόπιν θερμικής ή άλλης επεξεργασίας, η ποσότητα εκφράζεται ως εκατοστιαία αναλογία η οποία αντιστοιχεί στις ποσότητες των χρησιμοποιηθέντων συστατικών, αναγόμενες στο τελικό προϊόν, εκτός εάν αυτή η ποσότητα ή η αναγραφόμενη στην επισήμανση συνολική ποσότητα όλων των συστατικών υπερβαίνει το 100 %, οπότε η ποσότητα εκφράζεται με βάση το βάρος του ή των χρησιμοποιηθέντων συστατικών για την παρασκευή 100 g τελικού προϊόντος·

β) οι ποσότητες των πτητικών συστατικών αναγράφονται κατά σειρά βάρους στο τελικό προϊόν·

γ) η ποσότητα των συστατικών που χρησιμοποιούνται σε συμπυκνωμένη ή αφυδατωμένη μορφή και ανασυνιστώνται κατά την παρασκευή είναι δυνατόν να αναγράφεται με τη σειρά αναλογίας κατά βάρος πριν από τη συμπύκνωση ή την αφυδάτωση·

δ) όταν πρόκειται για συμπυκνωμένα ή αφυδατωμένα τρόφιμα στα οποία πρέπει να προστεθεί νερό, οι αναγραφόμενες ποσότητες των συστατικών είναι δυνατόν να αναγράφονται με βάση την αναλογία κατά βάρος στο ανασυσταθέν προϊόν.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ

ΔΗΛΩΣΗ ΤΗΣ ΚΑΘΑΡΗΣ ΠΟΣΟΤΗΤΑΣ

1. Η δήλωση της καθαρής ποσότητας δεν είναι υποχρεωτική στην περίπτωση τροφίμων:

α) τα οποία υπόκεινται σε σημαντικές απώλειες του όγκου ή τους βάρους τους και που πωλούνται με το κομμάτι ή ζυγίζονται ενώπιον του αγοραστή·

β) των οποίων η καθαρή ποσότητα είναι μικρότερη από 5 g ή 5 ml· ωστόσο, η παρούσα διάταξη δεν εφαρμόζεται για τα μπαχαρικά και τα βότανα, ή

γ) τα οποία κανονικά πωλούνται με το κομμάτι, εφόσον ο αριθμός των κομματιών θα διακρίνεται καθαρά και θα μετριέται εύκολα απ' έξω ή, εάν όχι, θα δηλώνεται στη σήμανση.

2. Όταν η αναγραφή ορισμένου τύπου ποσότητας (όπως η ονομαστική ποσότητα, η ελάχιστη ποσότητα, η μέση ποσότητα) απαιτείται από τις ενωσιακές διατάξεις ή, αν δεν υπάρχουν τέτοιες, από τις εθνικές διατάξεις, για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, η ποσότητα αυτή θεωρείται ως η καθαρή ποσότητα.

3. Όταν μια προσσκευασία αποτελείται από δύο ή περισσότερες αυτοτελείς προσσκευασίες που περιέχουν την ίδια ποσότητα του ίδιου προϊόντος, η αναγραφή της καθαρής ποσότητας δίνεται με αναφορά της καθαρής ποσότητας που περιέχεται σε κάθε αυτοτελή συσκευασία και του ολικού αριθμού των συσκευασιών αυτών. Η αναγραφή αυτών των στοιχείων δεν είναι, ωστόσο, υποχρεωτική, όταν ο ολικός αριθμός των αυτοτελών συσκευασιών διακρίνεται σαφώς και είναι δυνατόν να μετρηθεί εύκολα απ' έξω και όταν μία τουλάχιστον αναγραφή της καθαρής ποσότητας που περιέχεται σε κάθε αυτοτελή συσκευασία είναι δυνατόν να διακρίνεται καθαρά απ' έξω.

4. Όταν ένα προσσκευασμένο προϊόν αποτελείται από δύο ή περισσότερες αυτοτελείς συσκευασίες που δεν θεωρούνται μονάδες πωλήσεως, η ένδειξη της καθαρής ποσότητας δίνεται με αναγραφή της ολικής καθαρής ποσότητας και του ολικού αριθμού των αυτοτελών συσκευασιών.

5. Όταν ένα στερεό τρόφιμο παρουσιάζεται μέσα σε υγρό κάλυψης, αναγράφεται και το καθαρό στραγγισμένο βάρος του τροφίμου αυτού. Αν το τρόφιμο έχει γλασαριστεί, το δηλωμένο καθαρό βάρος του τροφίμου δεν περιλαμβάνει αυτό του γλάσου.

Για τους σκοπούς του παρόντος σημείου, ως "υγρό κάλυψης" νοείται ένα από τα κατωτέρω προϊόντα, ενδεχομένως σε μείγματα μεταξύ τους και σε κατάσταση κατάψυξης ή ταχείας κατάψυξης, εφόσον το υγρό δεν αποτελεί παρά απλή προσθήκη σε σχέση με τα βασικά στοιχεία του παρασκευάσματος αυτού και δεν αποτελεί συνεπώς αποφασιστικό παράγοντα για την αγορά: νερό, υδατικά διαλύματα αλάτων, άλμη, υδατικά διαλύματα βρώσιμων οξέων, ξίδι, υδατικά διαλύματα σακχάρων, υδατικά διαλύματα άλλων γλυκαντικών ουσιών, χυμοί φρούτων ή λαχανικών στην περίπτωση φρούτων ή λαχανικών.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Χ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΛΑΧΙΣΤΗΣ ΔΙΑΤΗΡΗΣΙΜΟΤΗΤΑΣ, ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΛΗΞΕΩΣ ΚΑΙ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΚΑΤΑΨΥΞΗΣ

1. Η ημερομηνία ελάχιστης διατηρησιμότητας αναγράφεται ως εξής:

α) Πριν από την ημερομηνία πρέπει να αναγράφεται η ένδειξη:

- "Ανάλωση κατά προτίμηση πριν από ...", εφόσον περιλαμβάνεται και η ακριβής ημέρα,
- "Ανάλωση κατά προτίμηση πριν από το τέλος ...", στις υπόλοιπες περιπτώσεις.

β) Οι ενδείξεις που προβλέπονται στο στοιχείο α) συνοδεύονται:

- από την ίδια την ημερομηνία, ή
- από αναφορά η οποία παραπέμπει στο σημείο της επισήμανσης όπου αναγράφεται η ημερομηνία.

Αν είναι αναγκαίο, οι ενδείξεις αυτές συμπληρώνονται με αναγραφή των συνθηκών διατήρησης με την τήρηση των οποίων εξασφαλίζεται η αναγραφόμενη διατηρησιμότητα.

γ) Η ημερομηνία αναγράφεται σε μη κωδικοποιημένη μορφή και συνίσταται, κατά σειρά, από την ημέρα, τον μήνα και ενδεχομένως το έτος.

Πάντως, στην περίπτωση τροφίμων:

- με διατηρησιμότητα μικρότερη από τρεις μήνες, αρκεί η αναγραφή της ημέρας και του μήνα,
- με διατηρησιμότητα μεγαλύτερη από τρεις μήνες, αλλά όχι μεγαλύτερη από 18 μήνες, αρκεί η αναγραφή του μήνα και του έτους,

- για τρόφιμα με διατηρησιμότητα μεγαλύτερη από 18 μήνες, αρκεί η αναγραφή του έτους.

δ) Με την επιφύλαξη των ενωσιακών διατάξεων σχετικά με άλλες αναγραφές της ημερομηνίας, η αναγραφή της ημερομηνίας ελάχιστης διατηρησιμότητας δεν απαιτείται:

- για νωπά φρούτα και λαχανικά, στα οποία περιλαμβάνονται και οι πατάτες, τα οποία δεν έχουν αποφλοιωθεί, κοπεί ή υποστεί παρόμοια επεξεργασία· η παρέκκλιση αυτή δεν εφαρμόζεται στους βλαστώντες σπόρους και στα παρόμοια προϊόντα, όπως τα φύτρα ψυχανθών,

- για τους οίνους, τους οίνους λικέρ, τους αφρώδεις οίνους, τους αρωματικούς οίνους και τα παρόμοια προϊόντα που προέρχονται από διάφορα φρούτα εκτός από το σταφύλι, καθώς και για τα ποτά του κωδικού ΣΟ 220600 που παράγονται από σταφύλι ή γλεύκος σταφυλιού,

- για τα ποτά με κατ' όγκον περιεκτικότητα σε αιθυλική αλκοόλη τουλάχιστον 10 %,

- για τα προϊόντα αρτοποιίας και ζαχαροπλαστικής τα οποία, από τη φύση τους, καταναλώνονται συνήθως μέσα σε 24 ώρες από την παρασκευή τους,

- για το ξίδι,

- για το μαγειρικό άλας,

- για τα σάκχαρα σε στερεά μορφή,

- για τα σακχαρώδη προϊόντα που αποτελούνται σχεδόν αποκλειστικά από αρωματισμένα και/ή χρωματισμένα σάκχαρα,

- για τις τσίχλες και τα παρόμοια προϊόντα για μάσημα.

2. Η ημερομηνία "ανάλωση έως" αναγράφεται ως εξής:

α) Πρέπει να προηγείται η φράση "ανάλωση έως ...".

β) Η φράση του στοιχείου α) συνοδεύεται:

- από την ίδια την ημερομηνία, ή

- από αναφορά η οποία παραπέμπει στο σημείο της επισήμανσης όπου αναγράφεται η ημερομηνία.

Οι ενδείξεις αυτές ακολουθούνται από την περιγραφή των συνθηκών αποθήκευσης οι οποίες πρέπει να τηρούνται.

γ) Η ημερομηνία αναγράφεται σε μη κωδικοποιημένη μορφή και συνίσταται, κατά σειρά, από την ημέρα, τον μήνα και ενδεχομένως το έτος.

δ) Η ημερομηνία "ανάλωσης πριν από" αναγράφεται σε κάθε προσυσκευασμένη ατομική μερίδα.

3. Η ημερομηνία της κατάψυξης ή η ημερομηνία της πρώτης κατάψυξης όπως αναφέρεται στο σημείο 6 του παραρτήματος III αναγράφεται ως εξής:

α) Προηγούνται οι λέξεις "Καταψύχθηκε στις ...".

β) Οι ενδείξεις που προβλέπονται στο στοιχείο α) συνοδεύονται:

- από την ίδια την ημερομηνία ή

- από αναφορά η οποία παραπέμπει στο σημείο της επισήμανσης όπου αναγράφεται η ημερομηνία.

γ) Η ημερομηνία συνίσταται, κατά σειρά, από την ημέρα, τον μήνα και το έτος και αναγράφεται σε μη κωδικοποιημένη μορφή.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙ

ΕΙΔΗ ΚΡΕΑΤΟΣ ΓΙΑ ΤΑ ΟΠΟΙΑ Η ΑΝΑΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΚΑΤΑΓΩΓΗΣ Ή ΤΟΥ ΤΟΠΟΥ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ ΕΙΝΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ

Κωδικοί ΣΟ (συνδυασμένη ονοματολογία 2010)	Περιγραφή
0203	Κρέατα χοιροειδών, νωπά, διατηρημένα με απλή ψύξη ή κατεψυγμένα
0204	Κρέατα προβατοειδών ή αιγοειδών, νωπά, διατηρημένα με απλή ψύξη ή κατεψυγμένα
Ex0207	Κρέατα πουλερικών της κλάσης 0105, νωπά, διατηρημένα με απλή ψύξη ή κατεψυγμένα

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙΙ

ΑΛΚΟΟΛΙΚΟΣ ΤΙΤΛΟΣ

Ο πραγματικός ογκομετρικός αλκοολικός τίτλος ποτών με περιεκτικότητα σε αιθυλική αλκοόλη μεγαλύτερη από 1,2 % κατ' όγκον περιέχει ένα δεκαδικό ψηφίο κατ' ανώτατο όριο. Ακολουθείται από το σύμβολο "% vol." του οποίου μπορεί να προηγείται η λέξη "αλκοόλη" ή η συντομογραφία "alc".

Ο αλκοολικός τίτλος καθορίζεται στους 20 °C.

Οι θετικές και αρνητικές επιτρεπόμενες ανοχές όσον αφορά την αναγραφή του αλκοολικού τίτλου κατ' όγκον, εκφραζόμενες σε απόλυτες τιμές, απαριθμούνται στον ακόλουθο πίνακα. Ισχύουν με επιφύλαξη των ανοχών που προκύπτουν από τη μέθοδο ανάλυσης που χρησιμοποιείται για τον προσδιορισμό του αλκοολικού τίτλου.

Περιγραφή του ποτού	Θετική ή αρνητική ανοχή
1.Μπίρες του κωδικού ΣΟ 220300 με αλκοολικό τίτλο που δεν υπερβαίνει τα 5,5 % vol.· μη αφρίζοντα ποτά του κωδικού ΣΟ 220600 που προέρχονται από σταφύλια	0,5 % vol.
2.Μπίρες με αλκοολικό τίτλο που υπερβαίνει τα 5,5 % vol.· αφρίζοντα ποτά του κωδικού ΣΟ 220600 που προέρχονται από σταφύλια, μηλίτες, απίτες, οίνοι από φρούτα και συναφείς οίνοι, που παράγονται από φρούτα εκτός των σταφυλιών, είτε μη αφρώδη είτε ημιαφρώδη ή αφρώδη· υδρόμελι	1 % vol.
3.Ποτά που περιέχουν εμβρεγμένα φρούτα ή μέρη φυτών	1,5 % vol.
4.Κάθε άλλο ποτό με περιεκτικότητα σε αιθυλική αλκοόλη από 1,2 % κατ' όγκον	0,3 % vol.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙΙΙ

ΠΡΟΣΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΕΣ ΠΟΣΟΤΗΤΕΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

ΜΕΡΟΣ Α

ΗΜΕΡΗΣΙΕΣ ΠΡΟΣΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΕΣ ΠΟΣΟΤΗΤΕΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΓΙΑ ΒΙΤΑΜΙΝΕΣ ΚΑΙ ΑΝΟΡΓΑΝΑ ΣΥΣΤΑΤΙΚΑ (ΕΝΗΛΙΚΕΣ)

1. Βιταμίνες και ανόργανα συστατικά που μπορούν να δηλώνονται και οι διατροφικές τους τιμές αναφοράς (ΔΤΑ)

Βιταμίνη Α	(μg)	800
Βιταμίνη D	(μg)	5
Βιταμίνη Ε	(mg)	12
Βιταμίνη Κ	(μg)	75
Βιταμίνη C	(mg)	80
Θειαμίνη	(mg)	1,1
Ριβοφλαβίνη	(mg)	1,4
Νιασίνη	(mg)	16
Βιταμίνη Β6	(mg)	1,4
Φολικό οξύ	(μg)	200
Βιταμίνη Β12	(μg)	2,5
Βιοτίνη	(μg)	50
Παντοθενικό οξύ	(mg)	6
Κάλιο	(mg)	2000
Χλώριο	(mg)	800
Ασβέστιο	(mg)	800
Φωσφόρος	(mg)	700
Μαγνήσιο	(mg)	375

Σίδηρος	(mg)	14
Ψευδάργυρος	(mg)	10
Χαλκός	(mg)	1
Μαγγάνιο	(mg)	2
Φθόριο	(mg)	3,5
Σελήνιο	(μg)	55
Χρώμιο	(μg)	40
Μολυβδαίνιο	(μg)	50
Ιώδιο	(μg)	150

2. Σημαντική ποσότητα βιταμινών και ανόργανων συστατικών

Κατά κανόνα, στον καθορισμό του τι συνιστά σημαντική ποσότητα θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι τιμές που ακολουθούν:

- 15 % των διατροφικών τιμών αναφοράς που ορίζονται στο σημείο 1, ανά 100 g ή 100 ml στην περίπτωση προϊόντων εκτός ποτών·

- 7,5 % των διατροφικών τιμών αναφοράς που ορίζονται στο σημείο 1, ανά 100 ml στην περίπτωση των ποτών· ή

- 15 % των διατροφικών τιμών αναφοράς που ορίζονται στο σημείο 1, ανά μερίδα εάν η συσκευασία περιέχει μία μόνο μερίδα.

ΜΕΡΟΣ Β

ΠΡΟΣΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΕΣ ΠΟΣΟΤΗΤΕΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΓΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΕΣ ΘΡΕΠΤΙΚΕΣ ΟΥΣΙΕΣ ΕΚΤΟΣ ΤΩΝ ΒΙΤΑΜΙΝΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΝΟΡΓΑΝΩΝ ΣΥΣΤΑΤΙΚΩΝ (ΕΝΗΛΙΚΕΣ)

Ενέργεια ή θρεπτική ουσία	Προσλαμβανόμενη ποσότητα αναφοράς
Ενέργεια	8400 kJ/2000 kcal
Συνολικά λιπαρά	70 g
Κορεσμένα	20 g
Υδατάνθρακες	260 g
Σάκχαρα	90 g
Πρωτεΐνη	50 g
Αλάτι	6 g

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙΥ

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Η δηλούμενη τιμή ενέργειας υπολογίζεται με τη χρήση των ακόλουθων συντελεστών μετατροπής:

υδατάνθρακες (εκτός των πολυολών)	10 kJ/g - 2,4 kcal/g
πολυόλες	17 kJ/g - 4 kcal/g
πρωτεΐνες	37 kJ/g - 9 kcal/g
λιπαρά	37 kJ/g - 9 kcal/g
salatrimς	25 kJ/g - 6 kcal/g
αλκοόλη (αιθανόλη)	29 kJ/g - 7 kcal/g
οργανικά οξέα	13 kJ/g - 3 kcal/g
εδώδιμες ίνες	8 kJ/g - 2 kcal/g
ερυθριτόλη	0 kJ/g - 0 kcal/g

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XV

ΕΚΦΡΑΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΤΡΟΦΙΚΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ

Οι μονάδες μέτρησης που χρησιμοποιούνται στη διατροφική δήλωση για την ενέργεια [kilojoules (kJ) και χιλιοθερμίδες (kcal)] και τη μάζα [γραμμάρια (g), χιλιοστόγραμμα (mg) και μικρογραμμάρια (μg)] και η σειρά παρουσίασης των πληροφοριών είναι, κατά περίπτωση, οι εξής:

Ενέργεια	kJ/kcal
Λιπαρά	g
ΕΚ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ	
— κορεσμένα	g
— μονοακόρεστα	g
— πολυακόρεστα	g
Υδατάνθρακες	g
ΕΚ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ	
— σάκχαρα	g
— πολυόλες	g
— άμυλο	g
εδώδιμες ίνες	g
Πρωτεΐνες	g
Αλάτι	g
βιταμίνες και ανόργανα συστατικά	οι μονάδες που ορίζονται στο παράρτημα XIII μέρος Α σημείο 1

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ .Β.

Γενικό Χημείο του Κράτους – ΘΕΜΑ : Κανονισμός (ΕΕ) 1169/2011

Στήν Ελληνική Επικράτεια η εφαρμογή του Κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης 1169 / 2011 “επισημοποιήθηκε” και έγινε γνωστό στους αρμόδιους φορείς στις γενικές κατευθυντήριες γραμμές του με το κάτωθι έγγραφο του Γενικού Χημείου του Κράτους (28)

ΑΔΑ: 45Ψ1Η-ΝΝΛ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Αθήνα, 28 Δεκεμβρίου 2011

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ

& ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Αριθ. Πρωτ:οικ. 30/003/1520/28.12.2011

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ

Με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο

ΓΕΝΙΚΟΥ ΧΗΜΕΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Δ/ΝΣΗ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΠΡΟΣ: Π.Δ.

ΤΜΗΜΑ Α΄

Ταχ. Διεύθυνση : Αν. Τσόχα 16

Ταχ. Κώδικας : 115 21

Πληροφορίες : Θ. Σκούμπα

Τηλέφωνο : 213 2117240

Fax : 210 6467725

e-mail : trof@gcsl.gr

ΘΕΜΑ: Κανονισμός (ΕΕ) 1169/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την παροχή πληροφοριών για τα τρόφιμα στους καταναλωτές

Σας ενημερώνουμε ότι έχει δημοσιευτεί στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ο κανονισμός (ΕΕ) 1169/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Οκτωβρίου 2011 σχετικά με την παροχή πληροφοριών για

τα τρόφιμα στους καταναλωτές, την τροποποίηση των κανονισμών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 1924/2006 και (ΕΚ) αριθ. 1925/2006 και την κατάργηση της οδηγίας 87/250/ΕΟΚ της Επιτροπής, της οδηγίας 90/496/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της οδηγίας 1999/10/ΕΚ της Επιτροπής, της οδηγίας 2000/13/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, των οδηγιών της Επιτροπής 2002/67/ΕΚ και 2008/5/ΕΚ και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 608/2004 της Επιτροπής (ΕΕ L 304/22.11.2011,σελ.18-63).

Ο καν. (ΕΕ) 1169/2011 θεσπίζει τις γενικές αρχές, απαιτήσεις και υποχρεώσεις που διέπουν τις πληροφορίες για τα τρόφιμα και ειδικότερα την επισήμανση των τροφίμων, και καθορίζει τα μέσα για την κατοχύρωση του δικαιώματος πληροφόρησης των καταναλωτών.

Με την παροχή πληροφοριών για τα τρόφιμα επιδιώκεται υψηλό επίπεδο προστασίας της υγείας και των συμφερόντων των καταναλωτών, καθώς αυτή αποτελεί τη βάση για να επιλέγουν οι τελικοί καταναλωτές ενημερωμένοι και να κάνουν ασφαλή χρήση των τροφίμων.

Η έκδοση ενός ενιαίου κανονισμού για την αντικατάσταση των ισχύουσων νομοθετικών πράξεων για τη γενική και τη διατροφική επισήμανση των τροφίμων (οδηγία 2000/13/ΕΚ και 90/496/ΕΟΚ αντίστοιχα), καθώς και των οριζόντιων πράξεων στις οποίες περιλαμβάνονται απαιτήσεις επισήμανσης, αποσκοπεί στην απλοποίηση της νομοθεσίας και την κατοχύρωση της ασφάλειας δικαίου.

Ο καν. (ΕΕ) 1169/2011, ενσωματώνει κατ' αρχήν βασικά στοιχεία της ισχύουσας νομοθεσίας σχετικά με την επισήμανση, τα οποία αποτελούν πολύτιμο κεκτημένο όσον αφορά στην πληροφόρηση των καταναλωτών. Οι βασικές απαιτήσεις σχετικά με τις ισχύουσες υποχρεωτικές ενδείξεις παραμένουν οι ίδιες. Ορισμένες από τις απαιτήσεις έχουν επικαιροποιηθεί προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι νέες εξελίξεις στον τομέα των πληροφοριών για τα τρόφιμα.

Οι σημαντικότερες αλλαγές που εισάγονται με τον καν. (ΕΕ) 1169/2011 είναι οι εξής :

1. Η διατροφική δήλωση θα περιλαμβάνεται πλέον στον κατάλογο των υποχρεωτικών ενδείξεων των προσυσκευασμένων τροφίμων από το 2016 (Κεφάλαιο IV, Τμήμα 1, Άρθρο 9, παράγραφος 1 στοιχείο ιβ), ενώ σύμφωνα με την ισχύουσα σχετική οδηγία 90/496/ΕΟΚ [Άρθρο 11α παράγραφος 3 του Κώδικα Τροφίμων και Ποτών (Κ.Τ.Π.)] η διατροφική επισήμανση είναι προαιρετική εκτός εάν υπάρχει ισχυρισμός επί θεμάτων διατροφής όσον αφορά στο τρόφιμο.

Εξαιρέσεις από τη συγκεκριμένη υποχρέωση προβλέπονται στο Άρθρο 16, παράγραφοι 3 και 4.

Η υποχρεωτική διατροφική δήλωση περιλαμβάνει την ενεργειακή αξία και τις ποσότητες των λιπαρών, κορεσμένων, υδατανθράκων, σακχάρων, πρωτεϊνών και αλατιού (Άρθρο 30 παράγραφος 1) .

Το περιεχόμενο της υποχρεωτικής διατροφικής δήλωσης μπορεί να συμπληρώνεται με αναγραφή των ποσοτήτων ενός ή περισσότερων από τα στοιχεία που αναφέρονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 30 (μονοακόρεστα, πολυακόρεστα λιπαρά οξέα, πολυόλες, άμυλο, εδώδιμες ίνες, βιταμίνες και ανόργανα συστατικά που απαριθμούνται στο Παράρτημα XIII). Επισημαίνουμε ότι στα στοιχεία αυτά δε συμπεριλαμβάνονται τα trans-λιπαρά.

Έκφραση και παρουσίαση της διατροφικής δήλωσης

- Η υποχρεωτική διατροφική δήλωση μαζί με τα στοιχεία της παραγράφου 2 του άρθρου 30 (βλ. προηγούμενη παράγραφο) πρέπει να παρουσιάζονται στο ίδιο οπτικό πεδίο (Άρθρο 34 παράγραφος 1).
- Η ενεργειακή αξία και η ποσότητα των θρεπτικών ουσιών που περιλαμβάνονται στην διατροφική δήλωση εκφράζονται ανά 100gr ή ανά 100ml και συμπληρωματικά ανά μερίδα και/ή μονάδα κατανάλωσης (Άρθρο 33 παράγραφος 1).
- Η δήλωση σχετικά με τις βιταμίνες και τα ανόργανα συστατικά εκφράζεται και ως ποσοστό των προσλαμβανόμενων ποσοτήτων αναφοράς που καθορίζονται στο σημείο 1 του μέρους Α του παραρτήματος XIII σε σχέση με τη βάση ανά 100 g ή ανά 100 ml (Άρθρο 32 παράγραφος 3).
- Εκτός από τη μορφή έκφρασης ανά 100gr ή ανά 100ml, η ενεργειακή αξία και οι ποσότητες των θρεπτικών ουσιών που περιλαμβάνονται στη διατροφική δήλωση μπορούν να εκφράζονται, ανάλογα με την περίπτωση, και ως ποσοστό των προσλαμβανόμενων ποσοτήτων αναφοράς που καθορίζονται στο μέρος Β του παραρτήματος XIII σε σχέση με τη βάση ανά 100 g ή ανά 100 ml ή/και ανά μερίδα/μονάδα κατανάλωσης. Στην περίπτωση αυτή δίπλα ακριβώς αναγράφεται η ακόλουθη πρόσθετη δήλωση: «Προσλαμβανόμενη ποσότητα αναφοράς ενός μέσου ενήλικα (8400 kJ/2000 kcal)» (Άρθρο 32 παράγραφοι 4 και 5 και άρθρο 33 παράγραφος 1γ).
- Σε προαιρετική βάση δίνεται η δυνατότητα επανάληψης της πληροφορίας για την ενεργειακή αξία μόνο ή για την ενεργειακή αξία μαζί με τις ποσότητες σε λιπαρά, κορεσμένα, σάκχαρα και αλάτι στο κύριο οπτικό πεδίο, με σκοπό να μπορούν οι καταναλωτές να βλέπουν εύκολα τις ουσιώδεις διατροφικές πληροφορίες όταν αγοράζουν τρόφιμα. Στην περίπτωση αυτή δίνεται και η δυνατότητα παρουσίασης με διαφορετική μορφή, καθώς και έκφρασης μόνο

ανά μερίδα ή μονάδα κατανάλωσης για τα λιπαρά, κορεσμένα, σάκχαρα και αλάτι Η ενεργειακή αξία θα πρέπει πάντοτε να εκφράζεται ανά 100 g ή ανά 100 ml και συμπληρωματικά ανά μερίδα ή μονάδα κατανάλωσης (Άρθρο 30 παράγραφος 3, Άρθρο 33 παράγραφος 2, Άρθρο 34 παράγραφος 3).

- Τέλος, δίνεται η δυνατότητα ανάπτυξης διαφορετικών πρόσθετων μορφών έκφρασης και παρουσίασης της διατροφικής δήλωσης, υπό προϋποθέσεις (άρθρου 35, παράγραφος 1).

2. Με στόχο τη διασφάλιση της αναγνωσιμότητας των πληροφοριών που αναγράφονται στη συσκευασία ή στην ετικέτα του τροφίμου, προβλέπεται η υποχρέωση αναγραφής των υποχρεωτικών ενδείξεων με χαρακτηριστικές συγκεκριμένου μεγέθους (Άρθρο 13 παράγραφος 2)

3. Για τα τρόφιμα που προσφέρονται μη προσυσκευασμένα για πώληση στον τελικό καταναλωτή ή σε μονάδες ομαδικής εστίασης ή για τα τρόφιμα που συσκευάζονται στον τόπο πώλησης, εφόσον το ζητήσει ο αγοραστής, ή προσυσκευάζονται για άμεση πώληση, προβλέπεται κατ' αρχήν η υποχρέωση παροχής πληροφορίας για τα αλλεργιογόνα συστατικά (Άρθρο 44, παράγραφος 1α).

Η παροχή άλλων ενδείξεων που προβλέπονται στα άρθρα 9 και 10 του καν. (ΕΕ) 1169/2011 δeneίνα υποχρεωτική, εκτός εάν τα Κ-Μ θεσπίσουν εθνικά μέτρα που να απαιτούν την παροχή ορισμένων ή όλων αυτών των ενδείξεων. Επιπλέον τα Κ-Μ μπορούν με εθνικές διατάξεις να καθορίζουν και τον τρόπο διάθεσης των ενδείξεων αυτών (Άρθρο 44, παράγραφοι 1β και 2) .

4. Προβλέπεται η αναγραφή των ουσιών ή προϊόντων που προκαλούν αλλεργίες ή δυσανεξίες στον κατάλογο των συστατικών, να γίνεται κατά τέτοιο τρόπο, ώστε η ονομασία της ουσίας ή του προϊόντος, όπως περιλαμβάνεται στο παράρτημα II, να τονίζεται με είδος χαρακτήρων που να κάνει σαφή διάκριση της ονομασίας από το υπόλοιπο του καταλόγου των συστατικών, παραδείγματος χάριν μέσω της γραμματοσειράς, της μορφής ή του χρώματος του φόντου (Άρθρο 21 παράγραφος 1α, 1β).

5. Η βασική υποχρέωση για την παροχή πληροφορίας σχετικά με τη χώρα καταγωγής ή τον τόπο προέλευσης παραμένει η ίδια, δηλ. η χώρα καταγωγή ή ο τόπος προέλευσης ενός τροφίμου αναγράφεται υποχρεωτικά σε κάθε περίπτωση που η απουσία της είναι πιθανόν να παραπλανήσει τους καταναλωτές, όσον αφορά την πραγματική χώρα καταγωγής ή τον πραγματικό τόπο προέλευσης του συγκεκριμένου προϊόντος (Άρθρο 26 παράγραφος 2α).

Καθορίζονται όμως εναρμονισμένα κριτήρια με τα οποία πρέπει να συμμορφώνονται οι αναγραφές αυτές, ώστε να μην παραπλανάται ο καταναλωτής (Άρθρο 26 παράγραφος 3). Η υποχρέωση συμμόρφωσης με τα εναρμονισμένα κριτήρια ισχύει ακόμη και αν η πληροφορία αυτή δίνεται από τους υπευθύνους

επιχειρήσεων τροφίμων προαιρετικά. Συγκεκριμένα, σε περίπτωση που αναφέρεται η χώρα καταγωγής ή ο τόπος προέλευσης τροφίμου και δεν είναι ίδια με τη χώρα καταγωγής ή τον τόπο προέλευσης του πρωταρχικού συστατικού του, τότε θα πρέπει να αναφέρεται επίσης η χώρα καταγωγής ή ο τόπος προέλευσης του εν λόγω πρωταρχικού συστατικού ή να αναφέρεται ότι η χώρα καταγωγής ή ο τόπος προέλευσης τού πρωταρχικού συστατικού είναι διαφορετικός από αυτόν του τροφίμου.

Επεκτείνεται η υποχρεωτική δήλωση της καταγωγής, εκτός από το βόειο κρέας και τα προϊόντα με βάση το βόειο κρέας και στα είδη κρεάτων των κωδικών συνδυασμένης ονοματολογίας («ΣΟ») που απαριθμούνται στο παράρτημα XI.

Η εφαρμογή των νέων απαιτήσεων υπόκειται στην έκδοση εκτελεστικών πράξεων από την Επιτροπή έως τις 13 Δεκεμβρίου 2013.

Σχετικά με την επέκταση της υποχρεωτικής αναγραφής της χώρας καταγωγής ή του τόπου προέλευσης στα τρόφιμα: είδη κρεάτων εκτός του βόειου και του χοίρειου κρέατος και του κρέατος προβατοειδών, αιγοειδών και πουλερικών, το γάλα, το γάλα ως συστατικό γαλακτοκομικών προϊόντων, το κρέας ως συστατικό, τα μη μεταποιημένα τρόφιμα, τα τρόφιμα που αποτελούνται από ένα μόνο συστατικό και τα συστατικά που αντιστοιχούν σε περισσότερο από το 50 % τροφίμου, προβλέπεται εκπόνηση σχετικής έκθεσης από την Επιτροπή έως τις 13 Δεκεμβρίου 2014 (Άρθρο 26 παράγραφος 5).

6. Αποσαφηνίζονται οι ευθύνες των υπευθύνων επιχειρήσεων τροφίμων όσον αφορά στην παροχή πληροφοριών για τα τρόφιμα (Άρθρο 8). Η εν λόγω αποσαφήνιση είναι σύμφωνη προς τις ευθύνες έναντι του καταναλωτή οι οποίες αναφέρονται στο άρθρο 17 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 178/2002.

7. Για ποτά με περιεκτικότητα σε αιθυλική αλκοόλη άνω του 1,2 % κατ' όγκον δенаπαιτείται κατάλογος των συστατικών ή υποχρεωτική διατροφική δήλωση, με την επιφύλαξη άλλων ενωσιακών διατάξεων που μπορεί να τα επιβάλλουν (Άρθρο 16 παράγραφος 4).

Στην περίπτωση προαιρετικής παροχής διατροφικής δήλωσης στα αλκοολούχα ποτά δίνεται η δυνατότητα να δηλώνεται μόνο η ενέργεια (Άρθρο 30 παράγραφος 4).

8. Ενισχύονται οι διατάξεις για την προστασία των καταναλωτών από πληροφορίες στα τρόφιμα που μπορούν να τους οδηγήσουν σε πλάνη, με τη συμπερίληψη και των πληροφοριών που προτείνουν, μέσω της εμφάνισης, της περιγραφής ή των εικονογραφημένων παραστάσεων, την ύπαρξη συγκεκριμένου τροφίμου ή συστατικού, ενώ στην πραγματικότητα ένα φυσικώς ενεχόμενο συστατικό ή ένα συστατικό που χρησιμοποιείται συνήθως στο εν λόγω τρόφιμο έχει υποκατασταθεί από διαφορετικό συστατικό (Άρθρο 7, παράγραφος 1δ).

9. Στην περίπτωση προσυσκευασμένων τροφίμων που διατίθενται προς πώληση με επικοινωνία εξ αποστάσεως, διευκρινίζεται ότι κατά τη στιγμή της παράδοσης θα πρέπει να είναι διαθέσιμες όλες οι υποχρεωτικές ενδείξεις, ενώ πριν από την ολοκλήρωση της αγοράς πρέπει να είναι διαθέσιμες όλες οι υποχρεωτικές πληροφορίες για τα τρόφιμα, εκτός της ημερομηνίας ελάχιστης διατηρησιμότητας και τελικής ημερομηνίας ανάλωσης (Άρθρο 14, παράγραφος 1)

10. Προβλέπεται η σαφής αναγραφή των συστατικών τροφίμων που παράγονται από τεχνολογικά επεξεργασμένα νανοϋλικά στον κατάλογο των συστατικών, με τα ονόματα αυτών των συστατικών να ακολουθούνται από τη λέξη «νανο» σε παρένθεση (Άρθρο 18, παράγραφος 3). Επισημαίνεται ότι η χρήση των εν λόγω συστατικών υπόκεινται σε διαδικασία έγκρισης σύμφωνα με τον καν. (ΕΚ) 258/97 σχετικά με τα νέα τρόφιμα και τα νέα συστατικά τροφίμων ή τον καν. (ΕΚ) αριθ. 1331/2008 για τη θέσπιση ενιαίας διαδικασίας έγκρισης για τα πρόσθετα τροφίμων, τα ένζυμα τροφίμων και τις αρωματικές ύλες τροφίμων, κατά περίπτωση.

11. Καθορίζονται συγκεκριμένες προϋποθέσεις τις οποίες πρέπει να πληρούν οι πληροφορίες για τα τρόφιμα που παρέχονται σε προαιρετική βάση, καθώς διαπιστώθηκε ότι σε πολλές περιπτώσεις, οι προαιρετικές πληροφορίες για τα τρόφιμα παρέχονται εις βάρος της σαφήνειας των υποχρεωτικών πληροφοριών για τα τρόφιμα, (Άρθρο 36, παράγραφος 2).

Επίσης προκειμένου να υπάρχει ισορροπία μεταξύ της παροχής υποχρεωτικών και προαιρετικών πληροφοριών για τα τρόφιμα επισημαίνεται ότι η αναγραφή προαιρετικών πληροφοριών για τα τρόφιμα δεν πρέπει να γίνεται εις βάρος του χώρου που διατίθεται για τις υποχρεωτικές πληροφορίες για τα τρόφιμα (Άρθρο 37).

12. Εξευγενισμένα έλαια και λίπη φυτικής προέλευσης που αποτελούν συστατικά τροφίμων μπορούν να ομαδοποιούνται στον κατάλογο συστατικών, υπό τον χαρακτηρισμό «φυτικά έλαια» ή «φυτικά λίπη», ανάλογα με την περίπτωση, ακολουθούμενο αμέσως μετά από απαρίθμηση ενδείξεων της ειδικής φυτικής προέλευσης, και μπορούν να ακολουθούνται από τη φράση «σε μεταβαλλόμενες αναλογίες». Η έκφραση «πλήρως υδρογονωμένο» ή «μερικώς υδρογονωμένο», κατά περίπτωση, πρέπει να συνοδεύει την ένδειξη υδρογονωμένου ελαίου/λίπους (Παράρτημα VII-Μέρος Α', σημεία 8 και 9).

13. Στο Παράρτημα III, περιλαμβάνονται νέες κατηγορίες τροφίμων για τα οποία η επισήμανση πρέπει να περιέχει μία ή περισσότερες πρόσθετες ενδείξεις (σημεία 4 και 6).

14. Στο Παράρτημα VI, Μέρος Α Υποχρεωτικές ενδείξεις που συνοδεύουν την ονομασία του τροφίμου, περιλαμβάνονται νέες περιπτώσεις τροφίμων των οποίων η ονομασία πρέπει να συνοδεύεται από συγκεκριμένη υποχρεωτική ένδειξη (σημεία 2, 4, 5, 6 και 7).

Οι κανονισμοί (ΕΚ) 1924/2006 σχετικά με τους ισχυρισμούς επί θεμάτων διατροφής και υγείας που διατυπώνονται για τα τρόφιμα και 1925/2006 σχετικά με την προσθήκη βιταμινών και ανόργανων συστατικών και ορισμένων άλλων ουσιών στα τρόφιμα τροποποιούνται αναλόγως ώστε να επικαιροποιηθούν ως προς τον καν. (ΕΕ) 1169/2011 (Άρθρα 49 και 50 αντίστοιχα)

Οι οδηγίες 87/250/ΕΟΚ, 90/496/ΕΟΚ, 1999/10/ΕΚ, 2000/13/ΕΚ, 2002/67/ΕΚ και 2008/5/ΕΚ και ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 608/2004 καταργούνται από τη 13η Δεκεμβρίου 2014.

Μεταβατικά μέτρα

Προβλέπονται κατάλληλες μεταβατικές περίοδοι για την εφαρμογή του κανονισμού ώστε να μπορούν οι υπεύθυνοι επιχειρήσεων τροφίμων να προσαρμόσουν την επισήμανση των προϊόντων τους στις νέες απαιτήσεις που θεσπίζονται από τον κανονισμό (Άρθρο 54 παράγραφος 1).

Δεδομένων των ουσιωδών τροποποιήσεων που επιφέρει ο κανονισμός στις απαιτήσεις σχετικά με τη διατροφική επισήμανση, ιδίως όσον αφορά το περιεχόμενο της διατροφικής δήλωσης, επιτρέπεται στους υπευθύνους επιχείρησης τροφίμων να εφαρμόσουν νωρίτερα τον κανονισμό. Η ίδια δυνατότητα εφαρμογής δίνεται και για τα τρόφιμα που επισημαίνονται σύμφωνα με το μέρος Β του παραρτήματος VI του κανονισμού (ειδικές απαιτήσεις σχετικά με το χαρακτηρισμό «κιμάς») (Άρθρο 54 παράγραφος 3).

Έναρξη ισχύος – εφαρμογή

Ο καν. (ΕΕ) 1169/2011 ισχύει από τις 13 Δεκεμβρίου 2011 και εφαρμόζεται από την 13η Δεκεμβρίου 2014, εξαιρουμένου:

του άρθρου 9 παράγραφος 1 στοιχείο ιβ), το οποίο αφορά στην υποχρεωτική διατροφική επισήμανση και το οποίο εφαρμόζεται από τη 13η Δεκεμβρίου 2016

του Μέρους Β του Παραρτήματος VI, το οποίο περιλαμβάνει τις ειδικές απαιτήσεις σχετικά με το χαρακτηρισμό «κιμάς» και το οποίο εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2014.

Σας ενημερώνουμε ότι την εγκύκλιο αυτή, την ανευρίσκετε στην ιστοσελίδα του Γ.Χ.Κ.: <http://www.gcsf.gr>, ακολουθώντας τη διαδρομή: <Διευθύνσεις>/<Διεύθυνση Τροφίμων>/<Εγκύκλιοι>/<Επισήμανση - Διατροφή>.

Ο αναφερόμενος κανονισμός αποστέλλεται συνημμένα σε ηλεκτρονική μορφή και μπορεί σε κάθε περίπτωση να αναζητηθεί στο διαδικτυακό τόπο της Επίσημης Εφημερίδας της Ευρωπαϊκής Ένωσης

(<http://eur-lex.europa.eu>).

Παρακαλούμε οι Προϊστάμενοι των Υπηρεσιών του Γ.Χ.Κ. να φροντίσουν να λάβει γνώση ενυπόγραφα το τεχνικό προσωπικό.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε περαιτέρω πληροφορία ή διευκρίνιση.

Ο Προϊστάμενος της Δ/σης κ.α.α.

Ι. Γαρδίκης

Συνημμένα:

Καν (ΕΕ) 1169/2011 (ΕΕ L 304/22.11.2011, σελ.18-63) (ηλεκτρονική μορφή)

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ:

1) Υπουργείο Οικονομικών

α) Γενικό Χημείο του Κράτους

- Χημικές Υπηρεσίες Γ.Χ.Κ.

- Τεχνικό προσωπικό Γ.Χ.Κ. μέσω των Δ/σεών τους

β) Γενική Διεύθυνση Οικονομικής Επιθεώρησης

- Οικονομική Επιθεώρηση Αθηνών, sp.bolkas@1990.syzefxis.gov.gr

- Οικονομική Επιθεώρηση Θεσσαλονίκης,
oikepith.thessalonikis@n3.syzefxis.gov.gr

2) Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

Ε.Φ.Ε.Τ.

α) Γραφείο Προέδρου info@efet.gr;

β) Δ/ση Εργαστηριακών Ελέγχων, kbarberis@efet.gr

γ) Δ/ση Διατροφικής Πολιτικής και Ερευνών, etsigarida@efet.gr

δ) Δ/ση Αξιολόγησης Εγκρίσεων, vkrestos@efet.gr

- ε) Δ/ση Ελέγχου Επιχειρήσεων, dranteleaki@efet.gr
- 3) Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων
- α) Δ/ση Μεταποίησης Τυποποίησης & Ποιοτικού Ελέγχου
Προϊόντων Φυτικής Παραγωγής ax2u141@minagric.gr
- β) Γεν. Δ/ση Ζωικής Παραγωγής Δ/ση Ζωικής Παραγωγής & ΑΠΑ
ve46u064@minagric.gr
- γ) Γεν. Δ/ση Κτηνιατρικής kaδu004@minagric.gr
- δ) ΟΠΕΚΕΠΕ - Δ/ση Μηχανισμών Αγοράς, Τμήμα Αγοράς
maria.katsenou@orekepe.gr
- 4) Υπουργείο Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας
Γενική Γραμματεία Εμπορίου, gge@gge.gr
- 5) Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης
Γενική Γραμματεία Καταναλωτή Δ/ση Τεχν. Ελέγχου , info@efpolis.gr
- 6) Εισαγγελία Πρωτοδικών Αθηνών, Εισαγγελία Αγορανομίας, eispa01@otenet.gr
- 7) Συνήγορος του Καταναλωτή, grammateia@synigoroskatanaloti.gr
- 8) Ένωση Ελλήνων Χημικών , Τμήμα Τροφίμων info@eex.gr
- 9) Σ.Ε.Β.Τ. , sevt@hol.gr
- 10) Σύνδεσμος Βιομηχανιών Βορείου Ελλάδος , info@sbbe.gr
- 11) Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Αθηνών, info@acci.gr
- 12) Σύνδεσμος Αλευροβιομηχάνων Ελλάδας, ims@mills.gr

Εσωτερική διανομή

- Γραφείο Προϊσταμένης Γεν. Διεύθυνσης
- Δ/ση Τροφίμων - Τμ. Α', Β'
- Δ/σεις Κ. Υ. / Γ. Χ. Κ.
- Γραφείο Α. Χ. Σ
- Γραφείο Α.Ε.Τ.Α.

Ο Ευρωπαϊκός Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1924/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Δεκεμβρίου 2006 σχετικά με τους ισχυρισμούς επί θεμάτων διατροφής και υγείας που διατυπώνονται για τα τρόφιμα (29) ουσιαστικά ορίζει τους διάφορους προσδιορισμούς και κάτω απο ποιές συνθήκες πρέπει και μπορούν να δίνονται απο τους υπευθύνους παρασκευής τροφίμων

Κατωτέρω παρουσιάζεται “απόσπασμα” του εν θέματι Κανονισμού

- **ΧΑΜΗΛΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΞΙΑ**

Ο ισχυρισμός ότι τρόφιμο έχει χαμηλή ενεργειακή αξία καθώς και κάθε ισχυρισμός που ενδέχεται να έχει το ίδιο νόημα για τον καταναλωτή, μπορεί να χρησιμοποιείται μόνον όταν το προϊόν δεν περιέχει περισσότερες από 40 kcal (170 kJ)/100 g για στερεές τροφές ή περισσότερες από 20 kcal (80 kJ)/100 ml για υγρές τροφές. Για τα επιτραπέζια γλυκαντικά, ισχύει το όριο των 4 kcal (17 kJ)/μερίδα, με ισοδύναμες γλυκαντικές ιδιότητες 6 g καλαμοσακχάρου (περίπου 1 κουταλάκι του γλυκού καλαμοσακχάρου).

- **ΜΕΙΩΜΕΝΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΞΙΑ**

Ο ισχυρισμός ότι τρόφιμο έχει μειωμένη ενεργειακή αξία καθώς και κάθε ισχυρισμός που ενδέχεται να έχει το ίδιο νόημα για τον καταναλωτή, μπορεί να χρησιμοποιείται μόνον όταν η ενεργειακή αξία έχει μειωθεί κατά 30 % τουλάχιστον, με ένδειξη του ή των χαρακτηριστικών που μειώνουν τη συνολική ενεργειακή αξία του τροφίμου.

- **ΧΩΡΙΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΞΙΑ**

Ο ισχυρισμός ότι τρόφιμο δεν έχει ενεργειακή αξία καθώς και κάθε ισχυρισμός που ενδέχεται να έχει το ίδιο νόημα για τον καταναλωτή, μπορεί να χρησιμοποιείται μόνον όταν το προϊόν δεν περιέχει περισσότερες από 4 kcal (17 kJ)/100 ml. Για τα επιτραπέζια γλυκαντικά, ισχύει το όριο των 0,4 kcal (1,7 kJ)/μερίδα, με ισοδύναμες γλυκαντικές ιδιότητες 6 g καλαμοσακχάρου (περίπου 1 κουταλάκι του γλυκού καλαμοσακχάρου).

- **ΧΑΜΗΛΑ ΛΙΠΑΡΑ**

Ο ισχυρισμός ότι τρόφιμο έχει χαμηλή περιεκτικότητα σε λιπαρά καθώς και κάθε ισχυρισμός που ενδέχεται να έχει το ίδιο νόημα για τον καταναλωτή, μπορεί να χρησιμοποιείται μόνον όταν το προϊόν δεν περιέχει περισσότερα από 3 g λιπαρών ανά 100 g για στερεές τροφές ή 1,5 g λιπαρών ανά 100 ml για υγρές τροφές (1,8 g λιπαρών ανά 100 ml για το ημιαποβουτυρωμένο γάλα).

- **ΧΩΡΙΣ ΛΙΠΑΡΑ**

Ο ισχυρισμός ότι τρόφιμο δεν περιέχει λιπαρά καθώς και κάθε ισχυρισμός που ενδέχεται να έχει το ίδιο νόημα για τον καταναλωτή, μπορεί να χρησιμοποιείται μόνον όταν το προϊόν δεν περιέχει περισσότερα από 0,5 g λιπαρών ανά 100 g ή 100 ml. Ωστόσο, απαγορεύονται οι ισχυρισμοί που εκφράζονται ως «X % χωρίς λιπαρά».

- **ΧΑΜΗΛΑ ΚΟΡΕΣΜΕΝΑ ΛΙΠΑΡΑ**

Ο ισχυρισμός ότι τρόφιμο έχει χαμηλή περιεκτικότητα σε κορεσμένα λιπαρά καθώς και κάθε ισχυρισμός που ενδέχεται να έχει το ίδιο νόημα για τον καταναλωτή, μπορεί να χρησιμοποιείται μόνον εάν το άθροισμα των κορεσμένων λιπαρών οξέων και των trans λιπαρών οξέων στο προϊόν δεν υπερβαίνει τα 1,5 g ανά 100 g για στερεές τροφές ή 0,75 g ανά 100 ml για υγρές τροφές και, σε κάθε περίπτωση, το άθροισμα των κορεσμένων λιπαρών οξέων και των trans λιπαρών οξέων δεν πρέπει να υπερβαίνει το 10 % της ενεργειακής αξίας.

- **ΧΩΡΙΣ ΚΟΡΕΣΜΕΝΑ ΛΙΠΑΡΑ**

Ο ισχυρισμός ότι τρόφιμο δεν περιέχει κορεσμένα λιπαρά καθώς και κάθε ισχυρισμός που ενδέχεται να έχει το ίδιο νόημα για τον καταναλωτή, μπορεί να χρησιμοποιείται μόνον όταν το άθροισμα των κορεσμένων λιπαρών και των trans λιπαρών οξέων δεν υπερβαίνει τα 0,1 g κορεσμένων λιπαρών ανά 100 g ή 100 ml.

- **ΧΑΜΗΛΗ ΠΕΡΙΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΕ ΣΑΚΧΑΡΑ**

Ο ισχυρισμός ότι τρόφιμο έχει χαμηλή περιεκτικότητα σε σάκχαρα, καθώς και κάθε ισχυρισμός που ενδέχεται να έχει το ίδιο νόημα για τον καταναλωτή, μπορεί να χρησιμοποιείται μόνον όταν το προϊόν δεν περιέχει περισσότερα από 5 g σακχάρων ανά 100 g για στερεές τροφές ή 2,5 g σακχάρων ανά 100 ml για υγρές τροφές.

- **ΧΩΡΙΣ ΣΑΚΧΑΡΑ**

Ο ισχυρισμός ότι τρόφιμο δεν περιέχει σάκχαρα, καθώς και κάθε ισχυρισμός που ενδέχεται να έχει το ίδιο νόημα για τον καταναλωτή, μπορεί να χρησιμοποιείται μόνον όταν το προϊόν δεν περιέχει περισσότερα από 0,5 g σακχάρων ανά 100 g ή 100 ml.

- **ΧΩΡΙΣ ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΣΑΚΧΑΡΑ**

Ο ισχυρισμός ότι τρόφιμο δεν περιέχει πρόσθετα σάκχαρα, καθώς και κάθε ισχυρισμός που ενδέχεται να έχει το ίδιο νόημα για τον καταναλωτή, μπορεί να χρησιμοποιείται μόνον όταν το προϊόν δεν περιέχει πρόσθετους μονοσακχαρίτες ή δισακχαρίτες ή άλλο τρόφιμο που χρησιμοποιείται για τις γλυκαντικές του ιδιότητες. Εάν υπάρχουν φυσικά σάκχαρα στο τρόφιμο, η επισήμανση θα πρέπει να φέρει και την ακόλουθη ένδειξη: «ΠΕΡΙΕΧΕΙ ΦΥΣΙΚΑ ΣΑΚΧΑΡΑ».

- **ΧΑΜΗΛΗ ΠΕΡΙΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΕ ΝΑΤΡΙΟ/ΑΛΑΤΙ**

Ο ισχυρισμός ότι τρόφιμο έχει χαμηλή περιεκτικότητα σε νάτριο/αλάτι καθώς και κάθε ισχυρισμός που ενδέχεται να έχει το ίδιο νόημα για τον καταναλωτή, μπορεί να χρησιμοποιείται μόνον όταν το προϊόν δεν περιέχει περισσότερα από 0,12 g νατρίου, ή ισοδύναμη ποσότητα αλατιού, ανά 100 g ή ανά 100 ml. Για τα νερά, πλην των φυσικών μεταλλικών νερών που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 80/777/ΕΟΚ, η τιμή αυτή δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 2 mg νατρίου ανά 100 ml.

- **ΠΟΛΥ ΧΑΜΗΛΗ ΠΕΡΙΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΕ ΝΑΤΡΙΟ/ΑΛΑΤΙ**

Ο ισχυρισμός ότι τρόφιμο έχει πολύ χαμηλή περιεκτικότητα σε νάτριο/αλάτι καθώς και κάθε ισχυρισμός που ενδέχεται να έχει το ίδιο νόημα για τον καταναλωτή, μπορεί να χρησιμοποιείται μόνον όταν το προϊόν δεν περιέχει περισσότερα από 0,04 g νατρίου, ή ισοδύναμη ποσότητα αλατιού, ανά 100 g ή ανά 100 ml. Ο ισχυρισμός αυτός δεν χρησιμοποιείται για τα φυσικά μεταλλικά νερά και τα άλλα νερά.

- **ΧΩΡΙΣ ΝΑΤΡΙΟ Ή ΑΛΑΤΙ**

Ο ισχυρισμός ότι τρόφιμο δεν περιέχει νάτριο ή αλάτι, καθώς και κάθε ισχυρισμός που ενδέχεται να έχει το ίδιο νόημα για τον καταναλωτή, μπορεί να χρησιμοποιείται μόνον όταν το προϊόν δεν περιέχει περισσότερα από 0,005 g νατρίου, ή ισοδύναμη ποσότητα αλατιού, ανά 100 g.

- **ΠΗΓΗ ΕΔΩΔΙΜΩΝ ΙΝΩΝ**

Ο ισχυρισμός ότι τρόφιμο αποτελεί πηγή εδώδιμων ινών, καθώς και κάθε ισχυρισμός που ενδέχεται να έχει το ίδιο νόημα για τον καταναλωτή, μπορεί να χρησιμοποιείται μόνον όταν το προϊόν περιέχει τουλάχιστον 3 g εδώδιμων ινών ανά 100 g ή τουλάχιστον 1,5 g εδώδιμων ινών ανά 100 kcal.

- **ΥΨΗΛΗ ΠΕΡΙΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΕ ΕΔΩΔΙΜΕΣ ΙΝΕΣ**

Ο ισχυρισμός ότι τρόφιμο έχει υψηλή περιεκτικότητα σε εδώδιμες ίνες, καθώς και κάθε ισχυρισμός που ενδέχεται να έχει το ίδιο νόημα για τον καταναλωτή, μπορεί να χρησιμοποιείται μόνον όταν το προϊόν περιέχει τουλάχιστον 6 g εδωδιμων ινων ανά 100 g ή τουλάχιστον 3 g εδωδιμων ινων ανά 100 kcal.

- **ΠΗΓΗ ΠΡΩΤΕΪΝΩΝ**

Ο ισχυρισμός ότι τρόφιμο αποτελεί πηγή πρωτεϊνών, καθώς και κάθε ισχυρισμός που ενδέχεται να έχει το ίδιο νόημα για τον καταναλωτή, μπορεί να χρησιμοποιείται μόνον όταν τουλάχιστον το 12 % της ενεργειακής αξίας του τροφίμου παρέχεται από πρωτεΐνες.

- **ΥΨΗΛΗ ΠΕΡΙΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΕ ΠΡΩΤΕΪΝΕΣ**

Ο ισχυρισμός ότι τρόφιμο έχει υψηλή περιεκτικότητα σε πρωτεΐνες, καθώς και κάθε ισχυρισμός που ενδέχεται να έχει το ίδιο νόημα για τον καταναλωτή, μπορεί να χρησιμοποιείται μόνον όταν τουλάχιστον το 20 % της ενεργειακής αξίας του τροφίμου παρέχεται από πρωτεΐνες.

- **ΠΗΓΗ [ΟΝΟΜΑ ΒΙΤΑΜΙΝΗΣ/ΩΝ] Ή/ΚΑΙ [ΟΝΟΜΑ ΑΝΟΡΓΑΝΟΥ ΑΛΑΤΟΣ/ΩΝ]**

Ο ισχυρισμός ότι τρόφιμο αποτελεί πηγή βιταμινών ή/και ανοργάνων αλάτων, καθώς και κάθε ισχυρισμός που ενδέχεται να έχει το ίδιο νόημα για τον καταναλωτή, μπορεί να χρησιμοποιείται μόνον όταν το προϊόν περιέχει τουλάχιστον σημαντική ποσότητα, κατά το Παράρτημα της οδηγίας 90/496/ΕΟΚ, ή ποσότητα βάσει παρεκκλίσεων που παρέχονται κατά το άρθρο 6 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1925/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Δεκεμβρίου 2006 για την προσθήκη βιταμινών και ανόργανων στοιχείων και ορισμένων άλλων ουσιών στα τρόφιμα .

- **ΥΨΗΛΗ ΠΕΡΙΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΕ [ΟΝΟΜΑ ΒΙΤΑΜΙΝΗΣ/ΩΝ] Ή/ΚΑΙ [ΟΝΟΜΑ ΑΝΟΡΓΑΝΟΥ ΑΛΑΤΟΣ/ΩΝ]**

Ο ισχυρισμός ότι τρόφιμο έχει υψηλή περιεκτικότητα σε βιταμίνες ή/και ανόργανα άλατα, καθώς και κάθε ισχυρισμός που ενδέχεται να έχει το ίδιο νόημα για τον καταναλωτή, μπορεί να χρησιμοποιείται μόνον όταν το προϊόν περιέχει τουλάχιστον τη διπλάσια ποσότητα από την «πηγή [ΟΝΟΜΑ ΒΙΤΑΜΙΝΗΣ/ΩΝ] ή/και [ΟΝΟΜΑ ΑΝΟΡΓΑΝΟΥ ΑΛΑΤΟΣ/ΩΝ]».

- **ΠΕΡΙΕΧΕΙ [ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΘΡΕΠΤΙΚΗΣ Ή ΑΛΛΗΣ ΟΥΣΙΑΣ]**

Ο ισχυρισμός ότι τρόφιμο περιέχει θρεπτική ή άλλη ουσία, για την οποία ο παρών κανονισμός δεν θέτει ειδικούς όρους, καθώς και κάθε ισχυρισμός που ενδέχεται να έχει το ίδιο νόημα για τον καταναλωτή, μπορεί να χρησιμοποιείται μόνον όταν το προϊόν είναι σύμφωνο με όλες τις εφαρμοστέες διατάξεις του παρόντος κανονισμού και ιδίως το άρθρο 5. Για τις βιταμίνες και τα ανόργανα άλατα, ισχύουν οι όροι για τη χρήση του ισχυρισμού «πηγή».

- **ΑΥΞΗΜΕΝΗ ΠΕΡΙΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑ (ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΘΡΕΠΤΙΚΗΣ ΟΥΣΙΑΣ)**

Ο ισχυρισμός ότι έχει αυξηθεί η περιεκτικότητα μιας ή περισσότερων θρεπτικών ουσιών, πλην βιταμινών και ανόργανων αλάτων, και κάθε ισχυρισμός που ενδέχεται να έχει το ίδιο νόημα για τον καταναλωτή, μπορεί να χρησιμοποιείται μόνον όταν το προϊόν πληροί τις προϋποθέσεις για τον ισχυρισμό «πηγή» και η περιεκτικότητα έχει αυξηθεί τουλάχιστον κατά 30 % σε σύγκριση με παρόμοιο προϊόν.

- **ΜΕΙΩΜΕΝΗ ΠΕΡΙΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑ (ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΘΡΕΠΤΙΚΗΣ ΟΥΣΙΑΣ)**

Ο ισχυρισμός ότι έχει μειωθεί η περιεκτικότητα μιας ή περισσότερων θρεπτικών ουσιών, και κάθε ισχυρισμός που ενδέχεται να έχει το ίδιο νόημα για τον καταναλωτή, μπορεί να χρησιμοποιείται μόνον όταν η περιεκτικότητα έχει μειωθεί τουλάχιστον κατά 30 % σε σύγκριση με παρόμοιο προϊόν, εκτός από την περίπτωση ιχνοστοιχείων όπου επιτρέπεται διαφορά της τάξης του 10 % ως προς τις τιμές αναφοράς που ορίζονται με την οδηγία 90/496/ΕΟΚ, και του νατρίου, ή της ισοδύναμης τιμής νατρίου, όπου επιτρέπεται διαφορά της τάξης του 25 %.

- **ΜΕΙΩΜΕΝΩΝ ΘΕΡΜΙΔΩΝ (LIGHT/LITE)**

Ο ισχυρισμός ότι προϊόν είναι μειωμένων θερμίδων, και κάθε ισχυρισμός που ενδέχεται να έχει το ίδιο νόημα για τον καταναλωτή, πρέπει να πληροί τις ίδιες προϋποθέσεις με αυτές που καθορίζονται για τον όρο «μειωμένο»: ο ισχυρισμός πρέπει επίσης να συνοδεύεται από ένδειξη του ή των χαρακτηριστικών που καθιστούν το προϊόν «μειωμένων θερμίδων» («light» ή «lite»).

- **ΕΚ ΦΥΣΕΩΣ/ΦΥΣΙΚΟ**

Στην περίπτωση τροφίμων τα οποία εκ φύσεως πληρούν την ή τις προϋποθέσεις που ορίζονται με το παρόν παράρτημα, ο όρος «εκ φύσεως/φυσικό» μπορεί να χρησιμοποιηθεί προτασόμενος του ισχυρισμού.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1	Alexandra Nikolakopoulou , Food Allergen Labelling - New developments , European Parliament , Brussels , September 2012
2	Blanka Slosarova , The key elements of the new EU Food Labelling Differences between the Directive 200/13 and Regulation 11169/2011 , State Veterinary and Food Administration of the Slovak Republic
3	BRC Guidance on Allergen Labelling and the Requirements in Regulation 1169/2011 , British Retail Consortium (BRC)
4	Chun-Han Chan , EU Food Information for Consumers Regulations : Understanding the Changes , The Food and Drink Assosiation
5	Food and drink labeling A tool to encourage healthier eating , Food and Drink Federation
6	Food and drink labelling :a practical guide for industry , Food and Drink Industry Ireland (FDII) , © Ibec Limited, 2013.
7	Guidance on the Provision of Food Information to Consumers - Regulation (EU) No. 1169/2011 , Food Drink Europe – EuroCommerce , September 2013
8	Guide to creating a front of pack (FoP) nutrition label for pre-packed products sold through retail outlets , Department of Health, the Food Standards Agency , UK , June 2013
9	Hilde Brans , New EU Food Labeling Rules Published , USDA Foreign Agricultural Service , 2012
10	Mette Ohm Rørdam , EU Law on Food Naming , Copenhagen Business School , PhD Series 13-2013
11	Michele Sadler , Consultant Nutritionist , Update on new EU food labeling rules , NHD The Dietitians Magazine , Issue 69 , November 2011
12	Mike Saltmarsh, Sue Barlow , Essential Guide to Food Additives , Royal Society of Chemistry, 2013

13	Moore Mario , Food Labeling Regulation: A Historical and Comparative Survey , 2001 , Harvard University
14	Overview of changes to food labelling introduced under the new food information regulation , Issue 1 , Food Safety authority of Ireland , July 2012
15	Panait Claudia Roxana - TAIEX Expert , The New EU Regulation 1169/2011 , European Commission , Ministry Of Health , Romania
16	Phil Dalton , All change for food labels in Europe , Labels and Labeling , Vol 35 , issue 6 , January 2014
17	Roberta Savli , Briefing on the Regulation (EU) No 1169/2011 of the European Parliament and of the Council on the provision of food information to consumers , European Federation of Allergy (EFA) , January 2012
18	Terry Jones , The countdown is on , Food @ Drink Technology , December 2013 / January 2014
19	The Food Information Regulations 2013 Guide to compliance , Department for Environmental Food and Rural Affairs , November 2012
20	Αθανασόπουλος Αστέριος , Η Σήμανση ως παράγοντας διασφάλισης της ποιότητας των τροφίμων . Α.Τ.Ε.Ι Κρήτης , Σχολή Τεχνολογίας Γεωπονίας και Τεχνολογίας Τροφίμων , Τμήμα Διατροφής και Διαιτολογίας , 2008
21	Αλεξάνδρα Νικολακοπούλου , Κανονισμός (ΕΕ) αριθ.1169/2011 σχετικά με την παροχή πληροφοριών για τα τρόφιμα στους καταναλωτές , Απριλίου 2013
22	Βαρουφάκης Γ. "Ο έλεγχος ποιότητας των προϊόντων και η προστασία του καταναλωτή στην αρχαιότητα" , 86 , Αρχαιολογία και Τέχνες , τεύχος 95 , Ιούνιος 2005.
23	Το νέο θεσμικό πλαίσιο Επισήμανση Τροφίμων , Black Sea Trade @ Investment Promotion Programme / Ε.Φ.Ε.Τ Ενιαίος Φορέας Ελέγχου Τροφίμων , Θεσσαλονίκη , 19 Ιουνίου 2013 http://www.ebeth.gr/userdata/modules/Pages/1/9/19728/food%20labelling.pdf
24	Technical Guidance on Nutrition Labelling https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/207842/2013-06-19_Nutrition_Technical_Guidance.pdf

25	<p>Έγγραφο Κατευθυντηρίων Γραμμών των Αρμοδίων Αρχών για τον Έλεγχο της συμμόρφωσης με τη Μονοθεσία της Ε.Ε σχετικά με : Τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1169/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2011, σχετικά με την παροχή πληροφοριών για τα τρόφιμα στους καταναλωτές</p> <p>http://ec.europa.eu/food/food/labellingnutrition/nutritionlabel/guidance_tolerance_s_december_2012_el.pdf</p>
26	<p>Ερωτήσεις και απαντήσεις όσον αφορά την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1169/2011 σχετικά με την παροχή πληροφοριών για τα τρόφιμα στους καταναλωτές</p> <p>http://ec.europa.eu/food/food/labellingnutrition/foodlabelling/docs/qanda_application_reg1169-2011_el.pdf</p>
27	<p>Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1169/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Οκτωβρίου 2011</p> <p>http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2011:304:0018:0063:EL:PDF</p>
28	<p>Κανονισμός (ΕΕ) 1169/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την παροχή πληροφοριών για τα τρόφιμα στους καταναλωτές</p> <p>http://static.diavgeia.gov.gr/doc/45%CE%A81%CE%97-%CE%9D%CE%9D%CE%9B</p>
29	<p>Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1924/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Δεκεμβρίου 2006 σχετικά με τους ισχυρισμούς επί θεμάτων διατροφής και υγείας που διατυπώνονται για τα τρόφιμα</p> <p>http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2007:012:0003:0018:EL:PDF</p>